

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Rapport

R9:1975

TEKNISKA HÖGSKOLAN I LUND
SEKTIONEN FÖR VÄG- OCH VATTEN
BIBLIOTEKET

**Individens aktivitets-
mönster — en studie av
ett urval stadsbor i små
och mellanstora städer**

Del 2

**Frekvensen aktiviteter
utanför bostaden**

Marja Walldén

Byggforskningen

FAKTA OM AKTIVITETSFÄLTSTUDIEN

PROBLEM

Att beskriva och förklara individers sätt att utnyttja aktivitetsmöjligheter utanför bostaden (främst aktiviteter frekvens, tidsåtgång och geografiska läge)

METOD

Företrädesvis empirisk. Analys av data rörande individers aktivitetsmönster

DATAINSAMLINGSMETOD

En kombination av telefon- och hemintervjuer

TIDPUNKT FÖR DATAINSAMLING

Oktober-november 1969

STUDERADE FÖRHÅLLANDEN

- Samtliga förflyttningar under två vardagar
- I begränsad utsträckning aktiviteterna under en lörd-sönd.
- Senaste tillfället för ett trettiotal uppräknade aktivitetstyper

FÖRKLARINGSVARIABLER

Förhållanden som karakteriserar:

- *individen* ex.kön, ålder, civ.st., barnarbetsplats, attityder
- *hushållet* ex.ant.hush.medl., hush.inkomst, trångboddhet, bilinnehav
- *bostaden* ex.rumsantal, hyra, våningsplan, upplåtelseform, utrustningsstand.
- *omgivningen* ex.förekomst och tillgänglighet av aktiv.möjl., näromgivningens fysiska och sociala egenskaper, kommunikationsmöjligheter

STUDERADE INDIVIDKATEGORIER

1. Hos föräldrarna bosatta ungdomar födda 1954-1955
2. Makar, mannen född 1938-1947, med minst ett barn fött 1963 eller senare
3. Makar, mannen född 1925-1934, med minst ett hemmaboende barn
4. Ensamstående (ej samb.) f. 1925-1934
5. Ensamstående (ej samb.) f. 1894-1901
6. Makar, mannen född 1894-1901

STUDERADE INDIVIDERS FÖRDELNING PÅ DELKATEGORIER

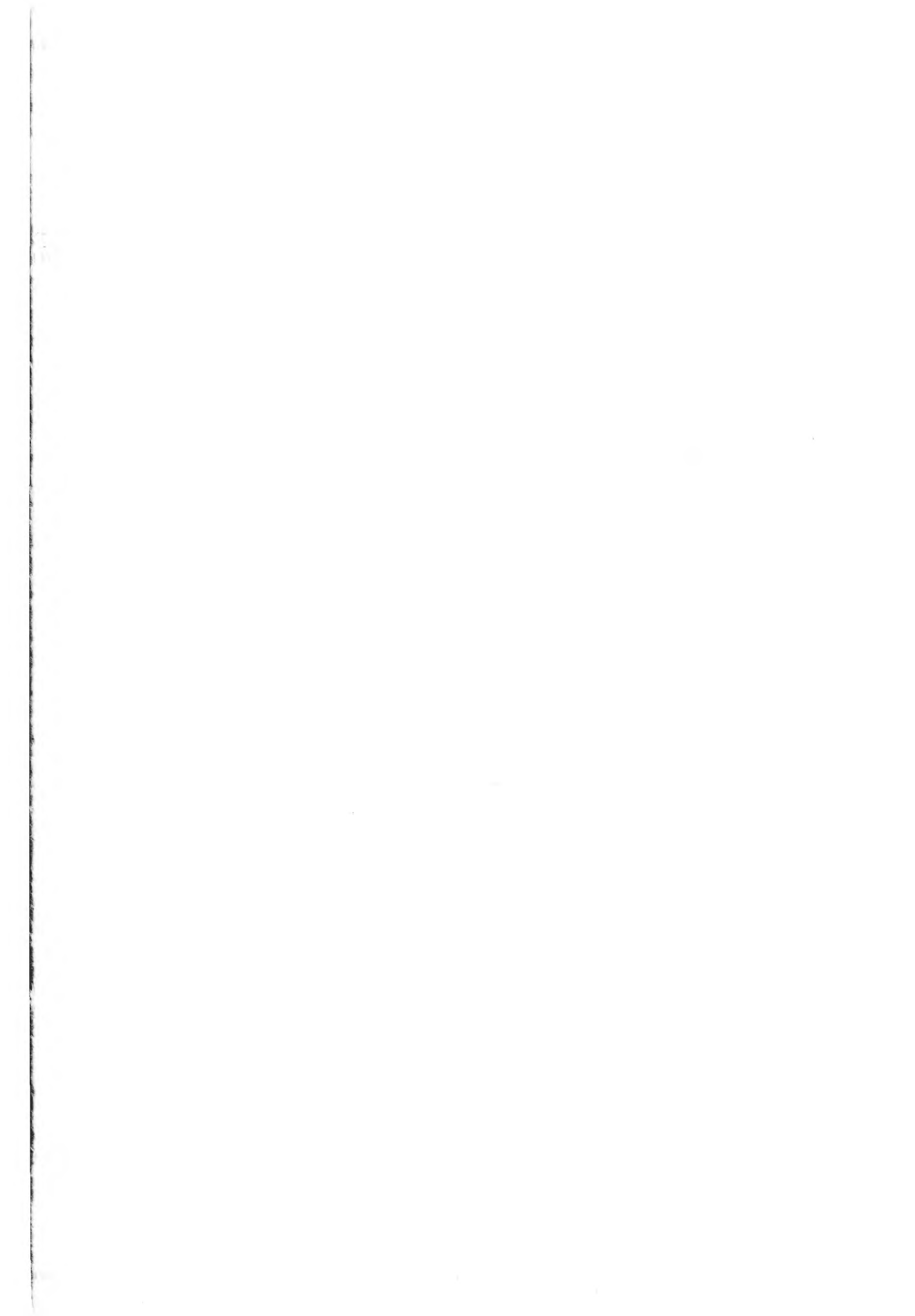
	område									
Kat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Tot
1 m	22	19	28	30	28	18	16	18	8	187
1 k	15	18	29	25	22	18	18	15	14	174
2	26	117	103	43	104	71	104	89	78	735
3	79	95	102	110	106	97	117	105	74	875
4 m	10	6	12	6	7	9	9	5	2	66
4 k	9	3	12	13	7	11	9	6	9	79
5 m	14	2	7	8	1	12	3	12	3	62
5 k	10	2	13	13	11	12	7	15	16	99
6	50	40	43	57	21	50	2	36	38	337
Tot	235	302	349	305	307	288	285	301	242	2614

STUDERADE BOSTADSOMRÅDEN

1. Innerstaden, Västerås
2. Vallby, Västerås
3. Viksäng, Västerås
4. Innerstaden, Gävle
5. Stigslund, Gävle
6. Innerstaden, Halmstad
7. Andersberg, Halmstad
8. Flen
9. Lindesberg

TOTALANTAL STUDERADE INDIVIDER 2614

BORTFALLSANDEL 7.6 %

Individens aktivitetsmönster – en studie av ett urval stadsbor i små och mellanstora städer

Del 2. Frekvensen aktiviteter utanför bostaden

Marja Walldén

Hösten 1969 insamlades inom Statens institut för byggnadsforskning ett omfattande datamaterial om aktivitetsmönstren för cirka 2 600 individer i nio olika boendesituationer och tillhöriga sex olika hushållstyper.¹⁾ Uppgifter erhöles därvid om hur ofta, när och var man ägnade sig åt olika aktiviteter utanför bostaden, t ex inköp och olika fritidssysselsättningar. Information insamlades även om olika förhållanden knutna till individen eller omgivningen som antogs ha betydelse för aktivitetsmönstrens utseende. Syftet med studien var att beskriva och analysera dessa aktivitetsmönster – framför allt hur de påverkades av var man bodde.

En rapport har tidigare publicerats i den serie som dokumenterar undersökningens bakgrund, genomförande och resultat (R11:74). Den innehåller en redogörelse för studiens relation till andra studier inom moderprojektet "Användning och utformning av stadsdelar", en diskussion av referensramar samt en redogörelse för studiens uppläggning och genomförande. Huvuddelen av den tidigare publicerade rapporten består dock av en beskrivning av studerade omgivningar och individer samt en jämförelse mellan individer boende i olika omgivningar med avseende på vissa bakgrundsförhållanden.

Föreliggande rapport behandlar den frekvensmässiga omfattningen av skilda aktiviteter och dess variation mellan olika individkategorier och mellan boende i olika typer av omgivning. En följande

de rapport (R10:1975) behandlar den tidsmässiga aspekten av aktivitetsmönstret – hur lång tid ägnar man åt olika aktiviteter samt när under vardagsdygnet förläggs de. En slutrapport behandlar främst de geografiska aspekterna. Med "aktivitet" avses i studien ett besök vid någon lokal eller bestämt område i staden där något ärende (i vid mening) utförts²⁾. Lokalens (el motsvarande) typ avgör hur en aktivitet klassificeras. Ett nittiototal aktivitetstyper har särskilts. I många sammanhang utnyttjas dock en grov uppdelning av lokalerna mellan "arbetsplats", "inköps- och service"-lokaler (aktiviteter) samt "fritidslokaler" (aktiviteter).

Referensram

Individens behov och önskan att utföra en viss aktivitet ses som en funktion av hennes organism, rolluppsättning och personlighet. Om en, i och för sig önskvärd, aktivitet kommer att realiseras eller ej är i sin tur beroende av individens resurser (kunskap, fysisk kapacitet, tekniska hjälpmedel, pengar, tid etc) och de betingelser för aktiviteten som finns i omgivningen. Dessa rör såväl förekomst av aktivitetsmöjligheter med skilda kvalitetsegenskaper som deras läge samt de regler av olika slag som styr hur de kan utnyttjas. Ju nödvändigare en aktivitet upplevs för individen, ju större individuella resurser hon förfogar över samt ju större valfrihet hon i övrigt har när det gäller om, när, var och hur en aktivitet kan utföras, desto sannolikare är det att den kommer till stånd.

²⁾ Även förflyttningar för deras egen skull (promenader o d) betraktas dock som aktivitet.

¹⁾

Studerade individkategorier

- Hos föräldrarna bosatta ungdomar födda 1954–1955
- Makar, mannen född 1938–1947, med minst ett barn fött 1963 eller senare
- Makar, mannen född 1925–1934, med minst ett hemmaboende barn
- Ensamstående (ej samb.) f. 1925–1934
- Ensamstående (ej samb.) f. 1894–1901
- Makar, mannen född 1894–1901

Studerade bostadsområden

- Innerstaden, Västerås
- Vallby, Västerås
- Viksäng, Västerås
- Innerstaden, Gävle
- Stigslund, Gävle
- Innerstaden, Halmstad
- Andersberg, Halmstad
- Flen
- Lindesberg

Byggnadsforskningen Sammanfattningar

R9:1975

Nyckelord:

aktivitetsmönster, aktivitetsvariation, frekvensstudie, stadsbo

Rapport R9:1975 hänför sig till forskningsprojekt 221 vid Statens institut för byggnadsforskning. Projektet har finansierats med anslag från Statens råd för byggnadsforskning.

Till projekt 221 hänför sig bl a också skrifterna:

Walldén, M, *Individens aktivitetsmönster. Del 1, Teori, metod, beskrivning av studerade individer*. Rapport R11:1974.
Walldén, M, *Individens aktivitetsmönster. Del 3, Tidsanvändning*, Rapport R10:1975.

Mårtensson, B G, *Markutrymmen i fem bostadsområden – användning och utformning*, Rapport R26:1973.

Andersson-Brolin, L & Lindén, A, *Var man känner sig hemma och vilka man kallar sina grannar*, Rapport R59:1974.

UDK 711.434/.435
301:711.4

SfB A

ISBN 91-540-2408-0

Sammanfattning av:

Walldén, M, *Individens aktivitetsmönster – en studie av ett urval stadsbor i små och mellanstora städer. Del 2, Frekvensen aktiviteter utanför bostaden*. (Statens råd för byggnadsforskning), Stockholm. Rapport R9:1975, 172 s., ill., 28 kr + moms.

Rapporten är skriven på svenska med sammanfattning på svenska och engelska.

Distribution:

Svensk Byggtjänst
Box 1403, 111 84 Stockholm
Telefon 08-24 28 60
Grupp: samhällsplanering

I studien jämförs genomgående individkategorier som antagits variera när det gäller behov, önskemål och resurser för skilda aktiviteter på grund av kön, ålder eller hushållssituation.¹⁾ Även inbörden för aktivitetsfrekvensen av vissa andra förhållanden med trolig betydelse för behov, önskemål och resurser har specialstuderats — t ex förvärvsarbete, socialgrupp, bilnehav.

Individens valfrihet när det gäller om, när, var och hur skilda aktiviteter kan utföras antas variera mellan de studerade omgivningstyperna — småstad, innerområde i mellanstor stad, ytterområde i mellanstor stad.¹⁾ En av studiens huvudsyften är att belysa betydelsen av skillnader mellan dessa tre områdestyper för aktivitetsmönstren.

Boende i de större städerna antas sålunda erbjudas ett större urval av aktivitetstyper än boende i de mindre städerna och därigenom ha en högre aktivitetsnivå åtminstone när det gäller vissa aktivitetstyper. Ett viktigt undantag i detta avseende kan dock umgängesaktiviteter vara. De boende i de större städernas ytterområden antas dock tendera att ha en lägre aktivitetsnivå åtminstone i vissa avseenden än de övriga på grund av längre avstånd till ett flertal aktivitetsmöjligheter. Antagandena gäller givetvis endast under förutsättning att jämförda individkategorier är lika när det gäller behov, önskemål och resurser. Även om långtgående försök i denna studie gjorts för att öka jämförbarheten mellan individer boende i de skilda omgivningstyperna ligger det i sakens natur att sådana försök aldrig kan bli särskilt lyckosamma. Detta är ett huvudproblem vid jämförande miljöundersökningar. I vilken utsträckning de tre områdestyperna skiljer sig åt i de antagna avseendena har något belysts i den tidigare rapporten (R11:1974).

Resultat

Medeltalet aktiviteter (ärenden) per vardag varierar mellan de skilda kategorierna²⁾ från cirka 1,5 till cirka 4 (besök i den egna bostaden, färdsättsbyten räknas då ej som ärende). De lägsta siffrorna uppvisar pensionerade kvinnor och de högsta ungdomarna (14–15 år) framför allt pojkarna. Av de pensionerade kvinnorna har så många som en tredjedel inte varit utanför bostaden under den oktobervardag de studerats (intervjupersonerna var slumpmässigt fördelade över veckans vardagar). Någon skillnad mellan gifta och ensamstående har härvidlag inte kunnat konstateras. Bortser man från besöken på den egna arbetsplatsen (skolan) framstår de unga

och medelålders männen som de, vid sidan av de pensionerade kvinnorna, passivaste kategorierna. Var tredje av dem gjorde inget annat besök under dagen än det vid den egna arbetsplatsen. Dessa män gör också mycket få serviceärenden — även de ogifta. För de gifta är besök i tobak/kiosk/tidningsaffär den vanligaste ärendetypen. De vuxna kvinnorna i samma åldrar gör ungefär dubbelt så många serviceärenden som männen. För dem dominerar klart besök i livsmedelsaffär och varuhus.

Skillnaden mellan män och kvinnor beror endast delvis på skillnader i förvärvsintensitet mellan könen. Heltidsförvärvsarbetande gifta kvinnor gör alltså färre serviceärenden än de ej förvärvsarbetande eller de deltidsarbetande. Här kan inskjutas att det samtidigt inte är så att män till heltidsförvärvsarbetande kvinnor gör fler ärenden än män till ej förvärvsarbetande. Skillnaden mellan män och kvinnor vad gäller antalet serviceärenden, vilka domineras av butiksbesök, tycks till viss del svara mot mer generella skillnader mellan könen då även ensamstående män gör signifikant färre ärenden än kvinnor. Bland pensionärerna är dock arbetsfördelningen när det gäller serviceärenden en annan. De manliga pensionärerna gör snarare fler än färre serviceärenden än de pensionerade kvinnorna.

Den ärendekategori som vi kallar fritidsaktiviteter innehåller i stort sett allting som inte direkt har med arbete, inköp, service och vård att göra. Trots detta har den mycket låga frekvensen. Endast ungdomarna gör i medeltal under en vardag mer än ett fritidsärende. Unga och medelålders gifta män samt pensionerade kvinnor har de lägsta siffrorna.

Det vanligaste enskilda fritidsärendet är besök i annans bostad. För vissa kategorier kommer närmast promenad eller annan förflyttning utan egentligt mål. Endast ungdomar redovisar någon annan enstaka aktivitetstyp med relativt hög frekvens. Såväl pojkar som flickor besöker sålunda relativt ofta ungdomsgårdar. Pojkar ägnar sig även en del åt inomhussport. Givetvis påverkas aktivitetsbilden avsevärt av att studien utfördes under senhösten.

En illustration av den mycket låga frekvensen fritidsaktiviteter kan man få genom att se närmare på de 373 studerade hustrurna i unga småbarnsfamiljer. Om man bortser från besök i annans bostad och promenader (av vilka de flesta är promenad med barn eller hund) har bara ytterligare ungefär 10 aktiviteter per 100 personer rapporterats — eller anorlunda uttryckt en aktivitet per person var tionde vardag.

Variationen mellan studerade individkategorier i såväl totalantalet ärenden som antal service- respektive fritidsärenden är sålunda betydande. Om man jämför boende inom olika områdestyper men tillhöriga samma individkategori får man visserligen en signifikant skillnad i totalantalet ärenden men den är mycket begränsad. Boende i innerområden i de större städerna gör alltså fler ärenden än boende i ytterområden. Det visar sig att denna skillnad helt kan återföras till skillnader när det gäller serviceärenden. Någon variation mellan områdestyp när det gäller fritidsärenden förekommer knappast. För kvinnornas del finner man vidare, när man tar hänsyn till om de förvärvsarbetar eller ej, att det är endast för de ej förvärvsarbetande som en signifikant skillnad mellan ytterområden och innerområden föreligger. De ej förvärvsarbetande kvinnorna i innerstäderna gör sålunda fler serviceärenden än de ej förvärvsarbetande i ytterområdena. De utgör över huvudtaget en mycket aktiv kategori i det avseende som här studerats.

Innebörden för aktivitetsfrekvensen av även andra individförhållanden än de ovan behandlade har studerats. Socialgrupp, trångboddhet, förekomst av förskolebarn, bilnehav är exempel på sådana förhållanden. Några betydande effekter av dessa förhållanden har inte kunnat fastställas i de, visserligen tämligen begränsade, analyser som utförts. Trångboddhet tycks för flickornas del ha ett ganska komplicerat samband med aktiviteterna utanför bostaden, vilket dock behandlas mer ingående i del 3 i rapportserien. Allmänt gäller dock att det knappast varit möjligt att förklara de resultat av jämförelserna mellan områdestyperna, som oftast inneburit att endast små skillnader erhållits, med skillnader i jämförda individer i studerade avseenden.

De resultat som diskuterats ovan bygger på intervjupersonernas redogörelse för sina aktiviteter utanför bostaden under en vardag. För att erhålla en bättre bild av frekvensen av ett antal aktivitetstyper man i allmänhet ägnar sig åt relativt sällan och/eller vilka ansågs speciellt angelägna att få belysta ställdes en serie frågor om när och var man senast ägnade sig åt dessa aktiviteter. Med hjälp av svaren på dessa frågor gjordes sedan uppskattningar av hur ofta skilda individkategorier ägnade sig åt dessa aktiviteter. Variationen mellan individkategorier och mellan boende i olika omgivningstyper analyserades sedan dels för varje aktivitet för sig dels för grupper av aktiviteter. Denna gruppering hade gjorts med en klusteranalys där aktiviteter som var vanliga resp ej

¹⁾ Se not på föregående sida.

²⁾ Se not på föregående sida.

vanliga för samma individer sammanfördes i s k kluster. På detta sätt erhöles tex tre kluster av umgängesaktiviteter (grannkontakter, släktkontakter, övriga kontakter), ett sportkluster, ett kluster av "finkulturella" aktiviteter osv.

I analysen av variationen i ett sammanfattande mått på den omfattning av samtliga aktiviteter som tillhörde respektive kluster visades bl a att män hade färre *grannkontakter* (besök hos eller av) än kvinnor. Ensamstående vuxna hade färre än gifta. Kvinnor i unga hushåll hade flest av de studerade kategorierna.

Kontakten med släktingar är också intensivast bland både män och kvinnor i unga barnhushåll. Ungdomar och medelålders ensamstående har låga värden.

Endast ungdomarna skiljer sig entydigt från övriga kategorier när det gäller kontakter med *personer som vare sig är grannar eller släkt*. De har speciellt många sådana kontakter. Här kan inskjutas att endast relativt få av de intervjuade sade sig under senaste veckan inte haft något besök i sin bostad av vare sig släkt, grannar eller annan bekant eller gjort något besök i någon annans bostad. Ensamstående manliga pensionärer hade den högsta siffran (16,5 %) medan kvinnorna i de unga hushållen var de i denna mening minst isolerade. Endast 4 av de 365 i denna kategori hade

varken besökt någon eller haft besök av någon under senaste veckan.

Ingen skillnad förelåg mellan gifta och ensamstående när det gällde frekvensen *sportaktiviteter*.

De ensamstående medelålders kvinnorna har speciellt hög frekvens "finkulturella" aktiviteter och hustrur i unga hushåll speciellt låg. Socialgrupp samvarieras starkt med denna frekvens.

En eventuell skillnad mellan boende i olika områdestyper när det gäller frekvensen av dessa aktiviteter är av statistiska skäl lättare att fastställa än en, i och för sig lika stor, skillnad när det gäller frekvensen dagliga aktiviteter. Sådana skillnader har också kunnat fastställas även om de inte heller här svarar för mer än några enstaka procent av totalvariationen mellan individerna i materialet. Områdesfaktorn tycks ha störst betydelse för de finkulturella aktiviteterna där de boende i innerområdena i de större städerna hade klart högre värden än de boende i dessa städers ytterområden. Denna skillnad beror dock delvis på andra skillnader mellan de studerade individerna — tex skillnader i socialgruppssammansättning. Även när denna beaktats kvarstår dock en signifikant skillnad mellan ytter- och innerområden. Någon skillnad mellan boende i de större städernas innerområden och

boende i småstäderna kunde förvånansvärt nog ej konstateras när det gäller finkulturella aktiviteter.

Grannkontakter är, åtminstone bland kvinnorna, vanligare i de småstäderna än i de större innerområden och även vanligare i ytterområdena. Någon generell skillnad mellan boende i små städer och de större innerområden när det gäller *släktkontakter* har inte kunnat påvisas — inte heller när det gäller *kontaktfrekvensen med "övriga bekanta"*. De boende i småstäderna ägnar sig i mindre utsträckning åt de *sport- och motionsaktiviteter* som studerades än de boende i de större innerområden. En trolig förklaring till detta är att de aktiviteter som specificerades ofta erfordrar anläggningar av ett slag som inte är så vanliga i små städer.

I denna sammanfattning har en serie exempel på resultat från studien redovisats. Dessa bör bland annat ha förmedlat det allmänna intrycket av att variationen i frekvensen aktiviteter av olika slag mellan de studerade individerna är stor men kan bland annat förklaras av de behovs- och resursbetingande variablerna kön, ålder, hushållssituation och förvärvsarbete. I gengäld har allmänt sett ganska små skillnader i aktivitetsfrekvens mellan boende i de tre jämförda områdestyperna kunnat konstateras.

Activity patterns of urban residents – a study of activity patterns in small and medium-sized communities

Part 2. The frequency of activities outside the home

Marja Walldén

In the autumn of 1969 the National Swedish Institute for Building Research assembled a large volume of data on the activity patterns of a sample of approximately 2 600 persons in nine different residential environments and belonging to six different types of household¹⁾ The data included details of how often, when and where they spent their time in various pursuits outside the home, e.g. shopping and various leisure pastimes. Information was also collected on different circumstances associated with the individual persons or his surroundings which were assumed to be of significance to the activity pattern. The purpose of the study was to describe and analyse these activity patterns, and in particular to see how they were affected by various characteristics of people's surroundings.

A first report has been published in the series documenting the background to the study, its implementation and results (R11:74). It contains an account of the relation of the study to other studies forming part of the parent project, "Use and design of sub-areas of cities", discusses frames of reference and explains how the study was planned and implemented. Most of the previous report was devoted to description of the environments and persons studied.

The present report deals with the frequency of different activities and variations in frequency between different categories of person and between inhabitants of different types of environment. A subsequent report (R10:1975) is to deal with the temporal aspect of the activity pattern; how long people spend in

different pursuits and the times of day at which they occur. A final report will deal primarily with the geographical aspects of the activity pattern. In the context of the present study, the term "activity" is used to denote a visit to premises of some kind or specific area of the town for a given purpose²⁾. The type of premises (or the equivalent) determines how an activity will be classified. Somewhere in the region of ninety different activities have been enumerated. In many cases however rough subdivision of premises into the following categories is resorted to: workplace, commercial and service amenities (activities), and recreational facilities (activities).

Frame of reference

A person's need and wish to perform a given activity is regarded as a function of his organism, his role-set and his personality. Whether an activity, basically desirable, is to take place or not, depends in its turn on the person's resources (knowledge, physical capacity, technical aids, money, time and so on) and on the prerequisites for the activity present in the environment. These concern both the presence of scope for different activities with varying qualitative properties, their location and the various rules governing the ways in which they can be used. The more necessary a person considers a given activity to be and the greater the individual resources available and the freedom of choice in general when deciding whether, when,

²⁾ Round-trips for their own sake (walks etc.) from one point and back are however also regarded as activities.

¹⁾

Categories of person studied

- 1 Children born 1954–1955 and living with their parents.
- 2 Husband and wife; husband born 1938–1947 and with at least one child born in 1963 or later.
- 3 Husband and wife; husband born 1925–1934 with at least one child living at home.
- 4 Single (not co-habiting), born 1925–1934.
- 5 Single (not co-habiting), born 1894–1901.
- 6 Husband and wife; husband born 1894–1901.

Residential environments studied

- 1 Innerstaden, Västerås
- 2 Vallby, Västerås
- 3 Viksäng, Västerås
- 4 Innerstaden, Gävle
- 5 Stigslund, Gävle
- 6 Innerstaden, Halmstad
- 7 Andersberg, Halmstad
- 8 Flen
- 9 Lindesberg

National Swedish Building Research Summaries

R9:1975

Key words:

activity patterns, activity variation, frequency study, urban residents

Report R9:1975 refers to research project 221 at the National Swedish Institute for Building Research. The project was financed by the Swedish Council for Building Research.

Also referring to project 221 are: Walldén, M. *Individens aktivitetsmönster. Del 1, Teori, metod, beskrivning av studerade individer*. Activity patterns of urban residents. Part 1, Theory, method, description of sample. Report R11:1974.

Walldén, M. *Individens aktivitetsmönster. Del 3, Tidsanvändning*. Activity patterns of urban residents. Part 3, Time use. Report R10:1975.

Mårtensson, B G. *Markutrymmen i fem bostadsområden – användning och utformning*. Open space in five housing areas – use and layout. Report R26:1973.

Andersson-Brolin, L & Lindén, A. *Var man känner sig hemma och vilka man kallar sina grannar*. Where we feel at home and who we call our neighbours. Report R59:1974.

UDC 711.434/.435

301:711.4

SfB A

ISBN 91-540-2408-0

Summary of:

Walldén, M. *Individens aktivitetsmönster – en studie av ett urval stadsbor i små och mellanstora städer. Del 2, Frekvensen aktiviteter utanför bostaden*. Activity patterns of urban residents – a study of activity patterns in small and medium sized communities. Part 2, The frequency of activities outside the home. Report R9:1975. (Statens råd för byggnadsforskning) Stockholm. Report R10:1975, 172 p., ill., 28 Sw.Cr.

The report is in Swedish with summaries in Swedish and English.

Distribution:

Svensk Byggtjänst
Box 1403, S-111 84 Stockholm
Sweden

where and how an activity can take place, the more probable it is that it will in fact take place.

Throughout the study comparisons were made of different categories of person which were assumed to vary in respect of needs, preferences and resources for different activities due to sex, age or type of household.¹⁾ A special study was also made of the implications on the activity frequency of certain other circumstances which are probably of significance to needs, preferences and resources, e.g. employment, social category, car ownership.

The scope for choice open to people in deciding whether, when, where and how different activities can be accomplished is assumed to vary from one type of area studied to another, i.e. small town, central area of medium-sized town, peripheral area of medium-sized town.¹⁾ One of the main purposes of the study was to establish the significance of differences between these three types of area to the activity patterns.

People living in the larger towns are thus assumed to have a wider choice of types of activities at their disposal than people living in the smaller towns and to exhibit a higher activity level, at least in the context of certain activity categories. One important exception which may occur in this respect is however to be found in the field of social life. The residents of the peripheral areas of larger towns are however assumed to have a tendency towards a lower activity level, at least in certain respects, than others due to the longer distances to a large number of activity foci. These assumptions only remain valid of course on condition that the categories of person compared are identical in respect of needs, preferences and resources. Although a concentrated effort has been made with this study to increase the comparison potential of persons living in different types of area, it is only natural that such efforts can never be particularly successful. This is one of the main problems encountered in the field of comparative environmental studies. The extent to which the three types of area differ in the respects studied was established to a certain extent in the earlier report (R 11:74).

Results

The average number of activities (errands) per day varies from category to category²⁾ from approximately 1.5 to approximately 4 (visits to the home and changes of transport not being classified under "errands"). The lowest figures are exhibited by retired women and the highest by young people (14–15 age group), in particular the boys. As many as one third of the retired women had not been outside their homes on the October day when the study took place

(the persons interviewed were distributed at random over the week-days). No difference could be established here between married and single people. If we disregard visits to places of work (school), we find that the young and the middle-aged men along with the retired women seem to constitute the most passive categories. One in three went nowhere but to his place of work during the day. These men also had very few service errands, even the unmarried. The most common type of errand for the married category consists of visits to the tobacconist, kiosk or newsagent. Adult women in the same age groups exhibit twice as many service errands as the men. In their case, visits to grocery shops and department stores dominate.

The difference between men and women in this respect is only partly due to differences in the employment intensity of the respective sexes. Married women with full-time jobs thus exhibit fewer service errands than those who do not go out to work or who have part-time jobs. We should add at this point that it is not at the same time true to say that the husbands of women with full-time jobs run more errands than the husbands of women without outside jobs. The difference between men and women as regards the number of service errands (these being dominated by visits to shops) seems to a certain extent to correspond to more general differences between the sexes, since the number of errands run by single men is significantly smaller than in the case of single women. Division of works is different however in the retired people's category with regard to service errands. It is probably true to say that retired men run more service errands than retired women.

The category of errand that we call recreational activities contains more or less everything not directly connected with work, shopping, service and health and medical care. Despite this, the frequency recorded is very low. Only young people exhibit a mean of more than one errand of a recreational nature on weekdays. Young and middle-aged married men and retired women exhibit the lowest figures.

The most common recreational pastime is a visit to someone else's home, followed by walks or other form of trips with no specific goal for certain categories. Only young people exhibit any other type of activity with a relatively high frequency. Both boys and girls visit youth clubs fairly often, for instance. Boys also spend a certain amount of time on indoor sports. It should be borne in mind however that the fact that the study was conducted in late autumn left a definite mark on the activity pattern.

An idea of the surprisingly low frequency of recreational activities can be obtained by looking more closely at the 373 wives with small children studied. If we disregard visits to someone else's home and walks (most of which

consist of walks with the children or dog), we find that only a further 10 activities or thereabouts per 100 persons have been recorded — in other words, an average of one activity per person every ten days.

There is thus considerable variation between the categories of people studied both in respect of the total number of errands and in respect of the number of service and recreational errands. If we compare residents of different types of area who belong to the same category of person, we will note a significant difference in the total number of errands, but this is extremely limited. People living in central areas in the larger towns thus have more errands than people living in peripheral areas. This difference can be traced in its entirety to differences concerned with service errands. There is hardly any variation between types of area as regards recreational activity. It was also found that in the case of women, taking into account whether they have outside jobs or not, a significant difference occurred between peripheral and central areas only in the non-employed category. Thus women living in central areas who do not go out to work run more service errands than non-employed women in peripheral areas. They represent in general a very active category from the point of view studied.

The implications on the activity frequency of personal contingencies other than those dealt with above have also been studied. Socio-economic status, overcrowding, children under school age and car ownership are a few examples. It has not proved possible to establish any notable effects deriving from these factors in the analyses attempted to date, although these have admittedly been fairly limited. In the case of girls, overcrowding would seem to have a rather complicated correlation with activities outside the home: These are however dealt with in greater detail in Part 3 of the report series. Nevertheless, in general terms it is true to say that it was scarcely possible to explain the results of the comparisons of area types, where the differences established were usually minor, with differences in persons compared in the respects studied.

The results discussed above are based on interviewees' own accounts of their activities outside their homes on a weekday. A series of questions was also put on when and where activities generally taking place relatively seldom and/or of special interest were last attempted. This was done to obtain a better idea of the frequency of these activities. The replies were then used to estimate how often different categories of people spent time on these activities. Variations between different categories of people and people living in different types of environment were analysed; analyses dealt with each activity separately and with groups of activities. This grouping was achieved with the aid of cluster

¹⁾ See note on first page.

²⁾ See note on first page.

analysis whereby activities which were common and uncommon respectively for the same persons were grouped together to form a cluster. We thus obtained three clusters of social activities (contact with neighbours, relatives and others), one sports cluster, one cluster for activities connected with the fine arts and so on.

Analysis of the variation in a summary sense of the scope of all activities belonging to the respective clusters showed, among other things, that men had less *contact with neighbours* (visits to or visits received by) than women. Further, single adults had less than married. Female members of young households had most among the studied categories.

Contact with relatives is also most frequent among both male and female members of families with young children. Low values were recorded for adolescents and middle-aged single people.

Only young people differ in a systematic manner from other categories as regards contact with *people who are neither neighbours nor relatives*. They have a particularly high frequency of such contacts. One might add that only a relatively small number of the interview subjects said that they had not been visited at home by relatives, neighbours or other acquaintances, or had not visited someone in their home in the week past. Single retired men showed the highest rate (16.5 %), while female members of young families were the least iso-

lated in this sense. Only 4 out of the 365 in this category had neither visited someone nor received a visit in the past week.

No difference existed between married and single people when it came to the frequency of *activities connected with sport*.

Single middle-aged women showed a particularly high frequency in the "fine arts" sector and wives in young households a particularly low. There is a marked covariation between socio-economic status and this kind of activity.

It is for statistical reasons easier to pinpoint any difference exhibited by residents of different types of area as regards the frequency of these activities than it is to pinpoint a difference, in principle of equal size, as regards the frequency of daily activities. It was also possible to establish this category of differences, although in the case of the people in our sample they represented no more than a few per cent of the total variation. The area factor seemed to affect *the fine arts activities* most; people living in the central areas of towns exhibited notably higher frequencies than those resident in the peripheral areas of the same towns. This difference is partly due to other differences existing between the people studied, e.g. differences in the social composition of persons compared. Even when this is taken into account, there remains however a significant difference between suburbs and

centres. It was surprising to note that no difference could be found between residents of the centres of larger towns and residents of small towns as regards activities connected with the fine arts.

Contacts with neighbours are more common in the small towns than in the central areas of the large, at least as far as the women are concerned, and they are also more common in the suburbs. No general difference between inhabitants of small towns and the central areas of larger towns could be found as regards *contact with relatives*, nor as regards frequency of *contact with "other acquaintances"*. Inhabitants of small towns spend less time on *sport and physical exercise* of the types studied than inhabitants of the central areas of larger towns. A probable explanation for this is that the activities specified often require amenities of a type which are not particularly common in small towns.

This summary contains a series of examples of results obtained from the study. These should have created the general impression that there is a great deal of variation in the frequency of different types of activities among the people studied but that this partly can be explained by variables such as sex, age, family circumstances and employment, which are closely connected with needs and resources. Conversely, fairly small differences have in general been indicated between residents of three types of area subjected to comparison.

Rapport R9:1975

INDIVIDERS AKTIVITETSMÖNSTER - EN STUDIE AV ETT URVAL
STADSBOR I SMÅ OCH MELLANSTORA STÄDER

Del 2 Frekvensen aktiviteter utanför bostaden

av Marja Walldén

Denna rapport hänför sig till forskningsprojekt 221 vid Statens institut för byggnadsforskning. Projektet har finansierats med anslag från Statens råd för byggnadsforskning. Försäljningsintäkterna tillfaller fonden för byggnadsforskning.

Statens råd för byggnadsforskning, Stockholm
ISBN 91-540-2408-0

LiberTryck Stockholm 1975

INNEHÅLL

FÖRORD

1	BAKGRUND TILL ANALYSEN AV AKTIVITETSFREKVENSER ..	9
1.1	Allmänt om rapportens problemområde	9
1.2	Referensram	10
1.3	Studerade individkategorier	12
1.4	Studerade omgivningssituationer	14
1.5	Aktivitet och aktivitetstyper	21
2	DISKUSSION AV NÅGRA ANALYSMETODER SAMT AV ANVÄNDA MÅTT PÅ AKTIVITETSFREKVENSEN	23
2.1	Några använda analysmetoder	23
2.2	Mått på aktivitetsfrekvensen	24
3	SAMMANFATTNING AV RESULTATEN	31
3.1	Allmänt	31
3.2	Variationen mellan individkategorier	31
3.3	Variationen mellan studerade områden	37
3.4	Slutkommentar	40
4	VARIATION I DAGLIG AKTIVITETSFREKVENNS MELLAN INDIVIDKATEGORIER - OBEROENDE AV BOENDESITUATION	43
4.1	Totala aktivitetsfrekvensen för skilda individerkategorier	43
4.2	Fördelning på aktivitetstyper	49
4.3	Fritidsaktiviteter	49
4.3.1	Aktiviteten "promenad, cykeltur, biltur"	51
4.4	Besök i annans bostad	55
4.5	Inköps- och serviceaktiviteter i olika kategorier	57
4.6	Andra grupperingar av aktivitetstyper	59
4.7	En grov beskrivning av de olika kategoriernas aktivitetsmönster	61
4.8	Typiska beteenden	64
4.9	Den dagliga aktivitetsfrekvensens samband med förvärvsarbete, socialgrupp, trångboddhet och andra studerade individkaraktistika	68
5	VARIATIONEN MELLAN INDIVIDKATEGORIER MED AVSEENDE PÅ FREKVENSEN AV VISSA SPECIAL- STUDERADE AKTIVITETER	73
5.1	Frekvensmättet	73
5.2	Urvalskategoriernas frekvens på de skilda aktiviteterna	73
5.3	Samband mellan olika aktiviteters frekvenser	89
5.4	Skillnader i "klustervärden" mellan de olika kategorierna	91
6	VARIATION I DAGLIG AKTIVITETSFREKVENNS MELLAN OMRÅDEN	97
6.1	Allmänt om analysen i kapitlet	97
6.2	Variationer mellan samtliga områden i antalet ärenden (totalt sett och i grova delkategorier) under en vardag	98

6.3	Skillnader mellan ytter- och innerområden i medelstora städer resp medelstora och mindre städer; antalet ärenden under en vardag	100
6.4	Variationer mellan städer (Västerås, Halmstad, Gävle) och områdestyper (inner- resp ytterområden) för några av urvalskategorierna	101
6.5	Införande av ytterligare individvariabler vid studiet av variationen mellan områden	103
6.6	Sammanfattning av resultaten rörande variationer i daglig ärendefrekvens mellan olika områden	107
7	VARIATIONEN MELLAN OMRÅDEN I FREKVENSEN AV VISSA SPECIALSTUDERADE AKTIVITETER	111
7.1	Variationen mellan områdena i frekvensen av vissa aktivitetsgrupper. Generella variationer oavsett individkategori	111
7.2	Variationer mellan områdena i frekvenser av vissa aktivitetsgrupper. Kategorierna behandlade var för sig	119
7.3	Variationen mellan områdena i frekvensen av de enskilda aktiviteterna	126

FIGUR-, TABELL- OCH DIAGRAMFÖRTECKNING

FIG 1	De nio undersökningsområdena
TAB 2.2.1	Medelranger (och medelantal ärenden) för uppgiftsdagar med olika avstånd från intervjudagen när dessa rangordnats för de olika individkategorierna med avseende på totalantalet ärenden.
TAB 2.2.2	Medelranger för de olika veckodagarna, när dessa rangordnats för olika individkategorier m a p antal länkar.
TAB 2.2.3	Medelranger för de olika vädertyperna när dessa rangordnats för olika individkategorier m a p antal länkar.
TAB 2.2.4	Samband mellan aktivitetsfrekvens (samtliga ärenden exkl egen bost och färdsetsbyten) vid hem- resp telefonintervjun (samma veckodag en vecka senare).
TAB 2.2.5	Korrelationen mellan frekvensen ärenden vid hem- och telefonintervjun för skilda ärendetyper.
TAB 4.1.1	Medelantal ärenden per person och dag. De intervjuade fördelade på kategori och kön.
TAB 4.1.3	Antal besök. Individer från varje kategori fördelade på hur många ärenden de gjort under dagen. Alla aktivitetspunkter exkl egen bostad, eget arbete, skola, färdsetsbyten.
TAB 4.2.1	Medelantal aktivitetspunkter (ärenden) per person och dag för de skilda kategorierna oavsett område (inom parentes anges halva konfidensintervall på 90%-nivån).
TAB 4.3.1.1	Promenader till fots, totalt för olika kategorier samt fördelade på olika promenadtyper.

- TAB 4.4.1 Antal besök i annans bostad. Kvinnor i unga hushåll, ensamstående och gifta pensionerade kvinnor.
- TAB 4.6.1 Antal besök, uppehållspunkterna grupperade, absolut och per hundra intervjuade i resp kategori. Uppgifter från hemintervjun för personer med både hem- och telefonintervju.
- TAB 4.8.1 De fyra vanligaste ärendetypskombinationerna under en vardag för varje individkategori.
- TAB 4.9.1 Medeltal ärenden för heltid, deltid resp ej förvärvsarbetande gifta kvinnor i unga och medelålders hushåll.
- TAB 5.3.1 Samband mellan olika aktiviteters frekvenser (produktmomentkorrelationer av T-värden).
- TAB 5.3.2 Resultat av klusteranalys av sambandet mellan 29 aktiviteter, pensionärsaktiviteten och stormarknaden ej med (fråga 82). Standardiserade, normaliserade värden (T-värden). Samtliga intervjuade.
- TAB 5.4.1 De skilda kategoriernas klustervärden. Medeltal oavsett område.
- TAB 5.4.2 Andelen utan besök senaste vecka för varje kategori/kön oavsett område samt medeltalen av kategoriernas rangordning i detta avseende för varje område.
- TAB 6.1.1 Variationer i aktivitetsfrekvensen mellan kön/kat och områden. Tvåfaktors variansanalys.
- TAB 6.2.1 Resultat av variansanalys avseende områdeskillnader när det gäller frekvensen av vissa aktivitetstyper för de skilda kategorierna. F-värden (F) och andel av totalvariansen (%).
- TAB 6.3.1 Sambandet mellan antal ärenden under en vardag och kategori, kön, stad och områdestyp (fyrfaktors variansanalys). Enbart de större städerna.
- TAB 6.4.1 Variationer i aktivitetsfrekvens mellan städer (Västerås, Gävle, Halmstad) och områdestyp (inner- resp ytterområde). Tre kategorier samt kön åtskilda. Tvåfaktors variansanalys.
- TAB 6.5.1 Medelantal ärenden av olika typ för kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade på områdestyp och grad av förvärvsarbete.
- TAB 7.1.1 Resultat av variansanalys av klusterpoäng som mått på frekvensen av olika typer av aktiviteter. Oberoende variabler: område, kategori, kön (endast sign värden medtagna).
- TAB 7.1.2 En sammanställning av resultatet av ranganalysen av variationer i klusterpoäng mellan områden för varje kategori/kön.
- TAB 7.2.1 Resultat av envägs variansanalys av områdeskillnader beträffande klusterpoäng för olika kategorier. F-värde och andel av totalvariansen.

- DIAGRAM 4.1.2 Medelantal besök per person och dag. Alla aktivitetspunkter exkl egen bostad och färd-sättsbyten samt dito utom eget arbete.
- DIAGRAM 4.2.2 Medelantal besök per person och dag. Servicefunktioner och fritidsaktiviteter.
- DIAGRAM 4.3.1 Medelantal besök per person och dag. Fritidsaktiviteter.
- DIAGRAM 4.5.1 Medelantal besök per person och dag. Myndigheter, service, inköp och vård.
- DIAGRAM 5.2.1 Medianavstånd (månader) till senaste besök vid ett antal lokaliteter (aktivitetstyper) för olika individkategorier, män och kvinnor.
- DIAGRAM 5.2.2 Andel som besökt respektive aktivitetspunkt under senaste veckan. Olika individkategorier, män och kvinnor.
- DIAGRAM 5.2.3 Andel som besökt respektive aktivitetspunkt under senaste månaden. Olika individkategorier, män och kvinnor.

BILAGOR

- BILAGA 1 Förflyttningstablå
- BILAGA 2 Fråga 82. Utdrag ur intervjuformulär.
- BILAGA 3 Kod för uppehållspunktens typ
- BILAGA 4a-b Antal besök på varje uppehållspunkt, absolut och per 100 intervjuade i resp kategori.
- BILAGA 5a-b Medelranger för kategorierna.
- BILAGA 6a Rangordning mellan individkategorier för varje område med avseende på klusterpoäng för varje kluster.
- 6b Rangordning mellan områdena för varje individkategori med avseende på klusterpoäng för varje kluster.
- BILAGA 7a-m Resultat av analys av variationen i aktivitetsfrekvens mellan områdena.
- BILAGA 8 Rangordning av områdena med avseende på frekvensen av olika ärendetyper.
- BILAGA 9a-d Resultat av analys av variationen i klustervärden mellan områdena.
- BILAGA 10 Kluster 6 (finkultur). Män och kvinnor i unga och medelålders hushåll i Västerås, Gävle och Halmstad fördelade med avseende på socialgrupp och om de bor i inner- eller ytterområde.
- BILAGA 11 Kluster 7 (nöjen). Män i unga och medelålders hushåll samt medelålders ensamstående kvinnor fördelade med avseende på socialgrupp och om de bor i medelstor eller småstad.
- BILAGA 12 Fråga 82. F-värden (F) och områdesvariationens andel av totalvariansen (%) på resp delfråga.

LITTERATURFÖRTECKNING

FÖRORD

Föreliggande rapport utgör den andra i en serie som redogör för genomförande och resultat av en inom Statens institut för byggnadsforskning utförd studie av ett antal människors aktiviteter utanför bostaden. Syftet med studien var att beskriva och analysera dessa aktivitetsmönstrets variation mellan olika individkategorier - framför allt hur de påverkats av var man bodde. Undersökningen omfattar boende i några små och några medelstora svenska städer. Stadsstorlekens betydelse för aktivitetsmönstren liksom betydelsen av hur centralt i staden man bor studeras.

I denna rapport beskrivs och analyseras variationen i frekvensen av skilda typer av aktiviteter. Den tredje delen i rapportserien (R 10:1975) behandlar de tidsmässiga aspekterna av aktivitetsmönstren och den fjärde de geografiska. Den första delen, "bakgrundsrapporten" (R 11:1974), innehåller bland annat vissa allmänna teoretiska avsnitt, en beskrivning av studiens genomförande samt av studerade omgivningar och individer. Bakgrundsrapporten bör till vissa delar läsas parallellt med resultatrapporterna. I den förra finner man sålunda diskussion kring begrepp och begreppsdefinitioner och beskrivningar av jämförda individkategorier som kan utnyttjas vid tolkningen av erhållna skillnader.

Birgitta Öhlund har utfört ett ovärderligt assistentarbete såväl när det gäller databearbetningen som när det gäller olika delar av rapportens utformning. Mats Herdenfeldt har ansvarat för den maskinella databearbetningen och varit konsult i analysmetodfrågor. Britta Holmberg har ansvarat för utskrivningen av rapporten i dess olika versioner.

Stockholm i januari 1975

Marja Walldén

1 BAKGRUND TILL ANALYSEN AV AKTIVITETSFREKVENSER

1.1 Allmänt om rapportens problemområde

Hösten 1969 insamlades inom Statens institut för byggnadsforskning ett omfattande datamaterial om aktivitetsmönstren för cirka 2 600 individer i nio olika boendesituationer och tillhöriga sex olika hushållstyper. Uppgifter erhöles därvid om hur ofta, när och var man ägnade sig åt olika aktiviteter utanför bostaden, t ex inköp och olika fritidssysselsättningar. Information insamlades även om olika förhållanden knutna till individen eller omgivningen som antogs ha betydelse för aktivitetsmönstrens utseende. Syftet med studien var att beskriva och analysera dessa aktivitetsmönster - framför allt hur de påverkades av var man bodde.

Denna rapport innehåller en beskrivning och analys av den information om frekvensen av skilda aktiviteter utanför bostaden som erhållits i aktivitetsfältstudien. En redogörelse för studiens bakgrund och genomförande har lämnats i en tidigare rapport, som även innehöll studiens allmänna referensramar samt en beskrivning av studerade individer och deras omgivningssituation.¹⁾ Tidsaspekten av de studerade individernas aktivitetsmönster har behandlats i en annan rapport i den serie som dokumenterar studiens genomförande och resultat.²⁾ I en slutrapport avses de geografiska aspekterna och vissa andra drag i aktivitetsmönstren behandlas. Viss, grundläggande, information om studien lämnas på insidan av pärmen till denna rapport.

I studien har genom intervjuer uppgifter erhållits om bland annat förekomsten av skilda aktiviteter utanför bostaden under ett antal individens vardagsdygn samt även om hur ofta man ägnar sig åt ett antal vanligtvis ej så frekventa sysselsättningar. Frekvensen av skilda aktiviteter inom skilda individkategorier varierar med avseende på individernas behov, önskemål och resurser att utföra skilda aktiviteter samt de förutsättningar för olika aktiviteter som erbjuds i deras omgivning. Vi är i denna rapport intresserade av att beskriva och analysera konstanser och variationer mellan individer med olika karakteristika och boende i olika omgivningar vad beträffar frekvensen av olika aktiviteter.

Resultat av studier av aktivitetsfrekvenser (och andra aspekter av aktivitetsmönstren) och deras variationer mellan individkategorier och samband med skilda förhållanden i omgivningen kan givetvis utnyttjas i värderande sammanhang. Dessa kan gälla olika omgivningars möjlighet att tillgodose av skilda skäl önskvärda aktivitetsmönster men även innebära värderingar av andra förhållanden i samhället som belyses av manifesterade aktivitetsmönster. Aktivitetsfrekvenser, t ex när det gäller umgänges- och andra fritidssysselsättningar, kan ställas mot skilda samhällsmål. De kan även värderas från de agerande individernas synpunkt där beteendet i omgivningar med stort utbud av lättillgängliga aktivitetsmöjligheter kan ge en uppfattning om vilka aktivitetsmönster som, med de förhållanden som i övrigt råder i samhället,

¹⁾ Walldén, M, Individens aktivitetsmönster, Del 1.
Rapport från byggforskningen R11:1974.

²⁾ Walldén, M, Individens aktivitetsmönster, Del 3.
Rapport från byggforskningen R10:1975.

upplevs som eftersträvansvärda av de agerande individerna. Slut-satser kan dras om hur omgivningen skulle kunna anpassas till existerande aktivitetsmönster men även om vilka förändringar i aktivitetsmönstren som utifrån skilda värderingar kan betraktas som önskvärda.

Behavioral scientists and architects who collaborate in joint efforts should realize that full appreciation of the behavioral science tradition demands using its critical apparatus not only to consider the spatial organization and building specifications that are appropriate to reinforcing existing behaviour patterns and preferences but also to evaluate and, if necessary, to encourage the reform of the goals and purposes that the existing patterns imply.

Robert Gutman i People and Buildings (ed Gutman) sid XIV.

Innehållet i denna rapport ger underlag för denna typ av diskussioner. Några explicita värderande resonemang förs dock ej i rapporten. I den meningen är studien vad man skulle kunna kalla "icke-normativt analyserande".

1.2 Referensram

Det har sålunda betraktats som självklart intressant att beskriva likformigheter i aktivitetsfrekvensen mellan olika individer och analysera variationer i denna frekvens utifrån kunskap om individerna och deras omgivningssituation - utan att denna beskrivning relateras till specifika planeringsproblem. Det har likaså bedömts som värdefullt att inte alltför hårt knyta beskrivningar och analyser till mycket specifika teoretiska modeller, med den motiveringen att sådana modeller rörande delaspekter av aktivitetsmönstret tenderar fungera som skyggglappar likaväl som slag-rutor. Det ligger i ett strikt modellstyrt arbetes natur att vissa strukturer i bästa fall lyfts fram och förtydligas medan andra trängs undan. Även om de tänkesätt och resultat som utvecklats inom ramen för arbetet med skilda planeringsrelevanta modeller (t ex inom grannskapsteori, lokaliseringsteori, transportteori) ej i särskilt hög utsträckning haft en styrande effekt på arbetets genomförande har de givetvis påverkat synsätt och val av variabler.

De referensramar som delvis varit strukturerande för arbetet är sålunda av en mer generell natur. Ett allmänt synsätt på sambandet mellan individ och omgivning speciellt anpassat för beteendestudier och även synsätt som mer direkt varit inriktade på studier av de här behandlade aspekterna av aktivitetsmönstren har diskuterats i två tidigare rapporter.¹⁾ Deras allmänna karaktär innebär även att arbetet är neutralt till de två grundsynsätt på omgivningens förhållande till individen som kan skönjas bakom en stor del av existerande teoretiskt och även mer praktiskt inriktat arbete av planeringsrelevant natur. Det första av dessa ser omgivningen företrädesvis som en uppsättning restriktioner som påverkar, och underförstått leder till suboptimeringar av, utfallet av önskvärda handlingsmönster. Det andra behandlar omgivningen som en uppsättning möjligheter mellan vilka individen har att välja och vilka även kan aktivera latent behov. Dessa

¹⁾ Rapport från byggforskningen 41:1968 och R11:1974 ("Bakgrundsrapporten").

synsätt förekommer kanske inte ofta i helt renodlad form, dock mestadels så tydligt att det dominerande av dem klart påverkat det aktuella teoretiska, empiriska eller praktiska agerandet.

Kulturgeografen Torsten Hägerstrand, som i flera arbeten framför allt teoretiskt behandlat främst tidsaspekten av människors aktivitetsmönster uttrycker sålunda omgivningsbetingelserna i restriktionstermer.¹⁾

Leo Schnore (sociolog) skriver: "The environment is viewed as a set of limiting conditions which may be narrow or broad, depending of the technological devices and modes of organization that prevail in a given population."²⁾

R.E. Pahl (sociolog) har sagt att stadssociologens uppgift är att studera "the pattern of spatial and social constraints which operates differentially in given localities".³⁾

Mot detta "restriktionistiska" sätt att se på omgivningen kan man ställa ett synsätt som tilldelar omgivningen en avsevärt mer stödjande, aktiverande och stimulerande roll. Kanske är företrädarna för denna skola främst att hämta bland entusiastiska arkitekter och samhällsplanerare från utopisterna fram till våra dagar, där Mc Loughlin t ex kan skriva "Planning will come to be recognized as the positive, creative and imaginative regulation of change in the social interest in that complex system which is the physical environment."⁴⁾ Forskare som utgår från en liknande grundsyn finner det mer ändamålsenligt att analysera samspelet mellan individen och hennes omgivning som till en väsentlig del ett uttryck för individens preferenser.⁵⁾

I vissa sammanhang kan säkert ett val mellan dessa båda synsätt vara fruktbart. I andra sammanhang - som här - torde en allmänare referensram för förhållandet mellan individen och hennes omgivning vara mer motiverad.

Som framgått av tidigare teoretiskt arbete inom projektet anses individens aktivitetsmönster vara en funktion av hennes konstitution, rolluppsättning och personlighet, vilka förhållanden bestämmer hennes behov och önskemål, samt av de individuella resurser hon förfogar över och de möjligheter till olika aktiviteter

¹⁾ T ex i "What about people in regional science?" Papers of the regional science association, Vol XXIV 1970, sid 11.

²⁾ Schnore, Leo, Social Morphology and Human Ecology. American Journal of Sociology, Vol 63, 1958, sid 628.

³⁾ Pahl, R.E., 1970, Whose City? And other Essays on Sociology and Planning (Chapter 13).

⁴⁾ Mc Loughlin, J.B., Notes on the Nature of Physical Change. Journal of the Town Planning Institute 51 (1965) sid 258-61.

⁵⁾ I motsats till J. Andersen som i en mycket intressant artikel i Environment and Planning 1971, vol 3, p. 353-368 för ett liknande resonemang anser jag dock ej att den intressantaste motpolen till "restriktionisterna" uttrycks i termer av "fritt val styrt av preferenser" utan snarare genom en betoning av omgivningens stimulerande aspekter, dess funktion av tillskott till individens egna begränsade resurser.

som erbjuds i omgivningen - deras förekomst, geografiska och tidsmässiga tillgänglighet och de regler som i övrigt gäller för deras utnyttjande. Individens kunskap om olika handlingsalternativ, eventuella bundenhet till vissa geografiska områden i staden samt tröghet när det gäller förändringar i ett invariant beteendemönster antas spela en viss roll för avvikelser från det mönster individens speciella behov och önskemål samt omgivningens egenskaper i övrigt enbart skulle motivera.

Sannolikheten att en individ skall engagera sig i någon viss aktivitet (definition nedan) är sålunda en funktion av

att hon av någon anledning måste eller vill göra det,

att hon har resurser att göra det (t ex har möjlighet att förflytta sig, har en sådan kunskapsnivå att hon vet hur man skall utnyttja den, kan betala eventuell avgift, har tid),

att de anläggningar som krävs för aktiviteten överhuvudtaget finns inom hennes dagliga revir,

hur långt bort dessa ligger och vilka kommunikationsmöjligheter som föreligger,

hur de tidsregler som gäller för anläggningarnas utnyttjande stämmer med hennes tidsanvändningsmönster i övrigt,

i vilken utsträckning de regler och normer i övrigt som gäller för deras utnyttjande lägger hinder i vägen,

om hon känner till deras existens,

om hon tidigare har utnyttjat dem.

Det kan i vissa sammanhang vara ändamålsenligt att uttrycka individens situation i dessa avseenden i valfrihetstermer. Då gäller generellt att ju lägre valfrihet en individ har när det gäller om en aktivitet skall utföras (ju angelägnare den upplevs), ju större valfrihet när det gäller egna resurser och hur, när och var aktiviteten kan utföras på grund av omgivningsförhållanden desto sannolikare är det att den utförs. Aktiviteter med låg valfrihet är mer styrande för resten av aktivitetsmönstret än aktiviteter med hög valfrihet.

1.3 Studerade individkategorier

Det är sålunda uppenbart att ett faktiskt manifesterat aktivitetsmönster har en mycket komplicerad bakgrund vilket givetvis försvårar möjligheterna att fastställa betydelsen av något enskilt förhållande. För att öka möjligheterna att studera betydelsen av variationen i bl a omgivningssituationen har studien lagts upp på ett sådant sätt att inverkan av vissa förhållanden som har antagits ha stor betydelse för behov och önskemål av skilda aktiviteter hållits under kontroll. Uppläggningsen har även inneburit att särskild vikt vid analyser och beskrivningar läggs vid dessa förhållandens samband med aktivitetsmönstrets egenskaper. De faktorer som härvid utvalts är individernas ålder och kön, civilstånd och barnförekomst (i vissa sammanhang även förvärvsarbete). Sålunda har män och kvinnor ur sex individkategorier som varierar

med avseende på något eller några av ovanstående avseenden utvalts för studien och även mestadels analyserats separat när innebörd av omgivningssituation eller andra individkaraktäriserande förhållanden studerats. De sex individkategorierna är:

1. Hos föräldrarna bosatta ungdomar födda 1954-1955
2. Makar, mannen född 1938-1947, med minst ett barn fött 1963 eller senare
3. Makar, mannen född 1925-1934, med minst ett hemmaboende barn
4. Ensamstående (ej samb) f. 1925-1934
5. Ensamstående (ej samb) f. 1894-1901
6. Makar, mannen född 1894-1901

Stadium i livscykelns antas sålunda ha samband med en serie förhållanden som i sin tur inverkar på behov och önskemål av ett antal aktiviteter samt resurser att genomföra dem. Ungdomar har ett starkt behov av fysisk aktivitet och är inne i en aktiv fas av socialisationsprocessen. De förväntningar som omvärlden ställer på ungdomsrollen innefattar att man ska gå i skolan samt i allmänhet även att det är legitimt att ägna en stor del av den skolfria tiden åt aktiviteter som ger direkt personlig tillfredsställelse (egentliga fritidsaktiviteter). De ekonomiska resurserna är i allmänhet inte särskilt stora i 14-15 års åldern. Förflyttningsresurserna inskränker sig i allmänhet till de egna benen och cykel.

Bland gifta unga och medelålders barnhushåll får aktiviteter som innebär omhändertagande av och service till bostad och hushåll en stor betydelse och inskränker även på möjligheter att ägna sig åt andra aktiviteter. Förväntningarna när det gäller mannens och hustruns roll i dessa sammanhang är fortfarande mycket olika; mannen förväntas sålunda heltidsarbeta, om inte mycket speciella skäl föreligger, medan hustrun har större möjligheter att välja mellan att arbeta inom eller utanför hemmet. Tidsresurserna för fritidsaktiviteter antas även variera mellan männen och hustrurna.

Ensamstående medelålders män och kvinnor förvärvsarbetar heltid i mycket stor utsträckning. De antas ha mer tid för fritidsaktiviteter än åtminstone förvärvsarbetande makar i barnhushåll. Även för de ensamstående bör dock vård av bostad och den egna personen kräva vissa aktiviteter utanför bostaden och viss tid. Såväl gifta som ensamstående män och kvinnor i medelåldern har i allmänhet inga fysiska handikapp som minskar deras rörlighet. Tillgången till andra individuella förflyttningsresurser under vardagar varierar dock säkerligen såväl mellan män och hustrur som mellan gifta och ogifta.

Utmärkande för de äldsta kategorierna är framför allt att de i allmänhet har goda resurser i form av tid, men sämre när det gäller fysisk rörlighet. I den utsträckning de faktiskt känner behov och önskemål av aktiviteter utanför bostaden torde sådana behov dåligt motsvaras av aktivitetsmöjligheter i omgivningen.

1.4 Studerade omgivningssituationer

Om man bortser från möjligheten att bostäder i skilda omgivnings-situationer eventuellt varierar med avseende på de inre be-tingelser (storlek, utformning etc) de erbjuder för skilda akti- viteter borde omgivningsförhållanden, vid likartad behovs- och resurssituation, direkt avspeglas i om, när och var skilda aktivi- teter utförs. Härvid blir sålunda tillgång till skilda aktivitets- möjligheter, deras läge i förhållande till andra aktivitets- punkter som individen har anledning besöka (speciellt bostaden och arbetsplatsen) och de regler som gäller för deras utnytt- jande, bl a tidsregler, direkt avgörande för frekvensen av akti- viteter av olika slag. Urval av studerade omgivningar har delvis grundats på sådana överväganden.

Studien omfattar boende i nio skilda omgivningssituationer. Dessa har utvalts så att goda möjligheter skall finnas att dels göra jämförelser mellan boende i småstäder (ca 7 000 tätortsinvånare) och boende i mellanstora städer (50 000 - 100 000 tätortsinvånare), dels göra jämförelser mellan boende i de senares yttre och deras inre delar.

De utvalda städerna och områdena är följande:

1. Innerstaden	Västerås
2. Vallby	Västerås
3. Viksäng	Västerås
4. Innerstaden	Gävle
5. Stigslund	Gävle
6. Innerstaden	Halmstad
7. Andersberg	Halmstad
8. Flen	
9. Lindesberg	

Av dessa har Halmstad och Gävle utvalts som representanter för mellanstora svenska städer utifrån huvudsakligen de kriterierna att de skall vara relativt lika i en mängd avseenden som rör be- folkning, bebyggelse och näringsliv och dessutom inte extrema i dessa avseenden i förhållande till andra mellanstora svenska städer. Flen och Lindesberg har på motsvarande sätt utvalts som representanter för svenska småstäder.¹⁾

Västerås ingår i studien utan att den uppfyller urvalskriterierna. I studien ingår endast personer boende i flerfamiljshus. I de mindre städerna och i de störres innerområden utvaldes ett antal så långt möjligt närliggande flerfamiljshus. I de yttre områdena ingick bostadsområdets samtliga flerfamiljshus. De individer som enligt urvalskriterierna tillhörde delpopulationerna markerades i mantalslängderna. Ett slumpmässigt urval av varierande storlek för skilda delkategorier drogs därefter. För en mer detaljerad redogörelse för urvalsförfarandet se bakgrundsrapporten kapitel 3. De hus som ingår i studien redovisas i FIG 1.

¹⁾ En närmare redogörelse för urvalsförfarandet ges i den s k bakgrundsrapporten (R11:74), bilaga 2.

FIGUR 1

De nio undersöknings-
områdena.

Medelstor stad - småstad

De två stadstyperna, småstad - medelstor stad, som kommer att jämföras i vissa avseenden, ligger tämligen långt ifrån varandra på det egentligen mångdimensionella kontinuum som kan benämnas stadsmässighet och vars extremer är glesbygd och storstad.

Man kan t ex utgå från Wirth's ¹⁾ "sociologiska" dimensioner, som skulle utgöra viktiga bestämningsfaktorer för individens sociala liv: storlek, täthet och heterogenitet. De utvalda medelstora och små städerna skiljer sig definitionsmässigt i det första avseendet. De andra dimensionerna är svårare att strikt bedöma. Det är dock uppenbart att stora delar av de större städerna uppvisar en större bebyggelse- och befolkningstäthet än något område i de mindre. Det är likaså givet att de större städerna uppvisar en mer omfattande provkarta på individer med olikheter ifråga om personlighet, rolluppsättning och individuella resurser än de mindre.

Wirth's tankar har mer eller mindre explicit kommit att utgöra grundvalen för flertalet stadssociologers arbete. Några av de särdrag som skulle karakterisera boende i idealtyperna av stad (urban) och glesbygd (rural) på grund av de tre ovan nämnda skillnaderna som man sålunda syftar till att belägga eller falsifiera är de följande: Primärgruppskontakter dominerar i glesbygden medan i staden sekundärgruppsrelationer har större betydelse. Relationer mellan människor i glesbygden är framför allt av emotionell karaktär, medan samspelet i staden framför allt syftar till att uppnå andra mål. I den förra typen av relationer engageras hela personligheten, i den senare samspelar begränsade roller. Människor tenderar i staden i motsats till i glesbygd att värderas efter relativt få och ytliga karakteristika och prestationer snarare än efter hela personligheten. Den sociala kontrollen har större betydelse på landet än i staden. Detta innebär bl a att stadsbarns beteende blir mer rationellt i den meningen att lokala normer får mindre betydelse för beteendet. Detta kan dels innebära en upplevelse av frihet och ökade möjligheter till behovstillfredsställelse, liksom det kan betyda en otrygghet. Denna, liksom svårigheterna att konstruera ett samband mellan segmentella upplevelser, kan leda till identitetssvårigheter och känsla av främlingskap. Slutligen antas det att solidariteten mellan interagerande individer i glesbygden i staden ersätts av ett konkurrensförhållande som måste kontrolleras med formella metoder.

Dessa teorier har inte på något sätt stått oemotsagda under de årtionden som gått sedan de formulerades.²⁾ De empiriska insatserna har varit punktvisa och till vissa delar stött teorierna (t ex studier av psykiska störningar och självmordsfrekvens m m). Andra har snarast pekat på nödvändigheten att nyansera dessa grova förklaringsfaktorer vid försök att förklara

¹⁾ Louis Wirth, Urbanism as a Way of Life, American Journal of Sociology, Vol. 44 (1938), sid 1-24.

²⁾ Se R.N. Morris, Urban Sociology, London 1968.

socialt beteende. Flera studier har sålunda påvisat förekomsten i storstaden av fasta sociala organisationer,¹⁾ en betydande omfattning av primärgruppskontakter och individuella revir²⁾ - alla förhållanden som minskar betydelsen av storlek, täthet och heterogenitet i staden som helhet.

Valet av städer betyder emellertid att vi har antagit att stadsstorlek, täthet och heterogenitet har en ganska väsentlig betydelse för beteendet - dock endast delvis genom de mekanismer som diskuterats ovan. Dessa tre stadssociologiska hörnstenar har nämligen även utgjort en väsentlig del av underbyggnaden i framför allt kulturgeografiska och ekonomiska teorier som rör tillgodoseendet av andra typer av behov än de "sociala". Möjligheterna till en differentierad arbetsmarknad och ett differentierat utbud av varor och tjänster sammanhänger sålunda med omlandsbefolkningens storlek, täthet och heterogenitet. Det faktiska lokaliseringsmönstret för arbetsplatser och serviceutbud har givit stöd åt dessa teorier. Någon klar bild av vilken betydelse olika typer av serviceutbud och olika typer av arbetsmarknader har för individer med olika karakteristika, har man dock knappast och några vidare helhjärtade försök att skapa en sådan bild har kanske heller inte gjorts.

Något förenklat skulle man kunna säga att såväl kulturgeografer som sociologer (och socialekologer) har kommit relativt långt när det gäller att beskriva städernas struktur i olika avseenden. Innebörden av strukturella variationer för dem som bor och arbetar i städerna är ett problem som emellertid är mycket ofullständigt behandlat - inte minst empiriskt.

En av huvudfrågeställningarna i detta arbete är just om man kan upptäcka några skillnader i aktivitetsfrekvensen mellan boende i små och medelstora städer. Ovanstående resonemang bör då kunna sammanfattas som att orsaker till eventuella sådana skillnader antas vara att söka såväl i skillnader mellan studerade individer i de olika stadstyperna vad avser behov, önskemål och resurser som i skillnader mellan stadstyperna i social miljö eller när det gäller förekomst och tillgänglighet av olika typer av arbeten, service och möjligheter till fritidssysselsättningar.

Innerstad-ytterstad

En annan huvudfrågeställning rör vilken innebörd för aktivitetsfrekvensen det har om man bor centralt i en medelstor svensk stad eller om man bor i den typ av ytterområden som utgjort ett vanligt inslag i stadsbyggandet under 1960-talet.

När det gäller denna dikotomi förekommer knappast några allmänt omfattade övergripande teorier applicerbara på svenska förhållanden. I USA har visserligen förortsproblemet ägnats rela-

¹⁾ Se t ex William H White Street Corner Society, Chicago, University of Chicago Press, 1943.

²⁾ Se t ex Michael Young och Peter Willmott, Family and Kinship in East London, Baltimore, Penguin Books 1962.

tivt stor uppmärksamhet.¹⁾ Den typ av förorter som man där behandlat avviker emellertid så kraftigt från de svenska nyare ytterstadsområdena att de amerikanska erfarenheterna blir av begränsat intresse för oss. Ett resultat som emellertid säkerligen kan generaliseras till svenska förhållanden är att en mycket stor del av den skillnad man kunnat konstatera i aktiviteter och beteendemönster mellan boende i innerstad och ytterstad snarast orsakas av att de två boendekategorierna har olika egenskaper (t ex demografiskt, socioekonomiskt, intresse-mässigt) än av boendeformen som sådan.

Såväl i USA som i Sverige har en del arbete utförts när det gäller att kartlägga strukturella skillnader mellan städers olika delar och skillnader i sådana avseenden som ovan nämndes kunnat konstateras.²⁾ Förorten som social företeelse har emellertid ägnats relativt liten uppmärksamhet.

Vad karakteriserar sålunda fysiskt, socialt och kulturellt olika typer av svenska förortsområden och inte minst på vilket sätt påverkas förortsborna av sin boendeform? De uppgifter som erhållits genom olika undersökningar av case-study karaktär (t ex Rosta, Baronbackarna,³⁾ Hägerstensåsen,⁴⁾ Årsta,⁵⁾ Augustenborg,⁶⁾ Skärholmen,⁷⁾ Rosengård,⁸⁾ Vårberg⁹⁾) har delvis varit svåra att utnyttja i generella sammanhang. Vad karakteriserar denna typ av områden och vad är specifikt för just detta speciella område? Ett sätt att öka förståelsen för enstaka områdets struktur och funktionsförhållanden är att jämföra dem med andra områden som man antar är lika dem i vissa väsentliga avseenden - ett annat är att söka kontrastera denna typ av område mot andra som man antar borde erbjuda andra villkor för det dagliga livet. Vi har kombinerat dessa metoder och studerar sålunda fyra förortsområden som utvalts så att de skulle likna varandra i vissa intressanta avseenden samtidigt som vi studerar boende i innerområdena i samma städer.

¹⁾ Se t ex William M. Dobriner (ed), *The Suburban Community*, New York. G.P. Putnam's Sons, 1958.

²⁾ Se t ex Carl Gunnar Janson, *Social differentiation in urban areas*. Stencil 1971.

³⁾ Holm E och Holm L, 1958, Hem, arbete och grannar. Konsumentinstitutets meddelande, nr 4. Stockholm.

Krantz, Birgit, 1968, Lägenheter och markutrymmen i Baronbackarna, Örebro. Rapport från byggforskningen 12/68.

⁴⁾ Dahlström, E, 1953, Trivsel i Söderort, Sociologisk undersökning i Hägerstensåsen och Hökmossen 1949-50. Stockholm.

⁵⁾ Åsvärn, G och Mathsson, B, 1959, Fritid i förort, Stadskollegiets utlåtande och memorial, bihang nr 94. Stockholm.

⁶⁾ Pfannenstill, B, 1953, Sociologisk undersökning av Augustenborgsområdet i Malmö. Malmö.

⁷⁾ Gordon H och Molin P, *Man bara anpassar sig helt enkelt*, 1972. Stockholm Pan/Norstedt.

⁸⁾ Flemström, C och Ronnby A, 1972, *Fallet Rosengård*, Bokförlaget Prisma. Stockholm.

⁹⁾ Daun, Å, 1974, *Förortsliv*, Bokförlaget Prisma. Stockholm.

De ytterområden som utvalts för analysen karakteriserades redan vid urvalet (primärt) av att alla låg i medelstora svenska städer, att de var utbyggda som relativt sammanhållna enheter under sextiotalet, att de främst bestod av flerfamiljshus och att de låg några kilometer från stadskärnan. De egenskaper som de i övrigt har får snarast ses som karakteristiska hos dessa områden. Ett delsyfte med studien har varit att kartlägga sådana egenskaper. Detta har dels skett inom denna studie (resultatet har presenterats i "bakgrundsrapporten") dels inom andra studier inom projektet som främst kartlagt förekomst och utnyttjande av bostadskomplement.¹⁾ Här har kunnat konstateras en tämligen stor variation i befolkningssammansättning mellan de olika studerade områdena, en variation som dock endast till en begränsad del på ett systematiskt sätt uppträdde mellan de olika områdestyperna: småstäder, medelstora städers innerområden, medelstora städers ytterområden. Den demografiska variationen har i viss utsträckning hållits under kontroll av urvalsmetoden. Jämförda boendekategorier liknar sålunda varandra när det gäller kön, ålder, civilstånd och i viss utsträckning barnförekomst. Skillnader i sätt att leva, som vi kan konstatera mellan områden, kan dock bero på andra skillnader mellan studerade individer t ex i socio-ekonomiskt avseende (som vi i efterhand kan kontrollera) eller skillnader i inställning till olika värden i livet (som vi inte kan beakta). Sådana skillnader har kunnat konstateras i ett flertal amerikanska studier.

Man får sålunda räkna med selekterande krafter som inte enbart påverkar demografiska förhållanden eller ens ekonomiska förhållanden utan även rör attityder och preferenser vid fördelningen av boende mellan ytter- och innerområden (liksom vid fördelningen mellan småstad och storstad). Man kan dock anta att boende i nyare områden (Andersberg, Vallby är de yngsta) är heterogenerare sammansatta i de senare avseendena än de något äldre områdena. I stort sett karakteriseras säkerligen de boende i de förra områdena framför allt av de egenskaper som kännetecknade de individer och hushåll som vid sextiotalets slut sökte sig ut på bostadsmarknaden, oavsett dessas attityder och preferenser. De något äldre områdena Viksäng och Stigslund (liksom småstäderna och innerstadsområdena) har säkerligen i större utsträckning en befolkning vars krav och önskemål rörande boendesituationen efter omflyttningar blivit mer kongruent med vad områdena har att erbjuda.

Dessa förhållanden måste sålunda beaktas när man tar del av studiens resultat. De har emellertid inte spelat någon större roll för de antaganden om systematiska skillnader i aktivitetsfrekvens mellan inner- och ytterstadsområden som gjorts. Dessa grundar sig i stället främst på de primära skillnaderna mellan

¹⁾ Wellving, S, 1972, Närlokaler i bostadsområden - exempel på användning och utformning. Rapport 32/72.

Mårtensson, B G, 1973, Markutrymmen i fem bostadsområden - användning och utformning. Rapport 26/73.

Pettersson, B, 1973, Fritidsservice - användning och utformning. Rapport 64/73.

områdena och då framför allt i vad avser den fysiska aspekten avstånd till olika företeelser i staden. Framför allt för antaganden rörande umgängesmönstret spelar emellertid även övriga primära egenskaper (t ex tid för utbyggnad, områdets karaktär av grannskapsenheter) den väsentligaste rollen.

En ingående beskrivning av städerna görs i bakgrundsrapporten (R11:74). Där redogörs bland annat för förekomsten av service- och aktivitetsmöjligheter i de skilda städerna samt de intervjuades avstånd till vissa av dessa. Där framgår sålunda bland annat att de större städerna har ett vida mer varierat utbud av varor och tjänster än de mindre städerna. De två småstäderna är dock relativt olika varandra i detta avseende. Lindesberg, som har ett större handelsomland än Flen, har även ett större varu- och tjänsteutbud.

Även vad avser organiserade fritidsaktivitetsmöjligheter är skillnaden mellan de små och de större städerna stor. Detta gäller anordningar för barn och ungdom, hobbyverksamhet, idrotts- och motionsanordningar, kulturella utbud och förströelse för vuxna. Vissa skillnader mellan de större städerna inbördes föreligger säkerligen likaså. Ungdomar verkar t ex bättre tillgodosedda i Västerås än i Halmstad och Gävle. Lindesberg verkar likaså allmänt bättre försett med olika fritidsarrangemang än Flen. Antalet rapporterade föreningar och studiecirkel är t ex avsevärt större. Även i övrigt förefaller arrangemangen för olika fritidsaktiviteter att vara flera i Lindesberg än i Flen. Den avsevärda skillnaden mellan de två stadsstorlekarna när det gäller möjligheter till fritidsaktiviteter av det slag som behandlats här framgår med stor tydlighet om man följer lokalpressens annonsering av fritidsaktiviteter under några veckor.

De intervjuade personerna i de större städernas ytterområden har mycket nära till vissa utbudstyper - nämligen de som finns i området - och mycket långt (i allmänhet avsevärt längre än en kilometer) till övriga. De senare utbuderna är dels typiska centrumutbud (t ex varuhus, systembolag, biograf) men dels även ofta anordningar för motion och idrott. De intervjuade i Flen har relativt nära till alla förekommande utbudspunktstyper utom idrottsplats. De intervjuade i Lindesberg, där utvalda flerfamiljshus var något mer decentralt belägna, har dock utbudspunkterna fördelade över hela avståndsskalan. Detta gäller även för de intervjuade i Halmstads innerstad medan de intervjuade i Västerås innerstad har nära till alla studerade utbudspunktstyper exklusive tennisbana och motions- och skidloppsmöjligheter.

Denna beskrivning av tillgänglighet till olika studerade aktivitetsutbud gäller inte utan vidare generellt för boende i småstäderna och de störres innerområden utan påverkas givetvis av att de intervjuade personerna är koncentrerade till vissa delar av städerna. De intervjuade i Västerås innerstad bor sålunda något mer centralt än de intervjuade i Halmstads och Gävles innerstäder. Se FIG 1.

De större städerna har alla kollektivtrafik - bussar - dock med varierande standard. De mindre städerna saknar helt lokal kollektivtrafik.

1.5 Aktivitet och aktivitetstyper

Med aktivitet avses i studien ett besök vid någon lokal eller bestämt område i staden där något ärende (i vid mening) utförts. Dessutom betraktas en förflyttning för dess egen skull (promenad, cykeltur, biltur) som en aktivitet. Ett besök vid en och samma aktivitetspunkt kan givetvis ha mycket olika innebörd för olika personer eller för samma person vid skilda tillfällen. Här har emellertid samtliga besök vid en viss typ av aktivitetspunkt klassificerats efter den typ av verksamhet som antagits vara den vanliga vid ett sådant besök. Det är sålunda snarare aktivitetstypens typ än vad man faktiskt ägnat sig åt vid besöket som varit avgörande. Vissa undantag från denna regel finns dock för besök som klart har en innebörd avvikande från vad som är normalt för besök vid resp lokaltyp. Besök där man hämtat eller lämnat annan person har sålunda klassificerats efter detta syfte snarare än efter besökspunktens typ (som då t ex kan vara "annans bostad", "leksskola" eller "makes arbetsplats"). På samma sätt har besök vid en aktivitetspunkt utanför huvudarbetsplatsen, där man faktiskt utfört ett arbete (alltså inte bara gjort ett ärende i tjänsten) klassificerats som "annan arbetsplats". En förteckning över samtliga utnyttjade aktivitetstypskoder finns i bilaga 3. I många sammanhang har en grövre klassificering av aktiviteterna (aktivitetstyperna) emellertid utnyttjats. Vi har här skilt på inköps- och serviceärenden, fritidsärenden resp besök på arbetsplats (skola).

Till inköps- och serviceärenden har ärendepunkter med koderna 15-67 förts. Det är sålunda ärenden av vanligtvis instrumentell karaktär, dvs de är oftast i sig själva inte särskilt tillfredsställande utan utgör främst medel att i andra sammanhang uppnå tillfredsställelse. Hit hör aktiviteter som oftast innebär service åt hushållet eller den egna personen: besök i butiker, serviceinrättningar, expeditioner, läkare och tandläkare etc. När det gäller denna typ av ärenden är individens valfrihet när det gäller om ärendena skall utföras eller ej på relativt kort sikt ofta låg och frekvensen ärenden kan antas i relativt liten utsträckning variera mellan olika omgivningar - med den trots allt ganska begränsade variation i omgivningsbetingelse som föreligger i materialet. Omgivningens egenskaper kan dock inverka på hur ärendena organiseras och på omfattningen av de resursförluster som krävs för att utföra önskvärda ärenden. När det gäller frekvensen av denna typ av ärenden antas dock stora variationer föreligga mellan olika individkategorier oavsett boendesituation. En sådan variation återspeglar bland annat skillnader i rollinnehåll mellan personer som varierar med avseende på kön, ålder och civilstånd.

Till fritidsärenden har aktivitetstyper med koderna 11, 70-89, 93, 96 förts. Ärenden inom denna kategori är av mycket varierat slag. Här ligger sålunda sport- och motionsaktiviteter, besök hos bekanta, besök vid biografier, teatrar, bibliotek, hobbyverksamhet, kurser osv. Flertalet av dessa aktiviteter utför man relativt oberoende av den roll man tilldelats i hushållet eller på arbetsplatsen. I den meningen är de av mer "frivillig" natur och valfriheten om ärendena skall utföras kan antas vara relativt stor. Vissa av dessa ärenden kan sålunda antas vara relativt känsliga för variationer i omgivningssituationer. De

studerade omgivningarna varierar även mer i vad avser förutsättningar för vissa fritidsaktiviteter än när det gäller möjligheter för de flesta inköps- och serviceaktiviteter. Urvalskategorierna antas skilja sig från varandra när det gäller behov, önskemål och resurser för skilda fritidsaktiviteter - inte minst tidsresurser. Det föreligger även i många fall ganska tydliga normer i omgivningen för vad som är lämpliga fritidssysselsättningar för skilda köns- och ålderskategorier.

2 DISKUSSION AV NÅGRA ANALYSMETODER SAMT AV ANVÄNDA MÅTT PÅ AKTIVITETSFREKVENSEN

2.1 Några använda analysmetoder

Vid bedömningen av om skillnader mellan individkategorier tenderar återkomma från område till område i de nio studerade områdena, dvs om skillnaderna är av en generell natur, har ofta en enkel rangordningsanalysmetod utnyttjats. Denna innebär att individkategorierna rangordnats (oftast män och kvinnor separat) för varje område och att sedan medelvärdet av de härvid erhållna rangerna beräknats. De erhållna rangmedelvärdena har presenterats och en diskussion har förts kring eventuella stabila drag i de skilda kategoriernas relation till varandra utan att en egentlig signifikanstest utförts. På motsvarande sätt har relationen mellan områden studerats för varje individkategori med syfte att upptäcka generella drag i förhållandet mellan områdena, drag som återkommer från kategori till kategori. Icke-parametriska metoder av denna typ har även utnyttjats för vissa mer strikta signifikansprövningar (t ex teckentest).

Ofta har ranganalysen utgjort en uppföljning av en tidigare variansanalys. Strikta prövningar av betydelsen av en viss faktor för aktivitetsfrekvensens variation har ofta utförts med en- eller flerfaktors variansanalys. Då en sådan analys endast ger en uppfattning om huruvida en faktor har betydelse för variationen och hur stor betydelsen är och inte på vilket sätt krävs alltså ofta en vidare granskning av sambandet mellan studerade oberoende och beroende variabler.

Variansanalysmetoden innebär att man studerar om någon del av variationen i ett visst avseende (beroende variabel) mellan ett antal individer kan "förklaras" av att individerna är olika vad avser något eller några bestämda förhållanden (oberoende variabler).

Som resultat av variansanalysen erhålls en uppfattning om huruvida var och en av de oberoende faktorerna eller olika kombinationer av dessa har ett samband med den beroende variabeln som är större än man kunde vänta sig av en slump med kännedom om den totala variationen i den beroende variabeln. För var och en av de oberoende variablerna och tänkbara kombinationer mellan dessa erhålles ett s k F-värde, vars väntade värde vid oberoende är 1 och vars fördelning är känd (för olika kombinationer av antalet värden på resp oberoende variabel och antalet studerade enheter). När signifikanstester av denna typ utförts anges ofta i texten och i tabeller erhållna F-värden och ibland även antalet frihetsgrader (antal värden på den oberoende variabeln minus ett resp antal studerade individer minus antal värden på den oberoende variabeln). Som resultat av variansanalysen erhålls även, förutom F-värdena, information om hur stor andel av den totala variationen som förklaras av resp oberoende variabel. Det har ansetts vara väsentligt att inte endast kunna fastställa ett samband utan även kunna bedöma dess ungefärliga storleksordning på ett såpass lättförståeligt sätt som andelen av totalvariansen utgör.

Ett enkelt konstaterande av att ett samband eller en skillnad är statistiskt signifikant kan givetvis understundom vara av

intresse. I de allra flesta fall är emellertid denna information av ett ganska begränsat värde, bland annat därför att möjligheterna att fastställa samband är beroende av även andra förhållanden än sambandens faktiska storlek. Detta innebär att understundom även mycket små och såväl teoretiskt som praktiskt betydelselösa samband kan fastställas. Ju större material man arbetar med desto större blir denna risk. En kompletterande information om eventuella sambands betydelse ter sig sålunda ofta nödvändig. Några allmänna tumregler för tolkningen av dessa storleksuppgifter kan dock knappast ges. I en mening är dock betydelsen helt klar. Vad som anges är hur stor andel av de studerade enheternas variation i en variabel som kan förklaras av variationen i en annan variabel (den oberoende i analysen). I TAB 6.1.1 anges alltså att cirka 1 % av variationen i antalet aktiviteter mellan studerade individer sammanhänger med vilket område man bor i. Det är dock en signifikant variation mellan områden (relativt högt F-värde). Att förklaringsandelen blir så låg beror bl a på att det är en mycket heterogen samling individer som studerats - från 14-15-åringar till pensionärer - och att det av denna anledning är en stor variation i aktivitetsfrekvensen. Ser man på en kategori i taget (TAB 6.2.1) ökar områdets förklaringsandel betydligt samtidigt som den knappast i något fall kan säkerställas statistiskt, vilket måste bero på att frekvensen individer i varje analys sjunker. Variansanalysens resultat är sålunda beroende av hur heterogena de individer är som studeras samt hur många individer som ingår i analysen. Den är även beroende av frekvensen studerade individer med resp variabelvärde på den oberoende variabeln. Om t ex ett område var representerat av mycket få individer i analysen skulle dessa kunna avvika relativt starkt från övriga individer på den beroende variabeln utan att detta ger ett påtagligt utslag i variansanalysens resultat.

Om dessa egenskaper hos metoden beaktas erhålls dock värdefull information om samband mellan skilda variabler med hjälp av variansanalys - speciellt när oberoende variabler är mätta på nominal nivå, dvs variabelvärdena ej kan rangordnas.

2.2 Mått på aktivitetsfrekvensen

Företrädesvis två mått på frekvensen aktiviteter av olika typ utanför bostaden har utnyttjats i föreliggande rapport:

1. Antal angivna ärenden¹⁾ under en vardag så som de rapporterats på förflyttningstablår²⁾ i hemintervjun (se bilaga 1).
2. Avstånd till senaste aktivitetstillfället för ett antal uppräknade aktiviteter i de avståndskategorier som angivits i frågeformulärets fråga 82 (se bilaga 2).

¹⁾ Med ärende avses här varje uppehåll efter en förflyttning utanför bostaden, varvid en aktivitet utförts. Kodningen av ärendetyper framgår av bilaga 3. I de flesta fall kodas här uppehållspunktens typ oavsett karaktären på den faktiska aktiviteten.

²⁾ En ingående redogörelse för datainsamlingsprocessen finns i den sk bakgrundsrapporten R11:1974.

Måtten är goda i den utsträckning de med precision mäter de förhållanden som i studiens teoretiska avsnitt avses med aktivitetsfrekvens. Måttens brister i detta avseende sätter bestämda gränser för möjligheterna att påvisa faktiska kausalsamband.

Studerade oberoende variabelers relativa betydelse för de beroende variabelerna i förhållande till icke studerade variabelers påverkar likaså möjligheterna att fastställa faktiska samband.

Det är alltså givet att ju lägre tillförlitlighet (reliabilitet) ett mått har desto mindre tycks faktiska samband mellan beroende och oberoende variabler vara, samt ju mindre man beaktar andra förhållanden, som har betydelse för den beroende variabeln, desto svårare har man att särskilja effekten av en speciell faktor.

I det teoretiska avsnittet diskuteras vilka faktorer som antas i särskilt hög grad bidra till förståelsen av den företeelse som här studeras. Där pekas sålunda även på de möjliga orsakerna till att samband, som vi av olika anledningar valt att studera, är låga eller uteblir, likaså ges där en antydning om i vilken utsträckning de antaganden vi gör om "slumpmässighet" i studerade förhållandens inomgruppsvariation i stokastiska test är väl motiverade.

I detta avsnitt skall de valda beroende variabelernas precision som mått på aktivitetsfrekvens i de teoretiska resonemangens mening diskuteras. Om vi med det första måttet är ute efter en sann bild av de studerade individernas genomsnittliga mängd aktiviteter under vardagar (med de inskränkningar i generaliseringsmöjligheter som tidpunkten för studien nödvändiggör) har vi fog för att anta att det utnyttjade måttet har vissa tillförlitlighetsbrister. Det är sålunda troligt att lämnade uppgifter skiljer sig något från faktiska förhållanden under uppgiftsdagen. Denna felkälla antas emellertid, med stöd från erfarenheter av tidigare studier¹⁾ med utnyttjade metoder vid intervjuundersökningen vara av tämligen liten betydelse, något större dock vid telefonintervjutillfället, som skall diskuteras i annat sammanhang. En viss variation i uppgiftsfrekvens mellan intervjuer, som skett på olika avstånd från uppgiftsdagen, föreligger dock:

En variansanalys med kategori, kön och avstånd mellan intervjudag och uppgiftsdag som oberoende faktorer och totalantalet ärenden som beroende variabel har utförts. Variabeln "avstånd mellan intervju- och förflyttningsdag" indelades i tre klasser:

1. Intervjun skedde dagen efter förflyttningsdagen såsom planerats idealt (1905).
2. Intervjun skedde två dagar efter intervjutillfället (391).
3. Intervjun skedde ännu senare (257).

¹⁾ Se Walldén, Marja, Aktivitetsfält, Rapport från byggforskningen 41/68.

Av analysen framgår att avstånd till uppgiftsdagen verkligen har en signifikant betydelse för antalet angivna aktiviteter. Den "förklarar" dock endast en mycket liten del av variationen i den beroende variabeln (0,5 %). En närmare analys av förhållandet mellan de tre jämförda kategorierna av uppgiftsdagar ger vid handen att inga skillnader föreligger mellan uppgifter som lämnats en resp två dagar efter förflyttningdagen medan de som lämnats senare avviker markant från de övriga. Att betydelsen av detta förhållande trots detta framstår som relativt liten beror på att denna kategori är av ganska begränsad storlek. En ranganalys av förhållandet mellan de tre kategorierna för varje kategori/kön-kombination ger följande rangmedeltal:

TABELL 2.2.1 Medelranger (och medelantal ärenden) för uppgiftsdagar med olika avstånd från intervjudagen när dessa rangordnats för de olika individkategorierna med avseende på totalantalet ärenden.

	Intervjun skedde		
	dagen efter uppgiftsdagen	två dagar efter uppgiftsdagen	senare
Medelrang	2,4	2,3	1,3
Medelantal ärenden	3,0	2,9	2,5

Den andra orsaken till bristande precision i det första frekvensmättet är att vi har byggt måttet på en dags uppgivna förflyttningar medan aktivitetsfrekvensen för samma individ varierar från dag till dag. Bland annat förekommer en del cykliskt betingade variationer som t ex kan sammanhånga med dagens läge i månaden eller veckan. Om man ser på totalantalet ärenden är variationen mellan veckans fem vardagar för de intervjuade ändå så pass begränsad att den inte kunnat säkerställas med hjälp av en variansanalys, där kategori, kön och veckodag utgjorde de oberoende faktorerna och antal angivna länkar i förflyttningsskedjor vid hemintervjun den beroende variabeln. F-värdet för veckodag blev långt ifrån signifikant (0,85). Veckodagens andel av totalvariansen var även mycket liten (0,6 %). En ranganalys av veckodagarnas förhållande till varandra för varje kombination av kategori (1,2,3,6) och område för sig, dvs 36 manliga delkategorier och lika många kvinnliga ger följande medelranger för de olika dagarna.

TABELL 2.2.2 Medelranger för de olika veckodagarna, när dessa rangordnats för olika individkategorier m a p antal länkar.

	månd	tisd	onsd	torsd	fred
män	3,1	2,5	2,6	3,2	3,1
kvinnor	2,8	2,8	2,6	3,2	3,0

Intrycket av en relativt liten systematisk variation mellan veckans fem vardagar förstärks sålunda av denna tabell. Givetvis är det trots detta möjligt att olika individer har en specifik veckorytm i ärendefrekvens. Troligen har dock detta förhållande en mycket begränsad betydelse för frekvensuppgifternas "tillförlitlighet".

Variationer i vädret skulle kunna utgöra ytterligare ett skäl till att antal ärenden varierade från en dag till en annan. En analys av aktivitetsfrekvensens samband med vädret har gjorts, där variationen mellan dagar med några, i grova drag olika, vädertyper studerades:

Vädertyp	Temperatur	Nederbörd kl 07.00-19.00	molnighet (medelvärde)
1. Bra	oberoende	0 mm	0
2. Halvbra	"	1-2 "	1-4
3. Dåligt	"	≥ 3 "	5-8

Resultatet av denna analys ger vid handen att vädret förklarar mycket litet av den totala variationen i antalet länkar. Oberoende faktorer i en variansanalys var en kombination av kön och kategori samt tidsfas (dvs under vilken del av undersökningsperioden intervjun skett. Denna faktor visade sig för ö inte heller ha någon systematisk inverkan på länkfrekvensen) resp väder. Väder "förklarade" 0,5 % av totalvariansen. F-värdet var långt från signifikant (1,20). En rangordning av dagar med olika vädertyper med avseende på länkfrekvens för de 27 olika kombinationerna av kategori/kön och tidsfas ger följande medelranger för de olika vädertyperna.

TABELL 2.2.3 Medelranger för de olika vädertyperna när dessa rangordnats för olika individkategorier m a p antal länkar.

bra väder	halvbra väder	dåligt väder
1,8	2,3	1,9

Tydligt har alltså vädret mycket liten betydelse för frekvensen aktiviteter under vardagar - åtminstone i jämförelse med andra faktorer som påverkar aktivitetsfrekvensen. Som orsak till tillförlitlighetsbrister hos metoden att välja en dag att representera en individs allmänna aktivitetsnivå kan sålunda denna faktor, liksom veckodag och fas i undersökningsperioden helt bortses från.

Det finns givetvis ytterligare en mängd skäl till att samma individs aktivitetsfrekvens varierar mellan olika dagar.

Vi har beräknat sambandet mellan antalet ärenden som uppgivits vid hemintervjun och antalet som vid telefonintervjun angivits för samma veckodag en vecka senare.

Av TAB 2.2.4 framgår att detta samband faktiskt är tämligen lågt.

TABELL 2.2.4 Samband mellan aktivitetsfrekvens (samtliga ärenden exkl eg bost och färd-sättsbyten) vid hem- resp telefonintervjun (samma veckodag en vecka senare)

	Produktmoment- korrelation (r)
Ungdomar	0,26
Unga hushåll	0,35
Medelålders hushåll	0,33
Medelålders ensamstående	0,22
Pensionerade, ensamstående	0,39
Pensionerade hushåll	0,43
Urvalet totalt	0,37

Det innebär alltså att den inomindividuelle variationen i aktivitetsfrekvens mellan olika vardagar (även om man bortser från variationen mellan veckodagar) är mycket stor. Man har sålunda inte möjlighet att fastställa annat än ganska stora skillnader i genomsnittlig aktivitetsnivå mellan delkategorier i ett material av måttlig omfattning. Det låga sambandet mellan aktivitetsfrekvensen de två dagarna innebär givetvis även att en individs aktivitetsfrekvens under en dag i de flesta sammanhang kommer att vara mycket svår att prognosticera även om man har god kännedom om individens egenskaper och boendesituation.

En betydande del av variationen mellan individer i studien utgörs sålunda av "slumpvariation" ur vår analys' synpunkt. Denna gör att mindre faktiska skillnader i den allmänna aktivitetsfrekvensnivån mellan individkategorier blir svåra att fastställa och att olika individkaraktäriserande eller områdeskaraktäriserande variabelers förklaringsandel av totalvariansen inte kan tolkas som andel av den mellanindividuelle variansen om inte något slags uppräkningsfaktor av de erhållna andelarna sker.

Det är möjligt att uppskatta hur mycket utrymmet för studerade variabelers förklaringsandel av variationen i den mellanindividuelle aktivitetsnivån torde ha minskat därför att det använda måttet endast ger en relativt dålig approximation till denna aktivitetsnivå. För en sådan uppskattning har informationen om variationen mellan de två värdena för varje individ utnyttjats. Denna variation innehåller givetvis även väderbetingade delar, men ej variationen mellan veckodagar. De två uppgifterna från samma individ gäller ju samma veckodag med en veckas mellanrum. Det nedan uppskattade utrymmet för mellanindividuell variation är sålunda något överskattat.

Det kan visas att variansen för de två mätningarnas gemensamma del (alltså i detta fallet den allmänna aktivitetsnivån för individen) utgör en lika stor andel av den totala variansen för den ena av mätningarna som korrelationskoefficienten för de två mätningarnas samband. Det vill säga när korrelationskoefficienten är 0,37 (som den är för hela materialet, totala antalet ärenden) utgör den mellanindividuelle variansen 37 % av totalvariansen. En variabel som visat sig förklara 2 % av totalvariansen, förklarar i själva verket $\frac{2}{37} \times 100\%$ av den mellanindividuelle variationen.

Några av de korrelationskoefficienter som alltså skulle utnyttjas för uppräkningsfaktorn av variansandelarna när man är intresserad av den mellanindividuelle variansen presenteras i TAB 2.2.4. I TAB 2.2.5 presenteras motsvarande uppgifter för ärendetyper klassificerade på ett sätt som ofta görs i analysen. Härav framgår att uppräkningsfaktorn grovt sett i många fall bör ligga mellan 2 och 4. Det torde vara meningslöst att arbeta med en större exakthet än denna då detta förhållande inte kan sägas egentligen påverka de slutsatser som dragits rörande olika förhållandens betydelse för aktivitetsfrekvensen.

TABELL 2.2.5 Korrelationen mellan frekvensen ärenden vid hem- och telefonintervjun för skilda ärendetyper.

	Samtl ärenden	Samtl ärenden exkl arb	Service	Fritid
Ungdomar	0,26	0,21	0,27	0,20
Unga hushåll	0,35	0,28	0,27	0,24
Medelålders hushåll	0,33	0,32	0,24	0,43
Medelålders ensamstående	0,22	0,19	0,13	0,35
Pensionerade ensamstående	0,39	0,39	0,28	0,45
Pensionerade hushåll	0,43	0,40	0,33	0,38
Totalt	0,37	0,30	0,27	0,37

Hänsyn kan sålunda i viss utsträckning tas till dessa "fel" vid bedömningen av storleksordningen på skilda variablers betydelse för den interindividuelle variationen i det första måttet på aktivitetsfrekvensen. Inget har emellertid gjorts åt den inverkan dessa förhållanden har på möjligheterna att statistiskt säkerställa faktiska samband. Det innebär att man med öppna ögon går in i analysarbetet väl medveten om att skillnaderna mellan jämförda kategorier måste vara ganska stora för att kunna fastställas och naturligtvis, under i övrigt lika förhållanden, större ju färre individer jämförda kategorier innehåller.

Denna typ av överväganden har delvis bestämt undersökningens uppläggning. Det innebär att den valda storleken på de olika urvalskategorierna var avhängig, dels den vikt vi lade vid möjligheterna att fastställa även relativt låga samband i respektive kategori, dels de antaganden som gjordes rörande omfattningen av variationen i de beroende variablerna i respektive kategori.

När det gäller det andra frekvensmättet (se fråga 82, bilaga 2) verkar det rimligt att anta att uppgifterna som efterfrågats lämnats med god precision. De svårigheter man kan ha att minnas avlägsna händelser har sålunda mötts med lägre krav på exakthet i tidsangivelsen för sådana händelser. Önskemålet om exakta uppgifter står sålunda mot önskemålet om riktiga uppgifter. Sättet att lösa denna konflikt innebär att vi har skäl att anta att uppgifterna är relativt korrekta men upplösningsförmågan hos måttet varierar från den ena delen av skalan till den andra. Näraliggande händelser är mycket exakt angivna medan avståndet till långt bort liggande händelser anges mycket grovt. Detta leder till vissa karakteristiska drag hos analysen av variationen i måttet mellan olika individer. Det blir t ex svårare att fastställa skillnader mellan individkategorier för infrekventa aktiviteter än för frekventa eller för aktiviteter som av årstidsskäl ligger långt tillbaka i tiden i förhållande till sådana som av årstidsskäl ligger nära i tiden. Det leder givetvis även till att det blir svårare att fastställa orsakerna till faktiska variationer mellan individer med låga frekvenser än mellan individer med höga. I viss utsträckning har olika variabeltransformationer tillgripits för att något motverka dessa svårigheter. I allmänhet betraktas emellertid detta problem ej som särdeles allvarligt, då det i många sammanhang kan hävdas att variationer i mindre frekventa aktiviteter är mindre betydelsefulla än variationer i frekventare. Man bör dock vara medveten om dessa egenskaper hos denna frekvensvariabel.

Den avgörande skillnaden mellan de två måtten är att man erhåller en mer nyanserad bild av aktivitetsfrekvensen för enskilda aktiviteter med det senaste måttet än med det förra och att det senare även påverkas av helgaktiviteter. Måttet ger en exakt uppfattning om antalet aktiviteter under endast den tidsperiod som sträcker sig från tidpunkten för senaste aktivitetstillfället till tidpunkten för uppgiftslämnandet. När man vill göra uppskattningen för en bestämd tidsperiod erhålls sålunda uppgifter av varierande precision för de olika individerna. Detta förhållande kan sägas utgöra det senare måttets motsvarighet till problemet med den inomindividuelle variationen i det förra. Det är emellertid troligt att detta problem spelar mindre roll för förklaringen av variationen mellan individerna än reliabilitetsproblemet spelade när det gällde det förra frekvensmättet.

Det är i princip dock möjligt att approximativt uttrycka lämnade uppgifter om avstånd till senaste aktivitetstillfälle alternativt som aktivitetsfrekvens per tidsenhet. Det rimligaste antagandet man då kan göra är att tidpunkten för uppgiftslämnandet ligger lika långt från nästa aktivitetstillfälle som det gör från senaste aktivitetstillfälle. Frekvensmättet konstrueras sålunda som en aktivitet per dubbla avståndet till senaste aktivitetstillfälle. Detta frekvensmått förutsätter då att aktivitetscyklernas förhållande till tider på året ej är likartade för många individer. Denna förutsättning gäller klart dåligt för ett flertal aktiviteter (t ex friluftsbad). För denna typ av aktiviteter blir omräkningen av frekvens per tidsenhet antingen helt missvisande eller får omges av tolkningsrestriktioner genom att man tar hänsyn till tidpunkten för studien. Dessa problem gäller emellertid endast tolkningen av frekvensuppgifterna. De har ingen betydelse för möjligheterna att analysera variationen i aktivitetsfrekvensen.

3 SAMMANFATTNING AV RESULTATEN

3.1 Allmänt

En sammanfattning av denna studies resultat kan, liksom när det gäller flera av de övriga studierna inom projektet, knappast på ett särskilt "rättvist" sätt spegla dess innehåll. En stor del av studiernas värde ligger i att de skall kunna utnyttjas som informationskälla när det gäller kvantitativa uppgifter inom det problemområde de behandlar utan att dessa uppgifter på något sätt kan framhållas som sensationella. Till denna kategori uppgifter hör i viss utsträckning informationen om olika individkategoriers frekvenser av olika typer av ärenden som presenteras i TAB 4.2.1.

3.2 Variationen mellan individkategorier

Medeltalet ärenden¹⁾ per dag varierar för de skilda kategorierna²⁾ mellan cirka 1,5 och cirka 4,0. De lägsta siffrorna uppvisar de pensionerade kvinnorna och de högsta ungdomarna (14-15 år), framför allt pojkarna. I genomsnitt cirka 30 % av de pensionerade kvinnorna, oavsett om de är gifta eller ej, har överhuvudtaget ej varit utanför bostaden under de studerade vardagarna.

Bortser man från besöken på den egna arbetsplatsen (skolan) framstår de unga och medelålders männen som de, vid sidan av de pensionerade kvinnorna, passivaste kategorierna (ca 1,4 ärenden, 35 % gjorde ej något ärende utöver besök på arbetsplatsen under dagen). Hustrurna i unga och medelålders hushåll, pensionerade män och ungdomar gör i medeltal något mer än 2 ärenden per dag (se TAB 4.1.1).

Ärendefrekvensen antas bl a vara en funktion av i vilken utsträckning det i individens omgivning erbjuds varor, tjänster och aktivitetsmöjligheter som motsvarar hennes behov och önskemål, dessas tillgänglighet (i vid mening) samt individens resurser att utnyttja dessa utbud.

Vi skall nedan återkomma till betydelsen av variationen i utbudet av varor och tjänster mellan de olika studerade boende-

¹⁾ Som ärende betraktas varje uppehåll av någorlunda omfattning som man gjort vid en förflyttning utomhus och även förflyttningar för deras egen skull (promenader, bilturer m m) som man gjort med bostad som start och målpunkt utan något uppehåll emellan. I detta sammanhang räknas emellertid inte besök i den egna bostaden eller färdsetsbyte som ärenden.

²⁾ Kategori 1 = ungdomar, 14-15 år
 2 = makar, mannen 22-31 år
 3 = makar, mannen 35-44 år
 4 = ensamstående 35-44 år
 5 = ensamstående 67-75 år
 6 = makar, mannen 67-75 år

situationerna¹⁾ för variationer i aktivitetsfrekvensen under vardagar inom de olika individkategorierna. Den är emellertid såpass begränsad när man utnyttjar det grova mått på aktivitetsfrekvens som här gjorts att man kan säga att de skillnader mellan kategorier som erhållits här (när hänsyn tagits till medeltalens slumpmarginal) är någorlunda giltiga för boende i små och medelstora svenska städer (att generalisera till storstadsområdena är dock knappast möjligt). Inom de ramar som dessa städernas särdrag uppställer skulle det sålunda vara frågan om generella skillnader i aktivitetsfrekvenser, som inte påverkas påtagligt av mellan dessa områden förekommande variationer i vare sig utbud av eller tillgänglighet hos varor, tjänster och aktivitetsmöjligheter. Det är givetvis omöjligt att utifrån studiens uppgifter mer än spekulera över i vilken utsträckning de generella dragen i detta utbudsmönster svarar mot de olika kategoriernas behov och önskemål. De äldre kvinnornas låga aktivitetsgrad skulle sålunda i mycket kunna bero på att de har ett mycket begränsat utbud av sysselsättningsalternativ som är lämpat för dem. Den väsentligaste resursen som skulle behövas för en mängd aktiviteter vilka skulle kunna göra livet mer omväxlande m m, nämligen tid, har de ju säkerligen gott om. En väsentlig resurs, som vissa av dem saknar, vilket sänker dessa kvinnliga pensionärgruppers genomsnittliga aktivitetsnivå, är dock de fysiska förutsättningarna att lätt förflytta sig. En av fyra av de studerade kvinnliga pensionärerna ansåg sig sålunda ha svårare att förflytta sig än vad som var normalt för personer i deras ålder. Även en "normal" nivå innebär dock vissa förflyttningssvårigheter för äldre människor. Man bör dock lägga märke till att detta även gällde för 20 % av de manliga pensionärerna, som ju hade en tämligen hög siffra på aktivitetsfrekvensen.

Även om de pensionerade männens aktivitetsfrekvens är tämligen hög i förhållande till vissa andra kategoriers måste den, mot bakgrund av den tid som står till förfogande för ärenden och aktiviteter utanför bostaden, betraktas som låg. Som senare kommer att diskuteras består de aktiviteter som förekommer av sådant, som kanske delvis kan betraktas som substitut för en mer tillfredsställande tidsanvändning.

De unga och medelålders männens vardagstid upptas till stor del av arbete och förflyttning till och från arbetet. Det är möjligt att det mera är tids- och energibrist, som orsakar deras låga aktivitetsfrekvens utanför arbetet än brister på utbudssidan. Som påvisas i en annan studie inom projektet²⁾ är det emellertid även så att de fritidsaktiviteter som finns, åtminstone de i bostädernas närhet, i stor utsträckning är av konventionellt "kvinnligt" slag och givetvis också främst utnyttjas av kvinnor. I viss utsträckning är detta troligen ett resultat av en evolu-

¹⁾ De intervjuade är fördelade på nio "bostadsområden":

1. Västerås innerstad	6. Halmstad innerstad
2. Västerås, Vallby	7. Halmstad, Andersberg
3. Västerås, Viksäng	8. Flen
4. Gävle innerstad	9. Lindesberg
5. Gävle, Stigslund	

²⁾ Birgitta Pettersson: Fritidsservice i några bostadsområden. Rapport från Byggeforskningen R64:1973.

tionsprocess där mer mansanpassade aktivitetsutbud lagts ned i brist på intressenter (eller snarare kanske de förvärvsarbetandes mer begränsade resurser för fritidsaktiviteter på vardagar). Det är givetvis även möjligt att det prövade aktivitetsutbudet varit dåligt anpassat till männens behov och önskemål och/eller att man undervärderat növdändigheten av en väl tilltagen socialisationsperiod för i och för sig lämpliga men kanske ovana aktiviteter.

En diskussion kring resultaten rörande fritidsaktiviteterna har ovan något föregripits. Samtliga ärenden utanför arbetet (med några få undantag) indelades i fritidsärenden resp service-, inköps-, vårdärenden. För alla kategorier utom ungdomarna gällde att den senare typen av ärenden, "service"-ärendena, var betydligt frekventare än fritidsärendena. Grovt räknat dubbelt så vanliga för de manliga vuxna kategorierna och nästan tre gånger så vanliga bland de kvinnliga. De icke-pensionerade vuxna männen gör sålunda i förhållande till de andra kategorierna mycket få serviceärenden under vardagarna (ca 0,9 i medeltal). Detta gäller även de ogifta. För de gifta är besök i kiosk/tidning/tobak den vanligaste enskilda besökstypen. De ogifta gör även många besök i livsmedelsaffärer och varuhus. De icke-pensionerade vuxna kvinnorna gör ungefär dubbelt så många servicebesök som männen. För dem dominerar klart besök i livsmedelsaffär och varuhus. Dessa besökstyper står för ungefär hälften av dessa kvinnokategoriernas samtliga servicebesök. De pensionerade männen har snarare fler än färre servicebesök än de kvinnliga pensionärerna.

Den sammanlagda mängden ärenden per hushåll i de unga och medelålders hushållen är ungefär dubbelt så stor som de ensamstående medelålders kvinnornas och cirka tre gånger så stor som de ensamstående medelålders männens. Rationaliseringsvinsterna med samboendet tycks sålunda i detta avseende överhuvudtaget knappast föreligga. Skillnaderna i de unga och medelålders männens och kvinnornas frekvens av servicebesök beror tydligen endast delvis på generella skillnader i rollförväntningar på män och hustrur inom hushållen. De ensamstående männen har ju även ett mindre antal ärenden än de ensamstående kvinnorna.

En viss del av förklaringen till skillnaderna mellan männen och kvinnorna ligger dock säkerligen i de konsekvenser för organisationen av hushållsarbetet som det förhållandet att mannen men ej kvinnan förvärvsarbetar har. De gifta kvinnor som förvärvsarbetar heltid gör nämligen färre serviceärenden än övriga. Ingen skillnad föreligger dock mellan kvinnor som ej förvärvsarbetar och sådana som arbetar deltid. Heltids förvärvsarbetande gifta kvinnor gör ungefär lika många serviceärenden som de ensamstående (som så gott som alla förvärvsarbetar). Fortfarande ligger dock kvinnorna väsentligt högre än männen. Männen till de heltidsarbetande kvinnorna tycks inte göra fler ärenden än män till ej förvärvsarbetande kvinnor.

När det sedan gäller fritidsaktiviteter har dessa trots att denna ärendetyp inkluderar så gott som allting som inte direkt har med arbete, inköp, service och vård att göra mycket låga frekvenser - endast ungdomarna gör i medeltal under en vardag mer än ett fritidsärende. Unnga och medelålders gifta män och pensionerade kvinnor har de lägsta siffrorna.

Det vanligaste enskilda fritidsärendet är besök i annans bostad och för vissa kategorier kommer därnäst promenad eller annan förflyttning utan egentligt mål. Endast ungdomar redovisar någon annan enstaka aktivitetstyp med relativt hög frekvens. Såväl pojkar som flickor besöker sålunda relativt ofta ungdomsgårdar. Pojkar ägnar sig även en del åt inomhussport. Givetvis påverkas aktivitetsbilden avsevärt av att studien utfördes under senhösten.

En illustration av den mycket låga frekvensen fritidsaktiviteter kan man få genom att se närmare på de 373 studerade hustrurna i unga småbarnshushåll. Om man bortser från besök i annans bostad och promenader (av vilka de flesta är promenad med barn eller hund) har bara ytterligare ungefär 10 aktiviteter per 100 personer rapporterats - eller annorlunda uttryckt en aktivitet i genomsnitt per person var tionde dag.

Säkerligen utgör just förekomsten av riktigt små barn en viktig förklaring till dessa extremt låga siffror. De något äldre gifta kvinnorna, som inte i så hög utsträckning har småbarn, har något färre besök i annans bostad än de yngre (vid 184 av de 277 besök i annans bostad av mödrar i de yngre hushållen följde barn med) och sålunda fler andra fritidsbesök. Det förhållandet att även ogifta kvinnor tycks ha en lika låg fritidsaktivitetsfrekvens som de gifta tyder dock på att barnskötsel och hushållsplikter troligen ej spelar en särskilt avgörande roll för den totalt sett mycket låga frekvensen fritidsaktiviteter.

Vi har tittat lite närmare på de vanligaste fritidsaktiviteterna "promenad" och "besök i annans bostad". Av samtliga 299 redovisade "promenader" skedde 268 till fots. Denna typ av egentliga promenader har tydligen ganska olikartade funktioner i olika kategorier. Om man bortser från ungdomarna (där promenader också är vanliga) är denna typ av aktivitet allra vanligast bland manliga pensionärer såväl gifta som ogifta och därnäst bland hustrur i unga och medelålders hushåll. I de unga hushållen har samtliga promenader skett antingen med barn eller hund eller med bägge - de två sällskapen ungefär lika vanliga. Bland de något äldre mödrarna, som totalt sett går ut ungefär lika ofta, har man oftare med hunden men mer sällan barn. Knappt en fjärdedel av promenaderna har man gått ut ensam. I endast ett fall av de 114 promenader, som gjorts av kvinnorna i dessa kategorier, har man gått ut tillsammans med maken. Männen går överhuvudtaget mycket sällan ut och promenerar under vardagarna, och när de gör det är det nästan undantagslöst med hunden. De manliga gifta pensionärerna har gått ut ensamma ungefär hälften av promenaderna. Vid en av fyra promenader har man haft med hund men bara några enstaka gånger hustrun (hustrurna och även de ensamstående kvinnliga pensionärerna gör mycket sällan promenader). Ensamboende manliga pensionärer har bara gått ut helt ensamma - inte ens en hund har följt med.

Vid de allra flesta (80 %) av hustrurnas i unga hushåll besök i annans bostad på dagtid hade man barn med. De heltidsförvärvsarbetande dock i betydligt mindre utsträckning än deltidsförvärvsarbetande eller ej alls förvärvsarbetande. De senare kategorierna gjorde något fler besök totalt sett i annans bostad än de heltidsarbetande, vilkas besök dessutom något oftare var förlagda till kvällstid. Cirka 40 % av kvällsbesöken

skedde tillsammans med make, och vid de flesta av dessa hade man även barn med. Bara cirka 5 % av samtliga besök, som denna kategori kvinnor gjort i annans bostad, har skett tillsammans med make och utan barn.

Frekvensen av ytterligare en fritids-besökstyp har vi kommenterat speciellt även om den totalt sett är ganska ovanlig. De 161 gifta manliga pensionärerna gjorde sålunda under en senhöstvardag 13 besök vid sitt fritidshus (för det mesta kolonistuga) jämfört med totalt 9 besök av övriga intervjuade 2 400 personer. Storleksordningen 40 besök per 100 gifta manliga pensionärer och vecka kan alltså vara en rimlig frekvensuppskattning. Dessa stugor spelar sålunda en ganska väsentlig roll i dessa pensionärens liv.

Betydelsen av förvärvsarbete för antalet ärenden för kvinnor i unga och medelålders hushåll har diskuterats ovan. Heltids (men ej deltid) förvärvsarbetande kvinnor gjorde alltså klart färre serviceärenden än icke förvärvsarbetande. Sambandet mellan aktivitetsfrekvens och ett antal övriga individkarakteriserande variabler har även studerats: trångboddhet, småbarnsförekomst, bilinnehav, socialgrupp, trivsel och känsla av trygghet. Det måste klart framhållas att skillnaderna mellan jämförda kategorier måste vara ganska betydande för att vi skall ha haft en möjlighet att fastställa dem.

Några skillnader har inte heller kunnat fastställas i aktivitetsfrekvens mellan kvinnor (i medelålders hushåll) med och utan förskolebarn eller mellan intervjuade med och utan bil. Antalet service- och fritidsaktiviteter varierade inte heller signifikant mellan de olika socialgrupperna. Män, som trivdes bra med sin nuvarande bostad, gjorde emellertid fler serviceärenden än sådana, som inte trivdes så bra.

I rapporten presenteras och kommenteras vanliga aktivitetsprofiler för de olika studerade kategorierna på några olika sätt.

Ovanstående uppgifter bygger på intervjupersonernas redogörelse för sina aktiviteter utanför bostaden under en vardag. För vissa aktiviteter, som vi var angelägna om att kunna belysa något mer ingående vad beträffar frekvens, tid och plats och/eller aktiviteter som i allmänhet är så infrekventa att de skulle bli dåligt representerade bland uppgifterna från en enda vardag, ställdes en fråga om när (och även i vissa fall var) de senast ägt rum.

Cirka 30 olika aktiviteter eller besökstyper behandlades på detta sätt. Som exempel kan nämnas: besök hos läkare, tandläkare, inomhusmotion, teater, dansrestaurang, ungdomsgård, bank, tvättinrättning samt en serie frågor om samvaro med grannar, släktingar och övriga bekanta. För var och en av dessa aktiviteter redogörs i rapporten för aktivitetsfrekvensen för varje studerad individkategori. Resultatet av denna analys kan knappast kortfattat sammanfattas. En mer översiktlig bild av frekvensen av olika typer av aktiviteter för de skilda individkategorierna erhöles,

när de enskilda aktiviteterna grupperats så att aktiviteter som har högt samband med varandra och lågt samband med övriga sammanförts till en grupp. På detta sätt erhöles åtta grupper (kluster): grannrelationer, släktrelationer, ungdomslokaler, "bekant"-relationer, sport och idrott, finkultur, vuxennöjen, vård. De i statistisk mening starkaste klustren står först. Ju längre ner i listan man kommer desto svagare kluster. De tre umgängesklustren hade inget samband med varandra - varken positivt eller negativt, vilket utgör en stimulerande förutsättning för en fortsatt mer ingående behandling av dessa och andra uppgifter, som erhållits om de intervjuades sociala relationer.

En mycket grov karakteristik kommer nedan att göras av de skilda individkategoriernas sammanfattade aktivitetsfrekvens på aktiviteterna tillhöriga respektive kluster. Pensionärerna ingår ej i analys och beskrivning här.

Män har generellt (om man undantar ungdomarna) färre grannkontakter än kvinnor. Bland ungdomarna, som har de flesta grannrelationerna, har emellertid pojkar fler än flickor. Ensamstående har färre än gifta. Kvinnor i unga barnhushåll har flest av de studerade vuxenkategorierna.

Även när det gäller kontakter med släktingar är dessa intensivast bland de unga barnhushållen. Både män och kvinnor i dessa hushåll har alltså höga värden för denna kontakttyp. Kvinnor har mer kontakt med släktingar än män. Ungdomar och medelålders ensamstående har låga värden.

Jämförelser mellan kategorierna är relativt ointressant när det gäller besök vid företrädesvis ungdomslokaler. Även om vissa lokaler som också frekventeras av äldre (diskotek, hobbylokal m m) ingår i detta kluster har ungdomarna de utan jämförelse högsta frekvensvärdena. Någon systematisk skillnad mellan pojkar och flickor i frekvensen av de besök, som ingår i detta kluster, har inte heller kunnat konstateras.

Liksom när det gäller grannrelationerna ligger ungdomarna mycket högt i alla områden när det gäller kontakter med sådana som man ej betraktar som granne och som ej heller är släkt. Någon skillnad mellan de olika medelålders kategorierna kan inte upptäckas med de använda metoderna.

Ungdomar och män har höga värden på aktiviteterna, som tillhör sportklustret. Någon skillnad mellan gifta och ogifta kan inte påvisas.

De ensamstående medelålders kvinnorna har speciellt hög frekvens på de finkulturella aktiviteterna och hustrur i unga hushåll speciellt låg. För övrigt kan knappast några generella skillnader upptäckas mellan kategorierna. Frekvensen av denna aktivitetstyp samvarierar dock klart med socialgrupp.

Vuxennöjen har vi kallat klustret med kvällsbesök på restaurang med eller utan dans samt systembolag. I jämförelse med övriga kvinnokategorier har de ogifta kvinnorna de högsta frekvenserna på detta kluster i alla områden utom ett. Bland de gifta

har män klart högre värden än kvinnorna. Ungdomarna har låga värden. Makar i unga och medelålders hushåll tillhöriga socialgrupp I och II har högre värden än makar tillhöriga socialgrupp III.

På vårdklustret har hustrurna i de två kategorierna gifta barnhushåll de högsta värdena. Ungdomarna har låga värden.

3.3 Variationen mellan studerade områden

Tre typer av frågor rörande variationer mellan områden har ställts:

Föreligger det en variation mellan de nio olika områdena i aktivitetsfrekvens av olika typer som är större än vad man kan vänta sig av en slump?

Föreligger det en signifikant variation mellan småstäderna och de större städernas innerområden?

Föreligger det en signifikant variation mellan ytter- och innerområdena i de större städerna?

Den andra av dessa frågor svarar mot en hypotes, som går ut på att man skulle vänta sig vissa skillnader mellan de små och stora städerna, skillnader som främst är motiverade av de större städernas mer differentierade utbud av varor, tjänster och aktivitetsmöjligheter men också av skillnader i "den sociala omgivningens" egenskaper.

Den tredje av frågorna svarar mot en hypotes att beteendemönstret skulle skilja sig mellan boende i ytterområden och innerområden främst på grund av de senares större närhet till olika typer av utbud men även på grund av skillnader i den "sociala omgivningens" egenskaper.

I analysen av skillnader mellan områden har hänsyn tagits till olikheter i fördelningen på de olika urvalskategorierna mellan områdena. Erhållna variationer kan sålunda knappast förklaras med variationer i ålder, kön, civilstånd och förekomst av småbarn mellan jämförda områden. Detta innebär givetvis inte att erhållna skillnader faktiskt är en funktion av omgivningsvariationer. Fortfarande måste sådana saker som socioekonomiska olikheter, skillnader i inflyttningstid, bilinnehav m m speciellt beaktas, i den utsträckning de kan antas inverka på resultatet. I denna rapport har endast i en begränsad utsträckning strikt prövats betydelsen av vissa sådana förhållanden för erhållna resultat.

Vid jämförelsen mellan områdena liksom vid jämförelsen mellan kategorierna har uppgifterna om aktiviteterna under en dag och uppgifterna om frekvensen av en serie speciella aktiviteter behandlats var för sig. Då uppgifterna om de enskilda aktiviteterna är mer nyanserade än de förra uppgifterna, kommer områdesvariationer lättare att kunna fastställas för dessa.

Den generella variationen mellan de nio områdena när det gäller mängden av aktiviteter under en dag är visserligen signifikant för totalantalet aktiviteter och för serviceaktiviteter (men ej

för fritidsaktiviteter). Områdesfaktorn står dock för en mycket liten andel (omkring 1 procent) av totala variationen mellan individerna i dessa avseenden¹⁾. Det finns alltså andra faktorer som förklarar nästan hela variationen. Viktiga sådana faktorer är, som vi redan tidigare visat, t ex kategori och kön, som förklarar 7 %¹⁾ av variationen i totalantalet aktiviteter (exkl arbete) och så mycket som 12 %¹⁾ av fritidsaktivitetsfrekvensens variation i detta material.

När man delar upp de intervjuade och gör om variansanalysen för varje kategori/kön erhålls inte för någon kategori en betydande generell variation²⁾ mellan de nio studerade områdena för frekvensen aktiviteter totalt sett eller indelade i grova aktivitetstyper. Detta får då snarast ses som en effekt av att det mindre antalet individer i denna analys kräver större variationer för att statistiskt kunna säkerställas.

Den första frågan som inledningsvis ställdes kan sålunda besvaras på följande sätt när det gäller aktivitetsfrekvens, mätt som antal aktiviteter under en dag totalt sett och av vissa grova typer. När ingen speciell hypotes uppställs om skillnader mellan vissa områdestyper måste variationen mellan de nio områdena i daglig aktivitetsmängd betraktas som liten i förhållande till den totala variationen i aktivitetsmängd. Detta gäller även om man behandlar var och en av urvalskategorierna för sig.

Utan att någon egentlig analys krävs av förhållandet kan man konstatera att inte heller någon signifikant skillnad mellan de större städernas innerområden och de mindre städerna när det gällde den dagliga aktivitetsmängden kan fastställas.

De medelstora städernas inner- och ytterområden jämfördes när det gällde antalet ärenden under en vardag. En klart signifikant skillnad erhöles även här när det gällde samtliga ärenden och serviceärenden (fler ärenden i innerstaden) och ej när det gällde fritidsärenden. Andelen av den totala variationen som förklaras av denna faktor är dock mycket liten - bara några tiondelar av en procent. Vilken av de tre medelstora städerna man bodde i hade snarast en större inverkan på aktivitetsmängden än var i staden man bodde.

För vardera av kategorierna ungdomar, unga resp medelålders hushåll gjordes en separat analys av förhållandet mellan inner- och ytterområden samt mellan de tre medelstora städerna oavsett områdestyp beträffande aktivitetsfrekvens. Mycket få signifikanta skillnader erhöles dock. De största skillnaderna (som i jämförelse med tidigare också var stora - ca 7 % förklaringsandel av totalvariationen) erhöles för flickorna och utgjordes av skillnader mellan de tre städerna. Flickor i Västerås var aktivast, därefter kom Gävle och sist Halmstad. Inga skillnader förelåg dock för flickorna beroende på om de bodde i inner- eller ytterområden. Män i unga hushåll visade sig också göra olika många serviceärenden i de skilda städerna. Städerna rangordnade sig på samma

¹⁾ Jfr dock diskussionen i kapitel 2 rörande betydelsen av den stora inomindividuelle variationen. En riktigare uppskattning av faktorernas andel av den mellanindividuelle variationen ger snarast cirka tre gånger så höga värden.

²⁾ Två signifikanta värden erhöles visserligen, se TAB 6.2.1 men detta kan förväntas av en slump då ett stort antal signifikansprovningar görs.

sätt som för flickorna. Den enda ordentliga skillnad som erhöles mellan boende i inner- och ytterområden var att kvinnor i innerområden gör signifikant fler serviceärenden än kvinnor i ytterområden.

När kvinnorna i unga och medelålders hushåll delades upp med avseende på graden av förvärvsarbete blev skillnaden i servicebesök mellan boende i innerstad och ytterstad stor för de icke förvärvsarbetande (2,1-1,7) men ingen alls för de heltids förvärvsarbetande. Några tydliga skillnader mellan områdestyperna när det gäller fritidsärendenas antal kunde dock ej påvisas för vare sig förvärvsarbetande eller icke förvärvsarbetande kvinnor.

De intervjuade fick ange senaste aktivitetstillfället för ett antal uppräknade aktiviteter. För dessa erhöles sålunda en mer nyanserad bild av aktivitetsfrekvensen än de ganska grova uppgifter om enskilda besökstyper som rapporterats från en vardag. Tidigare i sammanfattningen har redogjorts för variationen mellan individkategorier när det gäller frekvensen av dessa aktiviteter sammanförda i grupper (kluster) av likartade aktiviteter. Vi har även analyserat variationen mellan områdena när det gäller dessa frekvenser liksom när det gäller frekvenser av de enskilda aktiviteterna.

Variationen mellan områdena var statistiskt säkerställd för alla de åtta aktivitetsklustren utom ett - "vårdklustret". Områdesfaktorns andel av de olika klustervärdenas totalvariation var betydligt större än för det tidigare frekvensmättet (delvis en följd av en mindre slumpvariation). Den ligger dock fortfarande så lågt som mellan 1 och 2 procent, medan kategorifaktorn i vissa fall kommer upp ända till 19 % av totalvariansen. Områdesfaktorn tycks ha störst betydelse när det gäller finkulturella aktiviteter (konsert, teater, bibliotek, konstutställningar och föredrag).

Grannkontakter är (åtminstone bland kvinnorna) vanligare i små städer än i stora städens innerområden och även vanligare i ytterområden än i innerområden. Resultatet kan i viss mån vara svårt att tolka på grund av att definitionen av grannbegreppet kan variera mellan områden. Då hänsyn tas till att man i viss mån satt gränserna för hur långt från den egna bostaden "grannar" bor något olika i olika områden, kvarstår emellertid fortfarande utan tvekan, att boende i Västerås innerstad har extremt få kontakter med närboende och att boende i småstäderna har fler sådana kontakter än boende i de större städernas innerområden.

När det gällde kontakt med släktingar har Andersberg de lägsta värdena. Generellt tycks för kvinnorna men ej för männen gälla att slätkontakter är vanligare bland boende i innerområden än i ytterområden. Några systematiska skillnader mellan små och större städer tycks dock ej föreligga. Bostadens läge i staden har dock, kan man anta, mindre betydelse för dessa skillnader i kontaktfrekvens än skillnader när det gäller boendetid i staden. Småstadsborna har, med tanke på att tämligen få är infödda i staden, dock oväntat mycket slätkontakter.

Boende i innerstäderna har generellt mer kontakt med "andra bekanta" än boende i ytterområdena. Några systematiska skill-

nader mellan småstäder och de större städernas innerområden har dock inte kunnat upptäckas. Boendetid i staden har inte kunnat påvisas ha något samband med frekvensen kontakt med "övriga" bekanta.

När det sedan gäller sport-, motions- och idrottsaktiviteter, som ju framför allt var vanliga bland ungdomar och män, föreligger en klar skillnad mellan småstäder och de större städernas innerområden. De boende i småstäderna ägnar sig i betydligt mindre utsträckning åt dessa aktiviteter än de boende i de större städernas ytterområden. Detta beror säkerligen till stor del på avsaknaden av ett diversifierat utbud av anläggningar för sådana aktiviteter i de mindre städerna. Vi finner emellertid även att de boende i ytterområdena sagt sig i mindre utsträckning ägna sig åt dessa aktiviteter än de boende i de inre delarna av samma stad. Tills vidare tolkar vi detta förhållande så att den måttliga skillnad, som föreligger i avstånd mellan bostäder och dessa anläggningar, faktiskt har haft en viss betydelse för utnyttjandefrekvensen av dessa anläggningar, där förflyttningstiden trots allt måste stå för en liten andel av totala aktivitetstiden.

Även när det gällde de finkulturella aktiviteterna hade innerområdena klart högre värden än ytterområdena medan ingen systematisk skillnad kunde upptäckas mellan de förra och småstäderna. En del av skillnaden mellan ytter- och innerområden beror dock på skillnader i socialgruppsammansättning mellan dessa två områdestyper. När det gäller de kvarvarande skillnaderna mellan ytter- och innerområden i dessa avseenden måste vi tillsvidare även här anta att det är det geografiska avståndet som är avgörande.

Ett kluster som vi tillsvidare kallar vuxennöjesklustret innehöll kvällsbesök på restaurang såväl med som utan dans samt besök på systembolag. Även när det gäller detta kluster hade innerområdena högre värden än såväl ytterområdena som de mindre städerna. Områdesskillnaderna kvarstod även när man tagit hänsyn till skillnader i socialgruppsammansättningen. De små städernas låga siffror antas sammanhånga med det begränsade utbudet av restauranger, som inte främst tjänar som matställen och det låga värdet för ytterområdena på det tämligen långa avståndet till denna typ av nöjesställen.

3.4 Slutkommentar

Stora variationer mellan studerade individer i aktivitetsfrekvens, såväl när det gäller totala antalet aktiviteter under en höstvardag som när det gäller frekvensen av enstaka aktivitetstyper, har sålunda kunnat konstateras. Likaså har visats att aktivitetsfrekvensen varierar avsevärt mellan olika vardagar för samma individ. Det senare betyder bl a att skillnader mellan individkategorier i aktivitetsfrekvens under en dag måste vara ganska stora, och/eller antalet jämförda individer måste vara tämligen stort, för att faktiska skillnader skall kunna upptäckas. Det betyder också, att skillnader mellan individer inte kan ha avsevärd betydelse för att förklara skillnader i aktivitetsfrekvens under en dag.

I denna rapport har vi behandlat dels aktivitetsfrekvensens samband med förhållanden som karakteriserar individen och dennes hushållssituation oberoende av var han bor dels dess samband med boendesituationen. Av dessa två typer av förklaringsvariabler har allmänt sett de förhållanden, som karakteriserar de ursprungliga urvalskategorierna: ålder, kön m m, visat sig ha den ovedersägligt största betydelsen för aktivitetsfrekvensen, medan vilket område man bor i tycks ha avsevärt mindre inverkan. Skillnader har visserligen kunnat fastställas mellan områden och mellan områdestyper i vissa avseenden, men dessa skillnader har i allmänhet varit små i förhållande till den totala variationen i det studerade materialet.

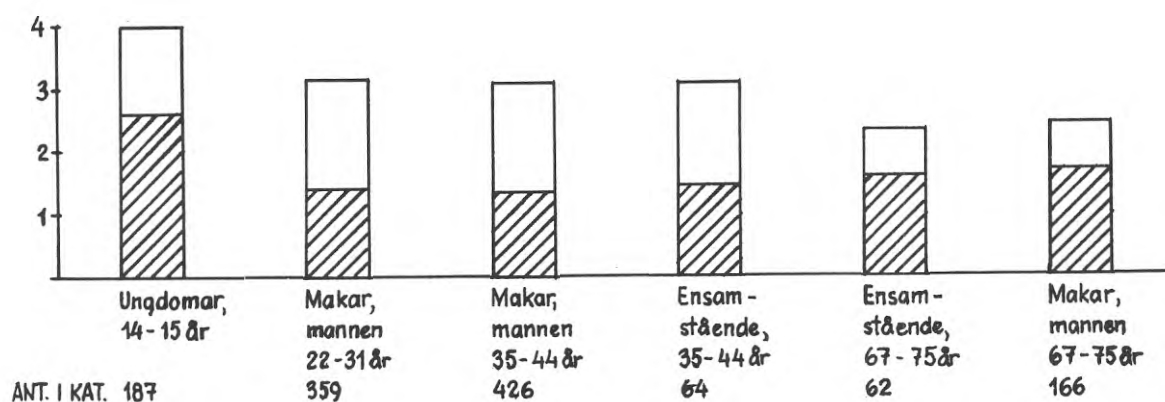
Naturligtvis kan inte generaliseringen av dessa slutsatser sträcka sig längre än variationen mellan de undersökta individerna resp de undersökta områdena tillåter. Även inom detta material förekommer givetvis stora skillnader mellan delkategorier, som inte har uppmärksammats, antingen därför att någon fördelning av materialet på för aktivitetsfrekvensen intressanta förhållanden inte gjorts, eller därför att en avvikande kategori varit så liten att den påverkat variansanalysens resultat obetydligt.

DIAGRAM 4.1.2 Medelantal besök per person och dag.
 Alla aktivitetspunkter exkl egen bostad och
 färd-sättsbyten samt dito utom eget arbete.

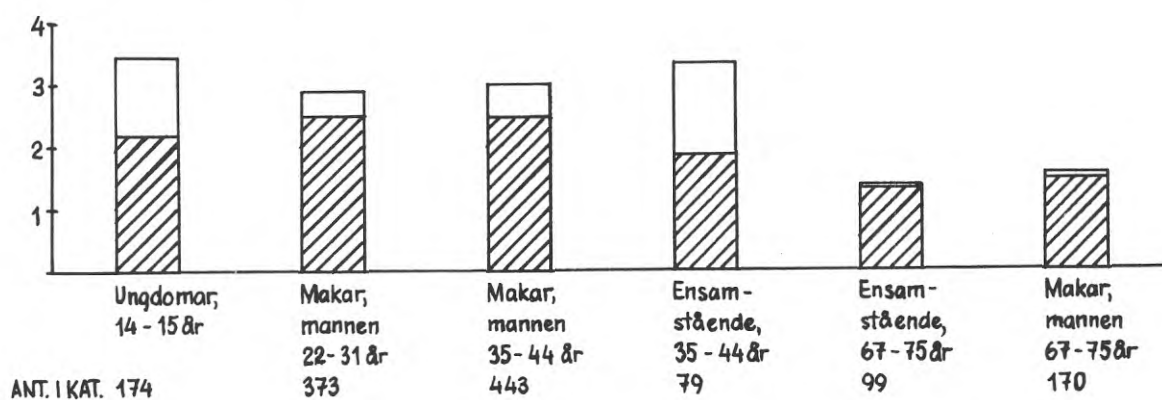
HELA STAPELN = ALLA AKTIVITETSPUNKTER EXKL. EGEN BOSTAD OCH FÄRDSÄTTSBYTEN

////// = DITO UTOM EGET ARBETE

MÄN

KVINNOR

4 VARIATION I DAGLIG AKTIVITETSFREKVENNS MELLAN
INDIVIDKATEGORIER - OBEROENDE AV BOENDESITUATION

I föreliggande studie har frekvensen av olika aktiviteter för skilda individkategorier uppskattats med hjälp av två typer av uppgifter: 1) De intervjuade har ombetts ange alla förflyttningar och aktivitetspunkter (ärenden) som de utfört resp besökt utanför bostaden under två vardagar (oktober-november 1969) med en veckas mellanrum. 2) De intervjuade har ombetts ange när de sist utförde ett antal uppräknade aktiviteter (fråga 82).

Med hjälp av den förra metoden kan för vissa undergrupper (med låga frekvenser) en uppskattning av olika aktivitetstyperns omfattning endast bli tämligen grov medan förekomsten av de aktiviteter som behandlats på det andra sättet kan analyseras med betydligt större exakthet (se diskussion i kap 2).

4.1 Totala aktivitetsfrekvensen för skilda individkategorier

I kapitel 4 beskrivs frekvensen av olika aktiviteter inom olika individkategorier¹⁾ oavsett bostadsområde. Detta har ansetts för-svarbart då variansanalyser visat att i de allra flesta fall kategoritillhörighet har mycket större inverkan på de studerade aktivitetsfrekvenserna än i vilket område man bor. När detta ej gäller tas hänsyn härtill även i denna analys. Analysen av skillnader mellan områden följer i kapitel 6.

I TAB 4.1.1 visas medelantalet ärenden per person och dag i de skilda kategorierna dels när endast ärenden som inneburit besök i den egna bostaden eller byte av färdmedel (parkeringsplats, hållplats m m) borttagits, dels när även besök på den egna arbetsplatsen exkluderats. Uppgifterna är hämtade från hemintervjun²⁾, dvs uppgifter från en vardag per person har utnyttjats. Se även diagram 4.1.2.

TABELL 4.1.1 Medelantal ärenden per person och dag. De intervjuade fördelade på kategori och kön.

Kat. nr		Samtliga ärenden (exkl eg bostad och färdmedels- byte)		Dito (exkl arbets- platsen)		Antal som läm- nat uppgift	
		män	kv	män	kv	män	kv
1	Ungdomar, 14-15 år	4,0	3,4	2,6	2,2	187	174
2	Makar, mannen 22-31 år	3,2	2,9	1,4	2,5	359	373
3	Makar, mannen 35-44 år	3,1	3,0	1,3	2,4	426	443
4	Ensamstående, 35-44 år	3,1	3,3	1,4	1,9	64	79
5	Ensamstående, 67-75 år	2,4	1,3	2,1	1,3	62	99
6	Makar, mannen 67-75 år	2,4	1,6	2,2	1,5	166	170

¹⁾ Företrädesvis urvalskategorierna.

²⁾ Uppgifterna från telefonintervjun (som i regel antalsmässigt ligger lägre) har utnyttjats för en minimikontroll av reliabiliteten av de skillnader mellan kategorier som i det följande diskuteras. Sådana som ej har stöd (riktningsmässigt) av telefonintervjun har ej medtagits.

Dessa medeltal måste omges med en viss osäkerhetsmarginal (konfidensintervall) som uppskattningar av motsvarande populationsmedelvärden. Se TAB 4.2.1. Konfidensintervallens storlek påverkas dels av de enskilda värdenas spridning kring medeltalet (t ex standardavvikelse) och dels av det studerade urvalets storlek. Variationen mellan kategorierna när det gäller storlek är här större än när det gäller standardavvikelsen varför den förra faktorn blir främst utslagsgivande för skillnader i konfidensintervall. Konfidensintervallen för de stora kategorierna (unga och medelålders hushåll) är omkring 0,35. De osäkraste uppgifterna erhålls för ensamstående män. Konfidensintervallet är här cirka 0,80. Ensamstående kvinnliga pensionärer har låg standardavvikelse och sålunda med hänsyn till gruppens omfattning oväntat litet konfidensintervall (0,50). De beräknade konfidensintervallen anger inom vilka gränser kring medeltalet som det sanna populationsmedeltalet med 90 % sannolikhet ligger. Det "sanna" värdet för kategori 2 män ligger sålunda med 90 % sannolikhet mellan 2,96 och 3,34.

Med hänsyn tagen till dessa inskränkningar i tolkningsmöjligheterna för tabellens uppgifter samt till telefonintervjuns uppgifter¹⁾ kan följande sägas om förhållandet mellan de olika kategoriernas totala aktivitetsfrekvens (mätt som antal besök utanför bostaden under en dag):

De allra aktivaste är ungdomarna (pojkar kanske något aktivare än flickorna). Männen i de tre "medelålderskategorierna" skiljer sig inte i aktivitetsgrad från varandra. Även de två manliga pensionärskategorierna är påfallande lika varandra i detta avseende men ligger på en lägre aktivitetsnivå än de yngre männen.

För kvinnorna gäller att unga och medelålders gifta kvinnor inte skiljer sig från varandra. De ogifta ligger troligen något högre. Pensionärerna ligger lägre²⁾.

Bortser man sedan från besöken på arbetsplatsen sker stora förändringar i aktivitetsfrekvensen för vissa kategorier. Dessa förändringar återspeglar givetvis främst skillnader i förvärvsarbetsfrekvens mellan de olika kategorierna³⁾. Aktivitetsgraden för de tre manliga medelålderskategorierna sjunker sålunda till en nivå som motsvarar de kvinnliga pensionärernas - storleksordningen 1,5 ärenden per person och dag. Det tycks också som ensamstående medelålders kvinnor har en lägre aktivitetsgrad än kvinnorna i de två samboendekategorierna.

¹⁾Se not föregående sida.

²⁾Pensionerade ensamstående kvinnor har i motsats till samtliga övriga kategorier signifikant högre siffror vid telefonintervju. Övriga kategorier har lämnat fler uppgifter vid hemintervjun än vid telefonintervjun (ensamstående medelålders män och kvinnor dock ungefär lika många uppgifter vid bägge intervjutillfällena), vilket var väntat utifrån tidigare erfarenhet av de olika datainsamlingsmetoderna (Walldén, 1968).

³⁾Se tabell i bakgrundsrapporten.

Medeltalet ärenden per dag och person är en tämligen bristfällig sammanfattning av en kategoris aktivitetsfrekvens - speciellt när den intressanta variabeln är så snett fördelad som den här behandlade. I TAB 4.1.3 ges därför en mer fullständig bild av fördelningarna av antalet ärenden (exkl bostad, färdsetsbyten och arbetsplats) och deras karakteristika. Man ser här att medianerna givetvis genomgående ligger lägre än aritmetiska medelvärdet, att man endast i undantagsfall gjort mer än sex ärenden per dag samt att kategorier med ungefär liknande medeltal även har relativt likartade fördelningar (och därmed median och standardavvikelse). Som även framgår av denna tabell gör en mycket stor del av de unga och ensamstående männen inget besök vid sidan av besöken på den egna arbetsplatsen under en vanlig vardag.

Någon direkt jämförelse med andra studiers uppgifter rörande aktivitetsfrekvensen för här studerade grupper kan ej göras då sådana studier saknas¹⁾. I Orvar Westelius' Uppsalastudier av ett slumpmässigt urval av 5 800 personer över 16 år representerande lika många hushåll erhöles dock en genomsnittlig ärendefrekvens av 2,0 inklusive arbetsplats och 1,4 exklusive arbetsplats. Definition av ärende och klassificering av ärendepunktens typ är påfallande lika i de båda studierna. På grund av populationsskillnader blir dock jämförelser svåra att göra. Det förefaller dock som om antalet ärenden i Westelius' studie är genomsnittligt lägre än i den här redovisade. Det är svårt att tro, att aktivitetsnivån faktiskt skulle vara lägre i Uppsala än i här studerade områden. Sättet att insamla uppgifter på skulle dock kunna utgöra en förklaringsgrund. Det är sålunda sannolikt att telefonintervjumetoden (som Westelius utnyttjade) ger ett något mindre tillförlitligt material än hemintervjumetoden. Detta intryck erhöles dels i en metodstudie som utförts på byggforskningsinstitutet (Walldén 1968), i vilken genomsnittligt något lägre antal förflyttningar erhöles vid telefonintervju jämfört med hemintervju, dels i den här redovisade studien där hemintervjun kompletterades med en telefonintervju en vecka senare. Trots att man då var väl insatt i vilken typ av uppgifter som skulle lämnas (samma som vid den tidigare hemintervjun) tycks frekvensen uppgifter i genomsnitt ha minskat något vid det senare tillfället (för alla kategorier utom ensamstående medelålders män och kvinnor och framför allt ensamstående pensionerade kvinnor).

I en studie i Odense²⁾ där varje medlem i ca 50 4-personshushåll i vardera fem områden i staden intervjuats med avseende på deras aktiviteter under en vecka erhöles 2,6 aktiviteter per dag. Här är att märka att även mindre barn deltagit samt att också veckoslut ingår. Förutsättningarna för en jämförelse är sålunda rätt dåliga. Man kan dock konstatera att storleksordningen på aktivitetsfrekvensen i föreliggande studie är någorlunda överensstämmande med de övriga två.

1) Stockholms läns landstings stora trafikundersökning från 1971 använder sig av en speciell definition av "ärende" varför jämförelser försvaras.

2) Jens Kofoed: Beboernes faerden i byen, SBI Köpenhamn 1972.

TABELL 4.1.3 ANTAL BESÖK.

Individer från varje kategori fördelade på hur många ärenden de gjort under dagen.

ALLA AKTIVITETSPUNKTER exkl egen bostad, eget arbete, skola, färdattsbyten (= alla koder utom 10,12,13,14,90,91,92,95).

KÖN Kategori	A N T A L B E S Ö K													Tot. %	Ant. i kat.	Må	M	S	
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	7 %	8 %	9 %	10 %	11< %							
MÄN																			
Ungdomar	10.2	24.1	26.2	13.4	10.2	7.5	3.7	1.6	0.5	1.6	1.1	0	100	187	2.10	2.58	2.05		
Unga hushåll	35.4	28.1	17.3	10.9	4.5	1.1	1.1	1.1	0.3	0	0	0.3	100	359	1.02	1.39	1.60		
Med.åld. hush.	39.7	28.6	12.0	7.7	6.1	2.8	2.1	0.7	0.2	0	0	0	100	426	0.86	1.34	1.62		
Med.åld. ens.st.	34.4	28.1	18.8	10.9	3.1	0	3.1	0	0	1.6	0	0	100	64	1.06	1.44	1.70		
Pens. ens.st.	16.1	30.6	21.0	16.1	4.8	3.2	3.2	3.2	1.6	0	0	0	100	62	1.65	2.11	1.88		
Pens. hushåll	15.7	24.7	22.3	19.9	8.4	3.0	2.4	0.6	1.8	0.6	0.6	0	100	166	1.93	2.22	1.88		
KVINNOR																			
Ungdomar	17.8	32.2	21.3	10.9	2.9	2.3	8.6	1.7	0	1.1	0	1.2	100	174	1.50	2.18	2.21		
Unga hushåll	11.0	24.7	24.1	15.5	10.7	6.7	3.5	1.3	0.5	1.1	0.3	0.5	100	373	2.09	2.50	2.02		
Med.åld. hush.	13.3	22.8	24.4	16.7	11.7	3.4	3.4	1.8	0.5	0.5	0.9	0.7	100	443	2.07	2.44	2.07		
Med.åld. ens.st.	20.3	26.6	22.8	16.5	8.9	2.5	0	2.5	0	0	0	0	100	79	1.64	1.87	1.57		
Pens. ens.st.	32.3	33.3	22.2	3.0	6.1	2.0	0	0	1.0	0	0	0	100	99	1.03	1.29	1.40		
Pens. hushåll	34.7	32.4	14.1	6.5	4.7	4.1	0.6	1.2	1.2	0.6	0	0	100	170	0.97	1.47	1.78		

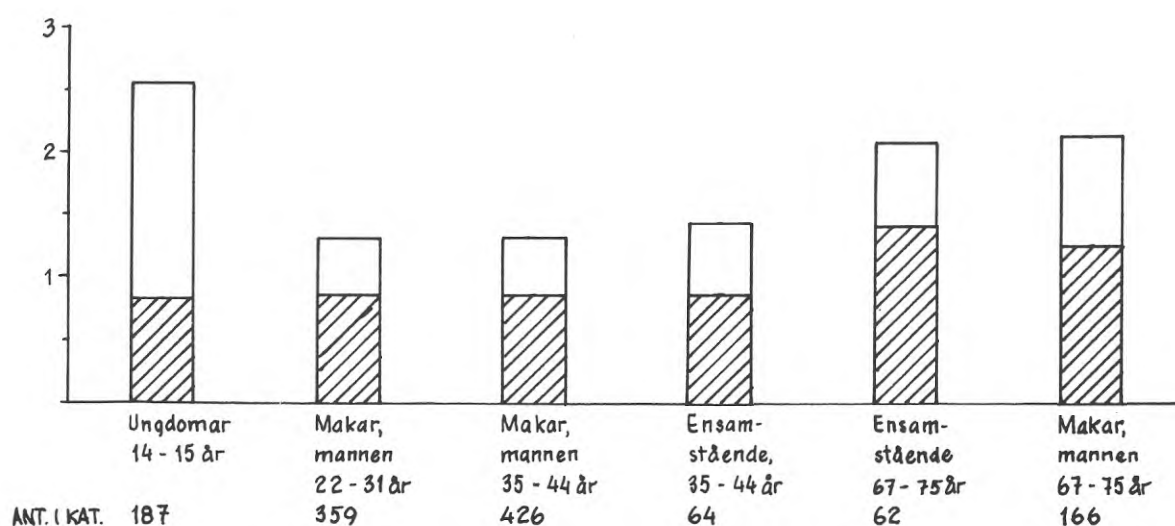
TABELL 4.2.1 Medelantal aktivitetspunkter (Ärenden) per person och dag för de skilda kategorierna oavsett område (inom parentes anges halva konfidensintervall på 90%-nivån).

	M Ä N						K V I N N O R					
	poj- kar	unga hush.	med.- åld. hush.	med.- åld. ens.- st.	pens. ens.- st.	pens. hush.	flic- kor	unga hush.	med.- åld. hush.	med.- åld. ens.- st.	pens. ens.- st.	pens. hush.
SAMTLIGA ÄRENDEN (exkl eg bostad o färdsettsbyte)	3.99 (0.28)	3.15 (0.19)	3.11 (0.18)	3.09 (0.42)	2.35 (0.40)	2.43 (0.26)	3.44 (0.31)	2.90 (0.17)	3.02 (0.16)	3.33 (0.39)	1.34 (0.23)	1.56 (0.22)
SAMTLIGA ÄRENDEN (exkl eg bostad, färdsettsbyte o eget arbete)	2.58 (0.25)	1.39 (0.14)	1.34 (0.13)	1.44 (0.35)	2.11 (0.40)	2.22 (0.24)	2.18 (0.28)	2.50 (0.17)	2.44 (0.16)	1.87 (0.29)	1.29 (0.23)	1.46 (0.23)
INKÖP, SERVICE, VÅRD o dyl	0.83 (0.16)	0.85 (0.11)	0.86 (0.10)	0.86 (0.28)	1.40 (0.31)	1.26 (0.20)	0.93 (0.20)	1.76 (0.15)	1.76 (0.14)	1.32 (0.27)	0.90 (0.20)	1.06 (0.19)
kiosk, tobak	0.29 (0.09)	0.14 (0.03)	0.10 (0.03)	0.09 (0.08)	0.15 (0.07)	0.11 (0.04)	0.20 (0.06)	-	-	-	-	-
livsmedel	0.10 (0.04)	-	-	0.11 (0.07)	0.37 (0.12)	0.32 (0.07)	0.14 (0.05)	0.59 (0.05)	0.57 (0.05)	0.32 (0.09)	0.33 (0.08)	0.28 (0.07)
varuhus	0.11 (0.07)	-	0.10 (0.04)	0.31 (0.13)	0.26 (0.12)	0.20 (0.06)	0.20 (0.08)	0.26 (0.06)	0.31 (0.06)	0.20 (0.09)	0.10 (0.06)	0.26 (0.08)
post	-	-	-	-	-	0.11 (0.05)	-	-	-	-	-	-
FRITIDS- AKTIVITETER	1.70 (0.16)	0.46 (0.06)	0.43 (0.06)	0.56 (0.16)	0.68 (0.16)	0.87 (0.14)	1.20 (0.16)	0.67 (0.07)	0.63 (0.07)	0.51 (0.14)	0.38 (0.11)	0.36 (0.08)
annans bostad	0.73 (0.12)	0.22 (0.04)	0.16 (0.03)	0.33 (0.13)	0.23 (0.10)	0.23 (0.06)	0.47 (0.09)	0.41 (0.05)	0.27 (0.04)	0.19 (0.09)	0.25 (0.09)	0.16 (0.05)
promenad, biltur o dyl	0.14 (0.06)	-	-	-	0.21 (0.10)	0.28 (0.09)	0.14 (0.05)	0.14 (0.04)	0.15 (0.04)	0.10 (0.06)	-	-
sport inomhus	0.15 (0.05)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ungdomsgård	0.14 (0.04)	-	-	-	-	-	0.14 (0.05)	-	-	-	-	-
RESTAURANG (dagbesök)	-	-	-	0.28 (0.10)	-	-	-	-	-	0.12 (0.06)	-	-
ANTAL I KATEGORIerna	187	359	426	64	62	166	174	373	443	79	99	170

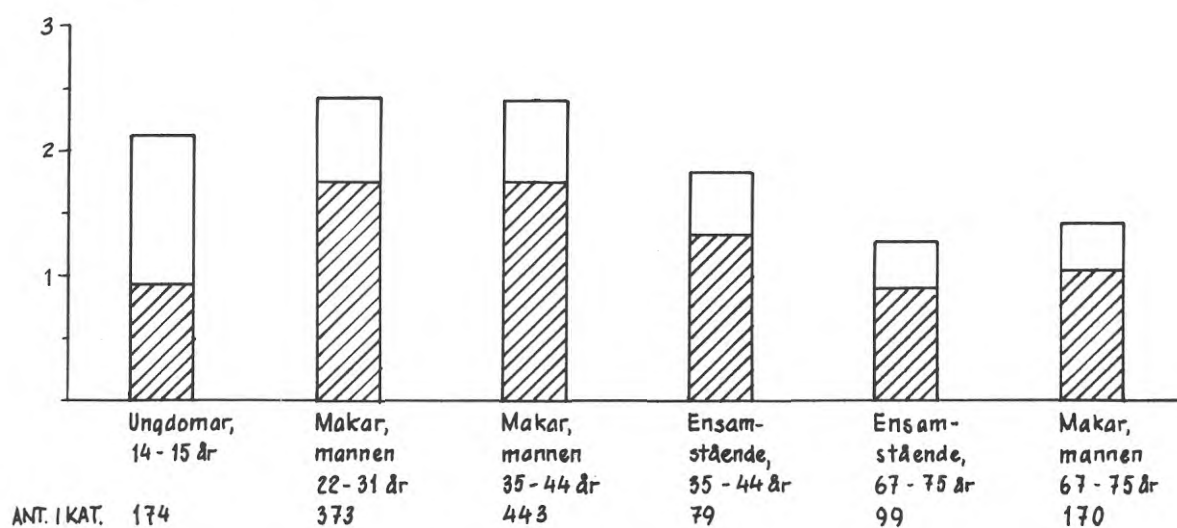
DIAGRAM 4.2.2 Medelantal besök per person och dag.
Servicefunktioner och fritidsaktiviteter.

▨ MYNDIGHETER, SERVICE, INKÖP OCH VÅRD
□ FRITIDSAKTIVITETER

MÄN

KVINNOR

4.2 Fördelning på aktivitetstyper

Icke-arbetsaktiviteter har vidare fördelats på två större aktivitetstyper: 1. Besök i butiker, serviceinrättningar, myndigheter, vård o dyl. Dvs besök som är av övervägande instrumentell karaktär - vilkas främsta syfte inte är direkt behovstillfredsställelse. Den innehåller besök med kodnummer 15-67 (se kodlista, bil 3) och benämns i fortsättningen oftast "serviceaktiviteter". 2. Den andra aktivitetstypen benämns "fritidsaktiviteter" och innehåller t ex sport, motion och promenader, restaurangbesök, besök i fritidslokaler, kurslokaler och i annans bostad. Till denna kategori har förts besök med följande kodbeteckningar: 11, 70-89, 93, 96. Utanför dessa kategorier faller sålunda förutom egen bostad, färdsetsbyten och egen arbetsplats vissa smärre aktivitetspunkter som inte ansetts naturligt falla in under den gemensamma ramen för resp besökstyp ovan. Restaurangbesök under dagen samt hämtning och avlämning av person är exempel på sådana besökstyper. Kategorien "övriga ärenden", till vilken dessa förts, är emellertid mycket liten.

I TAB 4.2.1 redovisas medelantalet besök av de två kategorierna ovan samt även de mest frekventa enskilda besökstyperna inom resp kategori. Kriteriet för att en enskild besökstyp medtogs i tabellen var att mer än 10 besök per 100 intervjuade skulle utförts vid aktivitetspunktstypen i fråga. Se även diagram 4.2.2.

Ungdomarna är den enda kategori för vilken fritidsaktiviteterna i medeltal är frekventare än serviceaktiviteterna. För samtliga övriga kategorier är de senare avsevärt fler än de förra. Samboende kvinnor i de två medelålderskategorierna gör i medeltal omkring 1,8 serviceärenden per dag men bara 0,6 fritidsbesök. De är dock de vuxenkategorierna som vid sidan av pensionerade män har det högsta medelantalet fritidsaktiviteter. Det är dock att märka att till denna aktivitetstyp har då förts promenader som bl a kan innebära promenad med barn (dock ej gå med barn till lekplats eller vara ute på gården med barn), något som utgör en betydande andel av dessa kvinnors "fritidsaktiviteter" och vars karaktär av fritidssysselsättning kanske kan diskuteras.

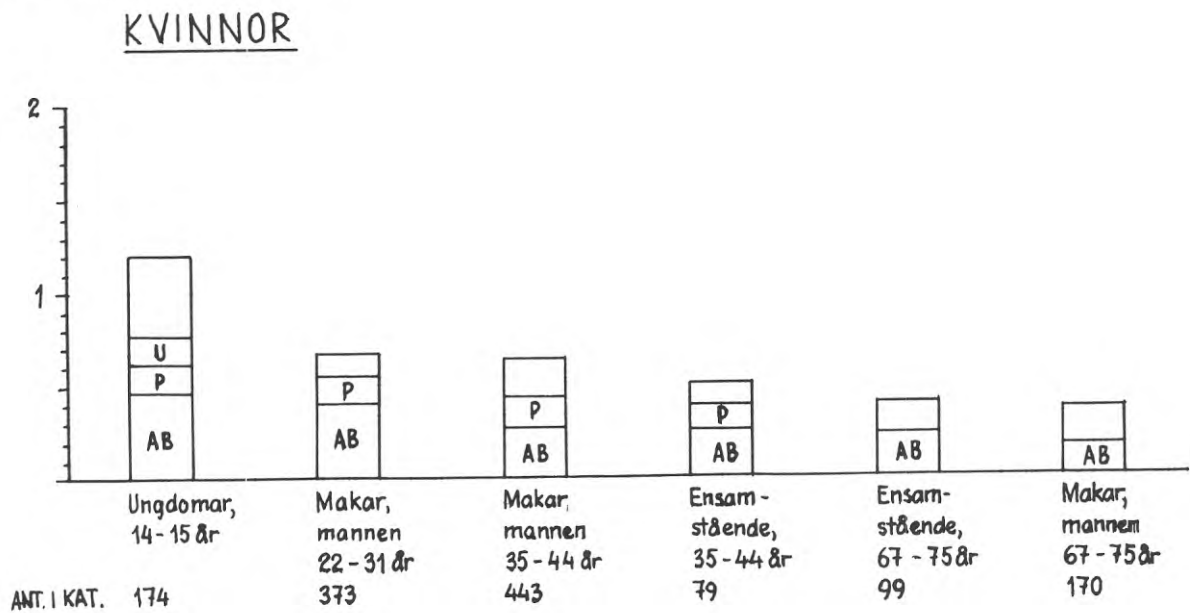
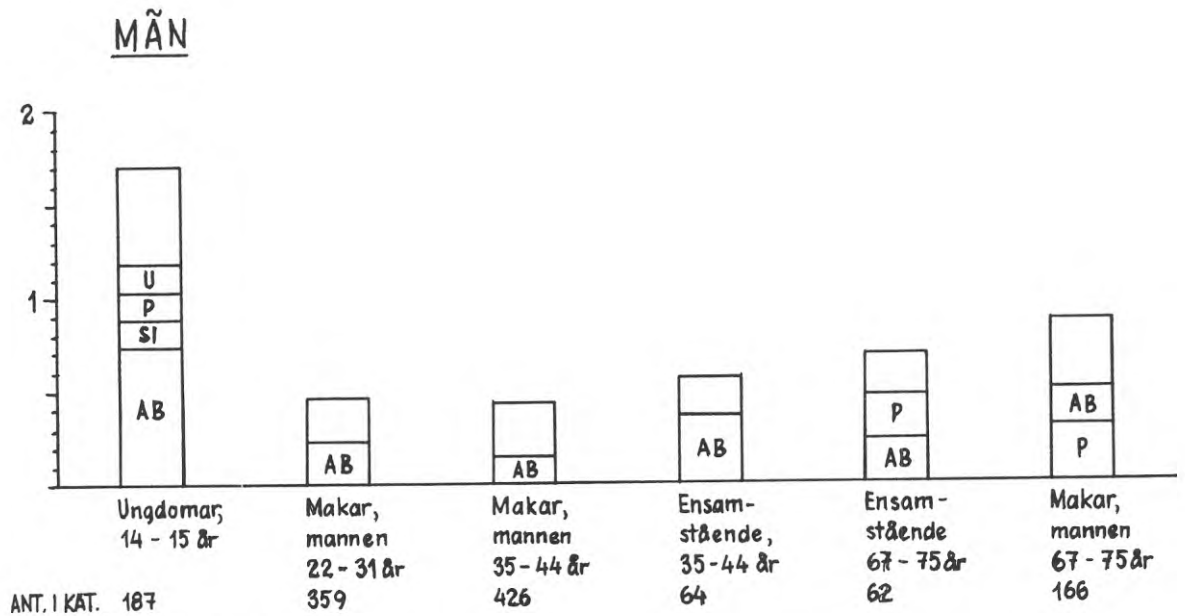
4.3 Fritidsaktiviteter

Vardagsbesöken på den typ av lokaler som hänförts till fritidslokaler är sålunda påfallande få för alla kategorier. Av TAB 4.2.1 och diagram 4.3.1 framgår även, vilka som är de dominerande fritidsbesöken. Här anges samtliga aktivitetstyper för vilka noterats mer än 10 besök per 100 intervjuade i kategorin. Det mest påfallande i det mönster som där erhöles är kanske omfattningen av besöken i annans bostad. I samtliga kategorier är detta en mycket vanlig fritidssysselsättning - för medelålders män och pensionerade kvinnor den enda som uppfyller frekvenskravet för att komma med i tabellen. För övriga vuxenkategorierna tillkommer promenader som den andra fritidsaktiviteten med någorlunda omfattning. Speciellt för pensionerade män utgör denna aktivitetstyp en mycket betydande andel av samtliga fritidsaktiviteter. Denna aktivitetstyp, vars fullständiga beteckning är "förflyttning för förflyttningens egen skull" eller "promenad, biltur, cykeltur utan egentligt mål", har studerats något närmare. Resultatet återges i en exkurs nedan. Innan dess skall här endast noteras, att det, när besök i annans bostad och pro-

DIAGRAM 4.3.1 Medelantal besök per person och dag.
Fritidsaktiviteter.

HELA STAPELN = FRITIDSAKTIVITETER

DÄRAV AB = ANNANS BOSTAD
P = PROMENAD, BILTUR, CYKELTUR
SI = SPORT INOMHUS
U = UNGDOMSGÅRD

menader tagits ur bilden, finns ett mycket begränsat utrymme kvar för övriga tänkbara fritidsaktiviteter framför allt i vuxenkategorierna. Kvinnorna i de unga småbarnshushållen gör i medeltal cirka 10 andra fritidsbesök per 100 kvinnor och vardag (eller 1 besök per person var tionde vardag). Det är ändå att märka här, att till fritidsaktiviteter har förts en hel mängd rätt disparata besök - t ex besök på bio, bibliotek, kurslokal och kvällsbesök på restaurang, hobbylokal, motionslokal m m. Man skulle föreställa sig att den låga aktivitetsfrekvensen för denna kategori till stor del berodde på att man var bunden av småbarn, vilket den i viss utsträckning säkerligen också gör; de något äldre samboende kvinnorna, som visserligen alla har barn men inte i så stor utsträckning småbarn¹⁾, har sålunda något fler (cirka 20) aktiviteter per 100 personer när promenader och besök i annans bostad är borttagna. De ensamstående jämnåriga kvinnorna, som är helt obundna av barn (och make) och som man kanske väntade skulle uppvisa en hög nivå på fritidsaktivitetsfrekvensen, ligger emellertid storleksordningsmässigt på ungefär samma nivå som kvinnorna i de båda barnhushållskategorierna. Krav från barn och familj kan sålunda knappast mer än till en del förklara den låga nivån på frekvensen fritidsaktiviteter för dessa kvinnokategorier.

De gifta medelålders männen uppvisar en ännu lägre fritidsaktivitetsnivå än deras hustrur (de ogifta ligger dock på samma nivå som ogifta kvinnor). Delvis beror detta på den lägre frekvensen promenader. När promenader och besök i annans bostad bortses från ligger de gifta männen på ungefär samma aktivitetsnivå som deras hustrur. Den grupp som har största utrymmet för övriga aktiviteter vid sidan av ungdomskategorierna är faktiskt de äldre samboende pensionärsmännen. Inte heller för dessa når någon annan aktivitetstyp emellertid upp till 10/100. Besök i den egna fritidsstugan (kolonistugan) var dock det vanligaste av övriga kodade alternativ.

Ungdomarna hade, som påpekats, betydligt fler fritidsaktiviteter per vardag än övriga kategorier (pojkar fler än flickor). Även för ungdomar var emellertid besök i annans bostad den vanligaste aktiviteten. Promenader (cykelturer) och besök på ungdomsgård är ungefär lika vanliga och lika vanliga bland pojkar och flickor. För flickor når sedan inte någon annan aktivitetstyp upp till 10%-gränsen medan pojkarna rätt ofta ägnar sig åt någon sport eller gymnastik (inomhus)²⁾.

4.3.1 Aktiviteten "promenad, cykeltur, biltur"

Denna typ av förflyttningar för deras egen skull är tydligen en rätt vanlig fritidssysselsättning speciellt för ungdomar, kvinnor i de tre medelålders kategorierna och manliga pensionärer. Detta trots att studien gjordes relativt sent på hösten. Givetvis måste en del svårigheter ha uppstått när det gällt att klassificera denna aktivitet och dra gränsen mot vissa andra aktivitetsgrupper. Man kan nog t ex räkna med att behandlingen av "att gå ut och sitta på en bänk" har varierat något från fall till fall liksom att när man träffat en bekant ute har

1) Bakgrundsrapporten TAB 8.2.3.2.

2) Man bör hålla i minnet att studien utfördes relativt sent på hösten.

TABELL 4.3.1.1 Promenader till fots, totalt för olika kategorier samt fördelade på olika promenadtyper.

	Ungdomar		Unga hushåll		Med.åld. hushåll		Med.åld. ens.st.		Pens. ens.st.		Pens. hushåll		Summa		Totalt
	män	kv	män	kv	män	kv	män	kv	män	kv	män	kv	män	kv	
Antal promenader till fots	20	21	17	49	25	65	1	6	12	4	41	7	116	152	268
Därav ensam	1	4	1		4	15	1	1	12	2	22	1	41	23	64
tillsammans med barn			1	19		12							1	31	32
tillsammans med hund	12	9	14	17	20	30		3			11		57	59	116
tillsammans m barn+hund				7		2								9	9
tillsammans m barn+annat				6	1	1							1	7	8
tillsammans m make/maka						1					5	4	5	5	10
övrigt	7	8	1			4		2		2	3	2	11	18	29
Antal personer med hemintervju	187	174	359	373	428	443	65	79	62	98	166	170	1267	1337	2604
Antal promenader till fots/100 pers.	10.7	12.1	4.7	13.1	5.8	14.7	1.5	7.6	19.4	4.1	24.7	4.1	9.2	11.4	10.3

detta ibland angivits som en speciell aktivitet, medan man säkerligen ibland endast noterat "promenad". Dessa två senare aktivitetsgrupper (sitta på bänk, träffa bekant) har förts till en speciell kategori som egentligen bara har en viss omfattning bland ungdomar och manliga pensionärer. För den senare kategorin är det dock så pass sällsynt, att man kan förmoda att aktiviteten oftast klassats som promenad även om man satt sig en stund på en parkbänk eller pratat med en bekant på vägen.

Även om promenader tycks vara en rätt vanlig fritidsaktivitet för vissa kategorier och en del av dessa är tämligen stora, erhålls inte särskilt många promenadaktiviteter under en dag för en eventuell vidare analys. Vi har dock tittat något närmare på de aktiviteter som klassats som promenader och har trots den relativt låga frekvensen erhållit såpass entydiga resultat att vissa mönster kan vara värda att lyfta fram.

Totalt erhöles i materialet 299 "promenader" utförda av 226 personer. Vissa personer har sålunda gjort mer än en "promenad" per dag. Trots detta används promenadaktiviteten i fortsättningen som enhet vid beskrivningen. Av samtliga promenader o dyl skedde 268 till fots. Cykel och bil utnyttjades sålunda mycket sällan. Det är dessa promenader till fots som i fortsättningen diskuteras.

Av TAB 4.3.1.1 framgår hur många promenader som gjorts per 100 personer i de olika kategorierna. Av tabellen framgår också i viss utsträckning promenadens karaktär. Manliga pensionärer och kvinnor i de tre medelålderskategorierna framstår här som de vid sidan av ungdomarna mest promenerande kategorierna. Det visar sig dock att promenader innebär mycket olika saker för olika kategorier. För kvinnor i de yngre barnhushållen innebär promenad i vårt material så gott som utan undantag att gå ut med barn eller hund - dessa två orsaker är ungefär lika vanliga medan man inte i en enda av de 49 promenaderna i denna kategori varit ute ensam eller tillsammans med make eller maka. För kvinnorna i de något äldre hushållen, som alla har barn men inte alla barn under skolåldern, har hunden varit orsaken till ungefär hälften av de 65 rapporterade promenaderna, barn ungefär hälften så stor andel. En fjärdedel (15) av denna kvinnokategoriens promenader har man gjort ensam, dvs utan vare sig människa eller hund. Inte heller denna kategori kvinnor går ut och går med sina män (1 fall av 65). Männerna i de här två kategorierna går ut ungefär en tredjedel så ofta som deras hustrur. 4 av 5 av dessa promenader sker i sällskap med hunden. De få ensamstående medelålders män och kvinnor, som vi studerat, har varit ute så litet att inget mönster kan urskiljas. Detta gäller även ensamstående pensionärskvinnor som knappast någonsin tycks ta promenader för deras egen skull. Detsamma gäller i lika hög grad för de samboende kvinnliga pensionärerna. De senares män är emellertid den mest promenerande kategorin av alla. De går då företrädesvis (22 av 41) ut ensamma, har ungefär hälften så ofta hund med ut (deras fruar går aldrig ut med hunden) och går någon enstaka gång (5 av 41) ut med sin fru.

Man kan givetvis ha en rad hypoteser rörande detta förhållande att manliga samboende pensionärer tar så många promenader i förhållande till andra kategorier men framför allt i förhållande till sina fruar. Man kan anta att hustrurna kanske får sitt behov av promenad tillgodosett då de gör de nödvändiga ärendena. Mot detta talar att männen faktiskt gör fler sådana ärenden än deras

TABELL 4.4.1 Antal besök i annans bostad.
Kvinnor i unga hushåll, ensamstående och gifta pensionerade kvinnor.

FM = kl 00.00-12.00

EM = kl 12.00-18.00

Kväll = kl 18.00-24.00

KVINNOR I UNGA HUSHÅLL

	≥ 7 tim		< 7 tim								Summa	Totalt i kat.	Antal bes/100	Andel av besöken	
	m barn	u barn	Huvudsakl FM		Huvudsakl EM		Huvudsakl kväll med barn		Huvudsakl kväll utan barn					med barn	på kvällen
			m barn	u barn	m barn	u barn	m make	u make	m make	u make					
Heltids- arbetande	-	2	2	1	8	11	3	3	2	11	43	65	66.2	37.2	44.2
Deltids- arbetande	1	2	6	4	38	9	4	2	8	13	87	104	83.7	58.6	31.0
Ej förvärvs- arbetande	4	-	17	-	77	9	15	4	4	17	147	204	72.1	79.6	27.2
TOTALT ant	5	4	25	5	123	29	22	9	14	41	277	373	74.3	66.4	31.0
%	1.8	1.4	9.0	1.8	44.4	10.5	7.9	3.2	5.1	14.8	100	-	-	-	-

PENSIONERADE ENSAMSTÅENDE KVINNOR

	≥ 7 tim		< 7 tim				Summa	Totalt i kat.	Antal bes/100	Andel av bes			
	sällsk	ensam	Huvudsakl FM		Huvudsakl EM					Huvudsakl kväll		med sällsk	på kvällen
			sällsk	ensam	sällsk	ensam	sällsk	ensam					
TOTALT ant	4	7	2	9	8	18	5	2	55	99	55.6	34.5	12.7
%	7.3	12.7	3.6	16.4	14.5	32.7	9.1	3.6	100	-	-	-	-

KVINNOR I PENSIONÄRSHUSHÅLL

	≥ 7 tim			< 7 tim						Summa	Totalt i kat.	Antal bes/100	Andel av bes				
	m make ev+an. p	m annan person	ensam	Huvudsakl FM		Huvudsakl EM		Huvudsakl kväll					med sällsk	på kvällen			
				m make ev+an. p	m annan person	ensam	m make ev+an. p	m annan person	ensam	m make ev+an. p	m annan person	ensam					
TOTALT ant	3	-	1	-	-	6	15	3	7	6	2	1	44	170	25.9	65.9	20.5
%	6.8	0.0	2.3	0.0	0.0	13.6	34.1	6.8	15.9	13.6	4.5	2.3	100	-	-	-	-

fruar. Kvinnorna har inte heller några andra fritidsaktiviteter som väger upp dessa promenader. Man kan också anta att männen av någon anledning i större utsträckning än kvinnorna använder promenaden för att fly konflikter i hemmet. Mot detta talar att även för de ogifta pensionärerna gäller att männen promenerar ofta och kvinnorna sällan.

Det är möjligt att förklaringen till skillnader mellan manliga och kvinnliga pensionärer är att finna antingen i faktiska skillnader i behov i någon djupare mening av denna typ av aktivitet eller skillnader i de normer som rör denna beteendetyper i samhället - kvinnorna kanske t ex i större utsträckning än män upplever det som oriktigt att använda tid till enbart "onyttig" aktivitet (jfr stickningen vid TV). Man kan även tänka sig att männen i mycket större utsträckning än den generationens kvinnor upplever det som onaturligt att tillbringa en hel dag i bostaden.

Materialet tillåter endast en grov analys av skillnader mellan områden i promenadsfrekvensen för olika kategorier. Skillnader måste emellertid vara ganska stora och generella i den meningen att de återkommer från kategori till kategori för att framträda med den ranganalysmetod som här valts.

Analysen har gjorts för män och kvinnor för sig och endast för ungdomar och de samboende makarna, då ensamstående gjort mycket få promenader av denna typ. I denna analys kunde inte någon skillnad mellan områdena upptäckas för männen. För kvinnorna verkade det dock som om Västerås innerstad (och Lindesberg) hade höga värden och de två Halmstadsområdena speciellt låga värden.

4.4 Besök i annans bostad

När det gäller besök i annans bostad har endast kvinnor i unga hushåll och pensionerade kvinnor behandlats något mer ingående (se TAB 4.4.1). 277 sådana besök hade totalt gjorts av de unga kvinnorna. De flesta av dessa besök, 55 %, var förlagda till sin största del mellan kl 12 och 18. En tredjedel utgjordes av kvällsbesök. I 80 % av icke-kvällsbesök hade man barn med, men endast vid en tredjedel av kvällsbesöken. Nästan hälften av kvällsbesöken skedde utan vare sig make eller barn. Det var relativt ovanligt att man gick bort tillsammans med sin man men utan barn på kvällen (16 %) liksom att man gick bort med barn men utan maken (10 %).

Dagsbesöken i annans bostad var tydligen ett vanligt sätt att förljuva barnpassningsarbetet. Med det i och för sig logiska antagandet att man tar emot liknande besök lika ofta som man går bort (och att man endast gör resp tar emot ett besök per dag) skulle detta innebära att cirka 40 % av åtminstone de undersökta småbarnsmammorna på dagtid antingen gick bort till någon bekant med sina barn eller tog emot andra småbarnsmammor hemma under en normal vardagshöstdag. Mönstret för kvällsbesöken präglas av barnvaktsproblemet.

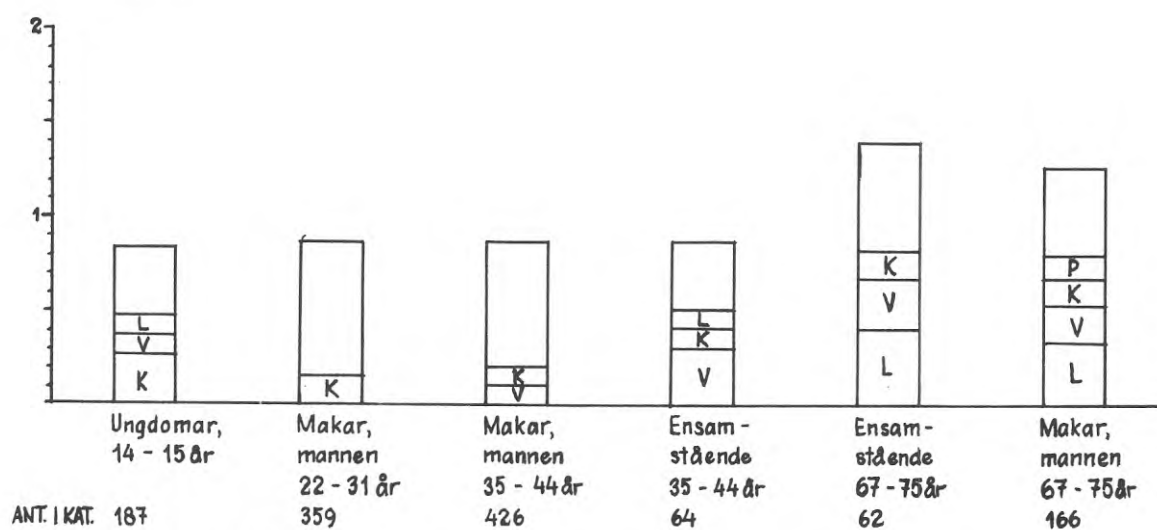
Det föreligger även en del skillnader i besöksmönstret mellan personer med olika grad av förvärvsarbete. Heltids förvärvsarbete gör sålunda något färre sådana här besök än deltids förvärvsarbete och sådana som ej förvärvsarbetar. Skillnaden är dock inte speciellt stor. De heltids förvärvsarbete med-

DIAGRAM 4.5.1 Medelantal besök per person och dag.
Myndigheter, service, inköp och vård.

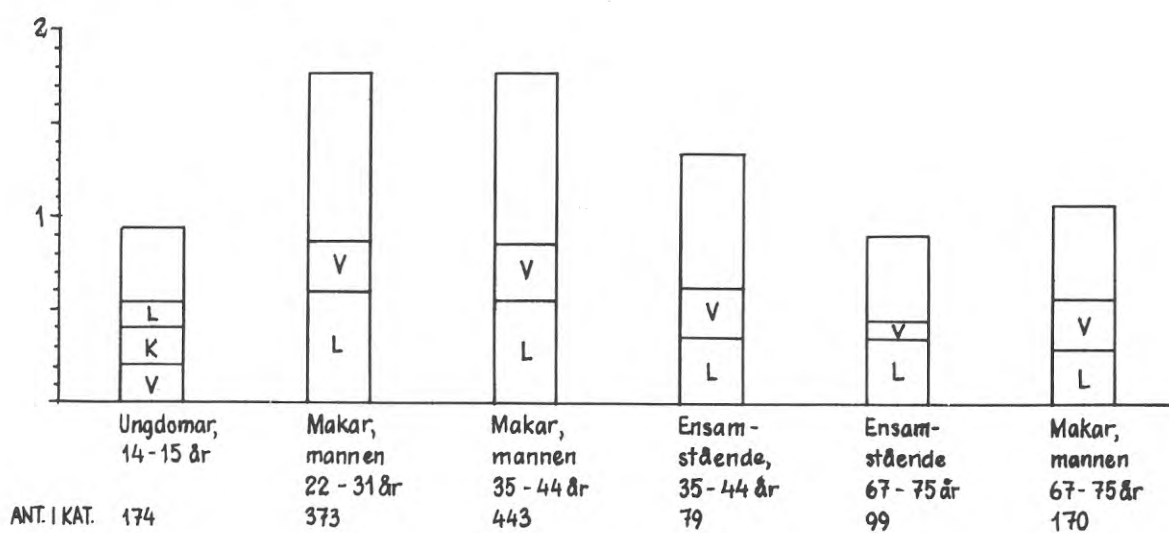
HELA STAPELN = MYNDIGHETER, SERVICE, INKÖP OCH VÅRD

DÄRAV K = KIOSK
L = LIVSMEDEL
V = VARUHUS
P = POSTKONTOR

MÄN

KVINNOR

för dock i betydligt mindre utsträckning än de två övriga kategorierna barn när de besöker annans bostad och gör likaså en större andel av sina besök på kvällstid.

De pensionerade kvinnorna gör avsevärt färre besök i annans bostad än kvinnorna i de unga hushållen. Deras besök placeras ganska sällan på kvällen.

4.5 Inköps- och serviceaktiviteter i olika kategorier

För denna ärendetyp är det egentligen endast meningsfullt att göra vissa jämförelser mellan kategorier när det gäller hela materialet (dvs när man bortser från fördelningen på områden) för totalantalet besök. Uppgifterna i TAB 4.2.1 och diagram 4.5.1 om enskilda ärendetyper får alltså läsas med stor försiktighet. Variationen mellan områdena när det gäller totalantalet serviceaktiviteter¹⁾ är, liksom när det gäller samtliga aktiviteter, relativt låg²⁾. När inga speciella hypoteser uppställs om skillnader mellan områden är sålunda de erhållna variationerna mellan områden för varje delkategori för sig inte större än man skulle kunna ha erhållit av en slump. Även om vissa skillnader mellan områdena faktiskt föreligger, om man utgår från bestämda hypoteser om skillnader mellan områdestyper, är variationen mellan områden ganska liten i förhållande till variationen mellan kategorier, varför vissa utsagor kan göras om skillnader mellan dessa kategorier även om de blir tämligen grova:

Ungdomarna har mycket få ärenden av denna typ - storleksordningen ett per dag i genomsnitt. Medelålders män, gifta såväl som ogifta, gör i stort sett lika många ärenden som ungdomarna liksom även bägge kategorierna med pensionerade kvinnor. Ungefär dubbelt så många ärenden (i dessa grova termer uttryckt) gör sedan de medelålders kvinnorna. De pensionerade männen ligger någonstans mellan dessa två block.

De vanligaste enskilda ärendetyperna är besök i livsmedelsaffär och besök i varuhus. Inga andra än dessa, kiosk/tobak/tidningar och i enstaka fall besök på postkontor når upp till den satta 10%-gränsen. Varuhusbesöksfrekvensen är starkt beroende av var man bor (som vi skall återkomma till senare) vilket även kraftigt påverkar frekvensen besök i livsmedelsaffär. Det är sålunda helt meningslöst att ange några generella frekvensuppgifter för olika delkategorier. Det hindrar dock inte att man kan göra vissa uttalanden om relationen mellan de olika kategorierna, när omgivningssituationen (området) hålls konstant.

Pojkar och medelålders män gör mycket få besök i livsmedelsaffär. Bland kvinnorna ligger endast flickorna entydigt lågt. Samtliga övriga kvinnokategorier har höga värden.

1) Denna ärendetyp kallas här och i fortsättningen för "serviceärenden".

2) Endast för en av de tolv individkategorierna erhöles ett signifikant F-värde vid variansanalysen rörande variationen mellan de nio områdena.

TABELL 4.6.1 ANTAL BESÖK, UPPEHÅLLSPUNKTERNA GRUPPERADE, ABSOLUT OCH PER 100 INTERVJUADE I RESP KATEGORI. Uppgifter från hemintervjun för personer med både hem- och telefonintervju.

UPPEHÅLLSPUNKT	M Ä N											
	Kat 1		Kat 2		Kat 3		Kat 4		Kat 5		Kat 6	
	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind
Eget arbete	19	10.4	590	168.1	715	171.9	103	180.7	11	18.3	31	19.3
Annans bostad	133	72.7	79	22.5	64	15.4	21	36.8	13	21.7	34	21.1
Skola, kurslokal, klassmöte	249	136.1	15	4.3	12	2.9	1	1.8	2	3.3	2	1.2
Post, bank, telegraf, myndighet, privata kontor och expeditioner	6	3.3	42	12.0	68	16.3	6	10.5	8	13.3	30	18.6
Sjukhus, läkare, tandläkare, massage, barn- och mödravård	2	1.1	13	3.7	12	2.9	2	3.5	1	1.7	5	3.1
Livsmedelsaffär	18	9.8	25	7.1	32	7.7	6	10.5	23	38.3	51	31.7
Kiosk	49	26.8	51	14.5	42	10.1	6	10.5	9	15.0	19	11.8
Varuhus	21	11.5	21	6.0	44	10.6	17	29.8	16	26.7	32	19.9
Bensinstation, bilverkstad	9	4.9	39	11.1	43	10.3	4	7.0	1	1.7	6	3.7
Övriga affärer, hantverksservice, lager, grossist, förråd	44	24.0	106	30.2	113	27.2	12	21.1	25	41.7	59	36.6
Badhus, bastu, motions-, sport- och gymn.lokal, idrottsanläggning	46	25.1	24	6.8	29	7.0	8	14.0	4	6.7	5	3.1
Eget och annans fritidshus	1	0.5	1	0.3	4	1.0	0	-	0	-	16	9.9
Promenad, cykeltur, biltur	26	14.2	21	6.0	27	6.5	1	1.8	13	21.7	45	28.0
Hobbylokal, kvarters-, ungdoms- och fritidsgård, diskotek	34	18.6	3	0.9	3	0.7	0	-	1	1.7	7	4.3
Konsert, teater, konstatst., biograf, bibliotek	15	8.2	6	1.7	5	1.2	4	7.0	0	-	8	5.0
Kyrka, församl.- och föreningslokal, kvällsbesök på restaurang och hotell	11	6.0	9	2.6	18	4.3	3	5.3	1	1.7	11	6.8
Avlämning och hämtning av person	41	22.4	125	35.6	151	36.3	12	21.1	3	5.0	8	5.0
Lekplats, lekskola, daghem	2	1.1	1	0.3	0	-	0	-	0	-	0	-
Övrigt	14	7.7	46	13.1	40	9.6	18	31.6	8	13.3	17	10.6
TOTALT ANTAL BESÖK	740	404.4	1217	346.7	1422	341.8	224	393.0	139	231.7	386	239.8
Busshpl, station, garage, parkering, mött bekant m m	99	54.1	251	71.5	233	56.0	34	59.6	28	46.7	76	47.2
Egen bostad	652	356.3	975	277.8	1198	288.0	168	294.7	146	243.3	415	257.8
Ant ip i kat, som besvarat frågan	183		351		416		57		60		161	

UPPEHÅLLSPUNKT	K V I N N O R											
	Kat 1		Kat 2		Kat 3		Kat 4		Kat 5		Kat 6	
	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind
Eget arbete	19	11.0	134	37.1	233	55.2	107	139.0	3	3.2	18	11.0
Annans bostad	81	46.8	147	40.7	116	27.5	19	24.7	23	24.5	27	16.5
Skola, kurslokal, klassmöte	218	126.0	17	4.7	30	7.1	8	10.4	3	3.2	3	1.8
Post, bank, telegraf, myndighet, privata kontor och expeditioner	7	4.0	63	17.5	64	15.2	12	15.6	7	7.4	12	7.3
Sjukhus, läkare, tandläkare, massage, barn- och mödravård	3	1.7	32	8.9	29	6.9	5	6.5	3	3.2	8	4.9
Livsmedelsaffär	24	13.9	214	59.3	234	55.5	27	35.1	33	35.1	47	28.7
Kiosk	33	19.1	14	3.9	24	5.7	4	5.2	2	2.1	1	0.6
Varuhus	34	19.7	96	26.6	126	29.9	20	26.0	10	10.6	45	27.4
Bensinstation, bilverkstad	1	0.6	8	2.2	11	2.6	3	3.9	0	-	0	-
Övriga affärer, hantverksservice, lager, grossist, förråd	58	33.5	200	55.4	235	55.7	35	45.5	33	35.1	65	39.6
Badhus, bastu, motions-, sport- och gymn.lokal, idrottsanläggning	10	5.8	13	3.6	22	5.2	5	6.5	4	4.3	2	1.2
Eget och annans fritidshus	1	0.6	0	-	1	0.2	0	-	0	-	2	1.2
Promenad, cykeltur, biltur	24	13.9	52	14.4	67	15.9	9	11.7	4	4.3	7	4.3
Hobbylokal, kvarters-, ungdoms- och fritidsgård, diskotek	32	18.5	2	0.6	1	0.2	0	-	0	-	4	2.4
Konsert, teater, konstatst., biograf, bibliotek	11	6.4	8	2.2	8	1.9	1	1.3	1	1.1	5	3.0
Kyrka, församl.- och föreningslokal, kvällsbesök på restaurang och hotell	12	6.9	2	0.6	11	2.6	3	3.9	1	1.1	4	2.4
Avlämning och hämtning av person	36	20.8	170	47.1	116	27.5	7	9.1	1	1.1	4	2.4
Lekplats, lekskola, daghem	0	-	13	3.6	6	1.4	0	-	0	-	0	-
Övrigt	11	6.4	15	4.2	20	4.7	11	14.3	2	2.1	5	3.0
TOTALT ANTAL BESÖK	615	355.5	1200	332.4	1354	320.9	276	358.4	130	138.3	259	157.9
Busshpl, station, garage, parkering, mött bekant m m	132	76.3	246	68.1	267	63.3	52	67.5	46	48.9	62	37.8
Egen bostad	538	311.0	973	269.5	1200	284.4	218	283.1	145	154.3	276	168.3
Ant ip i kat, som besvarat frågan	173		361		422		77		94		164	

I Lindesberg och Flen finns inga varuhus. För övriga områden kan man emellertid studera relationen mellan de olika delkate-gorierna. Giftna kvinnor i unga och medelålders hushåll gör extremt många varuhusbesök medan åtminstone de giftna männen i yngre hushåll gör mycket få sådana ärenden:

	Livsmedel		Varuhus		
	kat. rangmedelv ^{a)}		kat. rangmedelv		
	män	kv	män	kv	
1	2,9	1,1	1	2,8	3,3
2	2,4	4,3	2	2,4	4,6
3	2,4	4,1	3	3,3	4,2
4	2,6	3,7	4	4,2	2,7
5	5,2	3,6	5	4,0	2,0
6	4,8	3,6	6	3,4	3,5

a) Män och kvinnor separat rangordnade för varje område.

Män besöker tydligen kiosker/tobaksaffärer (10-15 besök per 100 män i det studerade materialet) avsevärt oftare än vad kvinnor gör. Ungdomar dock allra mest.

Vid sidan av dessa tre besökstyper, livsmedelsaffär, varuhus och kiosk, har endast en ytterligare besökstyp nått över den satta gränsen och det endast för en kategori. Giftna manliga pensionärer har sålunda besökt postanstalt något mer än 10 ggr per 100 personer.

4.6 Andra grupperingar av aktivitetstyper

De i TAB 4.2.1 redovisade enskilda besökstyperna är sålunda de enda som uppnått någon nämnvärd omfattning i det trots allt ganska begränsade materialet. Givetvis kan de enskilda besöks-typerna grupperas på ett antal olika sätt med relevans för olika problemställningar. För att möjliggöra skraddarsydda sådana grup-peringar för den intresserade bifogas den fullständiga frekvens-fördelningen på olika aktivitetstyper för de skilda kategorierna (bil 4a-b).¹⁾ Dels presenteras den absoluta frekvensen av de olika besöken dels antalet besök per 100 individer i resp ka-tegori.

Här skall endast avslutningsvis ytterligare några grupperingar av aktivitetstyperna göras. I TAB 4.6.1 redovisas sålunda för resp kategori antalet aktiviteter per hundra individer där aktiviteterna är fördelade på grupper, dels så att liknande aktiviteter sammanförs, men också så att sådana aktivitets-typer som för någon eller fler grupper erhållit relativt många besök redovisas särskilt.

Denna tabell ger sålunda en mer detaljerad information än TAB 4.2.1 men naturligtvis inte så detaljerad som i tabellen i bilaga 4. Denna tabell torde innehålla en hel del informa-

¹⁾ Skillnader mellan dessa siffror och de som rapporterats i tabellerna tidigare beror på att i den fullständiga tabellen endast inkluderas personer som även besvarat telefon-intervjun. Skillnaderna är obetydliga.

tion av intresse för planerare såväl som för andra med behov av kunskap om människors vardagssysselsättningar, utnyttjande av olika typer av service och aktivitetsmöjligheter samt skillnader i dessa avseenden mellan olika undergrupper av människor.

Som inledning till kommentarerna till tabellens uppgifter påminns om att populationen bakom tabellens siffror är individer med vissa bestämda hushållskaraktiska, utvalda i en viss typ av områden i en viss typ av städer. I den utsträckning variationen mellan områdena är relativt begränsad (se nästa avsnitt) kan man sänka kraven på stark likhet med de studerade områdena för möjligheterna att generalisera resultaten till andra geografiska områden. Även när det gäller denna tabell måste siffrorna omges med en viss osäkerhetsmarginal, som grovt sett blir större ju mindre den undersökta kategorin är. Storleksordningen på konfidensintervallen (90 %) även i denna tabell bör framgå av TAB 4.2.1.

Variationen i frekvensen besök på arbetsplatskan inte ses som direkt återspeglade förvärvsarbetsfrekvensen i olika kategorier (resp områden). Denna senare variation framgår snarast av bakgrundsrapporten¹⁾ där svaren på en fråga rörande förvärvsarbete redovisas. Besöken på arbetsplats varierar nämligen med sådana förhållanden som tendensen att fördela arbetet på flera arbetsplatser (som t ex vissa hantverkare), benägenheten att lämna arbetet för ärenden och matraster under dagen osv. Dessa saker varierar troligen såväl mellan kategorier som mellan områden. De flesta av de mer innehållsliga kommentarerna som kan göras till denna tabell har redan gjorts i samband med TAB 4.2.1. Här skall endast ytterligare några tilläggas:

Männen i de tre medelålderskategorierna gör ganska ofta besök på bensinstationer och bilverkstäder. Denna typ av besök är ovanliga i alla andra kategorier.

Bad, motion, idrott m m är vanliga aktiviteter speciellt bland pojkar men även bland medelålders ensamstående män.

Besök i eget fritidshus var mycket ovanligt i alla kategorier (studien gjordes oktober-november) utom bland män i gifta pensionärshushåll. Även om materialet är litet och besöken i absoluta tal få (13) för denna individkategori är det fullt tillräckligt, speciellt i jämförelse med de sammanlagt 9 besök som gjorts av övriga cirka 2 400 intervjuade, för att det känns motiverat att speciellt fästa vikt vid detta resultat. En bättre bild av besökens omfattning får man kanske genom att räkna upp besöksfrekvensen till veckonivå. Cirka 40 besök per 100 gifta pensionärer görs alltså under veckans fem vardagar. 11 av 161 pensionerade gifta män besökte sålunda sitt fritidshus under en vardag på senhösten. Dessa besökare var fördelade över alla de fem städerna, men fyra av dem bodde i Halmstads innerstad. Det var vanligt att man tagit en ungefär 15 minuter lång bilresa till stugan men också att man cyklat eller gått till fots. Som tidigare visats i bakgrundsrapporten²⁾ hade cirka vart fjärde pensionärshushåll (gift) fritidshus, av de studerade i Halmstads innerstad vart tredje. Av de totalt sett fyrtio

¹⁾ Tabell 8.6.2.1

²⁾ Tabell 8.8.2.1, sid 146

pensionärshushållen som har fritidshus hade över 90 % mindre än fem mil till stugan (en uppgiven färddistans på mindre än en timme hade alla utom ett hushåll). Pensionärerna hade alltså extremt nära till sina fritidshus, som säkerligen till stor del utgjordes av kolonistugor. Det var sålunda i mycket stor utsträckning praktiskt möjligt för dem att göra ett kort besök i stugan under en vardag. Dessa närbeläggna stugor tycks sålunda ha en mycket stor betydelse för pensionärerna även under icke-sommartid och främst då för männen, vilka troligen i dessa stugor ser ett mål för de utflykter från hemmet, som de tycks ha ett stort behov av.

Hobbylokaler, kvartersgårdar, fritidsgårdar, diskotek m m besöks så gott som enbart av ungdomar.

Avlämning och hämtning av annan person är en aktivitetstyp som inte har räknats som vare sig inköps-serviceaktivitet eller fritidsaktivitet i den tidigare analysen. Denna aktivitetstyp är för vissa kategorier mycket vanlig - framför allt för ungdomarna och såväl män som kvinnor i barnhushållen. Ungefär 15 % av alla aktiviteter, såsom de noterats här, för hustrurna i de yngre småbarnshushållen tillhör denna kategori. 98 av de 132 ärenden av denna typ som gjorts av hustrurna i de unga hushållen innebar att hämta eller lämna barn. Deras män hade 124 besök av denna typ. Av dessa rörde 42 barn och ungefär lika många "annan person" (ej maka), troligen i många fall arbetskamrater.

4.7 En grov beskrivning av de olika kategoriernas aktivitetsmönster

Ungdomar, pojkar Den allra aktivaste kategorin totalt sett och även när man exkluderar skola (arbete). Har många gånger fler fritidsaktiviteter än alla vuxenkategorier. En stor del av dessa består av besök i annans bostad. Flera gånger vanligare i denna kategori än i vuxenkategorier. Även vanligare än bland flickor. De dominerande enskilda fritidsaktiviteterna för övrigt är promenad, cykeltur m m, inomhussport och ungdomsgård.

Ungdomar, flickor Även flickorna, som inte är lika aktiva som pojkarna, har fler fritidsaktiviteter än vuxenkategorierna. Också för dem är besök i annans bostad, promenad m m samt besök på ungdomsgård de vanligaste enskilda aktiviteterna. Flickorna sportar och idrottar emellertid endast en fjärdedel så mycket som pojkarna. De har ej heller så många besök i annans bostad som pojkarna.

Unga hushåll män Den vanligaste aktivitetspunktstypen för dessa såväl som för de något äldre männen är arbetsplatsen. De har mycket få fritidsaktiviteter, endast cirka 0,5 i medeltal per person och dag. Hälften av dessa är besök i annans bostad. De gör även tämligen få serviceärenden. Bland de senare är dock besök i kiosk/tobaksaffär vanligast. Rela-

tivt vanliga är även besök på bensinstation/bilverkstad. De har färre besök i livsmedelsaffär och i varuhus än någon annan av de studerade kategorierna.

Unga hushåll
kvinnor

Dessa kvinnor och kvinnorna i de något äldre hushållen utgör vid sidan av pojkar de aktivaste kategorierna om man bortser från besök på arbetsplatsen. Dessa två kvinnokategorier har sålunda fler serviceaktiviteter än såväl sina män som de medelålders ensamstående kvinnorna. De har ungefär lika många fritidsaktiviteter som de senare men fler än sina män. Som påpekats inräknas emellertid den något tveksamma fritidssysselsättningen "barnpromenad" i denna kategori, vilket förklarar en stor del av skillnaden. Om man räknar bort besök i annans bostad, där denna kategori har de högsta värdena samt promenader har, liksom för männen, ytterst få fritidsaktiviteter rapporterats. De motsvarar omkring en annan fritidsaktivitet per person var tionde vardag (för männen ungefär en var femte vardag). Detta aktivitetstillfälle täcker då alla besök på bio, teater, konsert, bibliotek, kurser, motion, hobby, dans osv. Man får sålunda intryck av ett oerhört begränsat aktivt fritidsliv utanför bostaden för föräldrarna (och framför allt hustrurna) i dessa unga småbarnshushåll. De gör dock många servicebesök och då framför allt i livsmedelsaffärer och varuhus.

Äldre hushåll
män

Deras aktivitetsmönster liknar i mycket männens i de yngre hushållen. De gör något fler besök i varuhus och något färre besök i annans bostad än dessa, annars är mönstret snarlikt de förras.

Äldre hushåll
kvinnor

Även dessa liknar i förvånande hög utsträckning kvinnorna i den yngre kategorin, framför allt när man bortser från besök på arbetsplatsen. Förvärvsarbete är ju något vanligare i denna grupp än i den förra. (Ca 60 % mot 45 %) ¹⁾. Man hade antagit att detta förhållande tillsammans med det faktum att endast ca 40 % av dessa mot 100 % i den förra kategorin har småbarn skulle motsvara ganska betydande skillnader i aktivitetsmönstret. När det gäller servicebesökens frekvens och fördelning på olika besökspunktstyper kan inga skillnader egentligen påvisas mellan dessa kvinnor och de i allmänhet något yngre småbarnsmammorna i den förra kategorin. Totalt sett har de även ungefär lika mycket fritidsaktiviteter. Den äldre kategorin har emellertid något färre besök i annans bostad men för övrigt en rätt likartad fördelning på skilda fritidssysselsättningar som de yngre

¹⁾ Tabell 8.6.2.1 bakgrundsrapporten

kvinnorna. Att hämta eller lämna person har inte förts till vare sig fritids- eller serviceaktiviteterna. Kvinnorna i denna kategori har inte gjort dessa saker så ofta som de yngre kvinnorna och inte heller så ofta som männen i dessa två kategorier.

Medelålders
ensamstående
män

Männen i denna kategori har ungefär lika många serviceärenden som de gifta jämnåriga männen men något färre än ensamstående kvinnor. Kategorin är liten och siffrorna sålunda osäkra. Två förhållanden torde dock kunna påpekas. De ogifta gör avsevärt oftare dagbesök på restaurang (lunch) än de gifta. De besöker även oftare annans bostad än de gifta. Det tycks också som de oftare idrottar och motio- nerar samt går på konserter/teater/konstut- ställningar/bio än de gifta. Detta kan emel- lertid analyseras bättre med hjälp av svaren på frågan om när man senast gjorde ett antal uppräknade aktiviteter, som kommer att be- handlas nedan.

Medelålders
ensamstående
kvinnor

Även denna kategori är liten. De detaljerade analyserna får sålunda anstå tills de mer nyanserade svaren på frågan om frekvensen av vissa aktiviteter skall behandlas. Vad man utifrån de hittills redovisade uppgifterna kan säga är att de ensamstående medelålders kvinnorna gör färre serviceärenden än de gifta medelålders kvinnorna och att de i varje fall inte redovisat fler fritidsaktivi- teter än de gifta. Det tycks sålunda som om ingen motsvarighet finns i verkligheten till föreställningen att de ogiftas relativt obund- na situation när det gäller hushållsplikter m m utnyttjas av dem för ett extensivt fritidsliv. Liksom sina ogifta manliga jämnåriga har även denna kategori en viss omfattning på restau- rangbesök på dagen (lunch).

Ensamstående
pensionärer
män

Även för denna kategori kan endast begränsade utsagor göras på grund av kategorins ringa omfattning. Liksom de gifta manliga pensio- närerna har denna kategori ett högt antal serviceärenden - avsevärt högre än de yngre männen, också högre än ogifta pensionerade kvinnor. De tycks handla dagligvaror betyd- ligt oftare än de yngre ensamstående männen och ungefär lika ofta som de gifta manliga pensionärerna och de ogifta kvinnliga pensio- närerna. De tycks vara relativt aktiva på sin fritid åtminstone i förhållande till yngre gifta män och i förhållande till de ogifta kvinnliga pensionärerna. Den viktigaste besökspunkten för dem liksom för alla övriga kategorier är annans bostad. De promenerar även en hel del. De ägnar sig mycket litet åt "finkulturella" aktiviteter.

Ensamstående pensionärer kvinnor	Denna kategori är tillsammans med sin gifta motsvarighet den mest inaktiva kategorin av dem vi studerat. De tycks såväl göra få serviceärenden som få fritidsaktiviteter. De handlar i mindre utsträckning i varuhus än alla andra kvinnokategorier. Den helt dominerande fritidsaktiviteten är besök i annans bostad. Kyrkobesök, föreningsaktiviteter m m förekommer så gott som inte i denna kategori på vardagar.
Samboende pensionärer män	Denna kategori avviker inte väsentligt på någon punkt från de ogifta manliga pensionärerna (mer än att de tycks oftare gå till posten). De handlar alltså relativt mycket i jämförelse med de yngre männen och ungefär lika mycket som sina fruar. De utgör den aktivaste vuxenkategorin när det gäller fritidsaktiviteter. Dessa utgörs då vid sidan av besök i annans bostad i stor utsträckning av promenader. De gifta manliga pensionärerna tycks vara den mest promenerande kategorin. De besöker likaså flitigt sitt fritidshus (trots att studien utfördes sent på hösten). De är den enda kategori som gör detta.
Samboende pensionärer kvinnor	Ifråga om aktivitetsnivå skiljer sig denna kategori knappast från de ogifta pensionerade kvinnorna. De tycks dock besöka varuhus i större utsträckning än den senare kategorin som dock i detta avseende tycktes ligga extremt lågt. Bägge kategorierna redovisar ungefär lika många fritidsaktiviteter.

4.8 Typiska beteenden

Det för de olika kategorierna "typiska" beteendet skulle kunna uttryckas på ytterligare ett sätt. Vi har sålunda nedan definierat fem olika grupper av aktivitetspunkter och har sedan studerat, hur stor andel av de olika kategorierna som redovisat varje tänkbar kombination av dessa grupper och ingenting annat (och hur stor andel som inte varit utanför bostaden). På detta sätt erhöles 32 olika "beteendemönster". De skilda kategoriernas mest typiska besökskombinationer (i denna mening) framgår av TAB 4.8.1.

De olika besöksgrupperna är:

1. Livsmedel
2. Annan "service"
3. Eget arbete, skola
4. Besök i annans bostad
5. Annan "fritidsaktivitet"

I meningen att många i kategorin uppvisat likartade kombinationer av de olika besökstyperna (observera att det här inte rör sig om samordning av besök i en och samma förflyttningsskedja utan enbart att besöken skett under samma dag) som här särskilts har alla kategorier utom två ett tämligen homogent

beteendemönster; cirka hälften av de i kategorierna ingående personerna har uppvisat någon av de fyra i kategorin vanligaste kombinationerna.

De två kategorierna med ett något mer splittrat beteendemönster är kvinnorna i unga och medelålders hushåll.

De två pensionerade kvinnokategorierna är å andra sidan de vars beteende i här angivna termer är allra lättast att förutse. Cirka 30 procent av dem har inte varit ute under dagen och av dem som gått ut har de allra flesta antingen endast besökt livsmedelsaffären eller också endast gjort något annat servicebesök.

Ungefär var fjärde man i de tre medelålders kategorierna gör enbart besök på arbetsplatsen och inget annat under dagen. Den näst vanligaste kombinationen för samtliga dessa tre kategorier är besök på arbetet och något servicebesök (livsmedelsaffär dock exkluderat). Detta besök innebär säkerligen då ofta ett besök i kiosk eller tobaksaffär.

Ungefär var tionde 14-15-åring har inte gjort något annat under dagen vid sidan av sitt skolbesök. Detta gäller för både pojkar och flickor.

TABELL 4.8.1

De fyra vanligaste ärendetypskombinationerna under en vardag för varje individkategori.

S = skola
 A = arbete
 L = livsmedelsaffär
 AS = annan service
 AB = annans bostad
 AF = annan fritid
 Ö = övrigt

Andel (%)	Ungdomar		Andel (%)	Ungdomar	
	<u>Pojkar (187)</u>			<u>Flickor (174)</u>	
19	(S)	L AS AB (AF) Ö	14	(S) L AS AB (AF) Ö	
13	(S) L AS (AB) (AF) Ö		11	(S) L AS AB AF Ö	
10	(S) L (AS) AB AF Ö		9	(S) L (AS) AB AF Ö	
8	(S) L AS AB AF Ö		9	(S) L AS (AB) (AF) Ö	
	<u>Unga hushåll</u>			<u>Unga hushåll</u>	
	<u>Män (359)</u>			<u>Kvinnor (373)</u>	
25	(A) L AS AB AF Ö		9	A (L) (AS) AB AF Ö	
16	(A) L (AS) AB AF Ö		7	A (L) AS AB AF Ö	
8	(A) L (AS) AB AF (Ö)		7	A L (AS) AB AF Ö	
7	(A) L AS AB AF (Ö)		6	A L AS AB AF Ö	
	<u>Medelålders hushåll</u>			<u>Medelålders hushåll</u>	
	<u>Män (426)</u>			<u>Kvinnor (443)</u>	
27	(A) L AS AB AF Ö		8	A (L) (AS) AB AF Ö	
13	(A) L (AS) AB AF Ö		7	(A) L AS AB AF Ö	
8	(A) L AS AB AF (Ö)		7	A (L) AS AB AF Ö	
7	(A) L AS AB (AF) Ö		6	(A) L (AS) AB AF Ö	
	<u>Medelålders ensamstående</u>			<u>Medelålders ensamstående</u>	
	<u>Män (64)</u>			<u>Kvinnor (79)</u>	
23	(A) L AS AB AF Ö		15	(A) L (AS) AB AF Ö	
14	(A) L (AS) AB AF Ö		14	(A) L AS AB AF Ö	
6	A L AS AB AF Ö		10	(A) (L) AS AB AF Ö	
6	(A) L AS (AB) AF Ö		6	(A) L (AS) AB (AF) Ö	

TABELL 4.8.1 forts.

Andel (%)	<u>Pensionärer ensamstående</u>		Andel (%)
	<u>Män</u> (62)		<u>Kvinnor</u> (99)
13	A L AS AB AF Ö	30	A L AS AB AF Ö
11	Ⓐ L ⒶS AB AF Ö	14	A L ⒶS AB AF Ö
10	A L ⒶS AB ⒶF Ö	13	A ⒶL AS AB AF Ö
8	A L AS ⒶB AF Ö	8	A L AS ⒶB AF Ö
8	A ⒶL ⒶS AB ⒶF Ö		
	<u>Gifta pensionärer</u>		
	<u>Män</u> (166)		<u>Kvinnor</u> (170)
15	A L AS AB ⒶF Ö	29	A L AS AB AF Ö
11	A L AS AB AF Ö	20	A L ⒶS AB AF Ö
11	A L ⒶS AB AF Ö	9	A ⒶL AS AB AF Ö
11	A L ⒶS AB ⒶF Ö		

Därefter följer tre kombinationer med samma, tämligen låga frekvens (6)

4.9 Den dagliga aktivitetsfrekvensens samband med för-
värvsarbete, socialgrupp, trångboddhet och andra
studerade individkaraktäristika 1)

De förhållanden som karakteriserar urvalskategorierna (ålder, kön, samboende, barnförekomst) har givetvis redan vid studiens uppläggning antagits ha mycket stor betydelse för bl a frekvensen av olika typer av aktiviteter. Detta har ju även mycket klart bekräftats i tidigare avsnitt och kommer också att framdeles få stöd. Av de teoretiska avsnitten framgår emellertid, att även andra faktorer kan antas på olika sätt inverka på aktivitetsmönstret. Boendesituationen antas sålunda ha betydelse för aktiviteterna utanför bostaden och alltså även för aktivitetsfrekvensen. Likaså antas behov, önskemål och resurssituation variera mellan individkategorier, som kan särskiljas genom de uppgifter som insamlats med hjälp av frågeformuläret. Materialet erbjuder goda möjligheter att ganska detaljerat studera sambandet mellan beteendemönster och vissa attityder å ena sidan och andra uppgifter om individ och hushåll å den andra. Med den uppläggning som givits denna rapport med en bred täckning av de två typerna av beteendeppgifters variation mellan urvalskategorier och områden har dock dessa frågor här fått en tämligen summarisk behandling.

Nedanstående hypoteser kommer dock att prövas och resultat av denna prövning att kort redovisas. Hypoteserna prövas, som framgår nedan, endast på delar av materialet - dvs på de kategorier där hypoteserna framför allt antas gälla och/eller möjligheterna till en statistisk prövning är särskilt goda.

Kvinnors
förvärvs-
arbete

Förvärvsarbetande kvinnor i unga och medelålders hushåll gör totalt sett fler ärenden än icke förvärvsarbetande. Hypotesen motiveras av att den förra kategorin har fasta ärenden av en typ som inte den senare har (arbetsärendena) samtidigt som de vanliga hushållsärendena även i den förra sortens hushåll i betydande utsträckning antas skötas av hustrun.

När man bortser från besöken på egna arbetsplatsen har de förvärvsarbetande hustrurna något färre ärenden än de icke arbetande. Hypotesen motiveras av den skillnad som föreligger i tillgång på resursen tid och en förmodad skillnad när det gäller fördelningen av hem- och familjevårdarrollen mellan hushållsmedlemmarna.

Förvärvsarbetande har färre servicebesök än icke förvärvsarbetande. Motivering se ovan.

Förvärvsarbetande har färre fritidsbesök än icke förvärvsarbetande.

Småbarns-
förekomst

Kvinnor i medelålders hushåll med småbarn gör färre fritidsärenden än kvinnor utan småbarn. Denna hypotes är något tveksam då promenader med småbarn är en viktig fritidssysselsättning och dessutom kvinnor med småbarn förvärvsarbetar i mindre utsträckning än kvinnor utan småbarn.

1) Definitionen av variablerna framgår i "bakgrundsrapporten" till vilken även frågeformulär är tillagt. Där diskuteras även de intervjuades fördelning på dessa variabler.

Bilnehav	Män med bil i unga och medelålders hushåll gör fler ärenden av samtliga typer än män utan bil. Bilnehav betyder mer i ytterområden än i innerstäder. Samma hypotes gäller i speciellt hög grad för pensionerade män, såväl gifta som ogifta. Hustrur i unga och medelålders hushåll med och utan bil gör ungefär lika många ärenden. Männen antas sålunda främst dra nytta av hushållets bil under vardagar.
Trångboddhet	För ungdomar för sig (vardera könet) och för män i unga och medelålders hushåll för sig prövas om trångbodda gör fler fritidsärenden än icke trångbodda. Trångbodda antas sålunda ha sämre förutsättningar för fritidsaktiviteter i bostaden än ej trångbodda.
Socialgrupp	På den här grovhetsnivån antas inga skillnader mellan män tillhöriga socialgrupp 1 och 2 resp män tillhöriga socialgrupp 3 föreligga i antal aktiviteter. Samma gäller för deras hustrur. Prövas på kategorier - unga och medelålders hushåll.
Trivsel	De som trivs bra i sitt område antas vara aktivare än de som inte trivs bra. Prövas på män och kvinnor för sig i unga och medelålders hushåll.
Trygghet	Kvinnliga pensionärer som känner sig otrygga ute gör färre ärenden än sådana som känner sig trygga.

Hypoteserna har i allmänhet prövats med hjälp av en tvåfaktors variansanalys, där den ena faktorn utgjordes av var och en av ovanstående variabler och den andra av område. Resultaten presenteras mer i detalj i samband med analysen av områdesfaktorns betydelse (bilaga 7); här redogörs endast mycket kortfattat för den del av analysens resultat som rör de ovan uppräknade variablernas samband med det grova mått på aktivitetsfrekvens som utnyttjats i de föregående avsnitten. Det bör emellertid understrykas att vid signifikansprövningen hänsyn sålunda tagits till de jämförda kategoriernas eventuellt ojämna fördelning på de olika områdena. Det bör också återigen betonas att skillnader mellan jämförda kategorier måste vara stora för att kunna fastställas på grund av den stora slumpvariationen i detta grova mått på individens aktivitetsfrekvens.

Förvärvsarbete

Hypotesen att kvinnor som förvärvsarbetar skiljer sig från kvinnor som ej förvärvsarbetar när det gäller aktivitetsfrekvens prövades på kvinnor i unga och medelålders hushåll. De bägge kategorierna slogs ihop vid analysen. Förvärvsarbetsvariabeln hade tre värden: inget förvärvsarbete, deltids förvärvsarbete, heltids förvärvsarbete.¹⁾ Det kan redan här sägas att de hypo-

¹⁾ Heltid - mer än 25 tim/vecka
Deltid - 1-25 tim/vecka

teser, som uppställts rörande betydelsen av kvinnors förvärvsarbete, med något undantag var de enda av de ovanstående hypoteserna som fick ett klart stöd.¹⁾

TABELL 4.9.1 Medeltal ärenden för heltid, deltid resp ej förvärvsarbetande gifta kvinnor i unga och medelålders hushåll.

	Medeltal ärenden			
	samtliga	samtliga exkl arb	service	fritid
heltid förv.arb.	3,05	1,90	1,37	0,50
deltid förv.arb	3,28	2,55	1,86	0,69
ej förv.arb.	2,69	2,57	1,84	0,68

När det gäller totalantalet ärenden har de icke förvärvsarbetande ett lägre antal (ca 2,7 i medeltal)²⁾ än de heltids och deltids förvärvsarbetande (ca 3,2 i medeltal)³⁾. Tar man sedan bort arbetsplatsbesöken har de heltidsarbetande avsevärt färre kvarvarande besök än de övriga.⁴⁾ Medelantalet aktiviteter, om man bortser från arbetsplatsbesök, för de heltidsarbetande blir 1,9 mot 2,6 för ej förvärvsarbetande eller deltidarbetande. Skillnaden i medeltal är sålunda relativt stor även om förvärvsarbetets omfattning endast förklarade några procent av totalvariansen i aktivitetsfrekvensen, vilket givetvis delvis är en konsekvens av den stora slumpvariationen. Vid tolkningen av denna procentsiffra måste man bl a ta hänsyn till den relativa storleken av jämförda kategorier. En liten kategori kan avvika mycket från övrigas medelvärden utan att variabelns förklaringsandel för den skull blir särskilt stor.

De förvärvsarbetande gifta kvinnornas aktivitetsfrekvens utanför arbetet har alltså sjunkit till samma nivå som för de icke gifta medelålders kvinnorna (se TAB 4.1.1), vilka ju så gott som samtliga förvärvsarbetade.

Också när det gäller serviceärenden och fritidsaktiviteter ligger de heltidsarbetande lägre än övriga. Skillnaden verkar dock vara större just för serviceärenden än för fritidsaktiviteter.⁵⁾ De som endast arbetar deltid och de som inte alls förvärvsarbetar gör i medeltal (medeltal för materialet oavsett område) ca 1,8 serviceärenden per vardag medan de heltidsarbetande gör ca 1,4. De heltids förvärvsarbetande har ca 0,5 fritidsaktiviteter per vardag och övriga ca 0,7. Såväl när det gäller fritids- som serviceaktiviteter har sålunda de heltidsarbetandes frekvensuppgifter kommit att sammanfalla nästan exakt med de medelålders ogifta kvinnornas.

1) Analysens resultat återfinns i detalj i bilaga 7 a.

2) Medeltalen beräknade på samtliga studerade oavsett område. Skillnaderna har dock fastställts med variansanalys där hänsyn tagits till fördelningen mellan områdena.

3) $F = 6,6$. Sign.

4) $F = 7,4$. Sign.

5) $F = 4,3$ resp 3,4

Man kan anta att ett eventuellt samband mellan småbarnsförekomst och förvärvsarbete kunde inverka på förvärvsarbetets samband med aktivitetsfrekvensen. För kvinnorna i de äldre hushållen, där kvinnor både med och utan småbarn är representerade (64 % av de ej förvärvsarbetande och 21 % av de förvärvsarbetande har barn under skolåldern), har en trefaktors variansanalys utförts med område, förvärvsarbete och småbarnsförekomst som oberoende faktorer. Förvärvsarbete fick då inte längre någon separat (signifikant) betydelse¹⁾ för servicebesöken medan inverkan på fritidsbesöken är fastställd²⁾, liksom sambandet med totalantalet ärenden när man tagit bort besök vid den egna arbetsplatsen³⁾. När man håller småbarnsförekomst under kontroll försvinner emellertid det tidigare mycket klart signifikanta sambandet mellan totalantalet ärenden inkl besök på arbetsplatsen och förvärvsarbete.⁴⁾ De förvärvsarbetande gör sålunda ungefär lika många ärenden totalt sett som de icke förvärvsarbetande, om man räknar in deras besök på arbetsplatsen.

Småbarnsförekomst (bilaga 7 b-c)

Inga skillnader mellan kvinnor med och utan småbarn i medelålders hushåll har kunnat fastställas när det gäller frekvensen ärenden av olika typer. Inte heller när man har kontrollerat förvärvsarbetesförekomst.⁵⁾

Bil innehav (bilaga 7 d-e)

Inte heller bil innehav kunde påvisas ha ett signifikant samband med ärendefrekvensen. F-värdet var dock relativt högt för fritidsärenden för män i unga och medelålders hushåll.⁶⁾ I endast fem av nio av de studerade områdena gjorde dock män med bil fler fritidsärenden under en vardag än män utan bil. Kvinnorna i bilhushåll skilde sig inte heller från kvinnor i hushåll utan bil.

Trångboddhet (bilaga 7 f-h)

När områdesfaktorn hölls under kontroll kunde ingen skillnad i aktivitetsfrekvens påvisas mellan trångbodda och ej trångbodda pojkar. När det gäller flickor, däremot, har ej trångbodda redovisat ett signifikant högre antal ärenden än trångbodda - framför allt beroende på skillnader i antalet fritidsärenden. Detta resultat går alltså i en oväntad riktning i förhållande till hypotesen. Förhållandet penetreras vidare i en efterföljande rapport (R 10:1975), där tiden som utnyttjas för skilda aktiviteter behandlas. Där visas bland annat att trångbodda flickor i ytterområden respektive i innerområden uppvisar relativt olikartade mönster för fritidens utnyttjande.

Socialgrupp (bilaga 7 i-j)

Socialgrupp antogs inte ha så stor betydelse för frekvensen aktiviteter, mätt på det sätt som här gjorts, att det skulle vara möjligt att upptäcka eventuella skillnader. Detta gäller

1) $F = 2,0$	4) $F = 1,1$
2) $F = 3,8$ sign	5) högsta F-värdet = 0,6
3) $F = 4,5$ sign	6) $F = 3,5$

också i stort sett. Det enda undantaget utgörs av "samtliga ärenden inkl arbete" för män i unga och medelålders hushåll, där den högre av de två socialgrupper, som materialet fördelats på, hade mycket starkt signifikant¹⁾ fler ärenden än den lägre. Detta måste således till sin allra största del förklaras av skillnader i besök på arbetsplatsen (kan inte förklaras av skillnader i förvärvsarbetsfrekvens). Förklaringen till detta ligger säkerligen främst i det förhållandet att männen i den högre socialgruppen oftare lämnar arbetsplatsen vid lunchtid.²⁾

Trivsel (bilaga 7 k-l)

De män i unga och medelålders hushåll som trivs gjorde fler serviceärenden än de som inte trivs.³⁾ För övrigt förekom inga skillnader mellan dem som trivs och dem som inte trivs. Inte heller för hustrurna i samma kategorier.

Trygghet (bilaga 7 m)

Skillnaden i aktivitetsfrekvens mellan pensionerade kvinnor som känner sig trygga och sådana som inte gör det skulle behöva vara mycket stor, för att den skulle kunna fastställas. Detta har heller inte kunnat göras för någon typ av aktiviteter.

De studerade individerna varierade starkt när det gällde frekvensen aktiviteter under en höstvardag. En relativt stor del av variationen beror på att aktivitetsfrekvensen för en och samma individ varierar från en dag till en annan och kan alltså inte förklaras av den typ av variabler som vi studerat. En viss, om än relativt begränsad, del av denna variation är att hänföra till förhållanden som beaktades redan vid urvalet av studerade personer: kön, ålder, civilstånd, barnförekomst.

Om man har förvärvsarbete eller ej, om man var trångbodd eller ej, socialgruppstillhörighet och trivsel har kunnat påvisas ha visst samband med aktivitetsfrekvensen medan något sådant samband ej kunnat fastställas för småbarnsförekomst, bilinnehav och "trygghetskänsla". Det är helt uppenbart att en individs vardagsaktivitetsfrekvens i allmänhet är en funktion av en mängd förhållanden som knappast kan sammanfattas i ett litet antal individ(hushålls-)karakteristika. Det kommer senare i rapporten att visas att denna slutsats kvarstår även när man beaktar vissa variationer i omgivningsförhållanden. I kap 5 ges dock först en redogörelse för studiens information om variationen mellan individkategorier när det gäller frekvensen av vissa specialstuderade aktiviteter. Även när det gäller dessa aktiviteter görs analyser av områdesskillnader i ett senare sammanhang.

¹⁾ $F = 17,6$ sign

²⁾ Se "tidsanvändningsrapporten" (R 10:1975) avsnitt 12.2

³⁾ $F = 4,1$ sign

5 VARIATIONEN MELLAN INDIVIDKATEGORIER MED AVSEENDE PÅ FREKVENSEN AV VISSA SPECIALSTUDERADE AKTIVITETER

5.1 Frekvensmättet

Den andra huvudmetoden att studera omfattningen av, och i viss utsträckning även den geografiska lokaliseringen för, vissa aktiviteter utnyttjades när det gällde ett antal aktivitets(lokal)-typer med i allmänhet relativt låg frekvens och/eller aktiviteter som av olika anledningar ansågs vara av intresse att särskilt uppmärksamma. Frågan ställdes till varje intervjuad individ: ... Skulle Ni för varje aktivitet som jag nämner vilja ange när den senast ägde rum, och ange adressen på den plats där aktiviteten ägde rum för händelser som inträffat för mindre än en månad sedan. Besök som Ni har gjort i samband med arbete eller skola skall inte tas med.

Bestämda avståndsklasser utgjorde fasta svarsalternativ. Den fullständiga frågan och svarsalternativen framgår av formuläret fråga 82. Se bilaga 2.

Denna metod ger sålunda, i förhållande till den tidigare där uppgifter om aktiviteter under en dag erhöles, ett mått som säger avsevärt mer om aktivitetsfrekvensen för varje individ än den, för enskilda aktiviteter i stort sett dikotoma, variabel som utnyttjas i det förra fallet. Variabelns innebörd och tillförlitlighet diskuterades i kapitel 2.

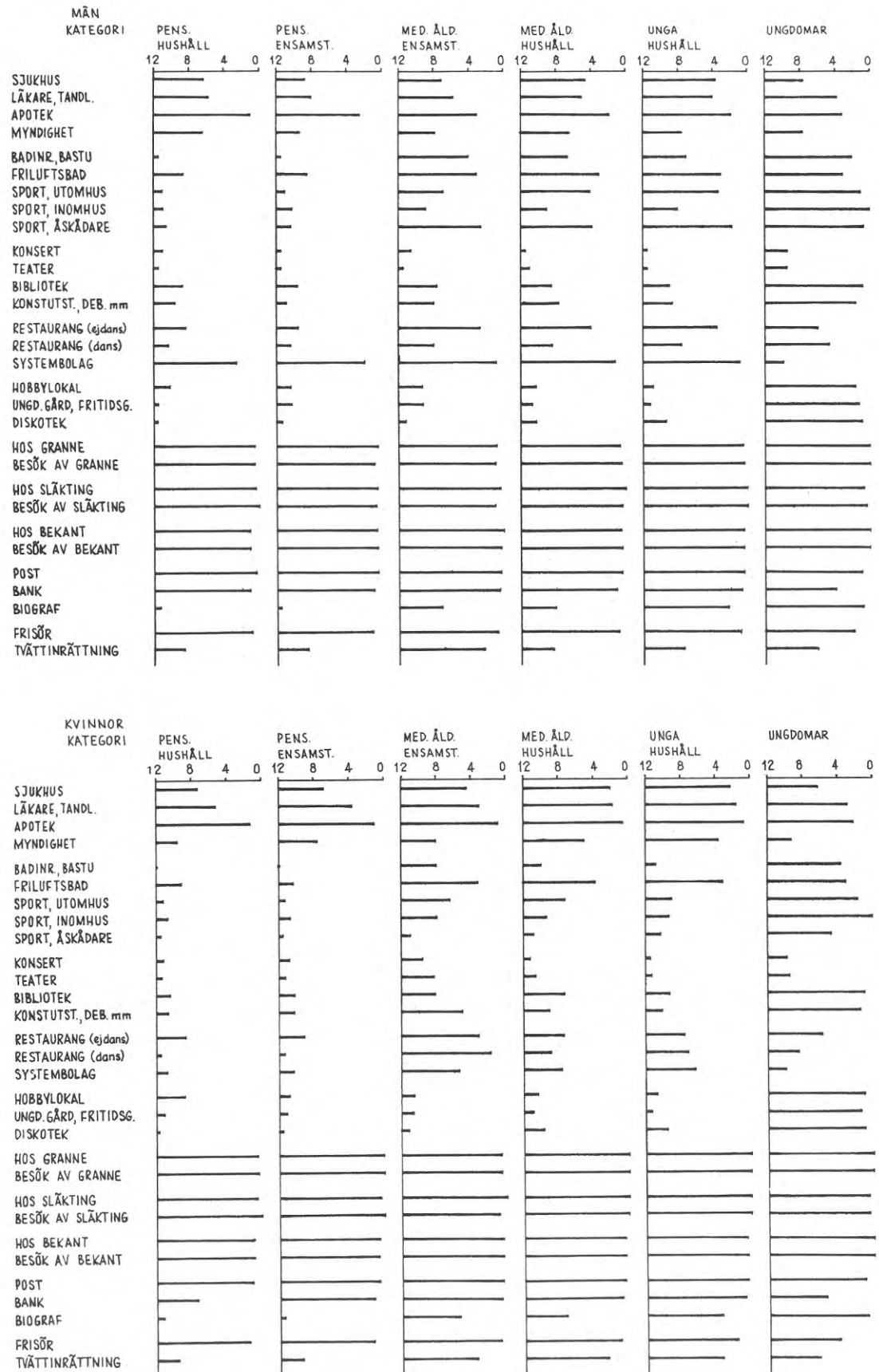
Avståndet till senaste besök (aktivitet) utnyttjas alltså som mått på aktivitets(besöks)frekvensen. Nedan kommer för varje aktivitet de skilda urvalskategoriernas frekvens att beskrivas och jämföras. I ett senare avsnitt analyseras variationen mellan områdena. Av denna analys framgår att frekvensen av vissa av de studerade aktiviteterna varierar mellan områdena. Där framgår emellertid även att variationen mellan kategorierna mestadels är avsevärt större än variationen mellan områdena. I många sammanhang ger sålunda frekvensvärden för kategorier, när man bortser från fördelningen på områden, en relativt god uppfattning, storleksordningsmässigt, om genomsnittliga aktivitetsintensiteten i resp kategori för populationen med de geografiska begränsningar den som helhet har.

5.2 Urvalskategoriernas frekvens på de skilda aktiviteterna

I en serie tabeller redovisas nedan medianvärdet för avståndet till senaste besök i resp lokaltyp (aktivitetstyp) för dem som någonsin gjort ett sådant besök samt andel av de studerade i kategorin som sagt sig aldrig ha gjort det. För aktiviteter som inte förekommer i cykler, t ex orsakade av årstidsvariationen eller kalendermässiga variationer, kan, om detta befinns önskvärt, uppräknningar av frekvensen per tidsenhet göras. Bästa uppskattningen av frekvens per tidsenhet erhålles om man antar att en aktivitet utförts per dubbla det månadsantal som anges som medianvärde (se kapitel 2).

Kommentarerna rörande relationen mellan de olika kategorierna bygger på en rangordning som gjorts av förhållandet mellan kategorierna för varje område för sig. Medelrangen av de olika områdenas frekvensvärde för varje kategori har sedan beräknats. I bilaga 5 presenteras dessa medelranger för varje kategori och aktivitet. I normala fall bygger sålunda detta medelvärde på nio områdens värden. När så inte är fallet anges detta i

DIAGRAM 5.2.1 Medianavstånd¹⁾ (månader) till senaste besök vid ett antal lokaltyper (aktivitetstyper) för olika individkategorier, män och kvinnor.

¹⁾ Diagrammen är vända så att ett långt streck motsvarar en hög frekvens. Medianavståndet är sålunda streckets slutpunkts avstånd från 0-punkten

12 8 4 0
 └───┬───┬───┬───┘
 medianavstånd

tabellen. När kategorin varit representerad med färre än tre personer i ett område har den för detta område ej rangordnats.

I diagram 5.2.1 ges främst en sammanfattande bild av medianvärdena för aktivitetsfrekvensen för de skilda kategorierna och aktiviteterna. Denna kompletteras av motsvarande diagram över andel med besök under senaste veckan resp senaste månaden, som sålunda ger en nyansering av den information som förmedlas av medianvärdet (diagram 5.2.2-3). I diagrammen har aktiviteter, som i en klusteranalys (se avsnitt 5.3) visat sig ha samband med varandra, förts tillsammans. Efter diagrammen följer en mycket kort kommentar till en analys av variationen mellan urvalskategorierna när det gäller varje separat aktivitet.

DIAGRAM 5.2.2 Andel som besökt respektive aktivitetspunkt under senaste veckan.
Olika individkategorier, män och kvinnor.

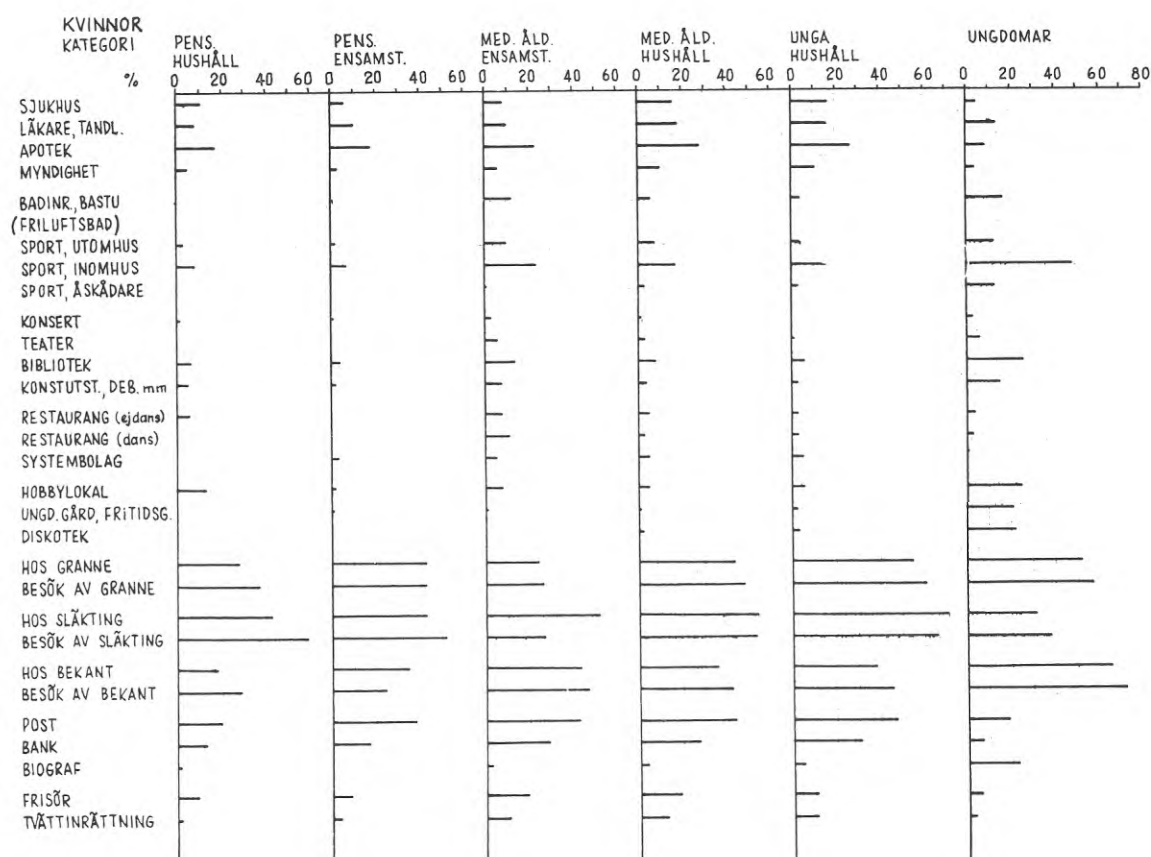
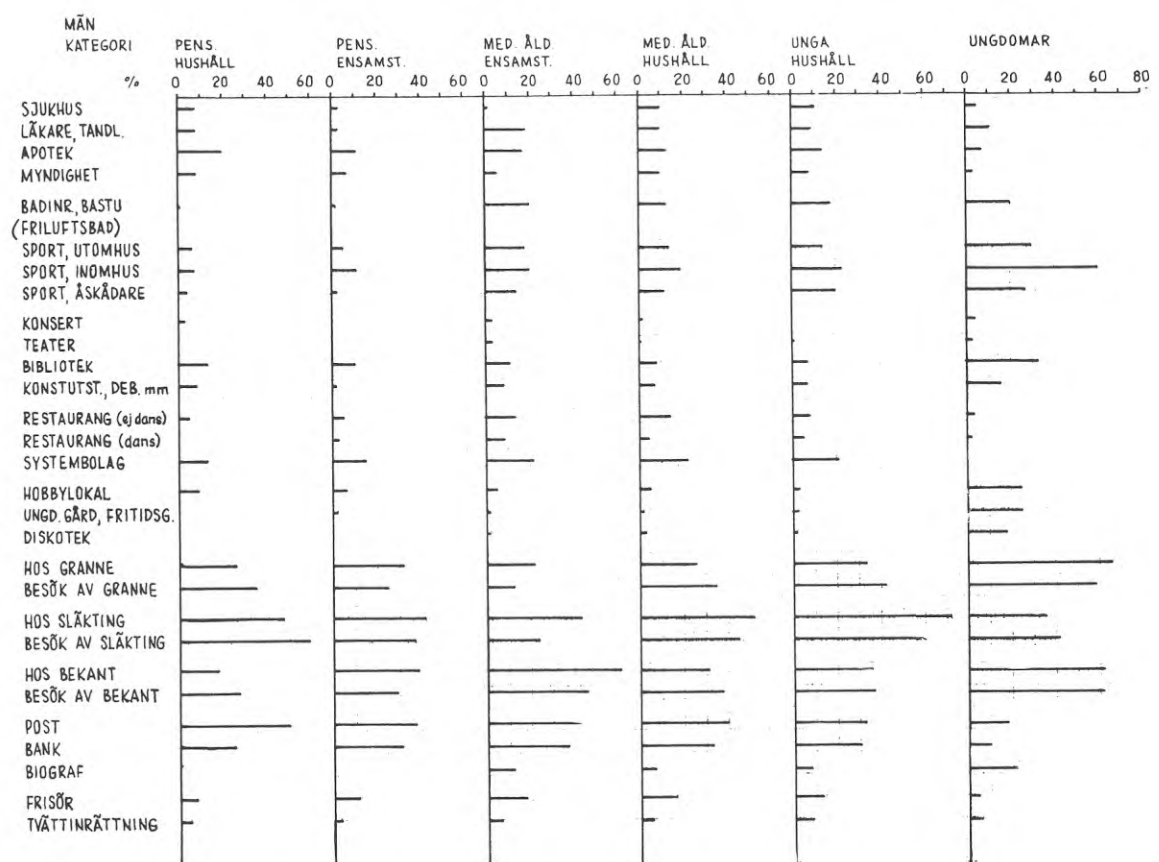
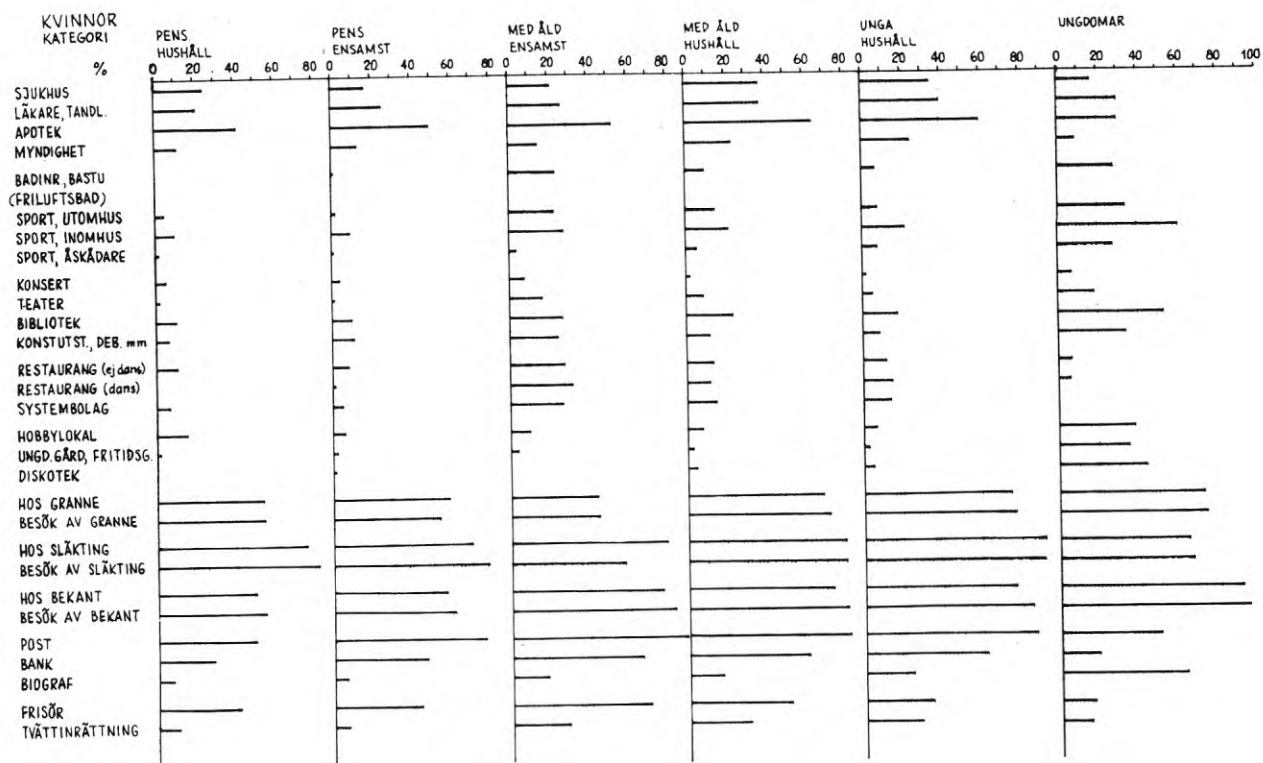
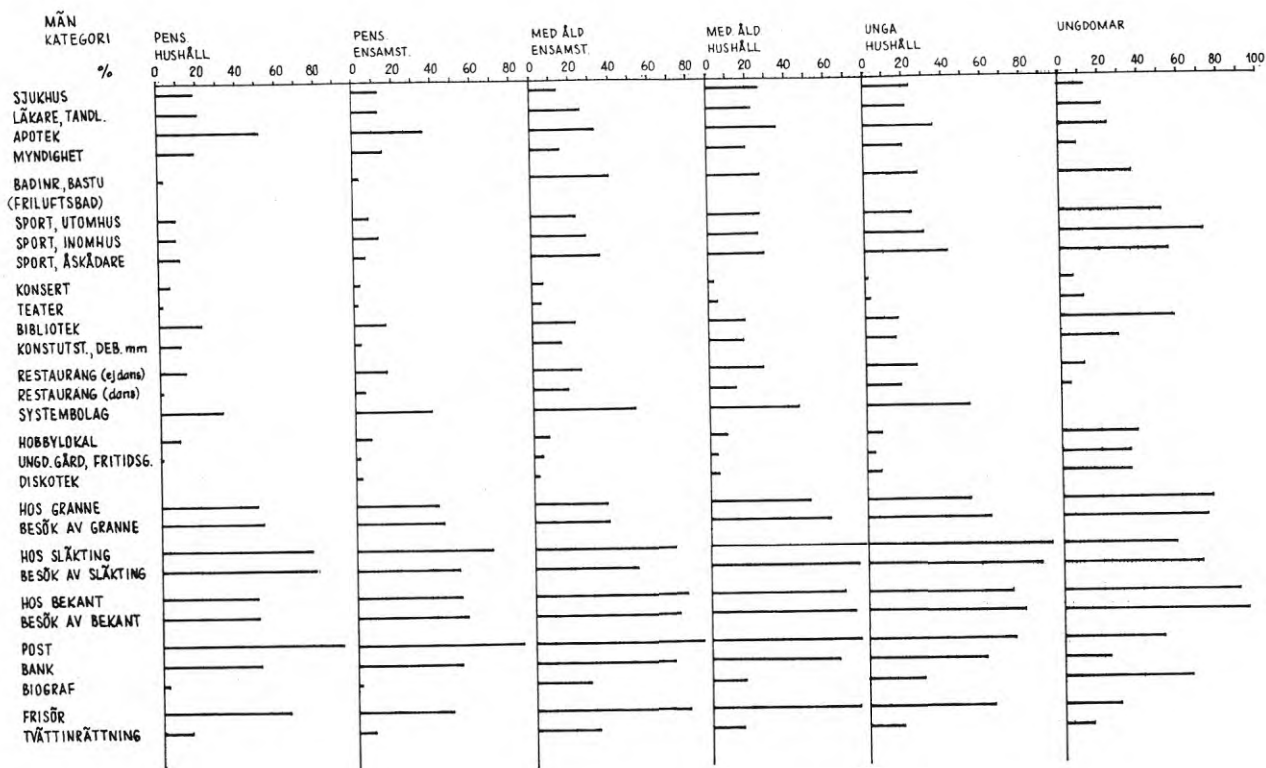

DIAGRAM 5.2.3 Andel som besökt respektive aktivitetspunkt under senaste månaden. Olika individkategorier, män och kvinnor.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	3.2	2.9	7.6 ¹⁾	6.1 ¹⁾	187	173
makar, mannen 22-31 år	0.8	0.5	3.7	2.2	359	372
makar, mannen 35-44 år	0.7	0.0	4.5	2.0	430	441
ensamstående 35-44 år	1.5	2.6	7.0 ¹⁾	4.4	65	78
ensamstående 67-75 år	0.0	2.0	8.7 ¹⁾	6.8 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	1.2	1.8	6.2 ¹⁾	6.2 ¹⁾	167	170

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

LÄKARE, TANDLÄKARE (EJ SJUKHUS)

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	0.0	0.0	3.7	2.7	187	174
makar, mannen 22-31 år	0.0	0.0	4.0	1.6	360	375
makar, mannen 35-44 år	0.5	0.7	4.9	1.7	430	443
ensamstående 35-44 år	0.0	0.0	5.7	3.0	65	79
ensamstående 67-75 år	0.0	0.0	8.0 ¹⁾	3.6	62	98
makar, mannen 67-75 år	1.2	2.4	5.7	5.2	167	170

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

APOTEK

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	6.5	1.7	3.1	2.1	186	174
makar, mannen 22-31 år	0.3	0.0	1.8	0.7	360	371
makar, mannen 35-44 år	0.7	0.0	1.8	0.5	430	438
ensamstående 35-44 år	1.6	1.3	3.0	0.8	64	79
ensamstående 67-75 år	0.0	1.0	2.4	1.0	62	99
makar, mannen 67-75 år	1.2	1.2	0.9	1.6	165	168

Det är mycket få som aldrig har gjort något besök på sjukhus.²⁾ Generellt tycks gälla att män gör färre besök än kvinnor och att medelålders kvinnor gör fler besök än pensionerade och flickor. Bland männen har de två gifta medelålders kategorierna högre frekvens än övriga. Ensamstående män i bägge kategorierna har mycket låg besöksfrekvens. För några kategorier varierar sjukhusbesöksfrekvensen signifikant mellan orterna.³⁾ Efter ranganalysen, där effekten av skillnader mellan orter neutraliseras, gäller dock fortfarande ovanstående förhållanden.⁴⁾ Om man önskar översätta tabellens frekvensmått till besök per tidsenhet motsvaras medianavståndet till senaste besök av ett medianvärde av ett besök per dubbla avståndssiffran. Flickor skulle sålunda göra i medeltal ungefär ett besök per år medan gifta kvinnor i de medelålders kategorierna gör cirka tre besök per år.

²⁾ Som framgår av formuläret har inget försök gjorts att skilja mellan olika ärenden vid besök på samma lokalitet.

³⁾ Se kapitel 7.

⁴⁾ Resultatet av ranganalysen återfinns i bilaga 5.

Även här gäller mycket klart att män gör färre besök än kvinnor. För männen kan för övrigt egentligen endast sägas att ensamstående pensionärer har en mycket låg besöksfrekvens i alla områden (enligt ranganalysen)¹⁾ medan övriga manskategorier förhåller sig på olika sätt till varandra i olika områden. Några generaliseringar kan alltså knappast göras rörande deras relation till varandra. För kvinnorna är det tydligare att unga och medelålders gifta kvinnor, i förhållande till andra kvinno-kategorier, gör många sådana här besök medan gifta pensionärshustrur gör mycket få i de flesta områden. Dessa resultat stöds alltså av ranganalysen, där relationen mellan kategorierna studerats för varje område för sig.

¹⁾ Se bilaga 5.

Relationen mellan de manliga kategorierna varierar ganska kraftigt från stad till stad. Man har dock fog för att påstå att de gifta pensionärerna avsevärt oftare besöker apotek än övriga manliga kategorier. När det gäller kvinnorna gör hustrurna unga och medelålders hushåll många besök medan de gifta pensionärskvinnorna sällan besöker apotek. De senares män gör tydligen merparten av denna typ av ärenden.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	27.3	33.3	7.7 ¹⁾	8.2 ¹⁾	187	174
makar, mannen 22-31 år	1.4	2.7	7.5 ¹⁾	3.6	360	375
makar, mannen 35-44 år	0.9	2.3	6.3 ¹⁾	4.9	428	441
ensamstående 35-44 år	0.0	5.1	6.8 ¹⁾	8.0 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	0.0	4.0	9.4 ¹⁾	7.6 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	3.0	4.8	6.4 ¹⁾	9.6 ¹⁾	166	168

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

BADINRÄTTNING ELLER BASTU

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	4.3	4.0	1.9	3.6	187	173
makar, mannen 22-31 år	3.6	17.1	6.9 ¹⁾	10.8 ¹⁾	360	374
makar, mannen 35-44 år	5.8	12.9	6.5 ¹⁾	9.9 ¹⁾	429	443
ensamstående 35-44 år	7.7	15.2	4.0	7.9 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	21.0	38.4	11.6 ¹⁾	11.9 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	29.9	30.8	11.4 ¹⁾	11.9 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

FRILUFTSBAD, UTMHUSBASSÄNG

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	1.1	0.0	3.0	3.0	187	174
makar, mannen 22-31 år	1.4	1.9	3.1	3.2	360	375
makar, mannen 35-44 år	0.5	2.0	3.1	3.8	429	443
ensamstående 35-44 år	3.1	2.5	3.1	3.1	65	79
ensamstående 67-75 år	11.3	19.2	8.3 ¹⁾	10.3 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	12.6	13.0	8.6 ¹⁾	9.1 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

Att ungdomarna i mycket liten utsträckning besöker myndighet var väntat. Denna typ av besök tycks i de unga och medelålders hushållen framför allt skötas av hustrurna. Dessa ligger likaså högt bland kvinnokategorierna i de flesta områden, medan avseende inte bör fästas vid övriga vuxenkategoriernas låga frekvenssiffror totalt sett, då variationen är stor mellan områdena.

20-30% av pensionärerna har aldrig besökt någon inrättning av denna typ. För dem som gjort det var det i allmänhet länge sedan. Män i medelålders kategorierna går oftare än kvinnor i praktiskt taget alla områden. För övrigt gäller knappast några generella skillnader mellan vuxenkategorier. Ungdomarna besöker denna typ av lokal oftare än andra kategorier (delvis säkert arrangerat genom skolan).

Studien gjordes på senhösten. Det var sålunda flera månader sedan det över huvudtaget var möjligt att bada utomhus. Då svaren blir mindre differentierade ju längre tillbaka i tiden aktiviteten ägt rum följer att uppgifterna på denna punkt är ganska grova och eventuella skillnader mellan undergrupper svåra att fastställa. Man kan dock konstatera att relativt många pensionärer aldrig anser sig ha besökt en sådan här plats (det kan vara något tveksamt vad man lägger in i begreppet friluftsbad). Övriga ligger tämligen väl samlade i tabellen och går inte heller att skilja från varandra i de rangordningar som har gjorts för varje område för sig. För aktiviteter som är säsongbetonade som denna gäller givetvis inte den enkla tumregeln för uppräknings av frekvens per tidsrymd.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	1.1	4.0	0.9	1.7	186	174
makar, mannen 22-31 år	2.2	6.1	3.3	9.0 ¹⁾	359	374
makar, mannen 35-44 år	1.2	7.2	4.0	7.2 ¹⁾	428	443
ensamstående 35-44 år	10.8	3.8	6.8 ¹⁾	6.3 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	9.7	33.3	11.0 ¹⁾	11.3 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	16.2	32.5	10.9 ¹⁾	11.3 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

UTÖVANDE AV SPORT M M INOMHUS

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	10.7	12.3	<0.25 ²⁾	<0.25 ²⁾	187	171
makar, mannen 22-31 år	7.0	7.8	7.9 ¹⁾	9.2 ¹⁾	358	372
makar, mannen 35-44 år	7.0	9.3	8.9 ¹⁾	9.3 ¹⁾	429	442
ensamstående 35-44 år	12.3	8.9	8.8 ¹⁾	7.9 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	27.4	46.5	10.3 ¹⁾	10.6 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	34.9	40.2	10.9 ¹⁾	10.7	166	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

2) < 0.25=ett eller flera besök den senaste veckan

SPORT- ELLER IDROTTSVENEMANG SOM ÅSKÅDARE

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	2.2	3.4	0.7	4.7	186	174
makar, mannen 22-31 år	2.5	10.7	1.8	10.2 ¹⁾	359	375
makar, mannen 35-44 år	1.9	11.3	3.8	10.8 ¹⁾	429	443
ensamstående 35-44 år	4.6	16.5	2.5	10.9 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	12.9	50.5	10.3 ¹⁾	11.5 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	14.5	36.1	10.5 ¹⁾	11.5 ¹⁾	166	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

Naturligtvis uppvisar ungdomskategorierna den högsta frekvensen för denna typ av verksamhet. Bland de unga och medelålders hushållen har männen i alla områden betydligt högre frekvenssiffror än deras hustrur medan för övriga kategorier ingen systematisk skillnad finns mellan könen. Pensionärer utövar utomhus sport mycket litet.

Det är mycket troligt att olika kategorier haft ganska olika typer av aktiviteter i tankarna när de besvarat denna fråga. Man kan t ex misstänka att en hel del av pensionärerna som säger sig aldrig ha bedrivit någon slags motion inomhus bortser från skolgymnastiken, som säkerligen är vad ungdomarna främst tänkt på när de besvarat frågan. Medianen för aktivitetsfrekvensen är sålunda för ungdomarna "mer än en gång under senaste veckan" medan det är en mycket ovanlig aktivitet bland de vuxna. Medianen blir dock i viss mening en ganska dålig indikator på aktivitetsfrekvensen inom en kategori för en aktivitet där man kan förmoda att några enstaka mönstertyper är de helt dominerande. För inomhusmotion kan man sålunda anta att de som motionerar gör det ganska ofta och regelbundet - övriga gör det nästan inte alls. Mycket riktigt är också spridningen av värdena (kvartilavvikelsen) extremt hög för denna aktivitet.

Mycket få ungdomar och unga och medelålders män säger sig aldrig ha bevistat något sport- eller idrottsevenemang som åskådare. Mer än var tionde ung eller medelålders kvinna har dock aldrig varit med om denna upplevelse. De i dessa kategorier som gjort det går också oerhört sällan på den här typen av evenemang medan det för männen tydligen är mycket vanligare än att själv utöva inomhussport. I alla utom ett av de nio områdena har de äldre medelålders gifterna sagt sig oftare se idrottstävlingar än de något yngre.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	54.8	50.6	9.3 ¹⁾	9.8 ¹⁾	186	174
makar, mannen 22-31 år	47.2	48.4	11.5 ¹⁾	11.5 ¹⁾	360	374
makar, mannen 35-44 år	28.3	30.0	11.4 ¹⁾	11.3 ¹⁾	428	443
ensamstående 35-44 år	30.8	15.2	10.5 ¹⁾	9.6 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	22.6	25.3	11.5 ¹⁾	10.8 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	21.0	20.1	11.0 ¹⁾	11.2 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

TEATER

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	23.7	16.7	9.5 ¹⁾	9.4 ¹⁾	186	174
makar, mannen 22-31 år	16.7	14.1	11.4 ¹⁾	11.3 ¹⁾	360	375
makar, mannen 35-44 år	9.8	9.0	11.1 ¹⁾	10.6 ¹⁾	429	443
ensamstående 35-44 år	12.3	2.5	11.4 ¹⁾	8.2 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	19.4	23.2	11.5 ¹⁾	11.3 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	18.7	14.2	11.5 ¹⁾	11.4 ¹⁾	166	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

BIBLIOTEK

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	2.1	1.2	0.7	0.9	187	172
makar, mannen 22-31 år	12.2	12.0	8.9 ¹⁾	9.1 ¹⁾	360	375
makar, mannen 35-44 år	8.2	7.9	8.4 ¹⁾	7.3 ¹⁾	429	442
ensamstående 35-44 år	12.3	3.8	7.6 ¹⁾	8.1 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	21.0	25.3	9.6 ¹⁾	10.2 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	12.0	15.4	8.8 ¹⁾	10.4 ¹⁾	166	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

Konsertbesök är utomordentligt ovanliga i alla kategorier. Sannolikheten för att man någon gång skall ha varit på konsert ökar tydligen med den tid som livet varat. Några mer eller mindre generella könsskillnader finns inte. Konsertbesöksfrekvensen varierar dock mellan områdena vilket skall diskuteras i ett senare avsnitt.

Teaterbesök är liksom konsertbesök så sällsynta att det är relativt meningslöst att uppehålla sig vid skillnader mellan kategorier. Det bör kanske dock påpekas att även av denna studie framgår att ensamstående medelålders kvinnor utgör den framför allt teaterbesökande kategorin. En mycket stor del av de intervjuade har aldrig varit på teater, dock långt ifrån så många som aldrig hade besökt en konsert.

Liksom även i andra sammanhang visats²⁾ är ungdomarna den flitigaste biblioteksbesökarkategorin medan pensionärerna gör mycket få sådana besök. En relativt stor andel av pensionärskategorierna, 12-25 % beroende på civilstånd och kön, säger sig aldrig ha besökt ett bibliotek. Mellan de medelålders kategorierna finns inga systematiska skillnader som återkommer från område till område. Inte heller några systematiska skillnader mellan könen kan påvisas.

²⁾ Se t ex Birgitta Pettersson: Fritidsservice i några bostadsområden. Rapport R64:1973.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	27.6	26.4	1.6	1.4	185	174
makar, mannen 22-31 år	13.9	15.7	8.6 ¹⁾	10.1 ¹⁾	359	375
makar, mannen 35-44 år	11.2	14.0	7.6 ¹⁾	9.0 ¹⁾	429	443
ensamstående 35-44 år	13.8	6.3	8.1 ¹⁾	4.9	65	79
ensamstående 67-75 år	14.5	22.2	10.8 ¹⁾	10.2 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	13.3	16.6	9.7 ¹⁾	10.7 ¹⁾	166	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

RESTAURANG (EJ SJÄLVSERVERING, EJ DANS)

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	15.5	20.7	5.9	5.8	187	174
makar, mannen 22-31 år	3.6	9.3	4.5	7.6 ¹⁾	360	375
makar, mannen 35-44 år	3.5	4.3	3.9	7.4 ¹⁾	428	441
ensamstående 35-44 år	4.7	5.1	2.7	3.1	64	79
ensamstående 67-75 år	8.1	15.2	9.5 ¹⁾	9.1 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	6.6	12.0	8.3 ¹⁾	8.7 ¹⁾	167	167

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

RESTAURANG (DANS)

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	57.2	59.5	4.6	8.4		
makar, mannen 22-31 år	6.9	7.5	7.6	7.2		
makar, mannen 35-44 år	6.1	7.5	8.3	8.8		
ensamstående 35-44 år	4.6	11.4	8.0	1.8		
ensamstående 67-75 år	27.4	42.4	11.4	11.4		
makar, mannen 67-75 år	20.4	26.6	11.4	11.6		

Liksom när det gällde teater är också här ensamstående medelålders kvinnor den aktivaste kategorin, även aktivare än ungdomarna i flera områden, trots att detta inte alls framgår av tabellen invid. Ungdomarnas relation till de vuxna varierar från område till område. Pensionärerna ligger dock genomgående lågt. Förhållandet mellan kategorierna liknar i mycket förhållandet dem emellan när det gällde teaterbesöken.

Här eftersträvas en bild av variationen i frekvensen av sådana besök på restauranger, där ätandet i sig inte var det allra väsentligaste (vanliga lunchbesök skulle t ex ej inkluderas). Den typen av besök där dansen är huvudanledning för besöket skulle även uteslutas. Den aktivitet som här avsågs skulle snarast vara en speciell form för umgänge som antogs vara tämligen ovanlig i Sverige men har stor omfattning i vissa andra länder, där den säkerligen i stor utsträckning ersätter samvaro i hemmen.

Som framgår av tabellen är denna aktivitet mycket riktigt sällsynt i de studerade kategorierna - vanligare dock bland de medelålders männen än bland kvinnor i motsvarande åldrar. De tre medelålders kategorierna bland männen skiljer sig inte från varandra men däremot klart från de manliga pensionärerna. De pensionerade kvinnorna ligger likaså lågt i förhållande till medelålders kategorierna, bland vilka dock ensamstående kvinnor ligger speciellt högt.

Ensamstående medelålders kvinnor är den kategori som utnyttjar denna möjlighet till samvaro och avkoppling mest. När fördelningen på områden hålls under kontroll finner man att ungdomarna mycket sällan gör denna typ av besök och att de bland pensionärer är nästan lika sällsynta. Om man undantar de ensamstående medelålders kvinnorna går tydligen även övriga medelålders personer i genomsnitt mycket sällan (mindre än en gång om året) på restaurang främst för att dansa. Denna slutsats är det säkerligen möjligt att dra även om frågan är mindre lyckligt formulerad - gränsen är sålunda tämligen oklar mellan de två typerna av restaurangbesök.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	-	-	-	-	-	-
makar, mannen 22-31 år	3.6	30.5	0.8	6.3 ¹⁾	359	374
makar, mannen 35-44 år	4.2	22.2	1.1	7.6 ¹⁾	428	442
ensamstående 35-44 år	10.8	15.4	0.8	5.4	65	78
ensamstående 67-75 år	11.3	33.3	1.9	10.3 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	13.8	32.5	2.5	10.8 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

HOBBYLOKAL, KVARTERSGÅRD O DYL

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	16.6	24.3	1.6	1.0	187	173
makar, mannen 22-31 år	37.5	39.2	10.8 ¹⁾	10.7 ¹⁾	360	375
makar, mannen 35-44 år	44.8	45.7	10.2 ¹⁾	10.3 ¹⁾	429	442
ensamstående 35-44 år	55.4	41.0	9.3 ¹⁾	10.5 ¹⁾	65	78
ensamstående 67-75 år	62.9	59.6	10.4 ¹⁾	10.8 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	55.4	55.0	10.2 ¹⁾	8.7 ¹⁾	166	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

DISKOTEK, DANSSTÄLLE, KLUBB

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	36,9	16,1	0,8	0,9	186	173
makar, mannen 22-31 år	33,9	35,6	9,4 ¹⁾	9,7 ¹⁾	359	373
makar, mannen 35-44 år	50,6	53,3	10,2 ¹⁾	9,8 ¹⁾	428	442
ensamstående 35-44 år	63,1	60,3	11,2 ¹⁾	11,1 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	71,0	71,7	11,3 ¹⁾	11,5 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	71,9	75,7	11,6 ¹⁾	11,7 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

En stor andel av kvinnorna har aldrig varit på ett systembolag. I de gifta hushållen är det uppenbart att denna typ av besök i mycket stor utsträckning sköts av männen. För såväl männen som kvinnorna gäller att de medelålders kategorierna gör fler besök än pensionärskategorierna.

I genomsnitt har endast omkring hälften av alla vuxna någonsin besökt en lokal av denna typ. Omkring 15% av pojkarna och 25% av flickorna säger sig inte heller ha gjort denna typ av besök. Trots att detta inte framgår av tabellen visar det sig att pensionärer i ännu mindre grad än medelålders personer har besökt lokaler av detta slag med alltså i främsta rummet öppen verksamhet. De har de lägsta besöksfrekvenserna i de allra flesta områdena. Ungdomar har som väntat de högsta värdena på besöksfrekvensen.

Någon systematisk skillnad, som återkommer från område till område, mellan pojkar och flickor, har inte kunnat konstateras.

Även denna lokaltyp har genomsnittligt besökts mycket litet av de studerade individerna om man undantar ungdomarna. Även bland pojkarna är det emellertid totalt sett en stor andel, som säger sig aldrig ha gjort ett besök av denna typ. Relationen mellan kategorierna är relativt stabil i de olika områdena; minskad besöksfrekvens med ökad ålder.

Någon systematisk skillnad i avstånd till senaste besök för dem som gjort sådana besök mellan pojkar och flickor återkommer inte från område till område.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	27.4	27.0	1.2	1.4	186	174
makar, mannen 22-31 år	39.2	45.3	11.2 ¹⁾	11.4 ¹⁾	360	375
makar, mannen 35-44 år	52.6	55.4	10.7 ¹⁾	10.9 ¹⁾	428	442
ensamstående 35-44 år	61.5	53.2	9.2 ¹⁾	10.6 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	79.0	77.8	10.2 ¹⁾	11.1 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	69.5	71.6	11.5 ¹⁾	11.1 ¹⁾	167	169

1) >6 mån betraktat som 6-18 mån

HEMMA HOS GRANNE (EJ SLÄKTING)

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	7.7	8.7	<0.25 ¹⁾	<0.25 ¹⁾	182	172
makar, mannen 22-31 år	17.6	13.7	0.4	<0.25 ¹⁾	358	373
makar, mannen 35-44 år	16.0	13.4	0.6	<0.25 ¹⁾	426	439
ensamstående 35-44 år	33.8	29.1	0.8	0.5	65	79
ensamstående 67-75 år	29.0	28.6	0.4	<0.25 ¹⁾	62	98
makar, mannen 67-75 år	24.8	19.9	0.5	0.4	165	166

1) <0.25 = ett eller fler besök den senaste veckan

BESÖK AV GRANNE

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	7.1	9.4	<0.25 ¹⁾	<0.25 ¹⁾	183	171
makar, mannen 22-31 år	14.3	11.8	0.3	<0.25 ¹⁾	356	372
makar, mannen 35-44 år	13.6	11.6	0.4	<0.25 ¹⁾	426	440
ensamstående 35-44 år	29.7	26.9	0.9	0.5	64	78
ensamstående 67-75 år	23.0	24.5	0.8	<0.25 ¹⁾	61	98
makar, mannen 67-75 år	20.0	18.0	0.4	0.3	165	167

1) <0.25=ett eller fler besök den senaste veckan

Ju äldre man är desto mindre sannolikt är det att man besökt en lokal av denna typ. Naturligtvis är dock ungdomarna helt dominerande på dessa gårdar. Någon skillnad mellan pojkar och flickor kan inte upptäckas i detta material.²⁾ Så mycket som en fjärdedel av de studerade ungdomarna har dock aldrig besökt en ungdoms- eller fritidsgård.

²⁾ Detta stämmer väl med erfarenheten från en annan studie inom projektet (B Pettersson a.a.). Bland de äldre ungdomarna på gårdarna tycks pojkar dock dominera.

En förvånansvärt stor andel av de intervjuade har aldrig varit hemma hos någon granne. Speciellt gäller detta de ensamstående av vilka cirka 30% aldrig gjort något grannbesök (bör troligen tolkas som att de inte gjort något grannbesök hos sina nuvarande grannar). Även om denna andel är lägre bland de samboende ligger den även där relativt högt (för männen på 16-25%, bland kvinnorna 13-20%). I samtliga vuxen-kategorier gör män färre grannbesök än kvinnor. Det är dock klart tvärtom när det gäller ungdomarna. Av de manliga kategorierna ligger pojkarna högst eller näst högst i alla områden. De ensamstående männen ligger klart lägre än de gifta. För kvinnokategorierna är det svårare att upptäcka ett mönster som återkommer från område till område. Kvinnor i de unga småbarnshushållen tycks dock vara de livligaste grannbesökarna (även om skillnaderna mellan denna kategori och övriga inte alls är så tydlig som när det gäller besök hos släktingar).

Den allmänna tendensen tycks vara ganska lik besök hos motsvarande umgängeskategori. Även här gäller sålunda att män får färre sådana här besök än kvinnor. En stor del av denna besökstyp sker som tidigare visats på dagtid. För ungdomar gäller även här det motsatta förhållandet. Också när det gäller denna besökstyp har ensamstående män (och här också kvinnorna) lägre frekvenser än de gifta. Kvinnorna i småbarnshushållen, som var den kategori som mest besökte grannar, får också mest besök av grannar.

Som ett litet kuriosum av främst metodologisk relevans kan nämnas att i varje kön/kategori (utom en av de 12 kategorierna) angav en större andel att man aldrig varit hemma hos granne än den andel som sade sig aldrig haft besök av granne. Troligt är väl att det anses något genant att medge att man aldrig haft besök av en granne medan det knappast upplevs som besvärande att tillstå att man aldrig varit hemma hos en granne.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	0.5	1.1	0.6	0.5	186	174
makar, mannen 22-31 år	0.0	0.0	< 0.25 ¹⁾	< 0.25 ¹⁾	360	374
makar, mannen 35-44 år	0.2	0.0	< 0.25 ¹⁾	< 0.25 ¹⁾	429	442
ensamstående 35-44 år	3.1	0.0	0.3	< 0.25 ¹⁾	65	79
ensamstående 67-75 år	1.6	1.0	0.4	0.3	62	99
makar, mannen 67-75 år	1.2	0.0	0.3	0.4	167	169

1) < 0.25 = ett eller fler besök den senaste veckan

BESÖK AV SLÄKTING

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	0.0	1.7	0.4	0.4	182	173
makar, mannen 22-31 år	0.0	0.0	< 0.25 ¹⁾	< 0.25 ¹⁾	358	370
makar, mannen 35-44 år	0.7	0.2	0.3	< 0.25 ¹⁾	422	436
ensamstående 35-44 år	1.6	1.3	0.9	0.8	64	79
ensamstående 67-75 år	1.7	1.0	0.6	< 0.25 ¹⁾	60	98
makar, mannen 67-75 år	1.8	1.2	< 0.25 ¹⁾	< 0.25 ¹⁾	166	167

1) < 0.25 = ett eller fler besök den senaste veckan

HEMMA HOS BEKANT (EJ SLÄKT ELLER GRANNE)

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	0.0	1.7	< 0.25 ¹⁾	< 0.25 ¹⁾	184	173
makar, mannen 22-31 år	1.1	0.3	0.4	0.4	360	373
makar, mannen 35-44 år	0.7	1.1	0.5	0.4	426	442
ensamstående 35-44 år	3.1	1.3	< 0.25 ¹⁾	0.3	64	77
ensamstående 67-75 år	9.7	8.2	0.5	0.5	62	97
makar, mannen 67-75 år	6.6	7.1	1.0	0.9	167	169

1) < 0.25 = ett eller fler besök den senaste veckan

Besök hemma hos släkting är tydligen mycket vanligt. Medianen ligger för alla kategorier på minst ett besök per månad. För ungefär hälften av kategorierna/könen ligger medianen på att de gjort minst ett besök under den senaste veckan. Detta resultat ter sig kanske förvånande i ett urval där cirka en fjärdedel av de intervjuade flyttat till nuvarande lägenhet från annan ort. Vid en jämförelse mellan kategorierna för varje område för sig finner man att vissa regelbundenheter i mönstret framträder. Ungdomar och pensionärer (om man undantar män i pensionärshushåll) verkar ha klart lägre frekvens för denna typ av besök än medelålderskategorierna. De unga småbarnshushållen, såväl män som kvinnor, besöker släktingar allra mest.

Frekvensen besök av släkting följer i vissa delar frekvensen besök hos släkting för de olika kategorierna. Även här ligger alltså ungdomarna lågt. Pensionärerna (med undantag av ensamstående män) har dock ej speciellt låga värden när det gäller besök av släkting. De flesta pensionärskategorier hade ju låga frekvenser för besök hos släkting. Mest iögonenfallande vid jämförelsen mellan de olika kategorierna är emellertid de låga siffrorna för ensamstående medelålders personer i så gott som alla områden. Dessa tar tydligen mycket sällan emot släktingar på besök. De unga barnhushållen har haft extremt många besök av släktingar i de flesta områden liksom de även gjorde flest besök hos släktingar.

När det gäller denna typ av besök är den i de allra flesta områden vanligast bland ungdomarna, såväl pojkar som flickor. Den är också klart ovanligast i pensionärskategorierna och där främst bland de gifta. Ingen av medelålderskategorierna skiljer sig klart från de övriga.

Andel som aldrig gjort något besök samt median-
avstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	0.5	0.6	<0.25 ¹⁾	<0.25 ¹⁾	182	169
makar, mannen 22-31 år	0.6	0.8	0.4	0.3	354	369
makar, mannen 35-44 år	0.7	0.7	0.4	0.3	424	434
ensamstående 35-44 år	3.1	0.0	0.3	0.3	65	78
ensamstående 67-75 år	8.2	5.1	0.5	0.6	61	98
makar, mannen 67-75 år	4.2	4.2	1.0	0.8	166	167

1) < 0.25=ett eller fler besök den senaste veckan

Även när det gäller frekvensen av denna umgängestyp liknar relationerna mellan kategorierna dem som gällde för det mer aktiva besökandet. Den är sålunda vanligast bland ungdomar och minst vanlig bland pensionärer. Medelålderskategorierna skiljer sig inte från varandra på något återkommande sätt i de olika områdena.

POSTKONTOR

Andel som aldrig gjort något besök samt median-
avstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	1.6	1.7	1.0	1.0	187	174
makar, mannen 22-31 år	0.0	0.0	0.4	0.3	359	374
makar, mannen 35-44 år	0.0	0.0	0.4	0.3	427	440
ensamstående 35-44 år	0.0	0.0	0.3	0.3	65	79
ensamstående 67-75 år	0.0	0.0	0.4	0.4	62	98
makar, mannen 67-75 år	0.6	1.2	0.3	1.0	167	169

För de allra flesta områden gäller att männen i de unga och medelålders hushållen tydligen något mer än kvinnorna går till posten. Skillnaderna är dock små. Bland männen går de gifta pensionärerna oftast till posten i de flesta områdena. Deras hustrur besöker emellertid ganska sällan posten liksom givetvis ungdomarna.

BANK

Andel som aldrig gjort något besök samt median-
avstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	-	-	-	-	-	-
makar, mannen 22-31 år	0.6	0.8	0.6	0.6	357	375
makar, mannen 35-44 år	0.0	1.6	0.5	0.7	428	443
ensamstående 35-44 år	0.0	0.0	0.4	0.5	65	79
ensamstående 67-75 år	1.6	4.0	0.8	1.1	62	99
makar, mannen 67-75 år	0.6	3.0	1.0	7.3 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

Någon systematisk skillnad mellan män och kvinnor i medelålderskategorierna tycks inte finnas när det gäller bankbesök. Om man jämför manskategorierna finner man att männen i unga och medelålders hushåll har i förhållande till pensionärerna en högre frekvens bankbesök. De gifta kvinnliga pensionärerna har en extremt låg frekvens bankbesök såväl i förhållande till andra kvinnor som i förhållande till sina män. Männen sköter tydligen bankärendena.

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	0.5	0.0	0.7	0.7	187	174
makar, mannen 22-31 år	1.1	1.1	3.2	3.3	360	374
makar, mannen 35-44 år	1.2	1.8	8.0 ¹⁾	7.1 ¹⁾	428	443
ensamstående 35-44 år	4.6	2.5	7.0 ¹⁾	5.4	65	79
ensamstående 67-75 år	8.1	20.2	11.6 ¹⁾	11.4 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	8.4	9.5	11.4 ¹⁾	11.1 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

TVÄTTINRÄTTNING

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	27.3	17.2	6.0 ¹⁾	6.2 ¹⁾	187	174
makar, mannen 22-31 år	12.8	4.5	7.4 ¹⁾	3.3	359	375
makar, mannen 35-44 år	15.0	6.1	8.2 ¹⁾	2.4	427	443
ensamstående 35-44 år	10.8	1.3	2.2	3.3	65	79
ensamstående 67-75 år	9.7	15.2	8.4 ¹⁾	9.4 ¹⁾	62	99
makar, mannen 67-75 år	25.1	9.5	8.5 ¹⁾	9.5 ¹⁾	167	169

1) > 6 mån betraktat som 6-18 mån

FRISÖR ELLER DAMFRISERING

Andel som aldrig gjort något besök samt medianavstånd till senaste besök för övriga (månader)

Kategori	andel utan besök (%)		medianavstånd (månader)		antal	
	m	kv	m	kv	m	kv
ungdomar 14-15 år	1.1	1.7	1.8	3.9	187	173
makar, mannen 22-31 år	0.6	0.5	0.8	1.6	360	375
makar, mannen 35-44 år	0.0	0.2	0.7	0.9	428	442
ensamstående 35-44 år	0.0	1.3	0.6	0.6	65	79
ensamstående 67-75 år	0.0	9.1	1.0	1.2	62	99
makar, mannen 67-75 år	1.2	3.0	0.8	1.3	167	168

En tämligen stor andel av pensionärerna säger sig aldrig ha varit på bio (20% av ensamstående kvinnor). Som framgått av föregående avsnitt var biografbesök inte någon särdeles vanlig vardagssysselsättning. Totalt noterades faktiskt bara 19 biografbesök på en vardag för samtliga cirka 2 500 personer som fyllt i förflyttningsformuläret vid både hem- och telefonintervjun. Ungefär hälften av dessa besök gjordes av ungdomar. Även i vidstående tabell, vars siffror även påverkas av helgbeteende, framgår klart att ungdomarna är de enda som går ofta på bio. I samtliga andra kategorier är biobesök något mycket ovanligt. I de yngsta hushållen, som är de flitigaste biobesökarna av vuxenkategorierna ligger medianvärdet kring storleksordningen två besök om året. Övriga kategorier tycks göra i medeltal mindre än ett besök per år.

Skillnaden mellan kvinnokategorierna är klar och entydig och återkommer i de flesta områdena. De medelålders kvinnokategorierna besöker ofta tvättinrättning. Pensionärerna, ogifta såväl som gifta, mycket sällan. (Med "ofta" menas här ett medianvärde på storleksordningen 2 besök om året). Ogifta medelålders män tycks vara den kategori som mest regelbundet utnyttjar en tvättinrättning.

Det mest iögonenfallande i tabellen är kanske att cirka en av 10 ensamstående kvinnliga pensionärer säger sig aldrig ha varit hos en damfrisör och att ungdomar gör så få besök av denna typ. Om man bortser från pojkarna ligger för övrigt ingen av de manliga kategorierna speciellt högt eller lågt i flertalet områden. För kvinnornas del gäller att de ensamstående medelålders kvinnorna tycks besöka damfrisörskan oftare än övriga kvinnokategorier.

5.3 Samband mellan olika aktiviteters frekvenser

Man kan vänta sig ett visst samband mellan en persons aktivitetsfrekvens när det gäller de olika specialstuderade aktivitetstyperna. Aktiviteterna kan i sig själva vara av komplementär karaktär eller vara varandra uteslutande. Det kan också finnas tendenser till att flera aktiviteter upplevs som trevliga eller nödvändiga av samma individer och oattraktiva av andra individer. Man får då ett positivt samband mellan de uppgivna aktivitetsfrekvenserna för dessa aktiviteter. Är det i stället så att personer som ofta gör en besökstyp tenderar att sällan göra en annan besökstyp erhålls ett negativt samband mellan dessa senare två besökstyper. Vi har beskrivit och analyserat sambanden mellan de olika besökstyperna eller aktivitetstyperna som behandlats i detta avsnitt, dels för att något förenkla (och förgrova) den mycket mångfacetterade bild av de olika individkategoriernas aktivitetsmönster som framträtt i avsnitt 5.2 dels för att kunna utnyttja dessa grövre aktivitetsprofiler för vissa vidare analyser av skillnader mellan individkategorier.

De sambandsanalyser som gjorts bygger främst på uppgifterna i en korrelationsmatris som innehåller produktmomentkorrelationer mellan frekvensvärdena för samtliga aktiviteter (exkl den som endast är aktuell för pensionärer). För att göra de skilda variablernas fördelningar lättare jämförbara har de olika variabelvärdena transformerats så, att för varje variabel (aktivitet) för varje individ i princip beräknats hur dess angivna frekvensvärde förhåller sig till övriga studerades värden på denna variabel. Standardiserade, normaliserade värden (T-värden) har beräknats. Detta värde bestäms för varje individ och aktivitet av hur stor andel av samtliga som angivit högst det för individen gällande värdet och vilket sannolikhetstal denna andel motsvarar vid en normalfördelning. Samtliga parvisa produktmomentkorrelationer framgår av TAB 5.3.1.

Sambanden är, som synes, i allmänhet inte särskilt starka. Endast ett värde är över 0,70. Det är sambandet mellan "besök av granne" och "besök hos granne". Dvs de som ofta besöker granne har ofta besök av granne, och de som sällan besöker granne har sällan besök av granne. På samma sätt får de som ofta besöker släkting ofta besök av släkting ($r = 0,5$), och de som ofta besöker bekant ofta besök av bekant ($r = 0,4$). Det är dock inget samband (ej heller negativt) mellan dessa tre umgängestyper. Detta kan tolkas som att det tydligen inte är så att vissa människor är aktivare när det gäller allt slags umgänge än andra. Det är tydligen inte heller så att människor som har begränsat umgänge av en viss typ kompenserar detta med annat slags umgänge. En tredje slutsats kan dras för den fortsatta analysen. Förklaringen till umgängesfrekvensen får tydligen sökas på olika håll för de tre olika umgängestyperna.¹⁾

Någorlunda höga sambandskoefficienter ($r = 0,3-0,4$) erhöles även mellan besöken vid de tre lokaltyper som kanske främst vänder sig till ungdom: hobbylokal o dyl, ungdomsgård, fritidsgård samt diskotek. För övrigt erhöles endast i undantagsfall korrelationskoefficienter på 0,3 och mer.

¹⁾ Studerade individers umgängesmönster analyseras mer ingående i annat sammanhang.

En klusteranalys gjordes sedan på grundval av korrelationsmatrisen, dvs en gruppering av aktiviteterna i kluster, där sambandet mellan de i resp kluster ingående aktiviteterna är högt och sambandet mellan aktiviteter innanför och utanför ett kluster är lågt. Resultatet av denna analys presenteras i TAB 5.3.2.

TABELL 5.3.2 Resultat av klusteranalys av sambandet mellan 29 aktiviteter, pensionärsaktiviteten och stormarknad ej med (fråga 82). Standardiserade, normaliserade värden (T-värden). Samtliga intervjuade.

Kluster nr	Aktivitetstyp
1	Besök hos granne Besök av granne
2	Besök hos släkting Besök av släkting
3	Hobbylokal, kvartersgård Ungdomsgård, fritidsgård Diskotek
4	Besök hos bekant Besök av bekant
5	Sport utomhus Sport inomhus Bad och bastu Sport åskådare Friluftsbad
6	Konsert Teater Bibliotek Konstutställning, föredrag
7	Restaurang (ej dans) Restaurang (dans) Systembolag
8	Sjukhus Myndighet Läkare, tandläkare Apotek

Övriga aktiviteter tillhörde inte något speciellt kluster.

Ett antal, mycket naturliga, kluster blev alltså resultatet av denna analys med umgängesklustren som de i särklass starkaste. För övrigt erhöles ett kluster för företrädesvis ungdomsumgängesaktiviteter, ett idrotts- och sportkluster (inom vilket även det passiva idrottandet som åskådare hamnade), ett finkulturkluster, ett nöjeskluster och ett vårdkluster.

Analysen gjordes sedan om för enbart kategorierna unga och medelålders hushåll för att minska effekten på sambanden av de stora åldersskillnaderna och civilståndsskillnaderna. Nya normaliseringar av värdena gjordes sålunda för denna undergrupp. Re-

sultatet av denna sambands- och klusteranalys blev nära nog identiskt med det förra, där ju även pensionärer, ungdomar och ensamstående ingick. Klustrena blev nästan undantagslöst något starkare (b-koefficienterna ökade), friluftsbad försvann från sportklustret (och blev ej klustrat). Kluster 7 blev dock ett ändå svagare kluster med innehållet restaurang (dans), biograf, systembolag. I stort sett gäller dock att grupperingen av variabler i mycket stor utsträckning återspeglar intresseprofiler som inte företrädesvis är produkter av ålders- och civilståndsskillnader.

5.4 Skillnader i "klustervärden" mellan de olika kategorierna

I det följande utnyttjas sålunda resultatet från klusteranalysen för hela materialet (exklusive pensionärer) till en beskrivning av variationerna mellan de skilda kategoriernas "värde" på de åtta erhållna klustren. En sådan beskrivning innebär egentligen endast en förgrovnig av de resultat som redovisats i det tidigare avsnittet. Som alla förenklingar har den till syfte att göra strukturer i ett detaljrikt material tillgängliga till priset av minskad nyansering av verklighetsbeskrivningen.

Varje individ har sålunda erhållit ett värde på varje kluster. Hans värde har därvid satts till det ovägda medeltalet på hans normaliserade frekvensvärden för de aktiviteter som ingår i respektive kluster. För varje aktivitet är medelvärdet för hela urvalet på denna variabel 50. Även här grundar sig kommentarerna rörande skillnader mellan de olika kategorierna på en (rang)analys av i vilken utsträckning skillnader återkommer från område till område (se bil 6 a-b). Medelvärdet för de olika kategorierna oavsett område presenteras i TAB 5.4.1. I TAB 7.1.1 presenteras resultatet av en trefaktors variansanalys av varje klustervärde för sig, där kategori, kön och område är de oberoende variablerna. F-värdena vid nedanstående kommentarer är hämtade från denna analys. Relationen mellan F-värdena för de olika klustren anger sålunda hur de förhåller sig till varandra vad gäller kategoritillhörighetens och könets betydelse för variationen i aktivitetsfrekvensen mellan de intervjuade. Kategori och ofta även kön har starkt signifikanta F-värden. Dvs variationen mellan kategorierna resp könen är större än man skulle väntat sig av en slump. Ranganalysen skall sålunda ses som en uppföljning av denna variansanalys.

Kluster 1

Besök hos granne	$\left\{ \begin{array}{l} \text{F-värden: Kategori } 32,8 \\ \text{Kön } 11,9 \end{array} \right.$
Besök av granne	

Resultatet när det gäller detta kluster är ganska enkelt att förutse då det gäller ett kluster med två variabler som dessutom samvarierar mycket starkt. Kommentarererna blir sålunda desamma som för de enskilda variablerna.

Män har generellt (om man undantar ungdomarna) färre grannrelationer än kvinnor. Bland ungdomarna, som har de flesta grannkontakterna, har emellertid pojkar fler än flickor. Ensamstående har färre än gifta. Kvinnor i de unga barnhushållen har flest bland de studerade vuxenkategorierna (pensionärer ingår sålunda ej i analysen).

TABELL 5.4.1 De skilda kategoriernas klustervärden.
Medeltal oavsett område.

		Antal	K L U S T E R							
			1	2	3	4	5	6	7	8
			M	M	M	M	M	M	M	M
Ungdomar	m	187	55.77	46.74	57.36	56.68	57.00	52.41	44.73	46.85
	kv	173	53.90	46.72	58.05	57.98	54.41	52.61	43.75	47.67
Unga hushåll	m	360	48.78	52.54	51.17	49.40	53.03	49.03	54.23	49.78
	kv	374	53.03	53.87	50.73	50.64	48.82	48.63	49.94	53.11
Med.åld. hush.	m	429	48.19	48.85	49.70	48.85	52.44	50.68	54.12	49.76
	kv	442	51.33	50.13	49.38	50.07	49.28	50.63	50.29	52.91
Med.åld. ens.st.	m	65	44.46	44.88	48.32	51.60	52.21	50.53	54.44	48.65
	kv	79	46.09	47.71	49.21	51.19	53.92	53.24	53.24	50.44
Pens. ens.st.	m	62	46.32	45.59	46.75	45.65	45.39	48.73	49.56	47.60
	kv	99	48.95	49.44	46.66	45.77	41.40	48.19	45.64	49.43
Pens. hushåll	m	166	47.33	49.74	47.28	44.45	44.84	50.04	49.58	49.78
	kv	168	48.15	49.72	47.33	44.96	42.76	49.08	46.64	48.44

I en tvåfaktors variansanalys har betydelsen av om man är infödd i staden eller ej för omfattningen av de skilda umgängestyperna studerats när samtidigt i vilket område man bor beaktats. Detta har skett för män resp kvinnor i unga resp medelålders hushåll. När det gäller grannkontakter erhöles därvid signifikanta värden endast för män i unga hushåll. Dessa innebär att män i unga hushåll som är infödda i staden hade färre grannkontakter än män som bott där kortare tid. Se bilaga 9.

Kluster 2

Besök hos släkting { F-värden Kategori 63.8
Kön 10.4
Besök av släkting }

Även när det gäller släktrelationerna är dessa intensivast i kategorin med unga barnhushåll. Såväl männen som kvinnorna i dessa hushåll ligger högst av de fyra kategorierna i respektive kön i samtliga nio studerade områden. Ungdomar och ensamstående ligger lågt när det gäller denna relationstyp. Kvinnor har fler släktkontakter än män.

Betydelsen av om man är infödd i staden eller ej för kontaktfrekvensen med släktingar har studerats på samma sätt som när det gällde grannkontakter. Detta förhållande visade sig, som väntat, ha mycket större betydelse för kontakten med släktingar än för kontakten med grannar - klart signifikant för alla fyra studerade kategorierna. För kvinnor i medelålders hushåll förklarade den så mycket som 13 % av variationen i kontaktfrekvensen med släktingar mellan de studerade individerna. Se bilaga 9.

Kluster 3

Hobbylokal, kvartersgård	}	F-värden	Kategori 146.5
Ungdomsgård, fritidsgård		Kön	(ej sign)
Diskotek, dansställe, klubb o dyl			

Ungdomar har i de flesta områdena de högsta värdena på detta kluster. Män i unga hushåll har sedan i allmänhet högre värden än de andra vuxna manliga kategorierna. Bland kvinnorna har de medelålders ensamstående dock högre värden än de gifta kvinnokategorierna.

Kluster 4

Besök hos bekant	}	F-värden	Kategori 75.4
Besök av bekant		Kön	(ej sign)

Liksom när det gäller grannrelationer ligger ungdomarna mycket högt i alla områden när det gäller relationer till sådana som man ej betraktar som granne och ej heller är släkt. Några skillnader mellan de olika äldre kategorierna kan inte upptäckas med de använda metoderna.

Umgängesfrekvensen med bekanta som vare sig är grannar eller släktingar tycks inte påverkas av om man är infödd i staden eller ej. Se bilaga 9.

Betydelsen av boendetid i området har studerats för samtliga umgängeskluster för makarna i unga och medelålders hushåll i Vallby och Andersberg. Någon systematisk skillnad i värdena på dessa kluster erhöles då ej när man jämförde nyinflyttade (inflyttade 1968-69) med sådana som inflyttat 1967 resp dem som bott i området från 1966 eller tidigare.¹⁾

På grundval av uppgifterna om de olika typerna av bostadssamvarofrekvenser kan knappast mycket sägas om omfattningen av bostadssamvaron oavsett typ. Kompletterande information har sålunda framtagits rörande i vilken utsträckning man överhuvudtaget haft besök av eller varit på besök hos någon granne, släkting eller annan bekant.

Det visade sig då att totalt sett mycket få (8 % bland männen och 5 % bland kvinnorna) inte hade haft eller gjort ett sådant besök.

Andelen för varje kategori oavsett område samt medeltalet av kategoriernas rangvärden för varje område framgår av tabell 5.4.2.

Ungdomar och unga hushåll har speciellt låga värden även när man tar hänsyn till fördelningen mellan områdena (låga medelranger). Det är sålunda mycket sällsynt att någon i dessa kategorier inte besökt eller haft besök av någon utanför familjen under senaste veckan. För övriga kategorier varierar andelen i stort sett mellan 5 och 15 %. Bland kvinnorna tycks emellertid gifta pensionärer ha speciellt få sådana relationer (ett extremt högt rangmedelvärde).

¹⁾ Detta resultat var något oväntat då tidigare studier visat att grannumgänget brukar vara intensivast tiden närmast efter inflyttningen för att sedan avta.

TABELL 5.4.2 Andelen utan besök senaste vecka för varje kategori/kön oavsett område samt medeltalen av kategoriernas rangordning i detta avseende för varje område.

	Män			Kvinnor		
	%	Medelrang	N	%	Medelrang	N
Ungdomar 14-15 år	1.7	1.6	176	2.4	2.4	166
Makar, mannen 22-31 år	3.4	2.1	350	1.1	2.0	365
Makar, mannen 35-44 år	10.7	4.0	419	6.3	3.4	430
Ensamstående 35-44 år	12.7	4.3	63	10.5	3.7	76
Ensamstående 67-75 år	16.7	3.8	60	8.3	4.1	96
Makar, mannen 67-75 år	11.6	4.4	164	11.0	5.0	164
Totalt	7.9	-	1232	5.3	-	1297

Materialet erbjuder möjligheter till avsevärt mer ingående analyser av omfattningen och inriktningen av bostadssamvaron med personer utanför familjen. Dessa utförs i ett annat sammanhang.

Kluster 5

Sport utomhus	}	F-värden	Kategori	72.5
Sport inomhus				
Bad och bastu				
Sport åskådare				
Friluftsbad				

För samtliga de aktiviteter som samlats i detta kluster har tidigare visats att de är speciellt vanliga bland ungdomar och vanligare bland män än bland kvinnor. Tendenserna blir mycket klara när de olika aktiviteternas värden förstärker varandra i klustervärdet. Pojkarna har i samtliga områden utom ett högre värden än de äldre männen och flickorna i samtliga områden högre värden än övriga kvinnor. För alla kategorier och alla områden (36 jämförelser) har männen högre värden än kvinnorna. (Kön har även här ett extremt högt F-värde.) Några skillnader mellan gifta och ogifta kan ej påvisas.

Kluster 6

Konsert	}	F-värden	Kategori	24.4		
Teater						
Bibliotek					Kön	6.8
Konstutst. föredrag						

De ensamstående medelålders kvinnorna har speciellt höga värden på detta kluster och hustrur i unga hushåll speciellt låga. För övrigt kan knappast några generella skillnader påvisas mellan kategorierna. Ungdomarnas relativt höga värden på detta "finkulturella" kluster beror säkerligen främst på att biblioteksbesöken är relativt vanliga i denna kategori. Frekvensen för hustrurnas aktiviteter samvarierar mycket starkt med socialgrupp för män i unga och medelålders hushåll och kvinnor i den senare typen av hushåll (men ej kvinnor i den förra). Detta resultat erhöles i en trefaktors variansanalys för boende i de medelstora städerna i var och en av dessa fyra kategorier. De tre faktorerna var, förutom socialgrupp, områdestyp (inner- resp ytterområde) och stad. Socialgruppsfaktorn stod för bortåt 10 % av variansen i de tre kategorier där variationen var signifikant. Se bilaga 10.

Kluster 7

Restaurang (ej dans)	}	F-värden	Kategori	176.2
Restaurang (dans)		Kön		63.1
Systembolag				

I jämförelse med övriga kvinnokategorier har de ogifta kvinnorna de högsta frekvenserna på detta kluster i alla områden utom ett. Bland de gifta kategorierna har män utan undantag i alla områden och för bägge kategorierna högre värden än kvinnorna. Ungdomar har givetvis mycket låga värden på detta kluster med vuxennöjen. Omfattningen av denna typ av besök varierar signifikant mellan socialgrupperna i de tre kategorier där effekten av socialgrupp undersökts samtidigt med skillnaden mellan boende i småstäder och boende i de störres innerområden. Män i såväl unga som medelålders hushåll samt ensamstående medelålders kvinnor ägnar sig sålunda mer åt denna typ av aktiviteter om de tillhör socialgrupperna I + II än om de tillhör socialgrupp III. Även när analysen gjordes om för de boende i medelstora städer enbart och faktorerna vid sidan av socialgrupp var stad och områdestyp (inner- resp ytterområde) erhöles liknande resultat. Män i unga och medelålders hushåll tillhöriga socialgrupp I + II gör fler ärenden av denna typ än män tillhöriga socialgrupp III. Se bilaga 11.

Kluster 8

Sjukhus	}	F-värden	Kategori	45.9
Myndighet		Kön		46.0
Läkare, tandläkare				
Apotek				

Även på detta kluster har ungdomarna extremt låga värden. De högsta värdena för övrigt har hustrurna i de två kategorierna gifta barnhushåll.

6 VARIATION I DAGLIG AKTIVITETSFREKVENNS MELLAN OMRÅDEN

6.1 Allmänt om analysen i kapitlet

Så gott som generellt gäller att variationen mellan de olika studerade kategorierna är betydligt större än variationen mellan områdena inom varje kategori i vad avser de aspekter av beteendet som studeras i detta kapitel. Detta förhållande har möjliggjort de generaliseringar rörande skillnader mellan kategorierna som gjorts i föregående kapitel. Betydelsen av de olika variablerna kategori, kön och område för variationen i frekvensen av olika aktivitetstyper framgår av nedanstående tabell¹⁾. I tabellen anges hur stor andel av den totala variationen mellan studerade individer i resp hänseende som förklaras av vardera av dessa tre variabler samt resultatet av signifikansprövningen av detta samband (F-värdena, signifikanta värden utmärks med (+)).

TABELL 6.1.1 Variationer i aktivitetsfrekvensen¹⁾ mellan kön/kat och områden. Tvåfaktors variansanalys.

- ber var 1. Samtliga aktiviteter (exkl egen bost, byte av färdssätt)
 2. Dito (exkl eget arb)
 3. Inköp och service
 4. Fritid
- ober var 1. Område (9 värden)
 2. Kat/kön (8 värden, pens.exkl)

	samtl akt		samtl akt (exkl eg arb)		service inköp		fritid	
	F	% av var	F	% av var	F	% av var	F	% av var
Område	2,36 ⁺	0,9	2,33 ⁺	0,8	2,54 ⁺	0,9	0,65	0,2
Kat/kön	4,30 ⁺	1,4	21,20 ⁺	6,6	22,79 ⁺	7,0	41,33 ⁺	12,1
Omr x kat/kön	0,89	2,3	0,90	2,2	0,91	2,3	1,07	2,5

Variationen mellan områdena är visserligen signifikant för alla aktivitetsgrupper utom fritidsaktiviteter. Vilket område man bor i förklarar dock mycket litet av den totala variansen kring hela urvalets medelvärde - mindre än 1 %. Vilken av våra sex urvalskategorier man tillhör i kombination med kön svarar för betydligt större andel av variansen - när det gäller fritidsaktiviteter för 12 %. Av tabellen framgår dock klart att den allra största delen av variationen förklaras av andra förhållanden än de som behandlats i tabellen²⁾. En del av dessa har behandlats i avsnitt 4.9. Sammanfattningsvis kan dock sägas att effekten på aktivitetsfrekvensen av var och en av de där studerade förhållandena (förvärvsarbete, småbarnsförekomst, bilinnehav, trångboddhet, socialgrupp, trivsel) i allmänhet var ganska måttlig -

1) Frekvensen aktiviteter under en höstvardag, Se kapitel 2.

2) De olika oberoende variablernas samband med den interindividuella variationen är dock betydligt större. Se diskussion i kapitel 2.

där den överhuvudtaget gick att fastställa. Den dagliga aktivitetsfrekvensen har i allmänhet en alltför komplicerad bakgrund för att låta sig förklaras av några enkla förhållanden av denna typ.

Inför analysen av områdesvariationen gäller följande mycket generella hypoteser¹⁾:

Boende i småstäder skiljer sig från boende i medelstora städer, framför allt när det gäller frekvensen av aktiviteter där de större städernas vidare och mer differentierade utbud bör göra sig gällande (t ex när det gäller finkulturella aktiviteter) eller där skillnader i antal människor, hur tätt dessa bor och hur mångsidigt sammansatta de är, antas vara av betydelse (t ex när det gäller umgängets intensitet och inriktning). Dessa hypoteser testas framför allt genom jämförelser mellan småstäderna och de större städernas innerstäder.

Boende i de medelstora städernas ytterområden skiljer sig från boende i deras innerområden i de beteenden som kan tänkas påverkas av skillnader i tillgänglighet till olika aktivitetsalternativ och även skillnader i "sociala miljön" som är kännetecknande för områdestyperna. Dessa hypoteser prövas genom jämförelser mellan de medelstora städernas inner- och ytterområden. När dessa hypoteser, som främst grundar sig på antaganden om betydelsen av olika grad av tillgänglighet, analyserats, kommer vissa andra hypoteser rörande beteendevariationer mellan områden, orsakade främst av andra förhållanden som t ex de boendes sammansättning, deras bostadssituation, inflyttningstidpunkt, resursförhållanden osv, att prövas.

När det gäller analysen av skillnader mellan olika undergrupper av de studerade kan endast ganska grova jämförelser göras med avseende på aktivitetsmönstret under en dag, då frekvensen för enskilda aktivitetstyper där blir mycket låg och slumpvariationer sålunda blir av stor betydelse. Variansanalysens och även ranganalysernas power, dvs deras förmåga att upptäcka skillnader mellan kategorier, blir lägre ju större variationen inom kategorierna är och ju mindre kategorierna är. Ett antal variansanalyser²⁾ och ranganalyser har dock utförts där skillnader mellan områden sökts vad beträffar frekvensen av de aktivitetsgrupper som särskilts i diagram 4.1.2 och 4.2.2.

6.2 Variationer mellan samtliga områden i antalet ärenden (totalt sett och i grova delkategorier) under en vardag

I TAB 6.2.1 presenteras F-värdena (och förklaringsandelar) från variansanalyser som utförts för varje kategori/kön för sig med område som förklaringsfaktor (med sålunda nio värden) och med frekvensen av de fyra tidigare nämnda aktivitetsgrupperna som beroende variabler. Är F-värdet signifikant högt föreligger en avvikelse av områdesvärdena från medelvärdet totalt sett, som är så stor att man inte kan betrakta områdena som dragna ur en och samma population. F-värdet säger dock inget om de enskilda områdenas relation till varandra. En variansanalys bör sålunda

¹⁾ Se diskussion i avsnitt 1.4

²⁾ Variansanalysmetoden diskuteras i avsnitt 2.1

följas upp av ytterligare analys. Signifikansgränsen för F-värdet påverkas av antalet studerade enheter och antalet studerade klasser mellan vilka variationen söks. Antal områden är detsamma i alla analyser (9) medan antalet studerade individer varierar mellan ca 60 (ensamstående män) och över 400 (medelålders hushåll). I det förra fallet krävs det ett F-värde på 2,10 för att det skall betraktas som signifikant på 5%-nivån, i det senare fallet 1,96. Skillnaden är sålunda mycket måttlig. Förväntningsvärdet för F är, när ingen variation mellan studerade klasser föreligger, 1. Signifikanta värden har utmärkts med en asterisk.

TABELL 6.2.1 Resultat av variansanalys avseende områdeskillnader när det gäller frekvensen av vissa aktivitetstyper för de skilda kategorierna. F-värden (F) och andel av totalvariansen (%).

		Ungdomar		Unga hush.		Med.åld. hush.		Med.åld. ens.st.		Pens. ens.st.		Pens. hush.	
		m	kv	m	kv	m	kv	m	kv	m	kv	m	kv
SAMTLIGA ÄRENDEN (exkl eg bostad o färdsetsbyte = kod 10,90,91,92)	F	0.949	1.601	0.456	0.962	1.332	2.060 [†]	1.549	0.469	0.734	0.766	1.184	1.184
	%	4.1	7.2	1.0	2.1	2.5	3.7	18.4	5.1	10.0	6.4	5.7	5.6
SAMTLIGA ÄRENDEN (exkl eg bostad, färdsetsbyte o eget arbete = kod 10,12,13, 14,90,91,92,95)	F	0.474	1.605	1.106	1.148	0.593	1.484	1.810	0.259	0.722	0.931	0.956	1.311
	%	2.1	7.2	2.5	2.5	1.1	2.7	20.8	2.9	9.8	7.6	4.6	6.1
INKÖP, SERVICE, VÅRD o dyl = kod 15-67	F	0.228	1.103	1.385	1.755	0.831	1.821	1.449	0.264	0.775	0.808	2.075 [†]	1.358
	%	1.0	5.1	3.1	3.7	1.6	3.2	17.4	2.9	10.5	6.7	9.6	6.3
FRITIDS- AKTIVITETER = kod 70-89,93,96	F	0.559	1.534	1.258	0.972	0.639	1.812	0.873	0.128	0.544	1.430	0.639	0.500
	%	2.5	6.9	2.8	2.1	1.2	3.2	11.3	1.4	7.6	11.3	3.2	2.4

När man sålunda betraktar varje individkategori för sig, och därmed minskar frekvenserna, kan i de flesta fall inte längre några områdesskillnader fastställas. Eftersom man genom att särskilja individkategorierna ökat homogeniteten i materialet för varje analys, har givetvis områdesfaktorernas förklaringsandel i allmänhet ökat betydligt i jämförelse med den i TAB 6.1.1. Den har dock endast i två fall kunnat fastställas. Dessa två bör dock inte tillmätas någon större betydelse då sannolikheten att erhålla några signifikanta värden, även vid ett faktiskt oberoende, är stor när många tester som här har utförts.

Sammanfattningsvis kan alltså sägas att en viss allmän variation i aktivitetsfrekvensen mellan de nio områdestyperna förekommer. Den är dock såpass begränsad att det krävs ganska stora material för att fastställa den. Det område som då tydligast avviker från de övriga är Västerås innerstad med relativt höga frekvensvärden.

6.3 Skillnader mellan ytter- och innerområden i medelstora städer resp mellan medelstora och mindre städer; antalet ärenden under en vardag

Analyssituationen blir ganska annorlunda om man utgår från de allmänna hypoteser om skillnader mellan områdestyper som ligger bakom denna studie och som diskuterades i avsnitt 1.4.

För att studera skillnader mellan innerstäder och ytterstäder görs tre jämförelser: Västerås innerstad jämförs med Vallby och Viksång, Halmstad innerstad med Andersberg och Gävle innerstad med Stigslund. För att belysa stadsstorlekens innebörd för studerade aspekter av beteendet jämförs Flen och Lindesberg med de tre större städernas innerstäder.

I inget fall låg småstädernas värden på samma sida om samtliga tre medelstora städernas innerområden, ett första krav som ställts för att mer förfinade analysmetoder skulle tillgripas. Inga systematiska skillnader mellan småstäder och medelstora städernas innerområden vad gäller aktivitetsfrekvens mätt på detta sätt har sålunda kunnat fastställas.

En uppfattning om betydelsen av att bo i innerstad resp ytterstad i de studerade medelstora städerna för aktivitetsnivån totalt sett under en vardag samt för frekvensen fritidsaktiviteter resp serviceaktiviteter erhöles med hjälp av en fyrfaktors variansanalys med de oberoende variablerna kategori (6 värden), kön (2 värden), stad (3 värden) och områdestyp (2 värden: innerstad-ytterstad). F-värdena och de olika oberoende variablernas förklaringsandel av totalvariansen framgår av TAB 6.3.1.

TABELL 6.3.1 Sambandet mellan antal ärenden under en vardag och kategori, kön, stad och områdestyp (fyrfaktors variansanalys). Enbart de större städerna.

	samtl ärenden		samtl ärenden (exkl eg arbete)		inköp- och service- ärenden		fritids- ärenden	
	F	% av variens	F	% av variens	F	% av variens	F	% av variens
Kategori	15.7 ⁺	3.7	5.1 ⁺	1.2	4.4 ⁺	1.0	43.9 ⁺	9.4
Kön	5.3 ⁺	0.2	1.2	0.1	6.4 ⁺	0.3	3.2	0.1
Stad	4.8 ⁺	0.4	6.5 ⁺	0.6	5.5 ⁺	0.5	2.0	0.2
Områdestyp	9.7 ⁺	0.4	5.5 ⁺	0.3	4.9 ⁺	0.2	1.4	0.1
Kön x kat	1.3	0.3	11.0 ⁺	2.6	6.3 ⁺	1.5	8.3 ⁺	1.8

Om den allmänna hypotesen att det föreligger en skillnad mellan de nio områdena ersätts av den mer specificerade att dels områdestyp (inner- resp ytterområde) dels stad har betydelse, finner man alltså att områdestypen har en klart signifikant effekt på totalantalet ärenden (med eller utan arbete) och på antalet serviceärenden - dock erhöles inget signifikant F-värde för fritidsärenden. Boende i innerområdena gör alltså signifikant fler ärenden än boende i ytterområdena. De mycket klart signifikanta F-värdena till trots är förklaringsvärdet för variabeln områdestyp när det gäller orsaker till variationer

kring de beroende variablernas medelvärden oerhört liten - bara några tiondelar av en procent.¹⁾ Vilken av de tre medelstora städerna man bor i tycks ha snarast något större betydelse för de här beteendevariablerna än om man bor i inner- eller ytterstadsområde, men även här rör det sig om ytterligt små andelar av den totala variansen. De separata effekterna av variablerna kategori och kön samt samspelet mellan dessa variabler är som väntat avsevärt betydelsefullare för frekvensen av dessa aktiviteter än i vilken typ av område eller vilken stad man bor.

6.4 Variationer mellan städer (Västerås, Halmstad, Gävle) och områdestyper (inner- resp ytterområden) för några av urvalskategorierna

Analysen har begränsats till ungdomarna samt de unga och medelålders hushållen. Den syftar till att klarlägga huruvida och i så fall i vilka avseenden en skillnad föreligger mellan dessa tre kategorier (även uppdelade på män och kvinnor) när det gäller betydelsen av i vilken av de medelstora städerna man bor eller om man bor i stadens yttre eller centrala delar.

I TAB 6.3.1 har påvisats att såväl kategori/kön som stad och områdestyp har signifikant betydelse för mängden ärenden av de fyra analyserade slagen man gör under en dag (stad och områdestyp dock ej för fritidsärenden). Den andel av aktivitetsfrekvensernas totalvarians som förklaras av de två områdesfaktorerna är dock mycket liten - mindre än 1 %.

När variansanalysen upprepas för varje kön/kategori separat har man anledning vänta sig att områdets betydelse för de studerade beteendenas variation inom varje kön/kategori blir större²⁾, men även att den kommer att variera mellan de olika kön/kategorierna. Hypotesen skulle kanske vara att de som är mest hänvisade till sina bostadsområden och sköter största delen av serviceärendena påverkas mest av närmiljöns egenskaper. I det här fallet skulle man sålunda vänta sig att kvinnorna, och framför allt kvinnorna i unga hushåll (som förvärvsarbetar i mindre utsträckning än kvinnorna i de äldre hushållen), varierar i aktivitetsfrekvens beroende på i vilken typ av område de bor. Av TAB 6.4.1 framgår resultatet av variansanalysen.

Variationen mellan kategorierna när det gäller bostadsområdets betydelse för aktivitetsfrekvenser av olika typer är, som framgår av tabellen, stor. Pojkars frekvens av de olika ärendetyperna varierar inte i något fall signifikant med områdesfaktorerna, inte heller kvinnors i unga hushåll, den kategori som enligt hypotesen borde vara mest beroende av bostadsområdets egenskaper. Flickors aktivitetsfrekvens (och då främst fritidsaktiviteter) varierar klart med avseende på vilken stad de bor i, dock ej med avseende på om de bor centralt eller perifert i staden. Västeråsvärdena ligger sålunda över Gävlevärdena, som i sin tur ligger över Halmstadsvärdena. Likaså varierar serviceärendenas antal för männen i unga hushåll med stad men ej med områdestyp. Även här är det samma relation mellan de tre städerna.

¹⁾ Den totala variationen blir dock stor delvis därför att alla studerade kategorier ingår i analysen.

²⁾ Dock svårare att fastställa på grund av mindre frekvenser.

TABELL 6.4.1 Variationer i aktivitetsfrekvens mellan städer (Västerås, Gävle, Halmstad) och områdestyp (inner- resp ytterområde). Tre kategorier samt kön åtskilda. Tvåfaktors variansanalys.

Samtliga ärenden

Kategori	Kön	N	stad		inner-ytter		stad x omr.typ	
			F	% av var.	F	% av var.	F	% av var.
Ungdomar	män	161	1.50	1.9	0.06	0.0	1.10	1.4
	kv	145	5.15 ⁺	6.7	0.47	0.3	1.93	2.5
Unga hushåll	män	278	1.04	0.8	0.48	0.2	1.57	1.1
	kv	290	0.93	0.6	0.07	0.0	1.23	0.9
Medelåld. hushåll	män	338	0.44	0.3	5.79 ⁺	1.7	1.33	0.8
	kv	353	1.45	0.8	5.19 ⁺	1.4	2.70	1.5

Samtliga ärenden (exkl eget arbete)

Kategori	Kön	N	stad		inner-ytter		stad x omr.typ	
			F	% av var.	F	% av var.	F	% av var.
Ungdomar	män	161	0.89	1.1	0.01	0.0	0.39	0.5
	kv	145	5.05 ⁺	6.6	0.27	0.2	2.16	2.8
Unga hushåll	män	278	3.07 ⁺	2.1	0.72	0.2	2.89	2.0
	kv	290	1.42	1.0	0.03	0.0	0.99	0.7
Medelåld. hushåll	män	338	0.55	0.3	0.29	0.1	0.96	0.6
	kv	353	1.52	0.8	2.91	0.8	2.49	1.4

Inköp och service

Kategori	Kön	N	stad		inner-ytter		stad x omr.typ	
			F	% av var.	F	% av var.	F	% av var.
Ungdomar	män	161	0.08	0.0	0.17	0.1	0.39	0.5
	kv	145	2.54	3.4	0.15	0.1	2.37	3.2
Unga hushåll	män	278	4.71 ⁺	3.3	1.40	0.5	2.45	1.7
	kv	290	2.83	1.9	0.73	0.2	1.26	0.9
Medelåld. hushåll	män	338	0.98	0.6	0.06	0.0	1.66	1.0
	kv	353	1.90	1.1	7.73 ⁺	2.1	0.85	0.5

Fritid

Kategori	Kön	N	stad		inner-ytter		stad x omr.typ	
			F	% av var.	F	% av var.	F	% av var.
Ungdomar	män	161	1.32	1.7	0.15	0.1	0.09	0.1
	kv	145	3.07 ⁺	4.1	0.05	0.0	2.69	3.6
Unga hushåll	män	278	0.56	0.4	0.00	0.0	3.19 ⁺	2.3
	kv	290	1.27	0.9	0.80	0.3	0.34	0.2
Medelåld. hushåll	män	338	0.31	0.2	1.13	0.3	1.27	0.7
	kv	353	0.00	0.6	2.02	0.6	3.32 ⁺	1.9

Med de grova beteendevariabler som utnyttjats här erhöles en signifikant skillnad mellan inner- och ytterområden för serviceärenden för kvinnor i medelålders hushåll. Kvinnor i dessa hushåll som bor i innerstaden gör således fler ärenden än de som bor i ytterstadsområden. För såväl dessa kvinnor som deras män erhöles likaså en signifikant skillnad för totalantalet ärenden - dock endast när arbetsplatsärenden inkluderats. Detta skulle delvis kunna vara orsakat av att de boende i innerstäderna oftare lämnar arbetsplatsen under lunchrasten och därigenom får fler arbetsplatsbesök noterade.

Slutsatsen som kan dras av detta steg i analysen är att de svaga allmänna skillnaderna i aktivitetsfrekvens mellan samtliga nio områden som tidigare konstaterats till ganska betydande del dock är av systematisk karaktär åtminstone för vissa ärendetyper och vissa kategorier. De boende i de tre medelstora städerna uppvisar sålunda vissa systematiska skillnader oavsett om de bor i inner- eller ytterområden. Likaså återkommer vissa skillnader mellan ytter- och innerområden från stad till stad. Boende i småstäder har dock ej kunnat påvisas skilja sig systematiskt från boende i de större städernas innerområden.

6.5 Införande av ytterligare individvariabler vid studiet av variationen mellan områden

Ju heterogenera materialet är i studerade avseenden, dvs ju större spridning man har i materialet orsakad av förhållanden som ligger vid sidan av vad man är ute för att studera, desto mindre relativ betydelse tillmäts, definitionsmässigt, den intressanta oberoende variabeln. Resultatet av en variansanalys kan inom individ-omgivningsområdet utgöra en nyttig påminnelse om att man understundom sysslar med relativt marginella företeelser i en verklighet där människors villkor, agerande och attityder till avsevärd del bestäms av faktorer som är svåråtkomliga för den fysiska planeringen. Samtidigt måste man givetvis vara medveten om att om man väljer ett mer begränsat perspektiv, kan ett förhållande, som står för en mycket liten del av förklaringsvärdet när det gäller totala variationen i en beroende variabel, motsvaras av mycket betydelsefulla effekter för små delpopulationer. De kan även vara väsentliga att trots allt kartlägga i detalj för delsystem i samhället med uppgift att optimera sina resursinsatser inom sitt ansvarsområde.

Vi kommer nedan, genom att införa alternativa möjliga förklaringsvariabler till den dagliga aktivitetsfrekvensen erhålla en mer nyanserad bild av områdesegenskapers betydelse för skilda individkategorier. Redan genom studiens uppläggning är det markerat för vilka kategorier av individer vi särskilt önskar kunna uttala oss något om omgivningsförhållandens betydelse - dvs de ursprungliga urvalskategorierna. Redan i föregående avsnitt har dessa särbehandlats. En hel del ytterligare uppgifter har dock insamlats om de intervjuade, uppgifter om förhållanden som antas inverka på aktivitetsmönstret. Dessa förhållanden har bland annat intresse genom att de kan dölja (eller förstärka) ett faktiskt samband mellan omgivningsförhållanden och beteendemönster.

För att minska analysens komplikationsgrad skall vi begränsa analysen av innebörden av vissa sådana förhållanden på aktivitets-

frekvensen till ett mindre antal kategorier. Vi minskar sålunda härigenom variansen i materialet, ökar möjligheterna att klarlägga andra förhållandens inverkan samtidigt som givetvis generaliseringsmöjligheterna minskas i motsvarande grad. Resultatet gäller endast för den eller de kategorier som analyseras.

De variabler som införts i denna analys är desamma som behandlades i avsnitt 4.9, dvs förvärvsarbete, småbarnsförekomst, bilinnehav, trångboddhet, socialgrupp, trivsel och trygghet. Som framgick av detta avsnitt kunde endast i begränsad omfattning samband fastställas mellan dessa variabler och aktivitetsfrekvensen som den här mätts när områdesvariabeln konstanthölls. Kvinnor som förvärvsarbetade skilde sig i vissa avseenden dock från kvinnor som ej förvärvsarbetade eller endast arbetade deltid, trångbodda flickor gjorde färre ärenden än icke trångbodda. Män med yrken som klassificerats som tillhöriga de högre socialgrupperna gjorde totalt sett fler ärenden än män i de lägre socialgrupperna (denna skillnad orsakas i sin helhet av skillnader i antalet besök på den egna arbetsplatsen), män i unga och medelålders hushåll som säger sig trivas med sitt bostadsområde gör fler serviceärenden än sådana som inte trivs så bra med sin bostad. Den fråga som nu ställs är sålunda: Har faktiska skillnader mellan områden eller områdestyper tidigare dolts eller "falska" områdesskillnader framträtt, därför att hänsyn icke tagits till skillnader¹⁾ i jämförda individers sammansättning i här införda avseenden.

Kvinnors förvärvsarbete

I TAB 6.2.1 hade kvinnorna i medelålders hushåll tämligen höga F-värden (dock endast i ett fall signifikant) för alla typer av aktivitetsfrekvenser medan kvinnorna i unga hushåll tycktes vara mindre känsliga för vilket område de bodde i. Även de senare hade dock ett relativt högt värde när det gällde serviceärenden. Vi har försökt nyansera bilden av kvinnors aktivitetsfrekvens i dessa hushåll genom att införa ytterligare en faktor i analysen - nämligen om de har heltids-, deltid- eller inget alls förvärvsarbete. En tvåvägsvariationsanalys har alltså gjorts för dessa kvinnor med område som ena oberoende variabeln och omfattningen av förvärvsarbete som andra (3 värden heltid, deltid, inget). (Se bilaga 7a).

F-värdet för områdesfaktorn var när det gällde serviceärenden signifikant och när det gällde totala antalet aktiviteter och även samtliga ärenden utom besök på arbetsplatsen nästan signifikant. För fritidsaktiviteter förelåg ingen signifikans. Variationen mellan de olika förvärvsarbetskategorierna var dock starkt signifikant för alla fyra beroendevariabler.

Det föreligger sålunda en variation mellan områdena som är något större än man skulle väntat sig av en slump när det gäller serviceärenden. De två småstädernas värden är även här för varje förvärvsarbetskategori så olika att man inte har något som helst underlag för att påstå att de boende i småstäderna systematiskt avviker från övriga.

¹⁾ En fullständig presentation av analysens resultat ges i bilaga 7.

En jämförelse mellan inner- och ytterstäder kan emellertid göras för varje förvärvsarbetskategori för att utröna om områdestyp har någon annan betydelse för förvärvsarbetande (heltid) än för övriga. Skillnaderna mellan unga och medelålders gifta kvinnor (ej fördelade m a p förvärvsarbete) boende i ytter- resp innerstad gick i fem jämförelser av sex i väntad riktning (dvs boende i innerstaden var aktivare än boende i ytterstäder) men kunde ej statistiskt säkerställas. När man fördelar kvinnorna m a p förvärvsintensitet erhålls emellertid på 5%-nivån¹⁾ signifikanta skillnader mellan boende i inner- och ytterområdena när det gäller totala antalet ärenden samt när det gäller serviceärenden för icke förvärvsarbetande kvinnor.

Det tycks sålunda som om icke förvärvsarbetande kvinnor i innerstäder gör fler (framför allt service-)ärenden än icke förvärvsarbetande kvinnor som bor i ytterstäder²⁾. Icke förvärvsarbetande kvinnor i innerstäderna tycks sålunda vara de som utför det största antalet serviceärenden. Ej förvärvsarbetande kvinnor i unga och medelålders barnhushåll som bor i Västerås', Gävles och Halmstads innerstäder har totalt gjort 2,8 ärenden per vardag (och utgör den aktivaste kategori som, om man bortser från besök på arbetet, vi hittills isolerat³⁾). Med sina 2,1 serviceärenden i medeltal är de även den kategori som gjort de flesta sådana ärenden. För fritidsaktiviteter föreligger inga motsvarande tendenser. Några liknande skillnader förefaller inte föreligga mellan de förvärvsarbetande kvinnorna, vare sig de arbetar hel- eller deltid.

Slutligen bör påpekas att kvinnorna i Västerås innerstad såväl förvärvsarbetande som icke förvärvsarbetande ligger speciellt högt när det gäller totalantal aktiviteter och serviceaktiviteter, dock ej för fritidsaktiviteter.

Småbarnsförekomst

Påfallande små förändringar av variationen mellan områdena inträffade när man införde denna variabel i analysen. Detta skedde enbart för kvinnor i medelålders hushåll. (Bilaga 7b-c)

¹⁾ Prövas som t-test för tre par (Viksäng exkluderas) z-värdena summeras och delas med $\sqrt{3}$. Sannolikheten för ett dylikt z-värde beräknas.

²⁾ Ärendefrekvensen för de olika kvinnokategorierna framgår av TAB 6.5.1. Signifikansprövningen har skett på grundval av de enskilda områdenas uppgifter. Skillnaderna mellan resultatet av signifikansprövningen och vad man skulle väntat sig utifrån tabellens uppgifter illustrerar klart problemen med att tolka grova medeltalsuppgifter.

³⁾ De 17 deltidsarbetande kvinnorna i Västerås har visserligen de allra högsta värdena (avsevärt högre) 5,0 resp 3,6 men det är knappast tillåtet att fästa alltför mycket vikt vid detta när inga speciella hypoteser uppställts vad avser just denna kategori i just Västerås innerstad. Förhållandet bör dock noteras.

TABELL 6.5.1 Medelantal ärenden av olika typ för kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade på områdestyp och grad av förvärvsarbete.

	Antal	Medelantal ärenden		
		totalt exkl arbete	service	fritid
Samtliga kvinnor i unga och medelålders hushåll	813	2.42	1.75	0.65
Därav ej förvärvsarbetande	378	2.57	1.84	0.68
deltids förvärvsarbetande	263	2.55	1.86	0.69
heltids förvärvsarbetande	172	1.90	1.37	0.50
Därav ej förv.arb. i ytterstad ¹⁾ i innerstad ²⁾	219	2.49	1.74	0.69
i innerstad ²⁾	85	2.79	2.08	0.67
deltids förv.arb. i ytterstad	128	2.52	1.82	0.76
i innerstad	77	2.75	2.20	0.50
heltids förv.arb. i ytterstad	80	2.04	1.48	0.51
i innerstad	50	1.90	1.38	0.53

- 1) ytterstad = Vallby, Viksäng, Stigslund, Andersberg
2) innerstad = Västerås, Gävle, Halmstad

Bilnehav

När hänsyn tagits till skillnader i bilnehav bland män i unga och medelålders hushåll erhöles fortfarande inte någon signifikant allmän områdeseffekt på aktivitetsfrekvensen (Bilaga 7d). Inte heller för dessa mäns hustrur. Pensionerade män boende i olika områden skilde sig dock signifikant från varandra med avseende på antal serviceärenden när hänsyn tagits till bilnehav. Bland icke-bilnehavare hade boende i Gävle innerstad den högsta aktivitetsfrekvensen och boende i Vallby den lägsta. Områden med extremvärden för bilnehavare hade färre än 10 intervjuade i denna kategori, varför det bedömts som felaktigt att speciellt framhålla dessa. Några systematiska skillnader mellan boende i småstäder, innerområden eller ytterområden har inte kunnat konstateras.

Trångboddhet

Inte heller tycks olikheter när det gällde utrymnesstandard på lägenheterna ha varit någon väsentlig orsak till att områdeseffekterna tidigare har framstått som relativt små. Denna förklaring prövades för pojkar och flickor¹⁾ samt för män i unga och medelålders hushåll. (Bilaga 7f-h)

¹⁾ Att trångboddhet, åtminstone för flickor, tycks ha olika inverkan på omfattningen av fritidsaktiviteter i inner- och ytterområden framgår dock av en analys som görs i tidsanvändningsrapporten R 10:1975.

Socialgrupp

När socialgruppsvariabeln infördes framträdde inte någon områdes-effekt för män i unga och medelålders hushåll, trots att variabeln i sig starkt samvarierade med totalantalet ärenden när arbetsplatsärenden inräknats. För deras hustrur erhöles däremot signifikanta områdesskillnader när det gällde fritidsärenden och serviceärenden. För kvinnor i de högre socialgrupperna hade Flen högsta antalet fritidsärenden och Lindesberg lägsta, och för kvinnor i socialgrupp III hade Västerås innerstad de högsta frekvenserna medan Gävle innerstad hade de lägsta. Några systematiska skillnader mellan små och stora städer eller mellan inner- och ytterområden förekommer sålunda inte. (Bilaga 7i-j)

Trivsel

För män i unga och medelålders hushåll erhöles inga signifikanta områdesskillnader när förhållandet om man angivit att man trivdes eller ej kontrollerades. Trivsel hade dock för denna kategori ett signifikant samband med mängden av servicebesök.

För hustrurna i unga och medelålders hushåll erhöles emellertid en signifikant skillnad mellan områdena såväl när det gällde totala antalet ärenden som när det gällde serviceärenden när trivselvariabeln hölls under kontroll. Västerås innerstad har genomgående de högsta värdena medan de lägsta värdena förekommer i olika områden. Någon systematisk skillnad mellan små och stora städer har inte kunnat påvisas. En mycket grov testmetod antyder emellertid att bland kvinnor i dessa kategorier, som trivs med sin bostadssituation, gör de som bor i innerstäder signifikant fler ärenden än de som bor i ytterområden. (Bilaga 7k-1)

Trygghet

Inte heller när trygghetsvariabeln infördes i analysen kunde någon signifikant skillnad mellan pensionerade kvinnor som bodde i olika områden upptäckas. (Bilaga 7m)

6.6 Sammanfattning av resultaten rörande variationer i daglig ärendefrekvens mellan olika områden

Den allmänna variationen mellan de nio studerade områdena är, när man analyserar hela materialet men samtidigt tar hänsyn till en eventuell ojämn fördelning av de skilda urvalskategorierna mellan områdena, något större än man skulle väntat sig vid en slumpmässig fördelning av de intervjuade på områdena. Var man bor tycks alltså i viss, men oerhört liten, utsträckning ha betydelse för ärendefrekvensen. Framför allt är det antal serviceärenden som varierar och Västerås innerstad som genomgående har de höga värdena.

Någon systematisk skillnad mellan småstäder och de större städernas innerområden har ej kunnat påvisas. Skillnaderna mellan inner- och ytterområdena i de större städerna är dock ganska tydliga. Även här är det för serviceärendena som skillnaderna främst kan påvisas. Skillnader mellan inner- och ytterområden kan även fast-

ställas för vissa enskilda individkategorier. Framför allt gäller det för medelålders gifta kvinnors serviceärenden. En systematisk skillnad i frekvensen serviceärenden för män i unga hushåll och i frekvensen fritidsärenden för flickor föreligger även mellan de tre större städerna. Västerås uppvisar flest ärenden, Gävle kommer därefter medan boende i Halmstad gör relativt få ärenden.

Det kan tänkas att erhållna skillnader eller likheter delvis kan vara orsakade av att individer i olika områden skiljer sig från varandra i förhållanden som påverkar behov och önskemål av och personliga resurser för olika aktiviteter. Vissa tänkbara orsaker till sådana skillnader har vi sökt ta hänsyn till i den fortsatta analysen; förvärvsarbete, småbarnsförekomst, socialgrupp, trångboddhet, bilinnehav och trygghet. Härigenom har den erhållna bilden av variationen i aktivitetsfrekvens mellan områden något kunnat nyanseras. Man får givetvis vara medveten om att fortfarande dock resultaten till viss del kan förklaras av skillnader i sammansättningen av de boende i andra avseenden snarare än skillnader i omgivningsförhållanden.

När man tar hänsyn till om kvinnor i unga och medelålders hushåll förvärvsarbetar eller ej framträder en tämligen klar skillnad mellan inner- och ytterområden för ej förvärvsarbetande kvinnor främst beroende på att boende i innerstäderna gör fler serviceärenden än boende i ytterområdena. Områdesskillnader framträdde även när det gällde fritidsärenden för dessa kvinnor när hänsyn togs till de boendes socialgruppsfördelning. Flen hade högsta frekvensen fritidsärenden och Lindesberg lägsta för kvinnor i de högre socialgrupperna medan Västerås innerstad hade de högsta och Gävle innerstad de lägsta frekvenserna för kvinnor tillhöriga socialgrupp III. Några systematiska skillnader mellan områdestyper förelåg alltså inte.¹⁾

Någon förändring av den bild som tidigare erhållits av variationen i aktivitetsfrekvens mellan områden för män i unga och medelålders hushåll finns ingen anledning att göra sedan effekten av att införa ett antal nya variabler i analysen prövats. Någon allmän variation mellan områdena har ej kunnat fastställas. En skillnad tycks dock föreligga mellan boende i de tre större städerna.

Liknande gäller för flickornas fritidsärenden. Den tidigare bilden kvarstår.²⁾

Den enda ytterligare förändring av den tidigare presenterade bilden som motiveras av den vidare analysen är att det verkar sannolikt att om man tar hänsyn till de manliga pensionärernas bilinnehav framträder ännu klarare än tidigare en signifikant allmän områdesvariation - framför allt när det gäller serviceärenden. Någon systematisk variation mellan områdestyper förekommer dock inte.

Om man ser på områdesfaktorns andel av den totala variationen i aktivitetsfrekvens i hela materialet eller i materialet uppdelat med avseende på någon eller några enstaka variabler är

1) En sammanfattning av ranganalysen av områdesvariationer för dessa kvinnor när hänsyn tagits till olika införda variabler presenteras i bilaga 8.

2) Den kommer dock att framstå i ett något annorlunda ljus efter det att sambandet mellan trångboddhet och tid ägnad åt fritidsaktiviteter studerats. Se rapport R 10:1975.

denna genomgående mycket liten. En ganska stor del av den totala variationen i aktivitetsfrekvensen är dock av inomindividuell karaktär, dvs ett "fel" som beror på att vi uppskattar en individs genomsnittliga dagliga aktivitetsfrekvens (som vi ju egentligen ville mäta) med uppgifter från en enda dag. Även om hänsyn tas härtill skulle säkerligen områdesfaktorns förklaringsandel knappast för frekvensen av någon av de grova aktivitets typer som här behandlats för någon här särskild individkategori uppgå till mer än 10 % - dvs mer eller mindre drunkna bland andra förhållanden som förklarar den mellanindividuella variationen i daglig aktivitetsfrekvens.

7 VARIATIONEN MELLAN OMRÅDEN I FREKVENSEN AV VISSA SPECIALSTUDERADE AKTIVITETER

De uppgifter, som erhöles som svar på frågan när man senast besökte ett antal uppräknade lokaltyper resp utförde en del aktiviteter, ger en avsevärt mer nyanserad information om frekvensen av enstaka aktiviteter än uppgifterna om en dags händelser. Endast ett begränsat antal aktiviteter (se fråga 82 bil 2) kunde emellertid behandlas på detta sätt. I kapitel 5 har relationen mellan de olika individkategoriernas frekvensvärden för dessa aktiviteter redovisats. Där (avsnitt 5.3) redogjordes även för resultatet av en klusteranalys, som bland annat möjliggör en något förenklad fortsatt bearbetning av materialet. Vi kommer sålunda nedan i analysen av variationen mellan områdena delvis att utnyttja klustervärden som mått på en individs frekvens av den typ av aktiviteter som resp kluster innehåller. Klustervärdet beräknas som ett ovägt medeltal av individens standardiserade värde (se sid 91) på frekvensmättet för de i klustret ingående aktiviteterna. En detaljerad analys görs dock även av variationen mellan områdena för varje aktivitet för sig.

7.1 Variationen mellan områdena i frekvensen av vissa aktivitetsgrupper. Generella variationer oavsett individkategori

För vart och ett av de åtta klustren (se TAB 5.3.2) har en trevägs variansanalys utförts med de oberoende variablerna område, kategori (exkl pensionärerna) och kön samt med klusterpoängen som den beroende variabeln. Resultatet av variansanalysen framgår av TAB 7.1.1, där de förhållanden som givit signifikanta F-värden (se avsnitt 2.1) medtagits. Som framgår av denna tabell har tämligen stora F-värden erhållits, ibland mycket stora. Generellt gäller att oftast kategori och kön samt kombinationen av kategori och kön har en mycket stor betydelse för frekvensen av de olika aktivitetstyperna (se även avsnitt 5.4), men att även skillnaden mellan områdena är signifikant för alla kluster utom ett ("vårdklustret"). Områdesfaktorn står dock även här för en liten andel av totalvariansen. Största andelen¹⁾ erhöles för "finkulturklustret" (2,1 %) och minsta (0,6 %) för "vårdklustret".

För de kluster, där en signifikant variation mellan de nio områdena påvisats, görs på samma sätt som senare för de enstaka aktiviteterna en fortsatt analys av förhållandet mellan de olika områdena.

I TAB 7.1.2 anges sålunda dels vilka områden som har extremt höga resp extremt låga värden i medeltal för de fyra kategorierna inom samma kön. I tabellen anges likaså om systematiska skillnader verkar föreligga mellan de olika områdestyperna. För att systematiska (generella - oavsett kategori) skillnader skall anses föreligga mellan ytter- och innerområden krävs att fler av de 12 jämförelser (3 x 4 om endast Vallby räknas i Västerås) än vad man skulle vänta sig av en slump går i samma riktning. För att en skillnad mellan små och stora städer skall anses föreligga krävs att när de små städerna och de medelstora städernas inner-

¹⁾ Om man bortser från "ungdomslokalklustret"

TABELL 7.1.1 Resultat av variansanalys av klusterpoäng som mått på frekvensen av olika typer av aktiviteter. Oberoende variabler: område, kategori, kön (endast sign värden medtagna).

Kluster	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	d.fr.
1. Besök hos granne besök av granne	Område	4.49	1.6	8
	Kategori (ej pens)	32.84	4.3	3
	Kön	11.94	0.5	1
	Omr x kat	2.15	2.3	24
	Kat x kön	8.30	1.1	3
2. Besök hos släkting besök av släkting	Område	3.61	1.2	8
	Kategori (ej pens)	63.78	8.2	3
	Kön	10.44	0.4	1
	Omr x kat	1.45	1.5	24
3. Hobbylokaler kvartersgård, ungdomsgård, fritidsgård, diskotek	Område	5.68	1.7	8
	Kategori (ej pens)	146.53	16.7	3
	Omr x kat	3.30	3.0	24
4. Besök hos bekant besök av bekant	Område	3.82	1.3	8
	Kategori (ej pens)	75.36	9.4	3
	Omr x kat	2.84	2.8	24
5. Sport, utomhus sport, inomhus bad och bastu sport, åskådare friluftsbad	Område	3.38	1.1	8
	Kategori (ej pens)	72.50	8.9	3
	Kön	97.96	4.0	1
	Kat x kön	3.84	0.5	3
6. Konsert teater bibliotek konstutställn föredrag	Område	6.12	2.1	8
	Kategori (ej pens)	24.35	3.2	3
	Kön	6.83	0.3	1
	Omr x kat	3.21	3.4	24
	Kat x kön	4.00	0.5	3
7. Restaurang, ej dans restaurang, dans systembolag	Område	4.58	1.3	8
	Kategori (ej pens)	176.23	19.0	3
	Kön	63.06	2.3	1
	Omr x kön	2.92	0.8	8
	Kat x kön	7.62	0.8	3
8. Sjukhus myndighet läkare, tandläkare apotek	Kategori (ej pens)	45.93	6.0	3
	Kön	45.98	2.0	1
	Kat x kön	3.79	0.5	3

områden rangordnats för varje kategori för sig skall rangmedelvärdena för småstäderna ligga på samma sida av rangmedelvärdet för de större städerna för fler av de åtta kategorier/kön än man skulle vänta sig av en slump.

Efter tabellen kommenteras tabellens uppgifter för varje kluster separat.

I avsnitt 7.1 och 7.2 har klustervärdena utnyttjats för en analys av variationen mellan områden av skilda typer av aktiviteter främst därför att en genomgång av varje aktivitet blir svåröverskådlig och svårläst. En sådan genomgång har dock utförts och redovisas i avsnitt 7.3. Det är sålunda möjligt för den specialintresserade att få information om de enskilda aktiviteternas variation mellan områdena.

TABELL 7.1.2 En sammanställning av resultatet av ranganalysen av variationer i klusterpoäng mellan områden för varje kategori/kön.

Kluster nr	Områdesfaktorns		Område med		Systematiska skillnader	
	F-värde	% av total-var	högsta rang-medelvärde	lägsta rang-medelvärde	små-stora 1)	inner-ytter2)
1	4.49	1.6	Lindesb (m) Lindesb (kv)	Andersb (m) Västerås inner (kv)	små > stora	i < y (kv 9/12) (ej m 7/12)
2	3.61	1.2	Halmst inner (m) Stigslund (kv)	Andersb (m) Andersb (kv)	ingen	i > y (kv 10/12) (ej m 7/12)
3	5.68	1.7	se sid 123			
4	3.82	1.3	Lindesb (m) Flen (kv)	Andersb (m) Viksäng (m) Andersb (kv)	ingen	i > y (kv 9/12) (m 9/12)
5	3.38	1.1	Gävle inner (m) Halmst inner (kv)	Vallby (m) Vallby (kv)	stora > små	i > y (kv 11/12) (m 11/12)
6	6.12	2.1	Västerås inner (m) Västerås inner (kv)	Andersb (m) Stigslund (kv) Vallby	ingen	i > y (kv 9/12) (m 10/12)
7	4.58	1.3	Gävle inner (m) Västerås inner (kv)	Andersb (m) Vallby (kv)	stora > små (exkl ungd)	i > y (m 8/9) (kv 7/9)

1) Här testas den generella skillnaden mellan småstäder och de större städernas innerområden för bägge könen, fyra kategorier i varje kön, dvs 8 jämförda par. Rangmedeltalet för de tre innerområdena har för varje kön/kategori jämförts med rangmedelvärdet för de två småstäderna.

2) Här testas skillnaden mellan inner- och ytterområden för varje kön för sig. För varje kön görs 12 jämförelser (3 städer x 4 kategorier). Resultatet anges inom parentes.

Kluster 1

Besök hos granne

Besök av granne

När det gäller grannkontakter ligger Lindesberg generellt högt såväl för de olika kvinnokategorierna som de olika manskategorierna. Andersberg för männens del och Västerås innerstad för kvinnornas ligger speciellt lågt. Uppgifterna om grannrelationer är emellertid inte helt enkla att tolka framför allt när man gör jämförelser mellan områden. Från undersökningsledningens sida gjordes sålunda inga försök att definiera begreppet granne. Det överläts åt respondenten att själv bedöma vilka som skulle betraktas som grannar. Motivet till detta var att begreppet granne antogs ha ett symbolvärde i sig som vi var mer intresserade av än omfattningen av närumgänget definierat med hjälp av samma avståndsmått i alla olika boendesituationer. Definitionen av granne med avseende på närhet mellan bostäder antogs alltså variera mellan individer av olika skäl bland annat omgivningens fysiska och sociala egenskaper. Man kan sålunda inte utifrån svaren på frågan uttala sig om variationer mellan individgrupper vad beträffar relationer till närboende - utan just i stället variationer i relationer till individer i deras omgivning som de uppfattar som grannar med vad detta innebär ifråga om ömsidiga förväntningar på varandra.

De intervjuade hade tidigare i intervjun ombetts att på kartan ange omfattningen på det område inom vilket de bodde, som de betraktade som sina grannar.¹⁾ En viss kontroll av variationen i uppfattningen om grannbegreppets geografiska dimension är alltså möjlig att göra.

Det visar sig här, att Lindesbergsborna tillsammans med boende i Västerås innerstad och Stigslund faktiskt gjorde de generösaste avgränsningarna av grannområdet och Andersberg det mest begränsade.

Lindesbergs höga (och Andersbergs låga) siffror när det gäller grannrelationerna innebär onekligen en hög (låg) kontaktfrekvens med vad man betraktar som sina grannar. De kan givetvis även betyda att man har intensivare umgänge än övriga med närboende men detta har vi knappast visat. Västerås innerstads låga värden bör emellertid klart även kunna tolkas så att åtminstone kvinnor i Västerås innerstad umgås mindre med sina närboende än kvinnor i övriga studerade områden. För kvinnor (men ej män) gäller även att boende i innerstäder systematiskt har lägre värden på grannkontaktfrekvens än boende i ytterområden. Mellan småstäder och större städers innerområden föreligger också en systematisk skillnad (med här använt kriterium). De små städerna har sålunda avsevärt högre siffror än de större städerna, en variation som knappast kan "förklaras" av skillnader i sätt att avgränsa grannområde.

Kluster 2

Besök hos släkting

Besök av släkting

¹⁾ Svaren på denna fråga, liksom svaren på en fråga om omfattningen på det område inom vilket man känner sig speciellt hemma, har analyserats i en speciell studie som redovisats i rapport från byggforskningen R59:1974.

När det gäller variationer i frekvensen släktrationer föreligger knappast några definitionssvårigheter liknande dem som gällde för grannar. Halmstads innerstad hade högsta värdet för männen och Stigslund för kvinnorna. Andersberg hade även när det gäller denna typ av relationer lägsta värdet för såväl män som kvinnor.

För kvinnorna men ej för männen gäller att boende i innerstäderna har signifikant oftare kontakt med sina släktingar än boende i ytterstäder. Några systematiskt återkommande, för kategorierna generella, skillnader mellan boende i små och stora städer kan dock inte påvisas.

Frekvensen släktrationer inom samma kategori individer antas företrädesvis vara en funktion av avståndet till släktingar, vilket i sin tur antas vara en funktion av någon av de i studien medtagna variablerna; främst kanske "andel som bott hela sitt liv i staden" men troligen även "boendetid i nuvarande bostadsområde".

I tabellerna 8.4.2.1 och 8.4.4.1 i bakgrundsrapporten (R11:1974) visas förhållandet mellan de olika områdena i dessa avseenden. Småstäderna och förortsområdena, med undantag av Stigslund, har generellt låga andelar som bott i staden hela livet. Stigslund (speciellt) och de större städernas innerstäder har många som är infödda i staden och likaså en tämligen stor andel som bott i nuvarande lägenhet i minst 10 år. I Andersberg och Vallby är man i särskilt hög grad nyinflyttad. Andersbergs och Vallbys låga kontaktfrekvens med släktingar kan alltså säkerligen förklaras till stor del av bägge dessa förhållanden liksom innerstadsområdenas (för kvinnor) och Stigslunds höga kontaktfrekvenser. Bostadens läge i staden har sålunda i sig troligen en obetydlig inverkan på släktrationernas frekvens. Framför allt boendetid i staden (eller om man är infödd i staden eller ej) tycks dock vara av avgörande betydelse. Småstadsborna har kanske, med tanke på att tämligen få är infödda i staden, dock oväntat mycket släktkontakter. Dessa problem kommer att behandlas ytterligare för några speciella individkategorier.

Kluster 3

Hobbylokal, kvartersgård
Ungdomsgård, fritidsgård
Diskotek

Detta kluster är egentligen endast intressant för ungdomar för vilka en envägsvariationsanalys av områdesvariationen gjorts - liksom för alla kategorier och alla kluster. Resultaten av denna analys behandlas på sid 123.

Kluster 4

Besök hos bekant
Besök av bekant

Liksom när det gällde relationer till grannar (och även släktingar) ligger Lindesberg högt när det gäller relationer till övriga bekanta (högsta värdet för de manliga kategorierna) och även Flen när det gäller kvinnorna. Lägsta värdena har Andersberg, som ju även hade låga värden när det gällde övriga rela-

tionstyper, och för männen även Viksäng. Några generella skillnader mellan småstäderna och innerstäderna har vi dock inte påvisat med använda metoder, medan däremot innerstäderna generellt tycks ha högre värden än ytterområdena.

Mönstret tycks vara påfallande lika det som gällde för släktumgänget. Det troliga är kanske att, även när det gäller relationen till människor i staden som inte är grannar och inte släkt, boendetid i staden är en väsentlig förklaringsfaktor. Vad man emellertid kanske kan uppmärksamma och ta som utgångspunkt för ytterligare studier är det förhållandet att småstäderna har relativt hög frekvens såväl släkt- som bekantkontakter trots att jämförelsevis få av de intervjuade i dessa städer är infödda i staden.

Kluster 5

Sport utomhus
Sport inomhus
Bad och bastu
Sport åskådare
Friluftsbad

Detta kluster innehåller, som tidigare konstaterats, aktiviteter som framför allt attraherar ungdomar och män.

Halmstads och Gävle innerstäder har speciellt höga värden på detta kluster och Vallby speciellt låga. Det föreligger en mycket klar skillnad mellan småstäder och de större städernas innerområden. De boende i småstäderna ägnar sig sålunda betydligt mindre åt dessa sport- och idrottsaktiviteter än de boende i de större städernas inre delar. De senare sportar likaså avsevärt mer än de som bor i ytterstadsområden.

För de enskilda aktiviteterna i detta kluster skilde sig innerområdena från ytterområdena när det gällde såväl inomhus- som utomhussport, medan ingen skillnad förelåg mellan innerområdena och småstäderna. Det gjorde det dock när det gällde bad och bastu, för vilken aktivitet fortfarande innerstäderna skiljer sig från ytterområdena. Inga systematiska skillnader mellan områdestyper kunde dock konstateras när det gällde sportåskådning och friluftsbad (det senare kunde dock ej behandlas tillfredsställande).

Vissa av dessa resultat kan givetvis förklaras av skillnader i tillgång till olika aktiviteter mellan de olika boendesituationerna. Det förefaller likväl förvånande, att de ganska små skillnaderna i avstånd till samma sport och idrottsanläggningar mellan boende i inner- och ytterstadsområdena har en så stor betydelse för aktivitetsfrekvensen, när det gäller sysselsättningar, där förflyttningstiden trots allt tar en relativt liten del av den totala tid som åtgår för aktiviteten. Ytterområdenas mindre avstånd till skogs- och naturområden har sålunda inte heller haft en mätbar effekt på frekvensen av det man skulle kunna kalla sport och idrott. Det är svårt att föreställa sig vilka skillnader mellan inner- och ytterstadsbor, vid sidan av de demografiska (som redan tagits hänsyn till), som eventuellt skulle kunna ligga bakom de erhållna resultaten. Tills vidare är vi sålunda hänvisade till att anta att just skillnaden i avstånd till olika anläggningar, där sport, motion,

bad m m kan utövas, är en relativt väsentlig faktor för utnyttjandefrekvensen. När det sedan gäller småstädernas låga värden är de säkerligen en direkt funktion av den mer begränsade tillgången till sport-, motions- och badanläggningar.

Kluster 6

Konsert
Teater
Bibliotek
Konstutställningar, föredrag

Det största F-värdet i tabellen hade detta "finkulturkluster". Dvs i en trefaktors variansanalys med de oberoende faktorerna område, kategori och kön förklarade område större del av variansen när det gällde detta kluster än när det gällde de övriga. Västerås innerstad hade generellt höga värden för både män och kvinnor och Andersberg (män) samt Stigslund och Vallby (kvinnor) generellt de lägsta värdena.

Innerstadsområdena hade generellt högre värden än ytterområdena för både de manliga och kvinnliga kategorierna, medan de däremot inte systematiskt avvek från de små städerna. Som framgår i avsnitt 7.3 föreligger inte heller några systematiska skillnader mellan små och större städer för de olika enskilda aktiviteterna som ingår i klustret generellt sett, dvs någon sådan tendens återkommer inte för de olika kategorierna.

Som tidigare påpekats differentierar det använda frekvensmättet sämre för infrekventa aktiviteter än för vanliga, vilket givetvis innebär att skillnaderna måste vara relativt stora för att upptäckas. Sådana skillnader har dock konstaterats mellan ytter- och innerområden men ej mellan små och stora städer. Några betydande skillnader tycks alltså i alla fall inte föreligga mellan boende i små städer och boende i större städer när det gäller deltagande i finkulturella aktiviteter. Givetvis kan det föreligga skillnader i aktiviteternas kvalitet utan att detta är möjligt att fastställa i föreliggande studie.

Innerstads- och ytterstadsbor har tillgång till samma mängd aktivitetsutbud i sina potentiella aktivitetsfält. Som bl a framgår av bakgrundsrapporten föreligger det dock skillnader i avstånd till dessa utbud, då de företrädesvis är förlagda i städernas centrala delar. Dessa skillnader i avstånd skulle kunna utgöra en möjlig förklaring till de skillnader i utnyttjandefrekvens som kunnat konstateras. Det föreligger dock även ganska stora skillnader när det gäller denna typ av aktiviteter mellan olika socio-ekonomiska grupper. När hänsyn tas härtill blir skillnaderna mellan områdestyperna dock fortfarande signifikanta.

Kluster 7

Restaurang (ej dans)
Restaurang (dans)
Systembolag

Ungdomar hade, som visats på sid 92, låga värden på detta kluster (och bortses från i analysen nedan) och ogifta kvinnor och gifta män höga värden.

TABELL 7.2.1 Resultat av envägs variansanalys av områdes-
skillnader beträffande klusterpoäng för olika
kategorier.
F-värde och andel av totalvariansen.

		Antal	K L U S T E R															
			1		2		3		4		5		6		7		8	
			F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Ungdomar	m	187	3.83*	14.7	2.06*	8.5	3.69*	14.2	2.15*	8.8	2.09*	8.6	3.50*	13.6	2.72*	10.9	1.50	6.3
	kv	173	3.79*	15.6	0.85	4.0	2.55*	11.1	0.97	4.5	2.07*	9.2	4.05*	16.5	1.49	6.8	2.18*	9.6
Unga hushåll	m	360	2.56*	5.5	2.32*	5.0	3.98*	8.3	3.06*	6.5	1.95	4.3	2.75*	5.9	3.75*	7.9	1.48	3.3
	kv	374	1.88	4.0	2.71*	5.6	4.10*	8.3	1.86	3.9	1.50	3.2	3.80*	7.7	0.98	2.1	0.77	1.7
Med.åld. hush.	m	429	1.80	3.3	2.20*	4.0	4.13*	7.3	1.86	3.4	2.09*	3.8	2.40*	4.4	3.74*	6.7	0.47	0.8
	kv	442	2.22*	3.9	3.58*	6.2	3.41*	5.9	4.54*	7.8	1.29	2.3	4.37*	7.5	2.63*	4.6	0.69	1.3
Med.åld. ens.st.	m	65	1.09	13.5	0.90	11.4	1.16	14.2	1.52	17.9	0.33	4.5	0.26	3.5	1.83	20.7	0.47	6.3
	kv	79	2.46*	21.9	1.10	11.2	1.26	12.6	1.05	10.7	0.70	7.4	1.79	17.0	0.98	10.1	1.81	17.2
Pens. ens.st.	m	62	0.34	4.9	0.88	11.7	0.30	4.4	1.16	14.9	0.26	3.8	1.11	14.4	0.99	13.0	2.18*	24.8
	kv	99	1.64	12.7	0.66	5.6	0.78	6.5	1.79	13.7	1.49	11.7	1.44	11.3	1.21	9.7	0.77	6.4
Pens. hushåll	m	166	1.06	5.1	1.02	4.9	2.18*	9.9	0.87	4.2	1.22	5.9	2.85*	12.7	0.89	4.4	1.95	9.0
	kv	168	1.15	5.5	0.57	2.8	1.92	8.8	1.13	5.4	1.58	7.4	1.06	5.1	1.03	4.9	1.31	6.2

Gävle innerstad (män) och Västerås innerstad (kvinnor) uppvisar de högsta värdena och Andersberg (män) och Vallby (kvinnor) de lägsta. Innerområdena hade generellt högre värden än ytterområdena.

Det förelåg likaså en generell tendens att de större städernas innerområden hade högre värden än de små städerna. Som framgår av bakgrundsrapporten hade de större städerna givetvis ett betydligt större utbud restauranger än de mindre städerna och dessa restauranger låg till stor del samlade i de inre delarna av städerna. Även här är det sålunda rimligt att förklara de mindre städernas låga värden med sämre möjligheter inom det potentiella aktivitetsfältet och ytterstädernas lägre värden med större avstånd till de potentiella aktivitetspunkterna av denna typ.

7.2 Variationer mellan områdena i frekvenser av vissa aktivitetsgrupper. Kategorierna behandlade var för sig

Av den i avsnitt 7.1 diskuterade variansanalysens resultat framgick att en mycket stor del av den totala variationen omkring de skilda klustervärdenas medeltal "förklarades" av skillnader mellan de olika kategorierna/könen. Det är också möjligt, att olika kategorier/kön i växlande grad är känsliga för miljö-situationen, när det gäller de beteenden, som ingår i de skilda klustren. Variansanalysen har sålunda upprepats för varje kategori/kön separat med område som enda oberoende variabel. Samtliga F-värden och områdesandelen av totalvariansen presenteras i TAB 7.2.1.

Det kan te sig något förvirrande att relationen mellan F-värden och förklaringsandelar i tabellen varierar avsevärt. Detta hänger givetvis samman med de stora frekvensskillnader som föreligger mellan de skilda kategorierna, vilka innebär att, för att mellanområdesvariansen skall vara signifikant för de små kategorierna (framför allt då de ensamstående), måste den vara många gånger större än för de största kategorierna (de unga och medelålders hushållen). Vi kommer sålunda på grund av materialets sammansättning att avsevärt oftare kunna fastställa områdesvariationer för vissa kategorier än för andra, vilket alltså inte får tolkas som att dessa kategorier faktiskt är mer känsliga för sin omgivnings-situation än de andra. Lika mycket som man bör vara medveten om att ganska stora faktiska områdesvariationer för vissa kategorier inte kommer att noteras på dessa kategoriers begränsade storlek bör man vara på sin vakt mot att fästa alltför stor vikt vid samtliga säkerställda områdesvariationer för de stora kategorierna. På dessa storlek kan ju även små (och sålunda relativt ointressanta) skillnader fastställas. Det är sålunda väsentligt att ta hänsyn till såväl F-värdena som uppgifterna om områdesvariansen andel av totalvariansen.

Den bild som erhålls i tabellen är mycket nyanserad och verkar därmed svåröverskådlig. I det följande lämnas en del läshjälp när det gäller tabellens uppgifter samtidigt som ytterligare information tillförs om hur variationen mellan områdena ser ut (vilket variansanalysen inte säger något om) samt om generella drag i variationen mellan områden, drag som återkommer från

kategori till kategori. Redogörelserna utgörs av en kombination av en ren sammanfattning av informationen som erhållits vid en serie bearbetningar (och är så omfattande att den knappast är rimlig att sprida i sin helhet), dels i viss utsträckning en strikt analys av denna information, dvs en prövning av i vilken utsträckning det är sannolikt att erhållna skillnader återspeglar faktiska populationsskillnader eller kan ha uppkommit av "en slump".

Analysen och redovisningen nedan följer helt strikta principer. För varje kluster hämtas från TAB 7.2.1 uppgifterna för de kategorier som erhållit ett signifikant F-värde. Dessa uppgifter återges i tablåform tillsammans med information om vilket område som för resp kategori erhållit det högsta klustervärdet resp det lägsta klustervärdet. I tablången anges likaså om systematiska skillnader anses föreligga mellan de områdestyper för vilka generella hypoteser uppställts om sådana skillnader, dvs skiljer sig de boende i småstäderna från de boende i de större städernas innerområden, och skiljer sig de senare från boende i ytterområdena? För att sådana skillnader skall anses föreligga krävs i det första fallet först och främst att bägge småstäderna ligger på samma sida om alla de tre innerområdena. Är detta fallet har en ytterligare signifikansprövning gjorts av skillnaden mellan de två ortstyperna. Denna har utförts som en enkel t-test där medelvärdet av de tre storstädernas innerområdens medelvärden jämförs med de två småstädernas medelvärden medelvärdet.

$$t = \frac{\frac{A_1 + A_2 + A_3}{3} - \frac{B_1 + B_2}{2}}{\sqrt{\frac{3 \cdot S_A^2 + 2 \cdot S_B^2}{2+3}}} \sqrt{\frac{2 \cdot 3(2+3-2)}{2+3}}$$

där A_i = medelvärdet för de större städernas innerområden
 S_A = standardavvikelsen för dessa
 B_i = medelvärdet för de små städerna
 S_B = standardavvikelsen för dessa

Vi har visat att vilken av de tre medelstora städerna man bor i (se TAB 6.3.1), åtminstone för ett grovt mått på aktivitetsfrekvensen, har väl så stor betydelse som om man bor i inner- eller ytterområdet i en viss stad. Den signifikansprövningsmetod som utnyttjades ovan vore sålunda tämligen olämplig för en analys av skillnader mellan ytter- och innerområden. Vad man önskar beräkna är sannolikheten att av en slump erhålla den aktuella kombinationen av skillnader mellan resp inner- och ytterstadsområden (eller större). Svårigheterna att nu få fram de för denna operation nödvändiga spridningsvärdena anses emellertid ej motsvara metodens överlägsenhet över den testmetod det redan tillgängliga materialet tillåter.

För att innerområdena skall sägas signifikant skilja sig från ytterområdena krävs sålunda endast att alla skillnader går i samma riktning. Då dessutom två av de fyra jämförelseparen (Vallby-Västerås inner, Viksäng-Västerås inner) ej är oberoende av varandra är det risk att vi med denna testmetod kommer att acceptera en del skillnader som faktiskt egentligen skulle

betraktas som uppkomna av en slump eller förkastar faktiska skillnader. Denna risk är alltså något större än 1/16.

Allmänt kan sägas att den testmetod som utnyttjats för att studera skillnaden mellan små och stora städer endast kan fastställa ganska betydande skillnader medan sannolikheten att felaktigt acceptera av en slump uppkomna skillnader är betydligt större i det senare fallet.

KLUSTER 1. Besök av granne, besök hos granne.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.83	14.7	Stigslund	Västerås inner	små > stora	ytter > inner
Flickor	3.79	15.6	Stigslund	Västerås inner	ingen	ytter > inner
Unga hushåll, män	2.56	5.5	Lindesberg	Gävle inner	små > stora	ingen
Medelålders hushåll, kv	2.22	3.9	Lindesberg	Vallby	ingen	ingen
Medelålders ensamst kv	2.46	21.9	•	Halmstad inner	små > stora	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervjupersoner anges här •

Som tidigare visats (sid 113) fanns för kvinnornas, men ej för männens del, en generell trend för de olika kategorierna att boende i innerstäderna hade lägre värden än boende i såväl ytterområden som små städer på detta kluster. För de enskilda kategorierna har som framgår av ovanstående tablå motsvarande skillnader endast i begränsad utsträckning kunnat säkerställas. Det tycks sålunda framför allt som om ungdomar i ytterstadsområden i större utsträckning hämtar kamrater bland sina "grannar" än ungdomar i innerstaden. En möjlig förklaring till detta skulle vara att innerstadsskolorna har vidsträcktare upptagningsområde än ytterstadsområdena (se TAB 8.9.4.1 i bakgrundsrapporten). Pojkar, män i unga hushåll och medelålders ensamstående kvinnor, som bor i småstad umgås i signifikant större utsträckning med grannar än personer i motsvarande kategorier som bor i de större städernas inre områden. Områdesfaktorernas andel av totalvariansen är i vissa fall tämligen hög.

För vissa kategorier har för vart och ett av umgängesklustren studerats huruvida om man är infödd i staden eller ej påverkat omfattningen av resp umgängestyp. Sådana som är infödda i staden antogs ha ett mer välutvecklat nät av stabila kontakter med släktingar och "övriga" bekanta och därmed kanske vara mindre beroende av de geografiskt närboende. I bakgrundsrapporten visades att några systematiska skillnader mellan områdestyperna inte kunde fastställas när det gällde hur stor andel av de

intervjuade som var infödda i staden. I en tvåfaktors variansanalys studeras effekten av förhållandet om man är infödd i staden eller ej jämsides med effekten av i vilket område man bor för vardera män och kvinnor i unga resp medelålders hushåll. De resultat som redovisats här ovan förändras därvid inte på någon punkt trots att, som tidigare visats, om man är infödd i staden eller ej faktiskt för vissa kategorier påverkade frekvensen grannumgänge (se bilaga 9).

KLUSTER 2. Besök hos släkt, besök av släkt.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelser mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.06	8.5	Halmstad inner	Andersberg	ingen	ingen
Unga hushåll män	2.32	5.0	Lindesberg	Vallby	ingen	ingen
Unga hushåll kvinnor	2.71	5.6	Västerås inner	Vallby	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	2.20	4.0	Flen	Andersberg	små > stora	ingen
Medelålders hushåll, kv	3.58	6.2	Flen	Andersberg	små > stora	ingen

När man tidigare analyserade huruvida skillnader mellan områdestyper tenderade återkomma från kategori till kategori (sid 113), erhöles inga sådana skillnader mellan småstäder och de större städernas innerområden, medan kvinnor i innerområden generellt tycks umgås mer med släktingar än kvinnor i ytterområden.

För de enskilda kategorierna erhålls emellertid inga säkerställda skillnader av den senare typen (vilket inte innebär att de generella skillnader som tidigare säkerställdes ej skulle föreligga). Däremot visas att såväl kvinnor som män i medelålders hushåll som bor i småstäder umgås mer med släktingar än sådana som bor i de större städernas innerområden. En analys av inverkan på umgängesfrekvensen av förhållandet om man är född i staden eller ej visade att ett mycket starkt sådant samband förelåg. Det visade sig även att den allmänna variationen mellan områdena som kunnat fastställas för kvinnor och män i unga och medelålders hushåll försvann när man tog hänsyn till skillnader mellan områdena med avseende på andelen infödda i staden. Detta är sålunda tydligen, som man kunde vänta sig, en av orsakerna till de skillnader som erhållits i frekvensen släktumgänge mellan studerade områden (se bilaga 9).

KLUSTER 3. Hobbylokal, ungdomsgård, diskotek.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.69	14.2	Gävle inner	Halmstad inner	ingen	ingen
Flickor	2.55	11.1	Vallby	Halmstad inner	ingen	ingen

Aktiviteterna inom detta kluster är så koncentrerade till ungdomar att analysen bara rör denna kategori. Här erhöles sålunda signifikanta F-värden för områdesfaktorn för både pojkar och flickor. Däremot kunde inga skillnader mellan områdestyperna säkerställas. Tydligt är dock att ungdomarna i Halmstads innerstad deltar i dessa aktiviteter i extremt liten utsträckning. Halmstad har också mycket få anläggningar av denna typ.¹⁾ Gävle innerstad och Vallby uppvisar de högsta siffrorna för pojkar resp flickor.

Sammanfattningsvis kan man alltså konstatera att det har viss betydelse för ungdomarna var de bor för möjligheten att delta i dessa aktiviteter. Däremot tycks det i och för sig vara av mindre betydelse om man bor i en mindre eller större stad, i ett ytterområde eller de inre delarna av staden.

KLUSTER 4. Besök hos bekant, besök av bekant.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.15	8.8	Halmstad inner	Viksäng	ingen	ingen
Unga hushåll, män	3.06	6.5	Gävle inner	Viksäng	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kv	4.54	7.8	Västerås inner	Andersberg	ingen	ingen

Några för de studerade kategorierna generella skillnader mellan småstäder och de större städernas innerområden kunde tidigare inte påvisas för detta kluster medan dock innerstäderna generellt hade högre värden än ytterområdena. Några signifikanta skillnader mellan områdestyper kunde inte säkerställas för någon enstaka kategori. Områdesfaktorn var dock signifikant för pojkar, män i unga hushåll och kvinnor i medelålders hushåll. För samtliga dessa hade något innerstadsområde de högsta värdena

¹⁾ Se B Pettersson: Fritidsservice i några bostadsområden, förekomst och utnyttjande, där för övrigt även utnyttjandefrekvens för lokaler av denna typ i några områden intensivstuderats.

och något ytterstadsområde de lägsta. Om man var infödd i staden eller ej hade inte för någon av de fyra kategorierna män och kvinnor i unga resp medelålders hushåll en signifikant betydelse för frekvensen umgänge med övriga bekanta och har sålunda inte särskilt stor betydelse för resultatet för de flesta kategorier. F-värdet för män i medelålders hushåll sjönk dock betydligt men blev fortfarande signifikant.

KLUSTER 5. Sport utomhus, sport inomhus, bad, bastu, sport åskådare, friluftsbad.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.09	8.6	Gävle inner	•	ingen	ingen
Flickor	2.07	9.2	Gävle inner	Lindesberg	stora > små	ingen
Medelålders hushåll, män	2.09	3.8	Halmstad inner	Lindesberg	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervju personer anges här •

På detta kluster var det klara generella skillnader mellan områdestyperna när samtliga kategorier ingick i analysen. Innerstäderna har således i allmänhet högre värden än såväl ytterområdena som småstäderna. För de enskilda kategorierna erhöles dock endast i ett fall en säkerställd skillnad mellan områdestyperna. Flickor i stora städernas innerområden sportade och idrottade alltså signifikant mer än flickor i småstäder.

KLUSTER 6. Konsert, teater, bibliotek, konstutställning, föredrag.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.50	13.6	Flen	Vallby	ingen	ingen
Flickor	4.05	16.5	Västerås inner	Vallby	ingen	ingen
Unga hushåll män	2.75	5.9	Västerås inner	Andersberg	ingen	ingen
Unga hushåll kvinnor	3.80	7.7	Västerås inner	Andersberg	ingen	inner > ytter
Medelålders hushåll, män	2.40	4.4	Västerås inner	Stigslund	ingen	inner > ytter
Medelålders hushåll, kv	4.37	7.5	Västerås inner	Stigslund	ingen	inner > ytter
Pensionärshus- håll, män	2.85	12.7	Västerås inner	•	ingen	inner > ytter

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervju personer anges här •

När det gällde de finkulturella aktiviteterna kunde inga generella skillnader som återkom kategori för kategori konstateras vid jämförelsen mellan småstäder och de stora städernas innerområden. Däremot kunde skillnader mellan inner- och ytterområden fastställas. De senare områdena hade sålunda högre värden än de förra på detta kluster. Denna tendens återkommer här för tre kategorier: kvinnor i unga hushåll och män och kvinnor i medelålders hushåll. Ett försök gjordes att kontrollera i vilken utsträckning de konstaterade skillnaderna mellan inner- och ytterområden kvarstod när man tagit hänsyn till socialgruppssammansättningen. I en trefaktors variansanalys har betydelsen av vilken stad man bor i (Västerås, Gävle, Halmstad), vilken områdestyp (inner, ytter) och vilken socialgrupp man tillhör (I + II resp III se bakgrundsrapporten) studerats.

För varje stad och varje områdestyp har män tillhöriga socialgrupp I + II klart högre värden än män tillhöriga socialgrupp III. När man tar hänsyn härtill ändras inte de tidigare erhållna resultaten rörande områdesskillnader. Inga skillnader mellan inner- och ytterområden för män i unga hushåll men signifikanta skillnader för män i medelålders hushåll. För hustrurna som här åsatts männens socialgrupp då de ej själva yrkesarbetar finns inte denna skillnad i frekvensen finkulturella aktiviteter mellan socialgrupperna för de yngre kvinnorna medan den är relativt stor för de medelålders. För bägge dessa kvinnokategorier kvarstår dock en klart signifikant skillnad mellan områdestyperna, när hänsyn tas till socialgruppsfördelningen. (Se bilaga 10.)

KLUSTER 7. Restaurang (ej dans), restaurang (dans), systembolag.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelser mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll män	3.75	7.9	Gävle inner	Viksäng	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	3.74	6.7	Västerås inner	Flen	stora > små	inner > ytter
Medelålders hushåll, kv	2.63	4.6	Västerås inner	Stigslund	ingen	inner > ytter

Innerområdena hade för de olika kategorierna generellt återkommande högre värden än ytterområdena på detta kluster och även högre värden än småstäderna.

För de enskilda kategorierna återkommer dessa tendenser för åtminstone männen (och nästan kvinnorna) i medelålders hushåll. Även männen i de yngre hushållen varierade signifikant i frekvensen av denna typ av aktiviteter med avseende på bostadsområde. För dessa kunde dock ej några återkommande skillnader mellan de olika områdestyperna konstateras. En klart signifikant skillnad mellan socialgrupperna kunde påvisas. Ovanstående resultat kvarstod dock även när hänsyn tagits härtill. (Bilaga 11.)

KLUSTER 8. Sjukhus, myndighet, läkare, apotek.

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Flickor	2.18	9.6	Flen	Stigslund	små > stora	ingen
Ensamstående pensionärer, män	2,18	24.8	.	.	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervjupersoner anges här •

För detta kluster gjordes ingen analys av eventuella återkommande skillnader mellan olika områdestyper för de skilda kategorierna då någon generell variation mellan områdena ej kunnat påvisas.

De skillnader som kunnat säkerställas för kategorierna flickor och ensamstående pensionerade män förefaller svåra att förklara.

7.3 Variationen mellan områdena i frekvensen av de enskilda aktiviteterna

Även för varje enskild aktivitet har variationen mellan områdena analyserats för varje kategori/kön för sig. Samtliga F-värden och områdesfaktorernas andelar av totalvariansen presenteras i bilaga 12. På samma sätt som för klustervärdena i avsnitt 7.2 har dessa resultat sammanfattats för varje aktivitet och kommenterats med hänsyn även tagen till information om hur områdena rangordnats för varje kategori/kön. Tablåernas uppgifter och kommentarerna utgör sålunda dels en enkel presentation av huvud dragen av ett omfattande bearbetningsresultat och dels en analys av resultatet. Detta avsnitt kan knappast med fördel läsas från början till slut. Det kan dock utnyttjas av dem som, eventuellt efter ha tagit del av analysen av klustervärdena, är intresserade av enstaka aktiviteters variation mellan områdena. Det är likaså möjligt att jämföra de uppgifter som här redovisas rörande variationen i omfattningen av vissa aktiviteter med den redovisning av betingelser för skilda aktiviteter i olika områden som gjorts i bakgrundsrapporten - främst då i bilaga 3. De generella kommentarerna rörande relationen mellan variationer i omgivningsbetingelser och variationer i aktivitetsfrekvens har gjorts i de tidigare avsnitten.

Frekvensvariabeln som utnyttjats för denna analys är konstruerad som roten ur inverterade värdet på dubbla avståndet i veckor (klassmitt) till senaste besök resp antal besök under senaste veckan i hela tal (när sådant skett). Transformationen motiveras dels av en önskan att göra frekvensuppgiften "avstånd till senaste besök" jämförbar med uppgiften om "antal besök senaste veckan", dels av en önskan att minska extremvärdenas inverkan på medelvärdena. Det första syftet uppnåddes genom att räkna om även besök som skett längre än en vecka tillbaka till antal besök per tidsenhet. Härvid antogs att nästa besök av samma typ

skulle komma att infalla lika långt fram i tiden som det senaste besöket ligger tillbaka i tiden. I princip är metoden tveksam för aktiviteter av viss cyklisk karaktär. I praktiken betyder detta inte särskilt mycket när man begränsar sig till jämförelser mellan olika individkategorier. En viss försiktighet bör dock iakttas vid försök att kvantifiera aktivitetsfrekvensen per tidsenhet för aktiviteter med utpräglad cyklisk karaktär (t ex besök vid friluftsbad, utomhusidrott). Rotutdragningen motiveras av en önskan att minska extremvärdenas betydelse för kategorimedelvärdena. Vid de ranganalyser av skillnader som gjorts har av samma skäl medianvärdena föredragits framför aritmetiska mediet.

I tablåerna har sålunda områdesfaktorns F-värde och andel av totalvariansen för varje kategori/kön angivits. Dessutom anges de områden som för varje kategori erhållit högsta och lägsta värdet samt resultatet av en prövning av eventuella systematiska skillnader mellan områdestyper. Analysen av skillnader mellan småstäderna och de större städernas innerområden har skett på samma sätt som för klusterpoängen. (Se sid 113)

I det andra fallet, dvs när det gäller skillnader mellan inner- och ytterstäder, jämförs varje stads innerområde med ytterområdet från samma stad. På detta sätt hålls de variationer under kontroll som sammanhänger med stadens generella egenskaper (och inte interagerar med områdestyp). För Västerås, som ju representeras av två ytterområden, har Vallby utvalts för den egentliga signifikansprövningen. Liksom i den förra jämförelsen har emellertid även här ett kriterium uppställts för att en signifikansprövning överhuvud taget skulle göras: samtliga ytterområden (alltså även Viksäng) skall avvika i samma riktning från motsvarande innerområde.

När så är fallet har signifikansprövningen fortsatt genom att i princip t-värdena för de tre skillnaderna beräknats, sannolikheten för t-värden av denna storlek erhållits ur tabell, de z-värden som vid antagande om normalfördelning skulle motsvarat dessa sannolikhetsvärden likaså erhållits ur tabell, dessa summerats och delats med roten ur deras antal (3) samt slutligen motsvarande sannolikhetsvärde erhållits ur tabell. I realiteten har antalet frihetsgrader i de allra flesta fallen varit så stort att omvägen över t-fördelningen inte behövt tillgripas. Detta är alltså en metod att beräkna sannolikheten att erhålla en kombination av avvikelser av en viss storlek (eller ännu större) som var och en i och för sig inte behöver vara signifikant.

Informationen och analysen som redovisas i tablåerna nedan har sålunda erhållits från den enfaktors variansanalys som utförts för varje aktivitet och varje kategori/kön för sig. Under tablån beskrivs sedan den generella variationen mellan områdena, dvs drag i detta mönster som återkommer från kategori till kategori. Kvinnor och män behandlas separat. För vissa aktiviteter har vissa kategorier bortsetts från vid beskrivningen på grund av att de mycket sällan har deltagit i ifrågavarande aktivitet. Detta anges då vid aktivitetsbeteckningen. Beskrivningen i det här avseendet bygger på en rangordning av de olika områdenas medianvärden (för den otransformerade frekvensvariabeln) för varje aktivitet och kategori för sig. Medeltalet för rangordningsnum-

ren för de olika kategorierna (könen åtskilda) har sedan beräknats för varje område. Ett område som erhåller ett lågt rangmedelvärde har sålunda för flertalet av kategorierna haft ett lågt medianvärde på aktivitetsfrekvensen.

För varje aktivitet har sedan angivits vilka områden som haft speciellt höga resp speciellt låga rangmedelvärden.²⁾ Detta skall alltså tolkas så att för antingen män eller kvinnor eller båda könen (vilketdera anges alltid) har flertalet kategorier tämligen höga resp låga värden för resp område. De skilda områdenas rangmedelvärden är givetvis beroende av varandra, varför en regelrätt statistisk prövning av avvikelsernas betydelse är svår att göra. Angivandet av områden med speciellt höga och låga värden får sålunda ses som en beskrivning av data enligt vissa regler mer än som en utsaga om faktiska populationskillnader. Denna formulering skall motsvara ett praktiskt lässätt som innebär att noterade skillnader troligen motsvaras av populationsskillnader men att man bör vara medveten om att osäkerheten är större än vid en regelrätt statistisk prövning av skillnaderna.

På liknande sätt har förekomsten av generella skillnader i materialet mellan områdestyper (innerområden-ytterområden, småstäder-innerområden) beskrivits. När samtliga innerstäders rangmedelvärden skiljer sig i samma riktning från motsvarande ytterområden sägs sålunda att inner- och ytterområden uppvisar "systematiska skillnader" eller enbart att de skiljer sig åt. För att småstäderna skall sägas på samma sätt skilja sig från de större städernas innerområden krävs att de bägge småstädernas rangmedelvärden ligger på samma sida om innerstädernas rangmedelvärden.

Sjukhus

Kategori/kön med sign. F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med 1)		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.86	11.4	•	Gävle inner	ingen	ingen
Flickor	2.00	8.9	Lindesberg	Stigslund	ingen	ingen
Unga hushåll kvinnor	1.97	4.2	Andersberg	Gävle inner	ingen	ytter > inner
Pens.hushåll män	2.24	10.2	Lindesberg	Flen	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervjupersoner anges här •

2) Någon speciellt bra metod att bestämma vilka värden som skulle betraktas som höga resp låga finns knappast. De gränser som här använts har utgjorts av avvikelser från det väntade medelvärdet = $v \cdot s \sqrt{n}$, där s är teoretiska standardavvikelsen hos rangnummerfördelningen, n är antal kategorier som medelvärdet beräknas på (i allmänhet 6), och v är den väntade avvikelsen för största rangmedelvärdet (Fisher Yates table xx). Vid 9 områden är det teoretiska medelvärdet 5 och gränserna har vid 6 kategorier satts till 3,5 och 6,5. Nu är detta bara ett approximativt värde då värden ibland saknas för vissa kategorier (då antalet observationer är mindre än 2).

För de enstaka kategorierna uppvisar endast kvinnor i unga hushåll systematiska skillnader mellan områdestyper. Av dessa har sålunda de boende i de större städernas ytterområden fler sjukhusbesök än boende i innerområden.

Inget område har särskilt högt eller särskilt lågt värde generellt för vare sig män eller kvinnor. Inga systematiska skillnader mellan inner- och ytterområden eller mellan små och stora städer återkommer heller för de olika manliga och kvinnliga kategorierna.

Läkare, tandläkare

Kategori/kön med sign. F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med 1)		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.82	11.3	Andersberg	Lindesberg	ingen	ingen
Pens.hushåll män	4.28	17.8	•	Vallby	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervju personer anges här.

En analys av medelrangerna av områdena för alla kategorier ger inget område med allmänt högt värde för vare sig män eller kvinnor. Flen har dock tämligen låga värden genomgående åtminstone för män. Bägge småstäderna har lägre rangsummor än de tre innerstäderna för män men ej för kvinnor. Innerstäderna har likaså för män högre värden än ytterområdena.

Myndighet (exkl ungdomar)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll kvinnor	2.09	4.4	Lindesberg	Gävle inner	små > stora	ingen

Kvinnor i unga hushåll som bor i småstäder har angivit signifikant fler besök hos myndighet än kvinnor i de större städernas innerområden.

Såväl Flen som Lindesberg har hög medelrang för både kvinnor och män, även Stigslund för män. Vallby, Viksång och Halmstads innerstad har låga värden för män, Vallby, Viksång och Stigslund för kvinnor. Småstäderna avviker sålunda systematiskt från de större städernas innerområden för såväl män som kvinnor. Någon systematisk skillnad mellan inner- och ytterområden kan inte påvisas för vare sig män eller kvinnor.

Apotek

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.23	12.8	Stigslund	Lindesberg	ingen	ingen
Unga hushåll män	2.21	4.8	Västerås inner	Flen	ingen	ingen

Inget område har speciellt hög medelrang för män. För kvinnorna tycks dock de flesta kategorier oftare besöka apotek i Västerås innerstad och Viksång än i övriga områden. Halmstads innerstad har låga medelranger för såväl män som kvinnor liksom även Vallby för kvinnornas del. Småstäderna har för männen men ej för kvinnorna högre rangmedelvärden än de större städernas innerområden. För männens del ligger även ytterområdena högre än innerområdena. Två av ytterområdena hade inget apotek i sitt centrum.

Sport utomhus (exkl pensionärer)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med 1)		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.85	14.8	Flen	.	ingen	ingen
Flickor	3.89	15.9	Flen	Stigslund	ingen	ingen
Unga hushåll män	3.44	7.3	Lindesberg	Flen	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervju personer anges här .

Innerstäderna har speciellt höga värden i samtliga kategorier om man undantar Västerås innerstad för män. Även Flen har höga värden för kvinnornas del. Såväl för män som för kvinnor ligger emellertid Vallby och Lindesberg lågt för de flesta kategorier. Några systematiska skillnader mellan mindre och större städer tycks knappast finnas. Däremot ligger, för kvinnorna (och nästan för männen), städernas innerområden genomgående högre än ytterområdena.

Sport inomhus (exkl pensionärer)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med 1)		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.17	8.9	Gävle inner	Lindesberg	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	2.13	3.9	Halmstad inner	Stigslund	ingen	ingen

För männen ligger Stigslund och Lindesberg lågt för de flesta kategorier - för kvinnorna Vallby, Västerås innerstad ligger speciellt högt för både kvinnor och män, för kvinnorna dessutom Halmstad innerstad och för männen Flen. Småstäderna tycks inte skilja sig systematiskt från de större städerna. Liksom när det gäller utomhussport ligger emellertid de boende i innerstaden högre än boende i städernas ytterområden.

Bad, bastu (exkl pensionärer)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.03	12.0	Gävle inner	Lindesberg	ingen	ingen
Flickor	4.49	18.0	Gävle inner	Flen	ingen	ingen
Unga hushåll kvinnor	3.52	7.2	Gävle inner	Flen	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	2.17	4.0	Halmstad inner	Lindesberg	ingen	inner>ytter
Medelålders hushåll, kvinnor	2.36	4.2	Gävle inner	Andersberg	ingen	ingen

Män i medelålders hushåll som bor i innerstäder besöker oftare badhus och bastu än sådana som bor i ytterområden.

De tre innerstäderna och Stigslund har genomgående höga värden för såväl män som kvinnor. Flen och Lindesberg, för män även Vallby, har generellt låga värden. Småstäderna skiljer sig således här systematiskt från de större städernas innerområden. Om man undantar Stigslund för männens del ligger de senare även genomgående högre än motsvarande ytterområden.

Sport, åskådare (exkl pensionärer)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll män	2.85	6.1	Gävle inner	Flen	ingen	ingen

Stigslund och Halmstad innerstad har höga värden för männen, det senare området och Flen för kvinnorna. Låga värden för männen har Västerås innerstad och Flen, för kvinnorna endast Andersberg. Innerområdena avviker inte systematiskt vare sig från ytterområden eller mindre städer i detta avseende.

Friluftsbad (exkl pensionärer)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Ingen						

Då det används frekvensmättet är relativt okänsligt för differenser när avstånd till sista besök är stort blir spridningen givetvis mycket liten för friluftsbad som, för de flesta som överhuvudtaget badar, ligger mellan 3 och 6 månader tillbaka. Här kan man sålunda knappast räkna med att upptäcka faktiska skillnader i badfrekvens mellan olika områden.

Konsert

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll, män	1.96	4.3	Västerås inner	Flen	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	2.49	4.5	Västerås inner	Stigslund	ingen	inner>ytter
Medelålders hushåll, kvinnor	2.18	20.0	Viksäng	Lindesberg	ingen	ingen
Pensionärs- hushåll, män	2.06	9.4	Västerås inner	Vallby	ingen	inner>ytter
Pensionärs- hushåll, kvinnor	2.36	10.6	Västerås inner	Flen	ingen	ingen

Bland män i medelålders hushåll och i pensionärshushåll har boende i innerstäder signifikant oftare besökt konserter än boende i ytterområden.

Inget område har genomgående höga värden för de manliga kategorierna. Bland kvinnokategorierna ligger dock Västerås innerstad mycket högt. Bland såväl män som kvinnor ligger Vallby och Andersberg speciellt lågt. För såväl män som kvinnor gäller att innerstäderna har högre rangvärden än ytterområdena. Kvinnorna i innerstadsområdena har dessutom genomgående högre värden än kvinnorna i småstäderna.

Teaterföreställning

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.05	12.1	Andersberg	Stigslund	stora > små	ingen
Flickor	3.70	15.2	Västerås inner	Flen	ingen	ingen
Unga hushåll kvinnor	4.08	8.2	Västerås inner	Flen	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	2.18	4.0	Flen	Stigslund	ingen	ingen
Pensionärs- hushåll, män	2.78	12.3	Flen	Viksäng	ingen	inner > ytter

Pojkar i de större städernas innerområden går oftare på teater än pojkar i småstäder, och män i pensionärshushåll som bor i innerområden oftare än de i ytterområden.

Åtminstone för männen ligger Västerås innerstad generellt högt. För såväl män som kvinnor ligger Stigslund lågt i de flesta kategorier, för männen (och nästan för kvinnorna) även Andersberg. Innerstäderna skiljer sig inte från småstäderna. Om man undantar Viksäng för kvinnornas del ligger dock rangmedelvärdena för alla ytterstadsområden lägre än värdet för motsvarande innerstad.

Bibliotek

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	6.69	23.1	Andersberg	Vallby	ingen	ingen
Flickor	3.98	16.4	Andersberg	Vallby	ingen	ingen
Unga hushåll, män	2.68	5.8	Västerås inner	Gävle inner	ingen	ingen
Unga hushåll, kvinnor	2.49	5.2	Västerås inner	Vallby	stora > små	inner > ytter
Medelålders hushåll, kvinnor	3.01	5.3	Västerås inner	Andersberg	ingen	inner > ytter
Pensionerade ensamstående kvinnor	2.16	16.1	Andersberg	Stigslund	ingen	ingen

Av kvinnorna i unga hushåll besöker de som bor i innerstäder oftare bibliotek än såväl de som bor i småstäder som de som bor i de större städernas ytterområden. Den senare skillnaden gäller även för kvinnor i de medelålders hushållen.

Västerås innerstad ligger högt i de flesta såväl manliga som kvinnliga kategorier. Vallby ligger lågt för såväl män som kvinnor, även Stigslund för kvinnornas del. Innerstadsrangerna ligger generellt högre än motsvarande ytterstadsområden. Innerstäderna och småstäderna kan inte skiljas åt.

Konstutställning, föredrag

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.25	12.9	Gävle inner	Vallby	ingen	inner > ytter
Flickor	3.82	15.6	Flen	Vallby	ingen	ingen
(Medelålders ensamst män	4.13	38.4	.	.)
Pensionärs- hushåll, män	3.00	13.2	Västerås inner	Flen	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervjupersoner anges här .

Västerås innerstad ligger högt i de flesta kvinnokategorier (och nästan i de manliga). Vallby ligger lågt såväl ibland män som kvinnor. Innerstäderna har genomgående högre rangmedelvärden än ytterstadsområdena men skiljer sig inte systematiskt från småstäderna.

Hobbylokal, kvartersgård eller liknande (endast ungdomar)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Flickor	2.53	11.0	Västerås inner	Halmstad inner	ingen	ingen

De tre Västeråsområdena har höga värden i bägge kategorierna och Halmstads innerstad låga värden. Några systematiska skillnader kan inte påvisas mellan småstäderna och de större städerna, ej heller någon skillnad mellan ytter- och innerområden.

Ungdomsgård, fritidsgård (endast ungdomar)

Kategori/kön	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			Högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytterområden
Pojkar	4.12	15.7	Viksäng	Halmstad inner	ingen	ingen
Flickor	3.10	13.1	Gävle inner	Halmstad inner	ingen	ingen

Bägge kategorierna har höga värden för Viksäng och Gävle innerstad. Bägge har likaså låga värden för Halmstad innerstad. Några systematiska skillnader mellan områdestyper kan alltså knappast påvisas.

Diskotek, dansställe, klubb eller liknande (endast ungdomar)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytterområden
Pojkar	2.37	9.6	.	Halmstad inner	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervju personer anges här .

Bägge kategorierna har höga värden för Västerås innerstad och Lindesberg och låga värden i Halmstadsområdena. Några systematiska skillnader mellan områdestyper kan man alltså inte finna.

Restaurang, ej dans, ej självservering

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytterområden
Unga hushåll män	2.39	5.2	Västerås inner	Halmstad inner	ingen	ingen

För flertalet manliga kategorier ligger Vallby, Viksäng och Andersberg lågt. Vallby ligger lågt även för kvinnorna. Gävle innerstad för männen och Flen för kvinnorna ligger tämligen högt. Innerstäderna har för såväl män som kvinnor tämligen höga värden i jämförelse med ytterstäderna och även i jämförelse med småstäderna när det gäller män.

Restaurang, dans

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll män	2.10	4.6	Västerås inner	Flen	ingen	ingen
Unga hushåll kvinnor	2.54	5.3	Gävle inner	Flen	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	4.74	8.3	Västerås inner	Stigslund	ingen	inner > ytter
Medelålders hushåll, kvinnor	2.70	4.7	Västerås inner	Flen	ingen	ingen

Män i medelålders hushåll som bor i innerstäder gör fler sådana här besök än de som bor i ytterområdena.

Västerås innerstad ligger högt för männen och Viksäng för kvinnorna. För kvinnornas del ligger inget område generellt lågt, för männen dock Stigslund, Andersberg och Flen. Småstäderna avviker inte systematiskt från de större städernas innerområden. För männen har de senare dock genomgående högre värden än motsvarande ytterområden.

Systembolag (exkl ungdomar och kvinnliga pensionärer)

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll män	2.37	5.1	Lindesberg	Viksäng	ingen	ingen
Ensamstående kvinnor	2.33	21.2	Västerås inner	Gävle inner	ingen	ingen

Viksäng har låga värden i flertalet manliga kategorier och Vallby, Stigslund och Andersberg bland kvinnorna. Gävle innerstad uppvisar i allmänhet höga frekvensvärden bland männen och Västerås innerstad, Viksäng och Flen bland kvinnorna. Innerområdena skiljer sig inte systematiskt från vare sig ytterområden eller småstäder.

Hemma hos granne²⁾

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.95	11.8	Stigslund	Halmstad inner	ingen	ytter>inner
Flickor	3.79	15.6	Stigslund	Halmstad inner	ingen	ytter>inner
Unga hushåll män	3.12	6.6	Vallby	Gävle inner	små>stora	ingen
Medelålders en- samst kvinnor	2.56	22.6	Lindesberg	Halmstad inner	ingen	ingen
Pensionerade ensamstående kvinnor	2.07	15.7	Flen	Halmstad inner	ingen	ingen

Ungdomar som bor i ytterstäder säger sig oftare besöka grannar än sådana som bor i innerstäder och män i unga hushåll i småstäder oftare än de i innerområden.

Västerås innerstad och Andersberg har generellt låga värden för männen medan inget område har speciellt höga värden. För kvinnorna har dock Lindesberg genomgående höga värden medan Halmstad innerstad har låga. Småstäderna har högre rangmedelvärden än innerstäderna för såväl män som kvinnor. Om man undantar Andersberg för kvinnor har de senare även lägre värden än de motsvarande ytterområdena.

Besök av granne²⁾

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med ¹⁾		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	3.18	12.8	Stigslund	Andersberg	små>stora	ingen
Flickor	2.45	10.8	Stigslund	Gävle inner	ingen	ytter>inner
Medelålders hushåll, män	2.42	4.4	Lindesberg	Vallby	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kvinnor	2.73	4.8	Lindesberg	Vallby	ingen	ingen
Medelålders ensamstående kvinnor	2.40	21.7	Lindesberg	•	små>stora	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervjupersoner anges här •

2) Se kommentarer sid 114.

Pojkar i småstäder och flickor i ytterområden får signifikant fler besök av grannar än de i motsvarande kategorier som bor i innerstäder.

För männen ligger Vallby och Andersberg speciellt lågt. Lindesberg har mycket höga värden. För kvinnorna har Gävle och Halmstad innerstäder speciellt låga värden och Lindesberg speciellt höga.

Både för männen och kvinnorna har småstäderna betydligt högre rangmedelvärden än de större städernas inre delar (och även högre än ytterområdena). För kvinnorna, men ej för männen, har ytterområdena klart högre värden än innerområdena.

Hemma hos släkting

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Medelålders hushåll, män	2.22	4.1	Lindesberg	Västerås innerstad	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kv.	2.33	4.1	Flen	Andersberg	små> stora	ingen

Kvinnor i medelålders hushåll i småstäder besöker oftare släktingar än sådana som bor i de större städernas innerområden.

Vallby har genomgående låga värden för såväl män som kvinnor, även Andersberg för män. Halmstad innerstad har generellt de högsta värdena för män och Flen för kvinnorna.

Innerstäderna skiljer sig inte systematiskt från vare sig motsvarande ytterområden eller från småstäderna.

Besök av släkting

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.26	9.5	Västerås innerstad	Andersberg	ingen	ingen
Unga hushåll, män	2.49	5.4	Västerås innerstad	Vallby	ingen	inner> ytter
Unga hushåll kvinnor	2.36	5.0	Västerås innerstad	Andersberg	ingen	inner> ytter
Medelålders hushåll, män	2.02	3.8	Flen	Andersberg	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kv.	2.72	4.8	Flen	Andersberg	ingen	ingen

Unga hushåll som bor i de större städernas innerområden får fler besök av släktingar än sådana som bor i ytterområden.

Endast Andersberg avviker på ett enhanda sätt från övriga områden för kategori efter kategori. Detta område har sålunda speciellt låga värden för både män och kvinnor. Inner- och ytterområden skiljer sig inte systematiskt från varandra. För kvinnorna ligger dock småstädernas rangmedelvärden något högre än för de större städernas innerområden.

Hemma hos annan bekant

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med 1)		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll, män	2.63	5.7	Gävle innerstad	Västerås innerstad	ingen	ingen
Medelålders hushåll, män	2.00	3.7	Lindesberg	Andersberg	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kv.	2.30	4.1	Västerås innerstad	Andersberg	ingen	ingen
Pens., ensam- stående, män	2.41	26.7	.	.	ingen	ingen

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med mindre än 10 intervju personer anges här .

Vallby har speciellt låga värden för både män och kvinnor, för män även Andersberg. Inget område avviker från de övriga på grund av sina höga värden för män. För kvinnor ligger dock Västerås innerstad extremt högt.

Småstäderna skiljer sig inte systematiskt från de större städernas inre delar. De senare har dock genomgående högre siffror än ytterområdena.

Besök av annan bekant

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll män	2.41	5.3	Gävle innerstad	Viksäng	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kv.	2.99	5.3	Västerås innerstad	Andersberg	ingen	ingen

Inget område har speciellt höga värden för män generellt. Andersberg har dock allmänt låga värden för män. Flen har för kvinnor höga värden medan Vallby har låga.

Småstäderna har något högre rangmedelvärden än innerstäderna för kvinnor men inte för män. Innerstäderna har dock högre värden än ytterområdena i motsvarande städer för såväl kvinnor som män.

Bank

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Pojkar	2.28	9.3	Lindesberg	Vallby	ingen	inner>ytter
Flickor	3.70	15.2	Västerås innerstad	Andersberg	ingen	inner>ytter
Unga hushåll, män	2.20	4.8	Västerås innerstad	Gävle innerstad	ingen	ingen
Medelålders hushåll, kv.	3.07	5.4	Flen	Stigslund	ingen	ingen
Medelålders ensamstående kvinnor	1.98	18.5	Viksäng	Lindesberg	ingen	ingen
Pens., ensam- stående kvinnor	2.45	17.9	Västerås innerstad	Stigslund	ingen	inner>ytter

Västerås innerstad har höga värden på bankbesök för de flesta såväl manliga som kvinnliga kategorier. Även Halmstad innerstad har höga värden för kvinnor. Särskilt låga värden har Stigslund för både män och kvinnor och även Vallby för männen och Andersberg för kvinnorna. Innerstäderna skiljer sig inte systematiskt från småstäderna men har genomgående högre rangmedelvärden än ytterstäderna.

Postkontor

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden
Unga hushåll, kvinnor	4.41	8.8	Vallby	Västerås innerstad	ingen	ytter>inner

Inget område har vare sig genomgående höga eller låga värden för de kvinnliga kategorierna. För männen har emellertid Gävle innerstad höga värden och Halmstad innerstad låga värden. För männen finns alltså inte några systematiska skillnader mellan områdestyper. För kvinnorna verkar dock innerstäderna ligga lägre än såväl motsvarande ytterområden som småstäderna.

Frisör, herr och dam

Kategori/kön med sign F	F-värde	Andel av totalvar.	Område med		Syst. avvikelse mellan	
			högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter- områden

inget signifikant F-värde för de enskilda kategorierna

För männen avviker inget område generellt från de övriga. Kvinnor som bor i Vallby går dock speciellt sällan till damfrisörskan. Om man undantar Halmstad för kvinnorna gäller att rangsummorna är högre i innerstäderna än i motsvarande ytterområden medan ingen systematisk skillnad föreligger mellan innerstäderna och småstäderna.

1	2	3	4		5	6	7				8	9	
			Tidpunkt för				Sällskap 1)						Besök i arbetet
	Uppehållspunktens typ	Adress	ankomst	avgång	Färdsett från uppehållspunkten	Ing- en	m	b	h	a	Ja	Anmärkning	
1							1	2	3	4	5	1	
2							1	2	3	4	5	1	
3							1	2	3	4	5	1	
4							1	2	3	4	5	1	
5							1	2	3	4	5	1	
6							1	2	3	4	5	1	
7							1	2	3	4	5	1	
8							1	2	3	4	5	1	
9							1	2	3	4	5	1	
10							1	2	3	4	5	1	
11							1	2	3	4	5	1	
12							1	2	3	4	5	1	
13							1	2	3	4	5	1	
14							1	2	3	4	5	1	
15							1	2	3	4	5	1	

Om inga förflyttningar företagits, finns det någon speciell orsak, i så fall vilken?

Orsak:

1) m = make/maka

b = eget/egna barn

h = annan/andra hushållsmedlemmar

a = annan/andra personer

82 Jag kommer nu att nämna olika typer av besök, aktiviteter och händelser. Skulle Ni för varje aktivitet som jag nämner vilja ange när den senast ägde rum, och ange adressen på den plats där aktiviteten ägde rum för händelser som inträffat för mindre än en månad sedan. Besök som Ni har gjort i samband med arbete eller skolarbete skall inte tas med. Vill Ni svara med något av alternativen på kortet.

Visa svarskort 9

a När besökte Ni senast Svarsalt enl tablå 8 Hur många gånger besökte Ni Svarsalt enl tablå 8 förra veckan?

b Om 82 a:1 "mindre än 1 vecka tillbaka" Om 82 a:1 "mindre än 1 vecka tillbaka" Svarsalt enl tablå 8

c Om 82 a:1-3 "mindre än 1 månad tillbaka" Om 82 a:1-3 "mindre än 1 månad tillbaka" Svarsalt enl tablå 8

Tablå 8 Ifylles radvis

Frågealternativ	Svarsalternativ						Adresser		
	Mindre än 1 v tillbaka	1-2 v tillbaka	Mer än 2 v tillbaka	1-2 mån tillbaka	Mer än 2 mån tillbaka	4-6 mån tillbaka		Mer än 6 mån tillbaka	
1. ... ett sjukhus?	1	2	3	4	5	6	7	8
2. ... en läkare eller tandläkare?	1	2	3	4	5	6	7	8
3. ... ett apotek?	1	2	3	4	5	6	7	8
4. ... någon myndighet (t ex polis, sjuk-kassa, pastorserp, skattemäand, barna-vårdsnämnd)?	1	2	3	4	5	6	7	8
5. ... en bank?	1	2	3	4	5	6	7	8
6. ... ett postkontor?	1	2	3	4	5	6	7	8
7. ... en frisör eller damfrisering?	1	2	3	4	5	6	7	8
8. ... en tättinrättning (även snabbtätt)?	1	2	3	4	5	6	7	8
9. ... en stormarknad?	1	2	3	4	5	6	7	8
10. ... en badinrättning eller bestu?	1	2	3	4	5	6	7	8
11. ... ett friluftsbad eller utomhusbassäng?	1	2	3	4	5	6	7	8
12. ... en restaurang (ej självserv, ej för att dansa)?	1	2	3	4	5	6	7	8
13. ... ett systembolag?	1	2	3	4	5	6	7	8

14. När utövade Ni senast någon form av sport eller idrott utomhus?	1	2	3	4	5	6	7	8
15. När utövade Ni senast någon form av motionsidrott (även pensionärs gymnastik) inomhus?	1	2	3	4	5	6	7	8
16. ... något sport- eller idrottsevenemang som åskådare?	1	2	3	4	5	6	7	8
17. ... en hobbylokal, kvartersgård el likn?	1	2	3	4	5	6	7	8
18. ... en biograf?	1	2	3	4	5	6	7	8
19.a... en konsert?	1	2	3	4	5	6	7	8
19.b... en teaterföreställning?	1	2	3	4	5	6	7	8
20. ... ett bibliotek?	1	2	3	4	5	6	7	8
21. När var Ni senast på någon konstitutställning, debatt, föreläsning eller något föredrag?	1	2	3	4	5	6	7	8
22. ... någon restaurang för att äta och/eller dansa?	1	2	3	4	5	6	7	8
23. ... en ungdomsgård, fritidsgård?	1	2	3	4	5	6	7	8
24. ... något diskotek, dansställe, klubb eller likn (ej restaurang med dans)?	1	2	3	4	5	6	7	8
Kat 25. ... någon sammankomst eller deltog i någon aktivitet, speciellt anordnad för pensionärer?	1	2	3	4	5	6	7	8
26. När var Ni senast hemma hos en släkting?	1	2	3	4	5	6	7	8	26
27. När var Ni senast hemma hos en granne (ej släkting)?	1	2	3	4	5	6	7	8	26
28. När var Ni senast hemma hos någon bekant som inte är släkt eller granne?	1	2	3	4	5	6	7	8	27
29. När hade Ni senast besök av en släkting?	1	2	3	4	5	6	7	8	27
30. När hade Ni senast besök av en granne?	1	2	3	4	5	6	7	8	28
31. När hade Ni senast besök av någon annan bekant?	1	2	3	4	5	6	7	8	28

Kod för uppehållspunktens typ

<u>Kod</u>	<u>Uppehållspunktens typ</u>	<u>Anmärkning</u>
10	Egen bostad	
11	Annans bostad	
12	Eget arbete, huvudarbetsplats	
13	Annan uppehållspunkt, där arbete utförts. Extra arbete, Pryo-arbete	Ej sådan punkt, där endast ärende i arbete gjorts.
14	Skola	Denna kod användes endast för sådana som har utbildning som huvudsysselsättning. För övrigt se kod 93.
15	Post	
16	Bank	
17	Telegraf	
18	Myndighet (Polisstation, socialbyrå, arbetsförmedling, länsstyrelse, barnavårdsnämnd, pastorsexpedition, försäkringskassa m m)	
19	Privata kontor och expeditioner (Mimer AB, HSB, försäkringsbolag, depeschkontor, resebyrå, tidningskontor m m)	
20	Sjukhus	
21	Tandläkare, läkare	Utanför sjukhus
22	Massage, fotvård, kroppsvård	Utanför sjukhus
23	Barnavårdscentral, mödravårdscentral	Utanför sjukhus
24	Vårdhem, ålderdomshem o dyl	
25	Veterinär	
30	Livsmedel, fisk, charkuteri, grönsaker	
31	Kiosk, tobak, tidningar	
32	Frukt, konfekt	
33	Bageri, konditori, kafé	
34	Systembolag	

<u>Kod</u>	<u>Uppehållspunktens typ</u>	<u>Anmärkning</u>
35	Saluhall, torgförsäljning	
36	Apotek	
37	Affär, inköp (utan annan uppgift)	Kan gälla ett eller flera besök
40	Färg, kem-tekniska artiklar, parfym, sjukvård, tapeter	
41	Bosättning, glas, porslin, hemslöjd, presenter, bijouterier	
42	Järnvaror	
43	El-artiklar, radio-TV, musik, hushållsmaskiner, skrivmaskiner	
44	Böcker, papper, antikvariat	
45	Leksaker	
46	Heminredning, möbler, mattor	
47	Blommor, handelsträdgård	
48	Ur, optik, guldsmed	
49	Konst, antikviteter	
50	Varuhus	Epa, Tempo, Domus m m
51	Stormarknad	
52	Herr- och damkonfektion	
53	Manufaktur, garn, tyger, trikå, sybehör	
54	Pälsar, hattar, mössor	
55	Skor, handskar, väskor, skinn- och läderaffär, reseffekter	
56	Cykel, sport, hobby, fiskeredskap, djuraffär	
57	Bil, mc	Försäljning
58	Barnkläder	
59	Foto	
60	Skräddare, sömmerska, skomakare, klackbar	
61	Tvättinrättning, kemtvätt, tvätt-automat, tvättstuga med annan adress än bostaden	

<u>Kod</u>	<u>Uppehållspunktens typ</u>	<u>Anmärkning</u>
62	Glasmästeri, ramar	
63	Bensinstation	
64	Bilverkstad, bilprovning	
65	Herrfrisör, damfrisering	
66	Annan hantverksservice, verkstad, fabrik	
67	Lager, grossist, förråd	
70	Badhus, bastu	
71	Motions-, sport-, gymnastiklokal	
72	Idrottsanläggning utomhus	
73	Eget fritidshus	
74	Annans fritidshus	
75	Promenad, cykeltur, biltur	Utan bestämt mål, utgår från en uppehållspunkt och slutar vid samma. Obs speciell lägeskod
76	Speciellt område för promenad, löpning, svampplockning o dyl	Man har förflyttat sig till ett speciellt område för att utföra dessa saker. Obs här kodas ej motions- och idrottsanläggningar
77	Eget bygge	
78	Hamnanläggning, fiske (ej arbetet)	
80	Hobbylokal, kvartersgård	
81	Ungdomsgård, fritidsgård	
82	Diskotek, dansställe, klubb	
83	Konsert-, teater-, konstutställningslokal	
84	Biograf	
85	Bingolokal	
86	Bibliotek	
87	Kyrka, församlingslokal	
88	Restaurang, hotell, kvällsbesök	

<u>Kod</u>	<u>Uppehållspunktens typ</u>	<u>Anmärkning</u>
89	Föreningslokal, samlingslokal	
90	Busshållplats, tågstation, taxi- station, flygplats, hamn	För byte av färdmedel eller färdsätt
91	Parkeringsplats, garage	
92	Avlämning eller hämtning av per- son. Plats där man själv blir hämtad eller avlämnad	
93	Skola eller annan undervisnings- eller kurslokal, annan skola än den man huvudsakligen går i, klass- möte	Jfr kod 14
94	Lekplats, lekskola, daghem, fri- tidshem	Används ej vid enbart av- lämnande eller hämtning av barn
95	Restaurang, hotell, dagbesök (Lunchställe, mjölkbar o dyl)	
96	Plats där man stått eller suttit och pratat, mött bekant. Besök på annans arbetsplats	
98	Övrigt	

ANTAL BESÖK PÅ VARJE UPPEHÅLLSPUNKT, ABSOLUT OCH PER 100
INTERVJUADE I RESP. KATEGORI.

Uppgifter från hemintervjun för personer med både hem-
och telefonintervju. Män.

UPPEHÅLLSPUNKT Kod Typ	M Ä N											
	Kat 1		Kat 2		Kat 3		Kat 4		Kat 5		Kat 6	
	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind
10 Egen bostad	652	356.3	975	277.8	1198	288.0	168	294.7	146	243.3	415	257.8
11 Annans bostad	133	72.7	79	22.5	64	15.4	21	36.8	13	21.7	34	21.1
12 Eget arbete, huvudarbetsplats	0	-	456	129.9	555	133.4	83	145.6	10	16.7	20	12.4
13 Eget arbete, ej huvudarb.plats	19	10.4	134	38.2	160	38.5	20	35.1	1	1.7	11	6.8
14 Skola	229	125.1	8	2.3	1	0.2	0	-	0	-	0	-
15 Post	3	1.6	9	2.6	23	5.5	2	3.5	4	6.7	19	11.8
16 Bank	1	0.5	11	3.1	21	5.0	0	-	2	3.3	4	2.5
17 Telegraf	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
18 Myndighet	1	0.5	14	4.0	12	2.9	2	3.5	0	-	5	3.1
19 Privat kontor el expedition	1	0.5	8	2.3	12	2.9	2	3.5	2	3.3	2	1.2
20 Sjukhus	1	0.5	5	1.4	5	1.2	0	-	0	-	4	2.5
21 Tandläkare, läkare	1	0.5	6	1.7	6	1.4	2	3.5	0	-	0	-
22 Massage, fot- och kroppsvård	0	-	1	0.3	0	-	0	-	1	1.7	0	-
23 Barnav.- och mödrav.central	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
24 Vårdhem o dyl	0	-	1	0.3	1	0.2	0	-	0	-	1	0.6
25 Veterinär	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
30 Livsmedel	18	9.8	25	7.1	32	7.7	6	10.5	23	38.3	51	31.7
31 Kiosk, tobak, tidningar	49	26.8	51	14.5	42	10.1	6	10.5	9	15.0	19	11.8
32 Frukt, konfekt	1	0.5	0	-	0	-	1	1.8	0	-	3	1.9
33 Bageri, konditori, kafé	7	3.8	8	2.3	8	1.9	2	3.5	2	3.3	5	3.1
34 Systembolag	0	-	6	1.7	6	1.4	0	-	1	1.7	0	-
35 Saluhall, torgförsäljning	0	-	0	-	1	0.2	0	-	2	3.3	5	3.1
36 Apotek	0	-	2	0.6	6	1.4	2	3.5	1	1.7	8	5.0
37 Affär, inköp (ej specificerat)	9	4.9	20	5.7	16	3.8	1	1.8	4	6.7	9	5.6
40 Färg, parfym, sjukvård m m	2	1.1	1	0.3	8	1.9	0	-	0	-	0	-
41 Bosättning, glas, hemslöjd m m	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
42 Järnvaror	0	-	7	2.0	5	1.2	1	1.8	0	-	2	1.2
43 El-artiklar, radio-TV, musik m m	1	0.5	5	1.4	6	1.4	2	3.5	2	3.3	6	3.7
44 Böcker, papper, antikvariat	0	-	1	0.3	1	0.2	0	-	5	8.3	1	0.6
45 Leksaker	1	0.5	1	0.3	0	-	0	-	0	-	0	-
46 Heminredning, möbler, mattor	1	0.5	0	-	3	0.7	0	-	0	-	1	0.6
47 Blommor, handelsträdgård	1	0.5	2	0.6	2	0.5	0	-	1	1.7	3	1.9
48 Ur, optik, guldsmed	0	-	1	0.3	1	0.2	0	-	1	1.7	1	0.6
49 Konst, antikviteter	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
50 Varuhus	21	11.5	21	6.0	44	10.6	17	29.8	16	26.7	32	19.9
51 Stormarknad	0	-	3	0.9	3	0.7	0	-	0	-	1	0.6
52 Herr- och damkonfektion	2	1.1	6	1.7	5	1.2	0	-	0	-	0	-
53 Manufaktur, garn, tyger m m	0	-	3	0.9	0	-	0	-	0	-	1	0.6
54 Pälsar, hattar, mössor	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
55 Skor, handskar, väskor m m	2	1.1	3	0.9	0	-	0	-	0	-	4	2.5
56 Cykel, sport, hobby m m	10	5.5	1	0.3	5	1.2	0	-	0	-	1	0.6
57 Bil, mc (försäljning)	3	1.6	3	0.9	5	1.2	0	-	0	-	0	-
58 Barnkläder	0	-	1	0.3	1	0.2	0	-	0	-	0	-
59 Foto	1	0.5	2	0.6	2	0.5	1	1.8	0	-	1	0.6
60 Skräddare, sömmerska m m	0	-	0	-	1	0.2	0	-	0	-	0	-
61 Tvättinrättning, kemptvätt m m	1	0.5	4	1.1	3	0.7	2	3.5	0	-	1	0.6
62 Glasmästeri, ramar	0	-	0	-	1	0.2	0	-	1	1.7	0	-
63 Bensinstation	9	4.9	29	8.3	27	6.5	4	7.0	0	-	1	0.6
64 Bilverkstad, bilprovning	0	-	10	2.8	16	3.8	0	-	1	1.7	5	3.1
65 Herrfrisör, damfrisering	1	0.5	4	1.1	5	1.2	0	-	2	3.3	5	3.1
66 Övrig hantverksservice m m	1	0.5	15	4.3	14	3.4	0	-	1	1.7	0	-
67 Lager, grossist, förråd	0	-	7	2.0	5	1.2	0	-	2	3.3	1	0.6
70 Badhus, bastu	3	1.6	1	0.3	2	0.5	2	3.5	0	-	0	-
71 Motions-, sport- och gymn.lokal	27	14.8	14	4.0	10	2.4	5	8.8	1	1.7	3	1.9
72 Idrottsanläggning utomhus	15	8.2	8	2.3	12	2.9	1	1.8	1	1.7	0	-
73 Eget fritidshus	1	0.5	1	0.3	4	1.0	0	-	0	-	13	8.1
74 Annans fritidshus	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	3	1.9
75 Promenad, cykeltur, biltur	26	14.2	21	6.0	27	6.5	1	1.8	13	21.7	45	28.0
76 Spec. omr. för promenad o dyl	1	0.5	1	0.3	5	1.2	0	-	2	3.3	2	1.2
77 Eget bygge	0	-	5	1.4	10	2.4	0	-	0	-	0	-
78 Hamnanläggning, fiske (ej arb)	0	-	1	0.3	1	0.2	0	-	3	5.0	3	1.9
80 Hobbylokal, kvartersgård	2	1.1	1	0.3	2	0.5	0	-	1	1.7	7	4.3
81 Ungdomsgård, fritidsgård	25	13.7	2	0.6	1	0.2	0	-	0	-	0	-
82 Diskotek, dansställe	7	3.8	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
83 Konsert, teater, konstutställn.	2	1.1	0	-	1	0.2	0	-	0	-	1	0.6
84 Biograf	4	2.2	3	0.9	0	-	1	1.8	0	-	0	-
85 Bingolokal	0	-	0	-	0	-	1	1.8	0	-	1	0.6
86 Bibliotek	9	4.9	3	0.9	4	1.0	3	5.3	0	-	7	4.3
87 Kyrka, församlingslokal	1	0.5	1	0.3	1	0.2	0	-	0	-	3	1.9
88 Restaurang, hotell (kvällsbesök)	0	-	2	0.6	6	1.4	2	3.5	0	-	0	-
89 Förenings-, samlingslokal	10	5.5	6	1.7	11	2.6	1	1.8	1	1.7	8	5.0
90 Busshpl, tåg-, taxistation m m	65	35.5	83	23.6	46	11.1	6	10.5	19	31.7	53	32.9
91 Parkeringsplats, garage	10	5.5	162	46.2	182	43.8	27	47.4	7	11.7	17	10.6
92 Avlämning el hämtning av person	41	22.4	125	35.6	151	36.3	12	21.1	3	5.0	8	5.0
93 Skola, kurslokal, klassmöte	20	10.9	7	2.0	11	2.6	1	1.8	2	3.3	2	1.2
94 Lekplats, lekskola, daghem m m	2	1.1	1	0.3	0	-	0	-	0	-	0	-
95 Restaurang, hotell (dagbesök)	8	4.4	20	5.7	18	4.3	16	28.1	4	6.7	4	2.5
96 Mött bekant, parkbänk m m	24	13.1	6	1.7	5	1.2	1	1.8	2	3.3	6	3.7
98 Övrigt	6	3.3	20	5.7	11	2.6	1	1.8	1	1.7	9	5.6
TOTALT ANTAL BESÖK exkl Egen bostad	839	458.5	1468	418.2	1655	397.8	258	452.6	167	278.3	462	287.0
99 Ej svar, ej uppgift	2	1.1	6	1.7	9	2.2	0	-	0	-	3	1.9
Ant ip i kat, som besvarat frågan	183		351		416		57		60		161	

ANTAL BESÖK PÅ VARJE UPPEHÅLLSPUNKT, ABSOLUT OCH PER 100 INTERVJUADE I RESP. KATEGORI.

Uppgifter från hemintervjun för personer med både hem- och telefonintervju. Kvinnor.

UPPEHÅLLSPUNKT Kod Typ	K V I N N O R											
	Kat 1		Kat 2		Kat 3		Kat 4		Kat 5		Kat 6	
	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind	N	besök/ 100 ind
10 Egen bostad	538	311.0	973	269.5	1200	284.4	218	283.1	145	154.3	276	168.3
11 Annans bostad	81	46.8	147	40.7	116	27.5	19	24.7	23	24.5	27	16.5
12 Eget arbete, huvudarbetsplats	0	-	127	35.2	201	47.6	106	137.7	1	1.1	17	10.4
13 Eget arbete, ej huvudarb.plats	19	11.0	7	1.9	32	7.6	1	1.3	2	2.1	1	0.6
14 Skola	194	112.1	4	3.9	8	1.9	1	1.3	0	-	0	-
15 Post	4	2.3	29	8.0	29	6.9	6	7.8	5	5.3	6	3.7
16 Bank	1	0.6	21	5.8	26	6.2	3	3.9	2	2.1	5	3.0
17 Telegraf	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
18 Myndighet	1	0.6	9	2.5	6	1.4	1	1.3	0	-	0	-
19 Privat kontor el expedition	1	0.6	4	1.1	3	0.7	2	2.6	0	-	1	0.6
20 Sjukhus	1	0.6	11	3.0	9	2.1	0	-	0	-	6	3.7
21 Tandläkare, läkare	1	0.6	15	4.2	17	4.0	1	1.3	2	2.1	2	1.2
22 Massage, fot- och kroppsvård	0	-	0	-	2	0.5	3	3.9	1	1.1	0	-
23 Barnav.- och mödrav.central	0	-	6	1.7	0	-	0	-	0	-	0	-
24 Vårdhem o dyl	1	0.6	0	-	1	0.2	1	1.3	0	-	0	-
25 Veterinär	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
30 Livsmedel	24	13.9	214	59.3	234	55.5	27	35.1	33	35.1	47	28.7
31 Kiosk, tobak, tidningar	33	19.1	14	3.9	24	5.7	4	5.2	2	2.1	1	0.6
32 Frukt, konfekt	2	1.2	1	0.3	2	0.5	1	1.3	1	1.1	0	-
33 Bageri, konditori, kafé	12	6.9	12	3.3	12	2.8	2	2.6	4	4.3	6	3.7
34 Systembolag	0	-	2	0.6	4	0.9	1	1.3	0	-	0	-
35 Saluhall, torgförsäljning	1	0.6	2	0.6	3	0.7	0	-	1	1.1	1	0.6
36 Apotek	2	1.2	9	2.5	18	4.3	2	2.6	5	5.3	4	2.4
37 Affär, inköp (ej specificerat)	5	2.9	32	8.9	32	7.6	6	7.8	4	4.3	11	6.7
40 Färg, parfym, sjukvård m m	1	0.6	3	0.8	9	2.1	1	1.3	0	-	6	3.7
41 Bosättning, glas, hemslöjd m m	0	-	0	-	1	0.2	1	1.3	1	1.1	3	1.8
42 Järnvaror	0	-	0	-	4	0.9	0	-	0	-	2	1.2
43 El-artiklar, radio-TV, musik m m	0	-	8	2.2	10	2.4	2	2.6	4	4.3	1	0.6
44 Böcker, papper, antikvariat	0	-	2	0.6	1	0.2	1	1.3	1	1.1	2	1.2
45 Leksaker	0	-	3	0.8	3	0.7	0	-	0	-	1	0.6
46 Heminredning, möbler, mattor	0	-	2	0.6	2	0.5	1	1.3	1	1.1	0	-
47 Blommor, handelsträdgård	1	0.6	7	1.9	5	1.2	1	1.3	2	2.1	6	3.7
48 Ur, optik, guldsmed	2	1.2	4	1.1	1	0.2	0	-	2	2.1	1	0.6
49 Konst, antikviteter	0	-	1	0.3	0	-	0	-	0	-	0	-
50 Varuhus	34	19.7	96	26.6	126	29.9	20	26.0	10	10.6	45	27.4
51 Stormarknad	0	-	2	0.6	2	0.5	0	-	1	1.1	1	0.6
52 Herr- och damkonfektion	10	5.8	19	5.3	18	4.3	5	6.5	2	2.1	0	-
53 Manufaktur, garn, tyger m m	6	3.5	34	9.4	31	7.3	1	1.3	1	1.1	9	5.5
54 Pälsar, hattar, mössor	0	-	2	0.6	6	1.4	2	2.6	0	-	0	-
55 Skor, handskar, väskor m m	8	4.6	13	3.6	16	3.8	0	-	0	-	5	3.0
56 Cykel, sport, hobby m m	1	0.6	0	-	1	0.2	0	-	0	-	1	0.6
57 Bil, mc (försäljning)	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
58 Barnkläder	1	0.6	4	1.1	9	2.1	0	-	0	-	0	-
59 Foto	0	-	2	0.6	2	0.5	2	2.6	0	-	1	0.6
60 Skräddare, sömmerska	3	1.7	4	1.1	0	-	1	1.3	0	-	0	-
61 Tvättinrättning, kemtvätt m m	0	-	27	7.5	24	5.7	0	-	1	1.1	1	0.6
62 Glasmåsteri, ramar	0	-	0	-	1	0.2	0	-	0	-	0	-
63 Bensinstation	1	0.6	7	1.9	6	1.4	3	3.9	0	-	0	-
64 Bilverkstad, bilprovning	0	-	1	0.3	5	1.2	0	-	0	-	0	-
65 Herrfrisör. damfrisering	1	0.6	4	1.1	11	2.6	3	3.9	2	2.1	3	1.8
66 Övrig hantverksservice m m	0	-	0	-	1	0.2	2	2.6	0	-	0	-
67 Lager, grossist, förråd	2	1.2	1	0.3	6	1.4	0	-	0	-	0	-
70 Badhus, bastu	3	1.7	1	0.3	1	0.2	1	1.3	1	1.1	0	-
71 Motions-, sport- och gymn.lokal	2	1.2	9	2.5	16	3.8	3	3.9	2	2.1	0	-
72 Idrottsanläggning utomhus	3	1.7	3	0.8	5	1.2	1	1.3	0	-	0	-
73 Eget fritidshus	1	0.6	0	-	1	0.2	0	-	0	-	1	0.6
74 Annans fritidshus	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.6
75 Promenad, cykeltur, biltur	24	13.9	52	14.4	67	15.9	9	11.7	4	4.3	7	4.3
76 Spec. omr. för promenad o dyl	2	1.2	0	-	0	-	0	-	1	1.1	2	1.2
77 Eget bygge	0	-	0	-	7	1.7	0	-	0	-	0	-
78 Hamnanläggning, fiske (ej arb)	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
80 Hobbylokal, kvartersgård	5	2.9	1	0.3	0	-	0	-	0	-	4	2.4
81 Ungdomsgård, fritidsgård	25	14.5	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
82 Diskotek, dansställe	2	1.2	1	0.3	1	0.2	0	-	0	-	0	-
83 Konsert, teater, konstutst.	3	1.7	1	0.3	3	0.7	1	1.3	0	-	0	-
84 Biograf	4	2.3	3	0.8	2	0.5	0	-	1	1.1	1	0.6
85 Bingolokal	0	-	0	-	1	0.2	0	-	1	1.1	2	1.2
86 Bibliotek	4	2.3	4	1.1	3	0.7	0	-	0	-	4	2.4
87 Kyrka, församlingslokal	9	5.2	0	-	2	0.5	2	2.6	0	-	3	1.8
88 Restaurang, hotell (kvällsbesök)	0	-	0	-	5	1.2	0	-	0	-	0	-
89 Förenings-, samlingslokal	3	1.7	2	0.6	4	0.9	1	1.3	1	1.1	1	0.6
90 Busshpl, tåg-, taxistation m m	111	64.2	160	44.3	190	45.0	32	41.6	46	48.9	56	34.1
91 Parkeringsplats, garage	8	4.6	81	22.4	64	15.2	19	24.7	0	-	3	1.8
92 Avlämning el hämtning av person	36	20.8	170	47.1	116	27.5	7	9.1	1	1.1	4	2.4
93 Skola, kurslokal, klassmöte	24	13.9	13	3.6	22	5.2	7	9.1	3	3.2	3	1.8
94 Lekplats, lekskola, daghem	0	-	13	3.6	6	1.4	0	-	0	-	0	-
95 Restaurang, hotell (dagbesök)	6	3.5	6	1.7	1	0.2	9	11.7	1	1.1	0	-
96 Mött bekant, parkbänk m m	13	7.5	5	1.4	13	3.1	1	1.3	0	-	3	1.8
98 Övrigt	5	2.9	9	2.5	11	2.6	2	2.6	0	-	3	1.8
TOTALT ANTAL BESÖK exkl Egen bostad	747	431.8	1446	400.6	1621	384.1	328	426.0	176	187.2	321	195.7
99 Ej svar, ej uppgift	3	1.7	1	0.3	6	1.4	2	2.6	1	1.1	0	-
Ant ip i kat, som besvarat frågan	173		361		422		77		94		164	

Fråga 82 Medelranger för kategorierna.

MÄN

	kat 1	kat 2	kat 3	kat 4 ¹	kat 5 ²	kat 6 ¹
1 Sjukhus	2.7	4.2	4.4	2.9	2.1	3.1
2 Läkare, tandläkare	3.8	4.1	2.9	3.8	1.9	3.1
3 Apotek	2.6	2.9	3.1	3.1	3.3	4.9
4 Myndighet	1.9	3.1	4.1	4.2	2.4	4.2
5 Bank	1.7	3.8	4.3	4.3	2.9	2.8
6 Postkontor	1.0	2.9	3.6	3.9	3.6	5.1
7 Frisör, damfrisering	1.1	3.6	4.4	4.8	2.5	3.4
8 Tvättinrättning	2.3	3.8	2.8	5.4	3.4	2.1
10 Badinrättning, bastu	4.8	3.9	3.6	4.2	1.6	1.2
11 Friluftsbad	4.2	3.7	4.0	4.6	1.4	1.4
12 Restuarang (ej dans)	2.0	4.7	4.2	4.3	2.1	2.3
13 Systembolag	1.0	4.8	4.2	4.1	3.3	2.4
14 Idrott inomhus	5.4	4.1	3.4	3.3	1.6	1.4
15 Idrott utomhus	5.6	4.0	3.4	3.1	2.1	1.1
16 Idrott åskådare	5.2	4.2	3.1	3.9	1.4	1.4
17 Hobbylokal	5.6	3.8	3.3	2.7	2.3	1.8
18 Biograf	5.6	4.4	3.1	3.3	1.4	1.4
19 Konsert	2.0	2.0	3.7	3.9	3.9	4.8
20 Teater	4.4	3.2	4.7	3.3	1.7	2.1
21 Bibliotek	5.4	2.9	3.4	3.1	2.1	2.4
22 Konstställn., föreläsn.	3.5	3.9	4.1	3.5	1.5	2.9
23 Dansrestaurang	1.1	4.8	4.4	4.6	2.4	2.3
24 Ungdomsgård, fritidsgård	5.1	4.4	3.6	2.6	1.6	1.8
25 Diskotek	5.0	4.8	3.5	2.8	1.7	1.4
26 Hemma hos släkting	2.0	5.4	3.4	3.0	2.6	3.1
27 Hemma hos granne	5.6	3.1	3.1	1.9	3.0	2.9
28 Hemma hos annan bekant	5.3	3.2	2.7	4.6	2.4	1.3
29 Besök av släkting	2.7	5.0	3.1	1.4	2.4	5.0
30 Besök av granne	5.4	3.9	3.9	1.7	1.3	2.9
31 Besök av annan bekant	5.4	3.3	3.4	3.5	2.4	1.4

1) Rangmedelvärdena beräknade på 8 områden.

2) Rangmedelvärdena beräknade på 7 områden.

Fråga 82 Medelranger för kategorierna.

KVINNOR

	kat 1	kat 2	kat 3	kat 4	kat 5 ¹	kat 6 ¹
1 Sjukhus	2.6	4.3	4.7	3.6	2.4	2.6
2 Läkare, tandläkare	3.8	5.1	4.2	2.9	2.6	1.6
3 Apotek	1.6	4.8	5.0	3.7	3.0	2.3
4 Myndighet	1.5	5.2	4.9	3.1	3.0	2.6
5 Bank	2.1	5.1	4.3	4.2	2.9	1.5
6 Postkontor	1.7	4.4	4.4	4.6	3.7	1.4
7 Frisör, damfrisering	1.1	2.6	4.2	5.5	3.8	3.3
8 Tvättinrättning	2.6	4.7	4.4	4.9	1.6	1.8
10 Badinrättning, bastu	5.7	2.9	3.9	4.3	1.4	1.8
11 Friluftsbad	4.8	3.9	3.9	4.4	1.1	1.8
12 Restaurang (ej dans)	3.2	3.7	3.9	5.0	1.8	2.6
13 Systembolag	1.0	4.2	4.6	5.3	2.6	2.5
14 Idrott utomhus	5.7	3.3	4.2	3.9	1.4	1.5
15 Idrott inomhus	5.8	3.8	3.7	3.9	1.4	1.5
16 Idrott åskådare	5.8	4.3	3.7	3.2	1.3	1.8
17 Hobbylokal	5.2	4.1	3.6	3.3	1.9	2.0
18 Biograf	5.8	4.4	3.2	3.7	1.2	1.7
19 Konsert	1.7	1.9	3.6	4.9	3.9	4.6
20 Teater	3.4	3.0	4.1	5.3	1.8	2.6
21 Bibliotek	5.8	3.3	4.1	3.4	1.5	1.9
22 Konstutställn., föreläsning	4.4	2.6	3.7	5.1	2.3	2.1
23 Dansrestaurang	1.3	4.7	4.0	5.7	1.8	2.8
24 Ungdomsgård, fritidsgård	5.2	4.4	3.4	3.7	1.1	2.1
25 Diskotek	5.8	4.6	3.3	3.1	1.8	1.5
26 Hemma hos släkting	1.8	5.8	4.1	3.7	2.5	2.4
27 Hemma hos granne	3.7	4.6	3.8	2.7	3.1	2.4
28 Hemma hos annan bekant	5.7	3.8	3.3	3.6	2.4	1.4
29 Besök av släkting	1.8	5.1	3.7	1.7	4.4	3.9
30 Besök av granne	3.9	5.3	4.0	1.9	2.4	2.8
31 Besök av annan bekant	5.8	3.9	3.4	3.9	1.5	1.4

1) Rangmedelvärdena beräknade på 8 områden.

Rangordning mellan individkategorier för varje område med avseende på klusterpoäng för varje kluster.

		MÄN								KVINNOR							
		kluster nr								kluster nr							
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Ungdomar	Västerås innerstad	1	2	1	1	1	2	4	3	2	4	1	1	1	2	4	4
	Vallby	1	4	1	1	1	4	4	4	2	4	1	1	1	4	4	4
	Viksäng	1	3	1	2	1	2	4	4	1	4	1	1	1	1	4	4
	Gävle innerstad	1	3	1	1	1	1	4	4	2	4	1	1	1	1	4	4
	Stigslund	1	4	2	1	1	2	4	4	1	4	1	1	1	2	4	4
	Halmstad innerstad	1	2	4	2	1	1	4	2	1	4	4	1	1	2	4	4
	Andersberg	1	4	1	2	1	1	1	4	1	2	1	1	1	2	4	4
	Flen	1	3	1	1	1	1	4	4	4	3	2	1	1	2	4	3
	Lindesberg	1	3	4	2	2	1	4	2	4	3	4	1	1	3	4	4
Unga hushåll	Västerås innerstad	3	1	2	4	2	1	2	1	1	1	3	4	4	3	3	1
	Vallby	2	1	2	3	2	2	1	1	1	1	3	3	4	2	3	1
	Viksäng	3	1	4	4	3	4	2	2	2	1	3	4	3	4	3	2
	Gävle innerstad	3	1	2	2	2	4	1	2	3	1	2	2	2	4	1	2
	Stigslund	2	1	1	2	2	3	1	2	3	1	3	3	4	4	2	3
	Halmstad innerstad	4	1	2	4	4	4	3	3	2	1	3	3	4	4	2	2
	Andersberg	2	1	2	3	2	4	1	1	2	1	3	2	3	4	3	1
	Flen	2	1	3	4	3	4	1	3	1	1	4	3	4	4	2	1
	Lindesberg	2.5	1	2	4	1	4	2	3	3	1	2	2	4	4	2	1
Med.åld. hushåll	Västerås innerstad	2	3	3	2	4	3	1	2	3	3	4	3	3	4	2	3
	Vallby	3	3	3	4	3	3	2	2	3	3	4	4	2	3	2	2
	Viksäng	2	2	3	3	2	3	1	3	3	3	4	3	4	3	2	1
	Gävle innerstad	2	2	4	3	3	3	3	1	1	2	3	3	3	2	2	1
	Stigslund	3	2	4	3	3	4	3	1	2	2	4	2	3	3	3	2
	Halmstad innerstad	2	3	1	3	3	2	2	1	3	3	1	4	3	3	3	1
	Andersberg	3	2	4	4	4	2	2	2	3	3	4	4	4	3	2	3
	Flen	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4	3	3	3	2
	Lindesberg	2.5	2	3	3	4	2	3	1	1	2	3	3	3	1	3	2
Med.åld. ens.st.	Västerås innerstad	4	4	4	3	3	4	3	4	4	2	2	2	2	1	1	2
	Vallby	4	2	4	2	4	1	3	3	4	2	2	2	3	1	1	3
	Viksäng	4	4	2	1	4	1	3	1	4	2	2	2	2	2	1	3
	Gävle innerstad	4	4	3	4	4	2	2	3	4	3	4	4	4	3	3	3
	Stigslund	4	3	3	4	4	1	2	3	4	3	2	4	2	1	1	1
	Halmstad innerstad	3	4	3	1	2	3	1	4	4	2	2	2	2	1	1	3
	Andersberg	4	3	3	1	3	3	3	3	4	4	2	3	2	1	1	2
	Flen	4	4	4	3	4	3	3	1	3	4	1	2	2	1	1	4
	Lindesberg	4	4	1	1	3	3	1	4	2	4	1	4	2	2	1	3

Rangordning mellan områdena för varje individkategori med avseende på klusterpoäng för varje kluster.

		MÄN								KVINNOR							
		kluster nr								kluster nr							
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Ungdomar	Västerås innerstad	8	2	2	4	6	3	3	2	9	7	1	3	5	2	1	5
	Vallby	5	8	4	5	4	9	5	9	4	8	4	4	8	9	9	8
	Viksäng	4	6	3	9	3	6	8	8	3	9	3	6	4	6	8	7
	Gävle innerstad	6	7	1	7	1	2	2	7	7	3	5	7	1	1	6	6
	Stigslund	1	5	6	6	7	8	6	5	1	5	6	8	7	5	3	9
	Halmstad innerstad	9	1	9	1	2	7	1	1	6	4	9	5	3	7	7	4
	Andersberg	7	9	8	8	5	5	9	3	2	6	2	9	2	4	2	3
	Flen	3	3	5	3	8	1	4	4	8	2	7	1	6	3	4	1
	Lindesberg	2	4	7	2	9	4	7	6	5	1	8	2	9	8	5	2
Unga hushåll	Västerås innerstad	5	7	1	5	5	1	2	1	9	1	5	9	7	1	2	1
	Vallby	4	9	5	3	8	2	5	3	1	9	3	5	9	4	7	5.5
	Viksäng	7	3	6	8	7	4	9	6	5	6	4	8	3	2	4	4
	Gävle innerstad	9	2	2	1	1	8	1	8	8	3	2	1	1	5	1	9
	Stigslund	2	6	4	2	2	7	4	5	4	5	6	6	4	6	8	8
	Halmstad innerstad	8	4	8	6	4	3	8	7	7	4	7	3	2	3	5	7
	Andersberg	6	8	9	7	6	9	6	2	6	8	8	7	5	9	9	3
	Flen	3	5	7	9	9	5	7	9	3	7	9	4	8	8	6	2
	Lindesberg	1	1	3	4	3	6	3	4	2	2	1	2	6	7	3	5.5
Med.åld. hushåll	Västerås innerstad	6	9	4	2	7	1	1	9	8	6	4	1	3	1	1	5
	Vallby	9	8	7	9	9	8	9	5	9	8	5.5	8	7	8	5	9
	Viksäng	7	5	2	5	4	4	3	8	3	7	3	6	8	4	3	1
	Gävle innerstad	4	6	3	4	2	3	2	1	6	5	7	3	2	3	2	2
	Stigslund	2	4	8	6	5	9	5	2.5	2	2	8	2	4	9	9	4
	Halmstad innerstad	5	3	6	7	1	6	4	7	5	4	2	7	1	6	6	6
	Andersberg	8	7	9	8	6	7	6	6	7	9	9	9	9	7	7	8
	Flen	3	1	5	3	3	2	8	4	4	1	5.5	5	5	5	8	3
	Lindesberg	1	2	1	1	8	5	7	2.5	1	3	1	4	6	2	4	7
Med.åld. ens.st.	Västerås innerstad	4	8	4	6	2	7	5	7	5	2	1	1	4	1	1	1
	Vallby	9	1	9	5	9	2	7	6	3	4	5	5	8	5	6	9
	Viksäng	3	7	2	4	5	3	8	2	7	5	4	4	2	2	2	7
	Gävle innerstad	6	9	3	7	3	1	3	5	6	6	9	9	9	9	9	8
	Stigslund	8	3	5	9	6	4	4	4	4	1	6	6	7	6	5	2
	Halmstad innerstad	2	2	6	1.5	1	5.5	2	9	8	3	8	3	1	7	4	6
	Andersberg	7	4	7	3	4	9	9	3	9	7	7	7	5	4	3	3
	Flen	5	5	8	8	8	8	6	1	2	9	3	2	3	3	7	5
	Lindesberg	1	6	1	1.5	7	5.5	1	8	1	8	2	8	6	8	8	4

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA.

Kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade med
avseende på förvärvsarbete.

Omr		Ant	Samtliga akti- viteter exkl egen bost och färdm.byten		Samtliga akti- viteter exkl egen bostad, eget arb och färdm.byten		Myndigheter, service, in- köp och vård		Fritids- aktiviteter	
1	ej f.arb.	21	3.20	3.20	2.30	0.90				
	deltid	17	5.05	4.32	3.58	0.63				
	heltid	16	3.50	2.14	1.57	0.57				
2	ej f.arb.	66	2.65	2.52	1.83	0.63				
	deltid	24	2.75	2.21	1.29	0.64				
	heltid	18	3.00	2.17	1.78	0.28				
3	ej f.arb.	57	2.68	2.61	1.93	0.65				
	deltid	29	3.06	2.13	1.41	0.69				
	heltid	13	2.77	1.62	1.38	0.23				
4	ej f.arb.	28	3.03	2.70	2.07	0.60				
	deltid	33	3.06	2.41	1.84	0.50				
	heltid	16	3.19	1.56	1.19	0.38				
5	ej f.arb.	46	2.58	2.44	1.72	0.63				
	deltid	39	3.97	3.33	2.82	0.97				
	heltid	21	3.19	2.24	1.52	0.67				
6	ej f.arb.	36	2.81	2.62	1.95	0.59				
	deltid	27	2.88	2.19	1.76	0.42				
	heltid	18	3.00	2.00	1.37	0.63				
7	ej f.arb.	50	2.41	2.37	1.43	0.88				
	deltid	36	2.97	2.16	1.41	0.68				
	heltid	28	2.96	2.00	1.29	0.68				
8	ej f.arb.	44	2.96	2.83	1.96	0.78				
	deltid	29	3.35	2.71	1.65	1.00				
	heltid	26	2.56	1.40	0.88	0.44				
9	ej f.arb.	30	2.26	2.19	1.74	0.45				
	deltid	29	2.89	2.00	1.39	0.60				
	heltid	16	3.53	2.13	1.67	0.40				
Me- del- tal	ej f.arb.	378	2.69	2.57	1.84	0.68				
	deltid	263	3.28	2.55	1.86	0.69				
	heltid	172	3.05	1.90	1.37	0.50				
	samman- vägt	813	2.96	2.42	1.75	0.65				
Rang- ordn.	ej f.arb.		2.9	1.2	1.2	1.8				
	deltid		1.4	1.9	2.0	1.6				
	heltid		1.7	2.9	2.8	2.6				
			And. av total- var.	F- värde	And. av total- var.	F- värde	And. av total- var.	F- värde	And. av total- var.	F- värde
område arbete			1.8	1.88 ⁺	1.8	1.92 ⁺	2.0	2.08 ⁺	1.4	1.49 ⁺
omr x arb			1.6	6.59 ⁺	1.8	7.37 ⁺	1.0	4.33 ⁺	0.8	3.36 ⁺
			2.0	1.04	2.2	1.14	2.4	1.28	1.4	0.73

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Kvinnor i medelålders hushåll fördelade med avseende på
förvärvsarbete och småbarnsförekomst.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	1.90	3.4	8
	förvärvsarbete	1.13	0.5	2
	småbarnsinnehav	0.18	0.0	1
	omr x förv.arb	1.02	3.6	16
	omr x småb.inneh	0.74	1.3	8
	förv.arb x småb.inneh	0.90	0.4	2
	omr x f.arb x småb.i.	1.21	4.3	16
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	1.57	2.8	8
	förvärvsarbete	4.54 ⁺	2.0	2
	småbarnsinnehav	0.15	0.0	1
	omr x förv.arb	0.92	3.2	16
	omr x småb.inneh	0.96	1.7	8
	förv.arb x småb.inneh	1.21	0.5	2
	omr x f.arb x småb.i.	1.41	4.9	16
Inköp och service	område	1.60	2.8	8
	förvärvsarbete	1.98	0.9	2
	småbarnsinnehav	0.56	0.1	1
	omr x förv.arb	1.13	4.0	16
	omr x småb.inneh	0.90	1.6	8
	förv.arb x småb.inneh	0.95	0.4	2
	Omr x f.arb x småb.i.	1.06	3.8	16
Fritid	område	1.78	3.3	8
	förvärvsarbete	3.78 ⁺	1.7	2
	småbarnsinnehav	0.06	0.0	1
	omr x förv.arb	0.61	2.2	16
	omr x småb.inneh	0.59	1.1	8
	förv.arb x småb.inneh	0.21	0.1	2
	omr x f.arb x småb.i.	0.78	2.8	16

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Kvinnor i medelålders hushåll fördelade med avseende på
småbarnsförekomst.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	1.89	3.4	8
	småbarnsinnehav	0.02	0.0	1
	omr x småb.innehav	0.51	0.9	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	1.56	2.8	8
	småbarnsinnehav	0.74	0.7	1
	omr x småb.innehav	1.33	1.3	8
Inköp och service	område	1.78	3.2	8
	småbarnsinnehav	2.24	0.5	1
	omr x småb.innehav	0.66	1.2	8
Fritid	område	1.82	3.3	8
	småbarnsinnehav	0.81	0.2	1
	omr x småb.innehav	0.43	0.8	8

Bilaga 7d

Män i unga och medelålders hushåll fördelade med avseende
på bilinnehav.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	0.81	0.8	8
	bilinnehav	3.16	0.4	1
	område x bilinnehav	0.86	0.9	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	0.67	0.7	8
	bilinnehav	1.63	0.2	1
	område x bilinnehav	0.59	0.6	8
Inköp och service	område	0.80	0.8	8
	bilinnehav	0.21	0.0	1
	område x bilinnehav	0.57	0.6	8
Fritid	område	0.65	0.7	8
	bilinnehav	3.45 ¹⁾	0.4	1
	område x bilinnehav	1.10	1.1	8

1) Bilinnehav ger högre värden endast i fem områden av nio.

medeltal

med bil (693) = 0.46 ärenden
utan bil (91) = 0.31 ärenden

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade med
avseende på bilinnehav.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	0.87	0.9	8
	bilinnehav	1.13	0.1	1
	område x bilinnehav	0.95	0.9	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	0.63	0.6	8
	bilinnehav	1.21	0.1	1
	område x bilinnehav	0.83	0.8	8
Inköp och service	område	1.31	1.3	8
	bilinnehav	1.40	0.2	1
	område x bilinnehav	1.18	1.2	8
Fritid	område	1.08	1.1	8
	bilinnehav	0.03	0.0	1
	område x bilinnehav	1.41	1.4	8

Bilaga 7f

Män i unga och medelålders hushåll fördelade med avseende
på trångboddhet.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	0.49 ¹⁾	0.5	8
	trångboddhet	3.47 ¹⁾	0.4	1
	område x trångboddhet	0.56	0.6	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	0.73	0.7	8
	trångboddhet	0.56	0.1	1
	område x trångboddhet	1.19	1.2	8
Inköp och service	område	0.72	0.7	8
	trångboddhet	0.63	0.1	1
	område x trångboddhet	1.12	1.2	8
Fritid	område	0.47	0.5	8
	trångboddhet	0.02	0.0	1
	område x trångboddhet	1.17	1.2	8

- 1) Trångbodda gjorde färre ärenden totalt sett än icke
trångbodda i sex områden av nio.

medeltal

ej trångbodda (620) = 3.20 ärenden
trångbodda (164) = 2.88 ärenden

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Pojkar fördelade med avseende på trångboddhet.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	df
Samtliga ärenden	område	1.00	4.4	8
	trångboddhet	0.18	0.1	1
	område x trångboddhet	0.65	2.8	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	0.48	2.2	8
	trångboddhet	0.52	0.3	1
	område x trångboddhet	0.31	1.4	8
Inköp och service	område	0.37	1.6	8
	trångboddhet	0.88	0.5	1
	område x trångboddhet	1.21	5.3	8
Fritid	område	0.61	2.7	8
	trångboddhet	0.02	0.0	1
	område x trångboddhet	0.59	2.7	8

Bilaga 7h

Flickor fördelade med avseende på trångboddhet.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	df
Samtliga ärenden	område	1.09	5.0	8
	trångboddhet	5.82 ⁺	3.3	1
	område x trångboddhet	0.52	2.4	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	1.06	4.9	8
	trångboddhet	3.02	1.8	1
	område x trångboddhet	0.35	1.7	8
Inköp och service	område	0.67	3.3	8
	trångboddhet	0.50	0.3	1
	område x trångboddhet	0.35	1.7	8
Fritid	område	1.00 ¹⁾	4.7	8
	trångboddhet	3.48 ¹⁾	2.0	1
	område x trångboddhet	0.33	1.6	8

1) Ej trångbodda har i alla nio områdena högre värden än trångbodda (men ej signifikant i variansanalysen).

medeltal

ej trångbodda (118) = 1.36 ärenden
trångbodda (56) = 0.88 ärenden

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONER I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Män i unga och medelålders hushåll fördelade med avseende
på socialgrupp.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	0.67 ¹⁾	0.7	8
	socialgrupp	17.56 ¹⁾	2.2	1
	område x socialgrupp	1.16	1.2	8
Samtliga ärenden exkl eget område	område	0.57	0.6	8
	socialgrupp	1.43	0.2	1
	område x socialgrupp	1.53	1.6	8
Inköp och service	område	0.51	0.5	8
	socialgrupp	0.79	0.1	1
	område x socialgrupp	0.97	1.0	8
Fritid	område	0.71	0.7	8
	socialgrupp	0.66	0.1	1
	område x socialgrupp	1.67	1.7	8

1) Socialgrupp I+II har högsta siffrorna i åtta av nio
områden (i det nionde nästan högst).

	<u>medeltal</u>	
socialgrupp I+II (355)	=	3.48 ärenden
socialgrupp III (423)	=	2.84 ärenden

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade med
avseende på socialgrupp.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	1.61 ¹⁾	1.6	8
	socialgrupp	3.79 ¹⁾	0.5	1
	område x socialgrupp	1.02	1.0	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	1.67	1.7	8
	socialgrupp	0.45	0.1	1
	område x socialgrupp	1.16	1.2	8
Inköp och service	område	1.96	2.0	8
	socialgrupp	0.16	0.0	1
	område x socialgrupp	1.05	1.0	8
Fritid	område	2.04 ⁺	2.0	8
	socialgrupp	0.36	0.04	1
	område x socialgrupp	0.91	0.9	8

1) I sex av de nio områdena har socialgrupp I+II högre värden än socialgrupp III.

medeltal

socialgrupp I+II (390) = 3.15 ärenden
socialgrupp III (405) = 2.84 ärenden

Variabel med sign F-värde för område		Område med ²⁾		Syst. avvikelse mln	
		högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytte områden
Fritid	socialgr III	V-ås inner	G-e inner	ingen	ingen
	socialgr I+II	Flen	Lindesberg	ingen	ingen

2) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med
mindre än 10 intervjupersoner anges här ••

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENNS
MELLAN OMRÅDENA

Kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade med
avseende på trivsel.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	2.24 ⁺	2.2	8
	trivsel	2.15	0.3	1
	område x trivsel	1.34	1.3	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	2.13 ⁺	2.0	8
	trivsel	2.95	0.4	1
	område x trivsel	1.57	1.5	8
Inköp och service	område	3.00 ⁺	2.9	8
	trivsel	2.30	0.3	1
	område x trivsel	1.61	1.5	8
Fritid	område	0.62	0.6	8
	trivsel	0.39	0.0	1
	område x trivsel	1.38	1.4	8

Variabel med sign F-värde för område		Område med		Syst. avvikelse mln	
		högst värde	lägst värde	små/stora städer	inner/ytter områden
Samtl ärenden	trivs ej	•	•	ingen	ingen
	trivs	V-ås inner	Lindesberg	ingen	ingen
Samtl ärenden exkl eget arb	trivs ej	V-ås inner	Viksäng	ingen	ingen
	trivs	V-ås inner	Lindesberg	ingen	ingen
Inköp och serv.	trivs ej	V-ås inner	•	ingen	ingen
	trivs	V-ås inner	Andersberg	ingen	inner > ytter ²⁾

1) Om högsta eller lägsta värdet erhållits för ett område med
mindre än 10 intervjupersoner anges här •.

2) Enbart teckentest.

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I AKTIVITETSFREKVENSS
MELLAN OMRÅDENA

Män i unga och medelålders hushåll fördelade med avseende
på trivsel.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	1.06	1.1	8
	trivsel	0.81	0.1	1
	område x trivsel	1.27	1.3	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	0.94	1.0	8
	trivsel	1.23	0.2	1
	område x trivsel	1.35	1.4	8
Inköp och service	område	0.62	0.6	8
	trivsel	4.05 ⁺¹⁾	0.5	1
	område x trivsel	1.17	1.2	8
Fritid	område	1.51	1.5	8
	trivsel	1.01	0.1	1
	område x trivsel	1.76	1.8	8

1) Sex områden av nio har högre värden för dem som trivs.

Bilaga 7m

Ensamstående pensionerade kvinnor samt kvinnor i pensionärs-
hushåll fördelade med avseende på trygghet.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Samtliga ärenden	område	0.84	2.5	8
	trygghet	0.41	0.2	1
	område x trygghet	0.89	2.7	8
Samtliga ärenden exkl eget arbete	område	0.90	2.7	8
	trygghet	0.12	0.0	1
	område x trygghet	0.88	2.7	8
Inköp och service	område	0.48	1.5	8
	trygghet	0.00	0.0	1
	område x trygghet	0.67	2.1	8
Fritid	område	1.18	3.5	8
	trygghet	0.59	0.2	1
	område x trygghet	1.05	3.1	8

RANGORDNING AV OMRÅDEN MED AVSEENDE PÅ FREKVENSEN AV
OLIKA ÄRENDETYPER

Kvinnor i unga och medelålders hushåll fördelade med
avseende på förvärvsarbete, socialgrupp, trivsel och
bilinnehav.

SAMTLIGA AKTIVITETER	förvärvsarbete			socialgrupp		trivsel		bilinnehav		rang- medel- värde
	f. arb.	ej tid	del- hel- tid	I+II	III	ja	nej	ja	nej	
Västerås innerstad	9	9	8	9	9	9	8	9	3	8.1
Vallby	4	1	4.5	1	4	2	4	2	2	2.7
Viksäng	5	5.5	2	2	7	5	1	4	9	4.5
Gävle innerstad	8	5.5	6.5	3	5	6	2	6	4	5.1
Stigslund	3	8	6.5	5	8	8	7	8	5	6.5
Halmstad innerstad	6	2	4.5	8	3	4	6	5	7	5.1
Andersberg	2	4	3	6	1	3	3	3	1	2.9
Flen	7	7	1	7	6	7	5	7	6	5.9
Lindesberg	1	3	9	4	2	1	9	1	8	4.2

SAMTLIGA AKTIVITETER EXKL EGET ARBETE	förvärvsarbete			socialgrupp		trivsel		bilinnehav		rang- medel- värde
	f. arb.	ej tid	del- hel- tid	I+II	III	ja	nej	ja	nej	
Västerås innerstad	9	9	7	9	9	9	8.5	9	4	8.2
Vallby	4	5	8	2	7	5	3	6	3	4.8
Viksäng	5	2	3	4	6	7	1	4	9	4.6
Gävle innerstad	7	6	2	3	4	4	4	3	7	4.4
Stigslund	3	8	9	5	8	8	7	8	5	6.8
Halmstad innerstad	6	4	4.5	8	2	3	6	5	2	4.5
Andersberg	2	3	4.5	6	1	2	2	2	1	2.6
Flen	8	7	1	7	5	6	5	7	6	5.8
Lindesberg	1	1	6	1	3	1	8.5	1	8	3.4

SERVICEAKTIVITETER	förvärvsarbete			socialgrupp		trivsel		bilinnehav		rang- medel- värde
	f. arb.	ej tid	del- hel- tid	I+II	III	ja	nej	ja	nej	
Västerås innerstad	9	9	7	9	9	9	9	9	6	8.4
Vallby	4	1	9	2	5	4	4	5	3	4.1
Viksäng	5	3.5	5	6	6	8	1	4	9	5.3
Gävle innerstad	8	7	2	7	7	7	2	6	2	5.3
Stigslund	2	8	6	1	8	6	6	8	4	5.4
Halmstad innerstad	6	6	4	8	3	5	7	7	5	5.7
Andersberg	1	3.5	3	4	1	1	3	1	1	2.1
Flen	7	5	1	3	4	3	5	3	7	4.2
Lindesberg	3	2	8	5	2	2	8	2	8	4.4

FRITIDSAKTIVITETER	förvärvsarbete			socialgrupp		trivsel		bilinnehav		rang- medel- värde
	f. arb.	ej tid	del- hel- tid	I+II	III	ja	nej	ja	nej	
Västerås innerstad	9	4	6	6	7	8	1	6	7	6.0
Vallby	4.5	5	2	3	6	4	5	4	4	4.2
Viksäng	5	7	1	4	4	5	3	1	5	3.9
Gävle innerstad	3	2	3	2	1	2	9	9	1	3.6
Stigslund	4.5	8	8	7	8	6	7	7	8	7.1
Halmstad innerstad	2	1	7	5	2	3	2	3	3	3.1
Andersberg	8	6	9	8	9	9	4	8	6	7.4
Flen	7	9	5	9	5	7	6	5	9	6.9
Lindesberg	1	3	4	1	3	1	8	2	2	2.8

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I KLUSTERVÄRDEN
MELLAN OMRÅDENA

Män i unga hushåll (360) fördelade med avseende på om de är
infödda i staden¹⁾ eller ej.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Kluster 1 (besök hos och av granne)	område	2.92 ⁺	6.2	8
	infödd	4.66 ⁺	1.2	1
	omr x infödd	1.10	2.3	8
Kluster 2 (besök hos och av släkt)	område	2.03 ⁺	4.4	8
	infödd	9.29 ⁺	2.5	1
	omr x infödd	0.56	1.2	8
Kluster 4 (besök hos och av bekant)	område	3.18 ⁺	6.8	8
	infödd	3.10	0.8	1
	omr x infödd	0.24	0.5	8

1) Gäller även dem, som är födda i staden men även bott på annan ort.

Bilaga 9b

Kvinnor i unga hushåll (375) fördelade med avseende på om de
är infödda i staden¹⁾ eller ej.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Kluster 1 (besök hos och av granne)	område	1.64	3.5	8
	infödd	3.01	0.8	1
	omr x infödd	0.89	1.9	8
Kluster 2 (besök hos och av släkt)	område	1.47	2.9	8
	infödd	26.82 ⁺	6.7	1
	omr x infödd	0.50	1.0	8
Kluster 4 (besök hos och av bekant)	område	2.00 ⁺	4.2	8
	infödd	0.01	0.0	1
	omr x infödd	1.36	2.8	8

1) Gäller även dem som är födda i staden men även bott på annan ort.

RESULTAT AV ANALYS AV VARIATIONEN I KLUSTERVÄRDEN
MELLAN OMRÅDENA

Män i medelålders hushåll¹⁾ (430) fördelade med avseende på
om de är infödda i staden¹⁾ eller ej.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	df
Kluster 1 (besök hos och av granne)	område	1.83	3.4	8
	infödd	0.01	0.0	1
	omr x infödd	0.54	1.0	8
Kluster 2 (besök hos och av släkt)	område	1.43 ²⁾	2.5	8
	infödd	32.50	7.0	1
	omr x infödd	0.65	1.1	8
Kluster 4 (besök hos och av bekant)	område	2.50 ⁺	4.5	8
	infödd	0.92	0.2	1
	omr x infödd	1.47	2.6	8

1) Gäller även dem, som är födda i staden men även bott på annan ort.

2) Tidigare signifikant skillnad mellan små och stora städer.

Bilaga 9d

Kvinnor i medelålders hushåll (443) fördelade med avseende på
om de är infödda i staden¹⁾ eller ej.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	df
Kluster 1 (besök hos och av granne)	område	2.26 ⁺	4.0	8
	infödd	1.39	0.3	1
	omr x infödd	1.37	2.4	8
Kluster 2 (besök hos och av släkt)	område	1.76 ²⁾	2.8	8
	infödd	65.60 ⁺	12.9	1
	omr x infödd	0.44	0.7	8
Kluster 4 (besök hos och av bekant)	område	2.46 ⁺	4.3	8
	infödd	0.12	0.0	1
	omr x infödd	1.03	1.8	8

1) Gäller även dem som är födda i staden men även bott på annan ort.

2) Tidigare signifikant skillnad mellan små och stora städer.

KLUSTER 6 (konsert, teater, bibliotek, konstutställning)

Män och kvinnor i unga och medelålders hushåll i Västerås, Gävle och Halmstad fördelade med avseende på socialgrupp och om de bor i inner- eller ytterområde.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total-variansen	df
Unga hush män (286)	omr.typ	0.74	0.3	1
	stad	0.90	0.6	2
	soc.grupp	25.33 ⁺	8.6	1
	typ x stad	0.99	0.7	2
	typ x soc.gr	1.89	0.6	1
	stad x soc.gr	1.95	1.3	2
	typ x stad x soc.gr	1.05	0.7	2
kvinnor (280)	omr.typ	6.14 ⁺	2.1	1
	stad	4.47 ⁺	3.1	2
	soc.grupp	0.63	0.2	1
	typ x stad	1.43	1.0	2
	typ x soc.gr	0.11	0.0	1
	stad x soc.gr	1.47	1.0	2
	typ x stad x soc.gr	0.42	0.3	2
Med.åld. hushåll män (332)	omr.typ	6.60 ⁺	1.7	1
	stad	1.10	0.6	2
	soc.grupp	42.82 ⁺	11.1	1
	typ x stad	0.74	0.4	2
	typ x soc.gr	0.17	0.0	1
	stad x soc.gr	2.59	1.3	2
	typ x stad x soc.gr	4.14 ⁺	2.1	2
kvinnor (345)	omr.typ	15.04 ⁺	3.8	1
	stad	1.83	0.9	2
	soc.grupp	28.44 ⁺	7.1	1
	typ x stad	0.34	0.2	2
	typ x soc. gr	3.19	0.8	1
	stad x soc.gr	2.65	1.3	2
	typ x stad x soc.gr	4.31 ⁺	2.2	2

KLUSTER 7 (rest. med och utan dans, systembolag)

Män i unga och medelålders hushåll samt medelålders ensamstående kvinnor fördelade med avseende på socialgrupp och om de bor i medelstor eller småstad.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Unga hushåll män (145)	stadtyp	0.30	0.2	1
	soc.grupp	9.12 ⁺	6.0	1
	typ x soc.grupp	0.62	0.4	1
Med.åld. hush män (219)	stadtyp	13.08 ⁺	5.6	1
	soc.grupp	7.12 ⁺	3.0	1
	typ x soc.grupp	0.00	0.0	1
Ens.st. med.åld. kvinnor (219)	stadtyp	4.83 ⁺	7.2	1
	soc.grupp	20.36 ⁺	30.4	1
	typ x soc.grupp	2.86	4.3	1

Män i unga och medelålders hushåll i Västerås, Gävle och Halmstad fördelade med avseende på socialgrupp och om de bor i inner- eller ytterområde.

Variabel	Faktor	F-värde	Andel av total- variansen	dfr
Unga hushåll män (268)	omr.typ	0.86	0.3	1
	stad	7.66 ⁺	5.4	2
	soc.grupp	7.21 ⁺	2.5	1
	typ x stad	1.53	1.1	2
	typ x soc.gr	0.00	0.0	1
	stad x soc.gr	0.35	0.2	2
	typ x stad x soc.gr	0.45	0.3	2
Med.åld. hush män (332)	omr.typ	9.16 ⁺	2.6	1
	stad	2.49 ⁺	1.4	2
	soc.grupp	10.89 ⁺	3.1	1
	typ x stad	0.24	0.1	2
	typ x soc.gr	0.23	0.1	1
	stad x soc.gr	1.34	0.8	2
	typ x stad x soc.gr	1.44	0.8	2

FRÅGA 82

F-värden (F) och områdesvariationens andel av totalvariansen (%) på resp delfråga.

MÅN	kat 1		kat 2		kat 3		kat 4		kat 5		kat 6	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1 Sjukhus	2.86	11.4	1.71	3.8	0.37	0.7	0.97	12.2	1.38	17.2	2.24	10.2
2 Läkare, tandläkare	2.82	11.3	1.02	2.3	1.18	2.2	0.76	9.7	1.19	15.2	4.28	17.8
3 Apotek	3.23	12.8	2.21	4.8	1.01	1.9	0.98	12.5	1.34	16.9	0.91	4.4
4 Myndighet	0.45	2.0	1.08	2.4	0.52	1.0	0.52	6.9	0.85	11.4	1.54	7.3
5 Bank	2.28	9.3	2.20	4.8	1.58	2.9	0.81	10.3	1.31	16.5	1.75	8.2
6 Postkontor	1.37	5.8	1.68	3.7	0.75	1.4	1.56	18.2	1.14	14.7	1.52	7.1
7 Frisör, damfrisering	0.79	3.4	1.51	3.3	0.36	0.7	1.07	13.2	0.86	11.4	1.32	6.3
8 Tvättinrättning	1.87	7.7	0.70	1.6	2.20	4.0	0.68	8.9	1.69	20.3	1.15	5.5
10 Badinrättning, bastu	3.03	12.0	1.68	3.7	2.17	4.0	0.38	5.1	0.44	6.3	0.76	3.7
11 Friluftsbad	0.68	3.0	0.73	1.6	1.08	2.0	0.72	9.4	0.83	11.1	1.72	8.0
12 Restaurang (ej dans)	1.16	5.0	2.39	5.2	1.43	2.7	0.96	12.3	0.85	11.3	1.19	5.7
13 Systembolag	0.78	3.4	2.37	5.1	1.69	3.1	1.46	17.2	0.93	12.3	1.10	5.3
14 Sport utomhus	3.85	14.8	3.44	7.3	1.48	2.8	0.39	5.2	0.99	13.0	1.34	6.4
15 Sport inomhus	2.17	8.9	0.88	2.0	2.13	3.9	1.30	15.7	0.68	9.3	0.64	3.1
16 Sport åskådare	0.92	4.0	2.85	6.1	1.39	2.6	1.24	15.1	0.21	3.0	0.78	3.8
17 Hobbylokal	0.33	1.4	1.06	2.3	2.04	3.7	0.53	7.1	0.50	7.1	3.57	15.4
18 Biograf	1.59	6.7	1.39	3.1	0.81	1.5	1.15	14.1	0.61	8.5	0.89	4.3
19 Konsert	1.29	5.5	1.96	4.3	2.49	4.5	0.45	6.0	0.48	6.7	2.06	9.4
20 Teater	3.05	12.1	1.05	2.3	2.18	4.0	0.57	7.5	0.21	3.0	2.78	12.3
21 Bibliotek	6.69	23.1	2.68	5.8	0.24	0.5	0.73	9.4	0.82	11.0	1.57	7.4
22 Konstutst., föreläsning	3.25	12.9	1.42	3.1	1.03	1.9	0.67	8.8	4.13	38.4	3.00	13.2
23 Dansrestaurang	0.95	4.1	2.10	4.6	4.74	8.3	0.75	9.7	0.80	10.8	0.55	2.7
24 Ungdomsgård, fritidsgård	4.12	15.7	1.48	3.3	0.56	1.1	0.94	11.8	0.77	10.4	0.51	2.5
25 Diskotek	2.37	9.6	1.74	3.8	0.75	1.4	0.38	5.1	0.39	5.5	1.79	8.3
26 Hemma hos släkting	1.68	7.0	1.35	3.0	2.22	4.1	0.93	11.7	0.95	12.6	1.27	6.1
27 Hemma hos granne	2.95	11.8	3.12	6.6	0.94	1.8	0.83	10.6	0.45	6.3	0.32	1.6
28 Hemma hos annan bekant	1.46	6.3	2.63	5.7	2.00	3.7	0.91	11.6	2.41	26.7	0.71	3.5
29 Besök av släkting	2.26	9.5	2.48	5.4	2.02	3.8	0.54	7.3	0.71	10.0	0.62	3.0
30 Besök av granne	3.18	12.8	1.56	3.5	2.42	4.4	1.05	13.2	0.69	9.6	0.95	4.7
31 Besök av annan bekant	1.89	8.0	2.41	5.3	1.68	3.1	1.99	22.2	0.85	11.5	0.88	4.3

KVINNOR	kat 1		kat 2		kat 3		kat 4		kat 5		kat 6	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1 Sjukhus	2.00	8.9	1.97	4.2	1.19	2.1	0.73	7.8	1.62	12.6	1.51	7.0
2 Läkare, tandläkare	0.75	3.5	0.38	0.8	1.01	1.8	0.40	4.4	1.19	9.6	0.80	3.8
3 Apotek	1.35	6.2	1.32	2.8	1.63	2.9	0.92	9.5	0.89	7.4	0.91	4.3
4 Myndighet	2.18	9.6	2.09	4.4	0.72	1.3	1.74	16.6	0.81	6.7	1.34	6.3
5 Bank	3.70	15.2	1.57	3.3	3.07	5.4	1.98	18.5	2.45	17.9	1.21	5.7
6 Postkontor	0.68	3.2	4.41	8.8	1.65	3.0	0.85	8.9	0.46	4.0	0.32	1.6
7 Frisör, damfrisering	0.85	4.0	1.40	3.0	1.65	3.0	0.79	8.2	1.06	8.6	1.29	6.1
8 Tvättinrättning	1.67	7.5	2.93	6.0	3.32	5.8	1.46	14.3	1.04	8.4	1.80	8.3
10 Badinrättning, bastu	4.49	18.0	3.52	7.2	2.36	4.2	0.81	8.5	0.84	7.3	1.68	7.7
11 Friluftsbad	1.05	4.8	1.46	3.1	1.40	2.5	1.71	16.3	1.82	14.0	1.56	7.2
12 Restaurang (ej dans)	1.36	6.2	0.96	2.1	1.37	2.5	1.41	13.9	0.70	5.8	0.99	4.8
13 Systembolag	2.20	9.6	0.94	2.0	1.25	2.3	2.33	21.2	1.22	9.8	0.91	4.3
14 Sport utomhus	3.89	15.9	0.80	1.7	1.68	1.2	0.57	6.2	0.79	6.5	0.57	2.8
15 Sport inomhus	1.79	8.1	1.96	4.1	0.75	1.4	1.26	12.6	1.05	8.5	0.56	2.7
16 Sport åskådare	0.62	2.9	1.31	2.8	1.21	2.2	1.02	10.4	0.95	7.8	0.84	4.0
17 Hobbylokal	2.53	11.0	2.87	5.9	1.32	2.4	0.76	8.1	1.13	9.2	2.94	12.8
18 Biograf	1.62	7.3	0.80	1.7	1.61	2.9	0.75	7.9	1.44	11.3	0.47	2.3
19 Konsert	1.57	7.1	1.85	3.9	1.69	3.0	2.18	20.0	0.86	7.1	2.36	10.6
20 Teater	3.70	15.2	4.08	8.2	1.75	3.1	0.98	10.1	0.76	6.3	1.44	6.7
21 Bibliotek	3.98	16.4	2.49	5.2	3.01	5.3	0.41	4.5	2.16	16.1	0.81	3.9
22 Konstutst., föreläsning	3.82	15.6	1.35	2.9	0.62	1.1	0.82	8.6	0.95	7.8	1.40	6.5
23 Dansrestaurang	0.95	4.4	2.54	5.3	2.70	4.7	1.26	12.6	1.07	8.7	1.22	5.8
24 Ungdomsgård, fritidsgård	3.10	13.1	2.32	4.8	0.97	1.8	1.41	13.9	0.76	6.3	1.18	5.6
25 Diskotek	0.78	3.6	2.18	4.6	1.92	3.4	1.48	14.6	0.77	6.4	1.66	7.7
26 Hemma hos släkting	1.10	5.0	1.81	3.8	2.33	4.1	0.81	8.4	1.00	8.2	0.41	2.0
27 Hemma hos granne	3.79	15.6	1.70	3.6	1.85	3.3	2.56	22.6	2.07	15.7	0.94	4.5
28 Hemma hos annan bekant	1.64	7.4	1.56	3.3	2.30	4.1	1.75	17.1	0.99	8.3	1.02	4.8
29 Besök av släkting	0.75	3.5	2.36	5.0	2.72	4.8	1.13	11.5	1.29	10.4	0.86	4.2
30 Besök av granne	2.45	10.8	1.64	3.5	2.73	4.8	2.40	21.7	1.20	9.7	1.20	5.7
31 Besök av annan bekant	0.90	4.3	1.56	3.4	2.99	5.3	0.47	5.2	1.45	11.5	1.03	4.9

LITTERATURFÖRTECKNING

- Walldén Marja, Individens aktivitetsmönster, Del 1.
Rapport från Byggforskningen R11:1974.
- Walldén Marja, Individens aktivitetsmönster, Del 3.
Rapport från Byggforskningen R10:1975.
- Gutman Robert, People and Buildings (ed Gutman).
- Hägerstrand Torsten, "What about people in regional science?"
Papers of the regional science association,
Vol XXIV 1970.
- Schnore Leo, Social Morphology and Human Ecology. American
Journal of Sociology, Vol 63 1958.
- Pahl R.E., 1970, Whose City? And other Essays on Sociology and Planning
(Chapter 13)
- Mc Loughlin J.B., Notes on the Nature of Physical Change. Journal
of the Town Planning Institute 51 (1965).
- Andersen J., Spare-time budgets and activity studies in urban
geography and planning, Environment and Planning
1971 Vol 3.
- Wirth Louis, Urbanism as Way of Life. American Journal of Sociology,
Vol 44 (1938).
- Morris R.N., Urban Sociology, London 1968.
- White William H., Street Corner Society, Chicago,
University of Chicago Press, 1943.
- Young Michael och Willmott Peter, Family and Kinship in East
London, Baltimore, Penguin Books 1962.
- Dobriner William M. (ed), The Suburban Community, New York
G.P. Putnam's Sons 1958.
- Janson Carl-Gunnar, Social differentiation in urban areas.
Stencil 1971.
- Holm E. och Holm L., Hem, arbete och grannar. Konsumentinstitutets
meddelande nr 4 1958, Stockholm.
- Krantz Birgit, Lägenheter och markutrymmen i Baronbackarna,
Örebro. Rapport från Byggforskningen 12/1968.
- Dahlström E., Trivsel i söderort, Sociologisk undersökning i
Hägerstensåsen och Hökmossen 1949-50. Stockholm 1953.
- Åsvärn G. och Mathsson B., Fritid i förort. Stadskollegiets utlåtande
och memorial, bihang nr 94. Stockholm 1953.

- Pfannenstill B., Sociologisk undersökning av Augustenborgs-området i Malmö. Malmö 1953.
- Gordon H. och Molin P., Man bara anpassar sig helt enkelt. Stockholm Pan/Norstedts 1972.
- Flemström C. och Ronnby A., Fallet Rosengård. Bokförlaget Prisma, Stockholm 1972.
- Daun Å., Förortsliv. Bokförlaget Prisma, Stockholm 1974.
- Wellving Stig, Närlokaler i bostadsområden - exempel på användning och utformning. Rapport från Byggforskningen 32/1972.
- Mårtensson B.G., Markutrymmen i fem bostadsområden - användning och utformning. Rapport från Byggforskningen 64/1973.
- Walldén Marja, Aktivitetsfält. Rapport från Byggforskningen 41/1968.
- Westelius Orvar, The individual's pattern of travel in an urban area. Rapport från Byggforskningen D2:1972.
- Stockholms läns landsting, Trafikundersökning 1971 (TU 71)
- Kofoed Jens, Beboernes faerden i byen. SBI Köpenhamn 1972.
- Andersson-Brolin Lillemor och Lindén Anders, Var man känner sig hemma och vilka man kallar sina grannar. Rapport från Byggforskningen R59:1974.

R9:1975

Denna rapport hänför sig till forskningsprojekt 221 vid Statens institut för byggnadsforskning. Projektet har finansierats med anslag från Statens råd för byggnadsforskning.

**Distribution: Svensk Byggtjänst, Box 1403, 111 84 Stockholm
Grupp: samhällsplanering**

Pris: 28 kronor + moms